

SPRAWOZDANIA
Z CZYNNOŚCI
I POSIEDZEŃ NAUKOWYCH ŁTN

SPRAWOZDANIA
Z CZYNNOŚCI
I POSIEDZEŃ NAUKOWYCH ŁTN

tom
LXX
2016

Łódzkie Towarzystwo Naukowe

ŁÓDZKIE TOWARZYSTWO NAUKOWE

90-505 Łódź, ul. M. Skłodowskiej-Curie 11

tel. 42 66 55 459, fax 42 66 55 464

<http://www.ltn.lodz.pl/> e-mail: biuro@ltn.lodz.pl

sprzedaż wydawnictw tel. 42 66 55 448

księgarnia internetowa <http://sklep.ltn.lodz.pl>

REDAKCJA NACZELNA WYDAWNICTW
ŁÓDZKIEGO TOWARZYSTWA NAUKOWEGO
Krystyna Czyżewska, Wanda M. Krajewska (redaktor naczelna),
Edward Karasiński, Henryk Piekarski, Jan Szymczak

REDAKTOR SERII

Irena Jaros

SEKRETARZ REDAKCJI

Katarzyna Lelewska

© Copyright by Łódzkie Towarzystwo Naukowe – Łódź 2017

Wydanie pierwsze, wersja drukowana pierwotna

Printed in Poland

ISSN 0206-628X

Skład: Karolina Piechowicz

Wydanie I. Nakład 200 egz.

Druk: 2K Łódź sp. z o.o., ul. Płocka 35/45

www.2k.com.pl, 2k@2k.com.pl

SPIS TREŚCI

Część I – Administracyjna

1. Zwyczajne Zgromadzenie Ogólne Łódzkiego Towarzystwa Naukowego.....	9
2. Sprawozdanie z działalności Zarządu Łódzkiego Towarzystwa Naukowego w roku 2016.....	21
3. Sprawozdania Wydziałów i Komisji specjalistycznych za rok 2016.....	39
4. Sprawozdanie z XVI Festiwalu Nauki, Techniki i Sztuki w Łodzi.....	59
5. Sprawozdanie z cyklu wykładów profesorów ŁTN dla doktorantów łódzkich uczelni realizowanych w roku akademickim 2015/2016.....	65
6. Informacja o stanie księgozbioru biblioteki ŁTN w roku 2016.....	69
7. Działalność wydawnicza Łódzkiego Towarzystwa Naukowego w roku 2016.....	71
8. Sprawozdanie finansowe Łódzkiego Towarzystwa Naukowego za rok 2016.....	73
9. Sprawozdanie z uzyskania i wykorzystania środków z tytułu 1% odpisu od podatku od osób fizycznych.....	77

Część II – Sprawy członkowskie

1. Władze Łódzkiego Towarzystwa Naukowego.....	81
1.1. Prezydium Zarządu.....	81
1.2. Zarząd ŁTN.....	81
1.3. Komisja Rewizyjna.....	81
1.4. Władze Wydziałów.....	82
1.5. Kapituła Medalu ŁTN.....	83
1.6. Kapituła Nagrody Naukowej ŁTN.....	83
1.7. Kapituła Nagrody ŁTN im. Profesor Ireny Lepalczyk.....	83
1.8. Rada programowa wykładów dla doktorantów.....	83
1.9. Redakcja Naczelna Wydawnictw ŁTN.....	83
1.10. Redakcje czasopism naukowych, wydawnictw seryjnych i innych ŁTN.....	84
1.11. Rada Biblioteczna.....	86
1.12. Biuro Łódzkiego Towarzystwa Naukowego.....	86
2. Członkowie Łódzkiego Towarzystwa Naukowego.....	87
2.1. Członkowie zwyczajni.....	87
2.2. Członkowie Honorowi ŁTN.....	93
2.3. Prezesi ŁTN w latach 1936-2016.....	94
2.4. Prezes Honorowy ŁTN.....	95
2.5. Laureaci Medalu ŁTN.....	95
2.6. Laureaci Nagrody Naukowej ŁTN.....	96
2.7. Laureaci Nagrody ŁTN im. Profesor Ireny Lepalczyk.....	97
3. Nowi Członkowie Honorowi Łódzkiego Towarzystwa Naukowego.....	99
4. Laureaci Medalu ŁTN w roku 2016.....	125
5. Nagroda Naukowa Łódzkiego Towarzystwa Naukowego w roku 2016.....	131
6. Nagroda ŁTN im. Profesor Ireny Lepalczyk w roku 2016.....	137
7. Życiorysy członków ŁTN przyjętych w roku 2016.....	141
8. Członkowie Łódzkiego Towarzystwa Naukowego zmarli w roku 2016.....	167
8.1. Zmarli członkowie ŁTN.....	167
8.2. Wspomnienia.....	168

Część III – Jubileusze

Sprawozdanie komitetu obchodów Jubileuszu 80-lecia Łódzkiego Towarzystwa Naukowego	231
---	-----

CZEŚĆ I
ADMINISTRACYJNA

1. ZWYCZAJNE ZGROMADZENIE OGÓLNE ŁÓDZKIEGO TOWARZYSTWA NAUKOWEGO

Zwyczajne Sprawozdawcze Zgromadzenie Ogólne Łódzkiego Towarzystwa Naukowego odbyło się 4 kwietnia 2016 roku w auli Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Łódzkiego przy ul. Kopcińskiego 8/12 z następującym porządkiem obrad:

I. CZĘŚĆ PUBLICZNA

1. Otwarcie obrad.
2. Wybór przewodniczącego Zgromadzenia oraz Komisji Skrutacyjnej.
3. Wręczenie Nagrody Naukowej Łódzkiego Towarzystwa Naukowego za rok 2015 prof. dr. hab. Krzysztofowi Stefańskiemu.
4. Nadanie tytułu Członka Honorowego Łódzkiego Towarzystwa Naukowego profesorom: Marii Blombergowej, Kazimierzowi Jędrzejewskiemu, Andrzejowi Koziarskiemu, Maciejowi Pawlikowi, Janowi Szymczakowi.
5. Wręczenie Medali Łódzkiego Towarzystwa Naukowego dr. Januszowi Janystowi (Medal nr 43), prof. Januszowi Markowskiemu (Medal nr 44), prof. Wiesławowi Puszowi (Medal nr 45), prof. Krystynie Turkowskiej (Medal nr 46), prof. Marii Wichowej (Medal nr 47).
6. Wręczenie nominacji nowym członkom ŁTN.
7. Wykład prof. dr. hab. Marii Wichowej nt. *Kradzieże literackie w piśmiennictwie polskim epok dawnych*.

II. CZĘŚĆ ORGANIZACYJNA

1. Przyjęcie protokołu ostatniego Zwyczajnego Zgromadzenia Ogólnego ŁTN.
2. Sprawozdanie Zarządu ŁTN z działalności w 2015 r. – wygłasza Sekretarz Generalny ŁTN, prof. dr. hab. Wanda M. Krajewska.
3. Sprawozdanie finansowe za rok 2015 – wygłasza Skarbnik ŁTN, prof. dr. hab. Krzysztof Skotnicki.
4. Sprawozdanie Komisji Rewizyjnej ŁTN – wygłasza przewodniczący Komisji Rewizyjnej, prof. dr. hab. Marian Głosek.
5. Dyskusja nad sprawozdaniami.
6. Podjęcie uchwał:
 - o przyjęciu sprawozdania Zarządu z działalności Towarzystwa za rok 2015,
 - o przyjęciu sprawozdania finansowego Towarzystwa za rok 2015,

- o przyjęciu bilansu oraz sprawozdania z zysku i strat za rok 2015,
 - o pokryciu straty bilansowej z funduszu statutowego Towarzystwa,
 - o udzieleniu absolutorium dla Prezesa i Prezydium Zarządu za rok 2015.
7. Plan działalności ŁTN na 2016 r.
 8. Preliminarz budżetowy ŁTN na 2016 r.
 9. Przyjęcie uchwały o planie działalności Towarzystwa na 2016 r. i przyjęciu preliminarza budżetowego Towarzystwa na rok 2016.
 10. Wolne wnioski.

Obradom przewodniczyła prof. dr hab. Jolanta Rudzka-Habisiak.

Po wyborze Komisji Skrutacyjnej w składzie: profesorowie Eleonora Bielawska-Batorowicz, Witold Ciesielski, Jarosław Lewkowski, przewodniczący obrad udzielił głosu Prezesowi ŁTN prof. dr hab. Antoniemu Różalskiemu, który odczytał uchwałę Zarządu ŁTN w sprawie przyznania Nagrody Naukowej ŁTN prof. dr hab. Krzysztofowi Stefańskiemu. Uchwała Zarządu ŁTN o przyznaniu Nagrody Naukowej została przedstawiona w drugiej części tej publikacji.

W dalszej części obrad, po dyskusji, w drodze jawnego głosowania, Zgromadzenie podjęło uchwałę o nadaniu tytułu Członka Honorowego profesorom: Marii Blombergowej, Kazimierzowi Jędrzejewskiemu, Andrzejowi Koziańskiemu, Maciejowi Pawlikowi, Janowi Szymczakowi.

Następnie przewodniczący obrad poprosił Prezesa ŁTN o odczytanie uchwały Zarządu w sprawie nadania Medalu Łódzkiego Towarzystwa Naukowego i wręczenie medali dr. Januszowi Janystowi, prof. Januszowi Markowskiemu, prof. Wiesławowi Puszowi, prof. Krystynie Turkowskiej i prof. Marii Wichowej. Uchwała Zarządu ŁTN w sprawie nadania Medalu ŁTN została zamieszczona w drugiej części *Sprawozdań z Czynności i Posiedzeń Naukowych ŁTN*.

Prezes wręczył także nominacje nowym członkom ŁTN: prof. Idaliannie Kaczor, prof. Witoldowi Pietrzakowi, prof. Jackowi Forysiakowi, prof. Januszowi Maszewskiemu, prof. Katarzynie Woźniak, prof. Andrzejowi Bartoszewiczowi, prof. Beacie Zawadzkiej-Kłos.

Wykład inauguracyjny *Kradzieże literackie w piśmiennictwie polskim epok dawnych* przedstawiła prof. dr hab. Maria Wichowa.

Po przerwie przystąpiono do organizacyjnej części obrad. Zgromadzenie jednogłośnie przyjęło protokół poprzedniego posiedzenia ogólnego ŁTN. Sprawozdanie Zarządu z działalności za rok 2015 przedstawiła Sekretarz Generalny prof. dr hab. Wanda Małgorzata Krajewska, a sprawozdanie finansowe – Skarbnik prof. dr hab. Krzysztof Skotnicki. Tekst

tych sprawozdań został opublikowany w 69. tomie *Sprawozdań z Czynności i Posiedzeń Naukowych ŁTN*.

Sprawozdanie Komisji Rewizyjnej ŁTN przedstawił jej Przewodniczący, prof. dr hab. Marian Głosek, odczytując protokół jej posiedzenia.

**Protokół
z posiedzenia Komisji Rewizyjnej
Łódzkiego Towarzystwa Naukowego
w dniu 21 marca 2016 roku**

W dniu 21 marca 2016 r. Komisja Rewizyjna Łódzkiego Towarzystwa Naukowego w składzie:

Przewodniczący	prof. dr hab. Marian Głosek
Członkowie	prof. dr hab. Hanna Tadeusiewicz
	prof. dr hab. Małgorzata Leyko
	prof. dr hab. Jan Komorowski
	prof. dr hab. Maciej Pawlik

działając na podstawie § 33 statutu Łódzkiego Towarzystwa Naukowego, dokonała kontroli i oceny działalności Towarzystwa w roku 2015.

Komisja zapoznała się ze sprawozdaniami z działalności organizacyjnej, dydaktycznej, wydawniczej, finansowej i administracyjnej Zarządu Głównego oraz ze sprawozdaniami poszczególnych Wydziałów ŁTN. Komisja wysłuchała także dodatkowych wyjaśnień odnoszących się do działalności finansowej ŁTN, udzielonych przez Dyrektora Dr. Edwarda Karasińskiego, które wraz z zestawieniami finansowymi były dla Komisji podstawą do oceny działalności finansowej Towarzystwa.

Komisja Rewizyjna zapoznała się z przedstawionymi przez Biuro Dyrektora następującymi dokumentami:

1. Sprawozdanie z działalności Zarządu Łódzkiego Towarzystwa Naukowego w roku 2015.
2. Sprawozdanie z 6. cyklu wykładów profesorów – członków Łódzkiego Towarzystwa Naukowego dla doktorów i doktorantów łódzkich uczelni, realizowanych w roku akademickim 2014/2015.
3. Sprawozdanie z XV Festiwalu Nauki, Techniki i Sztuki w Łodzi, który odbył się w dniach 20-27 kwietnia 2015 r.
4. Sprawozdanie z uroczystego posiedzenia Zarządu w 79. rocznicę powołania Towarzystwa Przyjaciół Nauk – Łódzkiego Towarzystwa Naukowego, które odbyło się 23 listopada 2015 r. w lokalu Towarzystwa.
5. Sprawozdanie z działalności Wydziałów ŁTN.

6. Uchwały Zgromadzenia Ogólnego Łódzkiego Towarzystwa Naukowego z 30 marca 2015 r.
7. Wprowadzenie do sprawozdania finansowego.
8. Liczba członków ŁTN w rozbiciu na Wydziały w latach 2013-2015.
9. Bilans aktywów i pasywów za rok 2015.
10. Rachunek zysków i strat.
11. Informacje uzupełniające do sprawozdania finansowego.
12. Protokół inwentaryzacji kasy na dzień 31.12.2015 r.
13. Potwierdzenie salda na dzień 31.12.2015 r.
14. Rozliczenie dotacji na dzień 31.12.2015 r.
15. Wpłaty składek członkowskich w rozbiciu na Wydziały na dzień 31.12.2015 r.
16. Zaległości w płaceniu składek w rozbiciu na Wydziały na dzień 31.12.2015 r.
17. Zobowiązania publiczno-prawne (finansowe).
18. Zestawienie zobowiązań na dzień 31.12.2015 (zobowiązania wydawnicze).
19. Zestawienie produkcji zakończonej w 2015 r.
20. Zestawienie produkcji niezakończonych w 2015 r.
21. Sprawozdanie z uzyskania i wykorzystania środków z tytułu 1% odpisu od podatku od osób fizycznych w 2015 r.
22. Protokół stanu księgozbioru Biblioteki ŁTN na dzień 31.12.2015 roku.

Komisja stwierdza, że wśród przedstawionych dokumentów brakuje informacji nt. bilansu za rok 2015 z powodu opóźnienia w jego wykonaniu przez zewnętrzne Biuro Rachunkowe.

Mimo tego braku, członkowie Komisji uznali, że przedstawione dokumenty oraz wyjaśnienia w pełni odzwierciedlają funkcjonowanie Zarządu oraz poszczególnych Wydziałów. Ich analiza pozwala pozytywnie ocenić działalność Łódzkiego Towarzystwa Naukowego w okresie sprawozdawczym, czyli od 1 stycznia do 31 grudnia 2015 r. Działalność Zarządu Łódzkiego Towarzystwa Naukowego jest zgodna ze statutem, zarządzanie środkami materialnymi, będącymi w dyspozycji Towarzystwa, jest merytorycznie uzasadnione, a dbałość o majątek Towarzystwa nie budzi zastrzeżeń.

Członkowie Towarzystwa brali czynny udział jako organizatorzy, współorganizatorzy lub uczestnicy w wielu przedsięwzięciach o charakterze naukowo-dydaktycznym, integracyjnym i popularyzatorskim. W 2015 r. Wydziały ŁTN zorganizowały 34 zebrania, podczas których wygłoszono 67 referatów. Na szczególną uwagę zasługuje aktywność Wydziału III, w ra-

mach którego zorganizowano 14 zebrań i wygłoszono 51 referatów. Należy tu wyjaśnić, że w obrębie tego Wydziału działa pięć Komisji (Biologiczna, Chemiczna, Geograficzna, Krystalografii i Matematyczno-Fizyczna), stąd jego działalność jest tak dynamiczna. Niepokoi słaba aktywność Wydziałów II i IV. Należy zauważyć, że w okresie sprawozdawczym Wydział I był organizatorem dwóch konferencji pt.: *Kultura niezależna PRL – rzut oka z łódzkiej perspektywy* oraz *950-lecie Wolborza (1065-2015) – ta ostatnia z wystawą pt.: Wolbórz wczoraj i dziś*.

W minionym roku akademickim 2014/15 kontynuowano, z dużym sukcesem, wykłady profesorów dla doktorantów wszystkich łódzkich uczelni. Wykłady miały jeden wspólny, wiodący temat: *Współczesny świat i jego poznanie – rezultaty badań łódzkich naukowców*. W wykładach uczestniczyło ogółem około 100 doktorantów. Jest to niezwykle pożyteczna działalność naszego Towarzystwa i godna kontynuacji.

W 2015 r. odbyła się 11. edycja konkursu im Profesor Ireny Lepalczyk. Laureatem został dr hab. Mariusz Granosik z Uniwersytetu Łódzkiego za pracę pt. *Praca socjalna – analiza instytucjonalna z perspektywy konwersacyjnej*.

W ramach działalności mającej na celu integrację łódzkiego środowiska naukowego, jak co roku, odbył się Galowy Koncert Noworoczny w sali koncertowej Akademii Muzycznej w Łodzi, który cieszył się dużym zainteresowaniem członków Towarzystwa. Było to już 19., muzyczne spotkanie łódzkiego środowiska akademickiego, które odbywa się dzięki uprzejmości Dyrekcji Filharmonii Łódzkiej i władz Akademii Muzycznej w Łodzi. Odbyło się również 21. spotkanie wigilijne członków i sympatyków Towarzystwa w siedzibie ŁTN.

Niewątpliwie wyróżnieniem i odzwierciedleniem roli Towarzystwa w procesie integracji środowiska naukowego jest udział Prezesa ŁTN w Konferencji Rektorów Łódzkich Uczelni Publicznych oraz jego członkostwo w Radzie ds. Szkolnictwa Wyższego i Nauki przy Prezydencie Miasta Łodzi. Należy zauważyć, że Radzie tej przewodniczy Prof. Wanda M. Krajewska, Sekretarz Generalny ŁTN, a w pracach jej poszczególnych Komisji biorą udział członkowie ŁTN – prof. Ryszard Dębski, prof. Krzysztof Skotnicki i prof. Maciej Pawlik. Innym przejawem działalności integracyjnej jest udział naszych członków – prof. Wandy M. Krajewskiej i prof. Juliana Ławrynowicza w posiedzeniach Rady Towarzystw Naukowych przy Prezydium PAN w Warszawie, a także w zebraniach plenarnych Rady Towarzystw Naukowych przy Prezydium PAN w Warszawie.

Ogromne znaczenie popularyzatorskie ma koordynowany i zabezpieczony od strony finansowej przez ŁTN Festiwal Nauki, Techniki i Sztuki, który odbył się w Łodzi po raz XV pod hasłem *Od Łodzi przemysłowej do akademickiej*. Festiwal pełni również rolę promującą i integru-

jącą łódzkie środowisko naukowe. W ramach Festiwalu odbyło się ok. 600 niezwykle różnorodnych wydarzeń, wśród których znalazł się blok imprez zaproponowanych przez Towarzystwo. Już w 2015 r. Towarzystwo podjęło prace organizacyjne, oraz starania o zabezpieczenie finansowe kolejnego, XVI Festiwalu Nauki, Techniki i Sztuki, który odbędzie się w roku 2016.

Komisja pozytywnie ocenia działalność wydawniczą Towarzystwa. W roku sprawozdawczym wydano 28 pozycji, w sumie 16 tytułów, o łącznej objętości ponad 170 arkuszy, z czego 21 pozycji (11 tytułów) to czasopisma, których wydawcą jest ŁTN. Wszystkie czasopisma znajdują się na liście czasopism punktowanych MNiSW, w części B (nieposiadające współczynnika wpływu IF). ŁTN wydał również szereg prac, które są kontynuacją publikowanych serii lub wydawnictwami okolicznościowymi. Znaczna część czasopism znajduje się w polskich i międzynarodowych indeksujących bazach danych i zasobach elektronicznych, a informacje o nich znajdują się na stronie internetowej Towarzystwa. Działalność wydawnicza Towarzystwa w pełni odpowiada współczesnym wymogom informatycznym, co należy ocenić pozytywnie.

Dzięki bezpośredniemu zaangażowaniu pracowników Biura wprowadzono różny sposób sprzedaży wydawnictw ŁTN, tzn. bezpośrednio w siedzibie Towarzystwa, poprzez internetową księgarnię ŁTN oraz za pośrednictwem wybranych księgarni i hurtowni na terenie Polski.

Komisja zapoznała się ze stanem księgozbioru biblioteki ŁTN, który w roku 2015 wzrósł o 19 pozycji i liczy obecnie 2244 pozycje o łącznej wartości 16 596,30 zł.

Zwraca uwagę systematyczny, choć powolny wzrost liczby członków ŁTN, która nieznacznie powiększyła się w stosunku do roku ubiegłego i wyniosła w 2015 roku 464 osoby. Niepokoi jednak rosnąca liczba członków zalegających w płaceniu składek. Zaległości osiągnęły w 2015 roku sumę 49 260 zł, co stanowi poważną kwotę, zwłaszcza w odniesieniu do uzyskanej z wpłaconych w 2015 roku składek sumy 42 100 zł. Największe zaległości ma Wydział IV, wynoszące na dzień 31 grudnia 2015 roku kwotę 15 710 zł. Komisja kieruje do członków Towarzystwa apel o terminowe dokonywanie wpłat a do władz Wydziałów zalecenie zintensyfikowania działań w celu poprawienia ściągłości składek.

Sprawozdanie finansowe za b.r. zostało sporządzone przez Biuro ŁTN, z zastosowaniem uproszczeń przewidzianych ustawą o rachunkowości dla jednostek mikro. Do chwili powstania tego sprawozdania zewnętrzne Biuro Rachunkowe nie zdołało wykonać bilansu za 2015 rok.

Komisja w pełni docenia zabiegi Prezesa i Zarządu mające na celu pozyskanie dotacji na działalność ŁTN. Podstawowym źródłem finansowania w 2015 r. były dotacje o łącznej kwocie 367 096,00 zł, w tym Mi-

nisterstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego – 208 096,00 zł i Urzędu Miasta Łodzi – 159 000,00 zł.

Na dochód ŁTN składają się także środki pozyskane ze sprzedaży własnych wydawnictw. W okresie sprawozdawczym wyniósł on 96 005,00 zł. Ze składek członkowskich wpłynęło do kasy Towarzystwa 42 100 zł. Wzrosły nieznacznie wpływy z odpisu 1% od podatku dochodowego od osób fizycznych. W roku 2015 była to kwota 16 880,50 zł.

Bilans aktywów trwałych i obrotowych pasywów, obejmujący kapitał własny i zobowiązania oraz rezerwy na dzień 31.12.2015 r. w pełni się bilansuje, osiągając sumę 712 302,19 zł. Jednak rachunek zysków i strat za okres 01.01.2015 – 31.12.2015 wykazuje wynik finansowy ujemny. Ogólnie przychody wyniosły 862 285,26 zł zaś wydatki 870 614,87 zł. W efekcie ŁTN za 2015 r. ma wynik finansowy ujemny w wysokości 8370,45 zł.

Stan gotówki w kasie ŁTN na dzień 31 grudnia 2015 r. wynosił 788,54 zł.

Komisja zapoznała się z 14 uchwałami podjętymi na Zgromadzeniu Ogólnym Łódzkiego Towarzystwa Naukowego w dniu 30 marca 2015 r. i stwierdziła, że wszystkie te uchwały zostały zrealizowane bezpośrednio na Zgromadzeniu (dotyczyły one udzielenia absolutorium Zarządowi Głównemu, planu działalności i preliminarza budżetowego, członkostwa honorowego i wyróżnień).

Komisja Rewizyjna wysoko ocenia pracę Prezesa i Zarządu ŁTN na rzecz Łódzkiego Towarzystwa Naukowego w okresie od 01.01.2015 do 31.12.2015 r. i nie wnosi zastrzeżeń do ich działalności.

Przewodniczący: *prof. dr hab. Marian Głosek*

Członkowie: *prof. dr hab. Hanna Tadeusiewicz, prof. dr hab. Janina Jakubowska-Gabara, prof. dr hab. Gabriela Meleń-Mucha, prof. dr hab. Kazimierz Kopias*

Po odczytaniu protokołu Komisji Rewizyjnej Zgromadzenie podjęło uchwały o przyjęciu sprawozdania Zarządu z działalności Towarzystwa, sprawozdania finansowego, bilansu oraz sprawozdania z zysku i strat za rok 2015, o pokryciu straty bilansowej z funduszu statutowego Towarzystwa oraz o udzieleniu absolutorium dla Prezesa i Prezydium Zarządu za rok 2015.

Następnie Prezes ŁTN przedstawił plan działalności Towarzystwa na rok 2016.

Szanowni Państwo,

działalność naszego Towarzystwa ogniskuje się wokół następujących zadań:

- działalności naukowo-dydaktycznej,
- działalności wydawniczej,
- integracji środowiska akademickiego Łodzi,
- promocji nauki i osiągnięć łódzkich naukowców.

Nasze Towarzystwo będzie tak, jak w latach poprzednich organizowało lub współorganizowało zebrania naukowe, konferencje lub sympozja. Ta działalność odbywa się przede wszystkim w ramach prac poszczególnych Wydziałów. Jest już powszechnie przyjętą zasadą, że wszyscy nowo przyjmowani członkowie ŁTN podczas zebrania Wydziału przedstawiają swój dorobek, wygłaszają wykład albo przygotowują prezentację ze swojej dziedziny czy dyscypliny. Będziemy kontynuowali takie działania, informując o nich na stronie internetowej Towarzystwa wszystkich zainteresowanych udziałem w spotkaniach naukowych.

W bieżącym roku planujemy kolejną – 12 edycję konkursu o nagrodę ŁTN im. Prof. I. Lepalczyk za prace badawcze z zakresu pedagogiki społecznej. Pracami w tym zakresie kieruje Pani Profesor Ewa Marynowicz-Hetka.

Zamierzamy kontynuować w porozumieniu z uczelniami wyższymi wykłady profesorów – członków Towarzystwa dla doktorantów. Radą Programową zajmującą się doбором wykładowców i programem tego przedsięwzięcia kieruje Pani Profesor Ewa Marynowicz-Hetka.

Łódzkie Towarzystwo Naukowe, zgodnie z przyjętym planem wydawniczym, będzie realizowało swoje zadania w ramach działalności wydawniczej. Towarzystwo wydaje 11 czasopism. Wszystkie czasopisma, o czym wspomniała Pani Profesor Wanda Małgorzata Krajewska, znalazły się w wykazie MNiSW, w większości uzyskując wysoką punktację. Wydawanie czasopism napotyka od ubiegłego roku na problemy finansowe z uwagi na zmiany w zasadach finansowania działalności upowszechniającej naukę przez MNiSW. Zgodnie z obecnie przyjętymi zasadami, finansowane będą określone zadania wydawnictw, mające na celu „podniesienie poziomu naukowego” i „umiędzynarodowienie wybranych czasopism”. Oczekujemy przyznania dotacji, gdyż wniosek został złożony. Nie wiemy jednak czy będzie ona w podobnej wysokości, jak w latach poprzednich. Dofinansowanie wydawania czasopism było moż-

liwe i miało miejsce ze środków znajdujących się w dyspozycji uczelni. Ponieważ w redakcjach czasopism pracują pracownicy szkół wyższych, publikowane są w nich w dużej mierze prace badaczy z poszczególnych uczelni, dofinansowanie to było uzasadnione i możliwe. Będziemy starali się zachować możliwość wydawania kolejnych zeszytów czasopism zgodnie z umową podpisaną pomiędzy UŁ i ŁTN, choć jako Prorektor UŁ musimy stwierdzić, że są w tym zakresie problemy wynikające z interpretacji prawnej ustawy o zamówieniach publicznych oraz przepisów o pozyskiwaniu funduszy strukturalnych. Każda z decyzji w tym zakresie musi być szczegółowo uzasadniona. Ja, oczywiście, podejmuję w tym względzie decyzję pozytywną, ale zdaję sobie sprawę, że pisanie uzasadnień, stanowi dla osób zaangażowanych i oddanych działalności wydawniczej sporą mitręgę i niepotrzebnie stracony czas.

W tym roku zostanie wydany kolejny tom z serii „Moja droga do nauki”, który redaguje i organizuje jego wydanie prof. Maciej Pawlik. Prof. Kazimierz Jędrzejewski redaguje „Spotkania pokoleniowe” – dokumentację cyklu spotkań, na których członkowie ŁTN przedstawiali sylwetki swoich antenatów, również członków ŁTN.

Zabiegamy o fundusze na opublikowanie dużego opracowania autorstwa młodego badacza, doktoranta Andrzeja Długońskiego, na temat parków i ogrodów miejskich Łodzi. Staramy się o dofinansowanie z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska. Gdyby udało się zdobyć pieniądze z tego funduszu oraz pozyskać dodatkowe środki finansowe z innych źródeł, ŁTN byłoby wydawcą kolejnego dużego opracowania o tematyce przyrodniczej. Wcześniej Wydawnictwo UŁ wydało pracę monograficzną o drzewach, autorstwa prof. Janusza Hereźniaka.

Kontynuowane są prace nad wydaniem „Słownika biograficznego członków ŁTN” z okazji 80-lecia Towarzystwa. Zarząd podjął decyzję, że wydawnictwo to ukaże się w wersji elektronicznej, co ma związek z sytuacją finansową ŁTN i problemami ze zdobyciem środków na wydanie tej publikacji. Będziemy kontynuowali promocję naszych wydawnictw, wykorzystując, tak jak dotychczas, wystawy, kiermasze, promocję i sprzedaż elektroniczną, kontakty z księgarniami.

W 2016 r. będziemy podejmowali i kontynuowali inicjatywy mające na celu integrację naszego środowiska. Jak dotychczas będziemy organizowali lub współorganizowali spotkania jubileuszowe połączone z wydawaniem biografii jubilatów w serii „Sylwetki Łódzkich Uczonych”. Do takich działań należy też zaliczyć kolację wigilijną i koncert noworoczny, który odbędzie się w 2017 r., ale przygotowania do niego, dzięki współpracy z Akademią Muzyczną w Łodzi, rozpoczną się już w tym roku.

ŁTN uczestniczy w pracach Konferencji Rektorów Łódzkich Uczelni Publicznych i Rady ds. Szkolnictwa Wyższego i Nauki przy Prezydencie Miasta Łodzi, której przewodniczy Pani Prof. Wanda M. Krajewska, a trzech nasi profesorowie – Ryszard Dębski, Krzysztof Skotnicki i Maciej Pawlik uczestniczą w pracach podkomisji tej Rady. Pani prof. Wanda M. Krajewska uczestniczy w pracach Rady Towarzystw Naukowych przy Prezydium PAN.

Nasze Towarzystwo uczestniczyło w obchodach 200-lecia Towarzystwa Naukowego Krakowskiego i podczas tych uroczystości z naszej inicjatywy zdecydowano, że 05.04.2016 r. odbędzie się inne spotkanie Towarzystw naukowych w Krakowie z udziałem PAU. Celem spotkania, na którym będzie Pan Dyrektor dr Edward Karasiński jest podjęcie działań zmierzających do integracji towarzystw tego typu w Polsce (towarzystwa ogólne) i przygotowania memoriału do MNiSW dotyczącego finansowania tych organizacji, w tym przede wszystkim działalności wydawniczej, organizacji festiwali i innych akcji promocji uczelni.

Jak w latach ubiegłych, jesteśmy głównym organizatorem XVII Festiwalu Nauki, Techniki i Sztuki. Koordynatorem jest prof. Wojciech Wolf z zespołem sekretariatu i biura ŁTN. Mamy nadzieję otrzymać dofinansowanie na organizację tego festiwalu z budżetu naszego miasta oraz MNiSW.

Pragnę Państwa poinformować, że dzięki staraniom Pana Dyrektora dr. Edwarda Karasińskiego uzyskaliśmy 100 tys. zł z funduszy miejskich na rewitalizację obiektów zabytkowych, tzn. na remont stróżówki. Pieniądze te zostaną wydatkowane na naprawę dachu i komina. Mamy nadzieję, że w kolejnym roku otrzymamy następne fundusze na kontynuację prac remontowych. Dyskutujemy sposób wykorzystania tego budynku, zlokalizowanego przy wejściu do siedziby ŁTN.

Będziemy też starali się o fundusze na remont i modernizację obiektów okołopałacowych – może będzie to możliwe w programie rewitalizacyjnym naszego miasta.

Na koniec chcę przypomnieć, że w tym roku, w listopadzie, będziemy obchodzili 80-lecie ŁTN. Powołaliśmy komitet do uroczystych obchodów w składzie:

prof. Henryk Piekarski – Przewodniczący
prof. Kazimierz Jędrzejewski – Wiceprzewodniczący
prof. Andrzej Wicher
prof. Ryszard Dębski
prof. Bogdan Kałużewski
prof. Maciej Pawlik
prof. Ryszard Hunger

W ramach uroczystych obchodów przewidujemy okolicznościową akademię i wystawę oraz koncert przygotowany przez Akademię Muzyczną w Łodzi. Być może zorganizujemy spotkanie przedstawicieli wszystkich towarzystw naukowych ogólnych z Polski. Sieć internetowa Lodman zrealizuje dziesięciominutowy film o ŁTN.

Szanowni Państwo,

dziękuję za dotychczasowe zaangażowanie Państwa – członków ŁTN w jego prace, składam serdeczne podziękowania członkom Prezydium Zarządu i Zarządu, członkom Kapituł oraz Komisji i Rad, które organizują pracę naszego Towarzystwa. Będę wdzięczny za dalszą aktywność, współpracę i Państwa życzliwość. Dziękuję Panu dr. Edwardowi Karasińskiemu i pracownikom Biura ŁTN.

Chcę gorąco prosić Państwa tu obecnych o przekazanie 1% od podatku dochodowego od osób fizycznych.

Dziękuję bardzo darczyńcom za wpłaty na rzecz naszego Towarzystwa i bardzo proszę Państwa o przekazanie nieobecnych członkom ŁTN, jak ważne jest dla nas wpłacanie składki członkowskiej.

prof. dr hab. Antoni Różalski

W głosowaniu jawnym Zgromadzenie podjęło jednogłośnie uchwałę o przyjęciu planu działalności Towarzystwa na 2016 r. oraz zatwierdziło preliminarz budżetowy na rok 2016.

Prezes ŁTN poinformował zebranych, że Zarząd Towarzystwa na posiedzeniu w dniu 22 lutego 2016 roku powołał Kapitułę Medalu ŁTN oraz Kapitułę Nagrody Naukowej ŁTN na kadencję 2016–2018. W skład Kapituły Medalu ŁTN powołani zostali: profesorowie Ryszard Hunger, Wanda M. Krajewska, Stanisław Liszewski (przewodniczący), Maciej Pawlik, Marek Pawlikowski, Zygfryd Rymaszewski, Leszek Wojtczak. W skład Kapituły Nagrody ŁTN, zgodnie z regulaminem przyznawania nagrody, weszli: Prezes ŁTN jako przewodniczący oraz Przewodniczący wszystkich sześciu Wydziałów Towarzystwa jako członkowie.

Na tym obrady Zwyczajnego Sprawozdawczego Zgromadzenia Ogólnego Łódzkiego Towarzystwa Naukowego zakończono.

2. SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI ZARZĄDU ŁÓDZKIEGO TOWARZYSTWA NAUKOWEGO W ROKU 2016

Rok 2016 był drugim rokiem działalności obecnej kadencji Zarządu Towarzystwa. W roku sprawozdawczym Towarzystwo kontynuowało swoją działalność zgodnie z Uchwałą Zgromadzenia Ogólnego z dnia 4 kwietnia 2016 roku.

W dniu 29 kwietnia 2016 roku z wielkim smutkiem pożegnaliśmy Profesora Stanisława Liszewskiego, który zmarł 23 kwietnia. Nie ma dobrych i dość wymownych słów, by wyrazić żal po śmierci Profesora Stanisława Liszewskiego, Prezesa ŁTN w latach 1991-2015, a od 2015 roku Honorowego Prezesa naszego Towarzystwa. Profesor S. Liszewski, geograf, urbanista, był nie tylko wybitnym uczonym i zasłużonym nauczycielem akademickim, ale również znakomitym organizatorem i animatorem życia akademickiego, a nade wszystko człowiekiem prawym, życzliwym, darzonym powszechnym szacunkiem i sympatią. Cześć Jego pamięci.

W roku sprawozdawczym odbyło się osiem posiedzeń Prezydium Zarządu (21 stycznia, 25 lutego, 14 kwietnia, 2 czerwca, 30 czerwca, 29 września, 2 listopada, 24 listopada) i pięć zwyczajnych posiedzeń Zarządu (22 lutego, 21 marca, 6 czerwca, 10 października, 5 grudnia) oraz uroczyste posiedzenie Zarządu w 80. rocznicę powołania Towarzystwa (18 listopada). W dniu 4 kwietnia gościnnie na Wydziale Prawa i Administracji Uniwersytetu Łódzkiego miało miejsce Zwyczajne Sprawozdawcze Zgromadzenie Ogólne Towarzystwa.

Zarząd Towarzystwa na posiedzeniu w dniu 22 lutego powołał Kapitułę Medalu ŁTN oraz Kapitułę Nagrody Naukowej ŁTN na kadencję 2016–2018. W skład Kapituły Medalu ŁTN powołani zostali: profesorowie Ryszard Hunger, Wanda M. Krajewska, †Stanisław Liszewski (przewodniczący), Maciej Pawlik, Marek Pawlikowski, Zygfryd Rymaszewski, Leszek Wojtczak. W skład Kapituły Nagrody ŁTN, zgodnie z regulaminem przyznawania nagrody, weszli: Prezes ŁTN jako przewodniczący oraz Przewodniczący wszystkich sześciu Wydziałów Towarzystwa jako członkowie.

W 2016 roku Łódzkie Towarzystwo Naukowe, będące formalnym i merytorycznym spadkobiercą powołanego 19 listopada 1936 roku Towarzystwa Przyjaciół Nauk w Łodzi, obchodziło jubileusz 80-lecia istnienia. Komitet obchodów 80-lecia ŁTN w składzie: profesorowie Ryszard Dębski, Ryszard Hunger, Kazimierz Jędrzejewski, Bogdan Kałużewski, Maciej Pawlik, Henryk Piekarski (przewodniczący), Andrzej Wicher oraz doktor Edward Karasiński powołany został przez Zarząd Towarzystwa w dniu 14

grudnia 2015 roku. Główne uroczystości jubileuszowe odbyły się w dniach 17-18 listopada 2016 roku. W dniu 17 listopada w Bibliotece Uniwersytetu Łódzkiego otwarta została wystawa *Wydawnictwa Łódzkiego Towarzystwa Naukowego*, przygotowana przez profesora Andrzeja Wichra we współpracy z Dyrekcją BUŁ. W dniu 18 listopada w siedzibie Towarzystwa miała miejsce sesja jubileuszowa, podczas której przewodniczący zaprezentowali działalność Wydziałów ŁTN oraz odbyła się promocja dwóch wydawnictw przygotowanych z okazji jubileuszu, tj. tomu 8. *Mojej drogi do nauki*, pod redakcją profesora Macieja Pawlika oraz *Pokolenia naukowców. Tradycje rodzinne*, pod redakcją profesora Kazimierza Jędrzejewskiego i doktora Edwarda Karasińskiego. Sesji towarzyszyło otwarcie w siedzibie Towarzystwa wystawy prac plastycznych członków ŁTN, przygotowanej przez profesora Ryszarda Hungera. Wystawę otworzył i zaprezentował profesor Andrzej Jocz. W godzinach popołudniowych uroczystości jubileuszowe uświetnił koncert w sali koncertowej Akademii Muzycznej w Łodzi w wykonaniu Orkiestry Symfonicznej Akademii Muzycznej im. Grażyny i Kiejstuta Bacewiczów, pod dyrekcją Marcina Wolniewskiego. Koncert – *V symfonia d-moll Dymitra Szostakowicza* – poprzedziło wystąpienie Prezesa ŁTN profesora Antoniego Różalskiego na temat działalności i osiągnięć Towarzystwa. Kontynuując obchody 80-lecia, w dniu 8 grudnia zorganizowana została konferencja pt. *Rola towarzystw naukowych w kształtowaniu współczesnego społeczeństwa*. Wykłady przygotowali profesorowie: Zbigniew Bokszański, Małgorzata Burchard-Dziubińska, Paweł Starosta, Wojciech Wolf i doktor Agata Zysiak. Organizatorem Konferencji był dyrektor ŁTN doktor Edward Karasiński.

Sprawy członkowskie

Z przykrością informujemy, że w 2016 roku zmarli następujący członkowie naszej korporacji, profesorowie: Wiesława Partyka (17 stycznia), Jerzy Kroh (15 lutego), Leon Mikołajczyk (3 marca), Janusz Hereźniak (6 marca), Stanisław Liszewski (23 kwietnia), Ewelina Nurczyńska-Fidelska (28 kwietnia), Aleksandra Jewtuchowicz (15 maja), Kazimierz Trznadel (5 września), Kazimierz Zakrzewski (13 września), Jerzy Prywer (17 września), Leszek Kajzer (25 września), Joanna Ślósarska (1 października), Cezary Szczepaniak (10 października), Jan Michalski (14 listopada), Bronisława Kopczyńska-Jaworska (29 grudnia), Mirosław Cygański (31 grudnia). Na zawsze pozostaną w naszej pamięci.

Według stanu na dzień 31 grudnia 2016 roku ŁTN liczy ogółem 453 członków. W roku sprawozdawczym Towarzystwo zaprosiło do współpracy i członkostwa 12 samodzielnych pracowników nauki. Na Wydział I przyjęto cztery osoby: profesora Marka Ostrowskiego oraz doktorów habi-

litowanych: Idalianę Kaczor, Marzenę Karwowską i Krystynę Radziszewską; na Wydział IV dwie osoby: profesorów Tomasza Gaszyńskiego i Lucynę Woźniak; na Wydział V dwie osoby: profesora Mariana Zaborzkiego oraz doktor habilitowaną Joannę Kałużną-Czaplińską; na Wydział VI cztery osoby: profesorów Cezarego Saneckiego i Beatę Zawadzką-Kłós oraz doktorów habilitowanych Anetę Pawłowską i Karolinę Prykowską-Michalak. Z członkostwa w Towarzystwie zrezygnowało/zostało skreślonych siedem osób: profesorowie Krystyna Ratajska i Teresa Świętosławska z Wydziału I oraz Agata Karowicz-Bilińska, Urszula Kowalska-Koprek, Krzysztof Selmaj, Ludomir Stefańczyk i Neonila Szeszenia-Dąbrowska z Wydziału IV. Szczegółowe dane dotyczące liczby członków Towarzystwa według stanu na dzień 31 grudnia 2016 roku ilustruje tabela 1.

Tabela 1. Członkowie ŁTN w latach 2014-2016

Wydział	Liczba członków			Nowo przyjęci			Zmarli			Rezygnacja / Skreślenie		
	2014	2015	2016	2014	2015	2016	2014	2015	2016	2014	2015	2016
I	80	86	87	6	6	4	–	–	1	–	–	2
II	98	96	92	–	1	–	3	3	4	–	–	–
III	81	85	80	2	7	–	1	2	5	–	1	–
IV	93	92	87	1	1	2	–	1	2	–	1	5
V	75	76	75	7	3	2	–	1	3	–	1	–
VI	28	29	32	2	1	4	–	–	1	1	–	–
Ogółem	455	464	453	18	19	12	4	7	16	1	3	7

Spośród 453 członków Towarzystwa 157 osób (34,7%) nie wywiązuje się ze swojego statutowego obowiązku opłacania składki członkowskiej (§ 13, pkt. 4). Kwota wynikająca z nieuregulowanych składek członkowskich na dzień 31 grudnia 2016 roku wynosi ponad 47 tysięcy złotych (tabela 2), co nie pozostaje bez wpływu na kondycję finansową Towarzystwa.

Podobnie jak w latach poprzednich, w roku 2016, osoby najbardziej zasłużone dla Towarzystwa wyróżniono godnością członka honorowego, przyznawaną od 1952 roku oraz Medalem ŁTN, ustanowionym w 2006 roku z okazji 70-lecia ŁTN. W dniu 4 kwietnia Zwyczajne Sprawozdawcze Zgromadzenie Ogólne Towarzystwa nadało tytuł członka honorowego profesorom: Marii Magdalenie Blombergowej, Kazimierzowi Jędrzejewskiemu, Andrzejowi Koziarskiemu, Maciejowi Pawlikowi i Janowi Szymczakowi. Obecnie spośród 453 członków Towarzystwa 23 osoby posiadają godność członka honorowego. Medal ŁTN otrzymali: Janusz Janyst (Medal nr 43), Janusz Markowski (Medal nr 44), Wiesław Puszc

(Medal nr 45), Krystyna Turkowska (Medal nr 46) oraz Maria Wichowa (Medal nr 47).

Tabela 2. Zaległości w opłatach składek członkowskich

Wydział	Liczba osób zalegających z opłatą			Odsetek członków ogółem [%]			Kwota [zł]		
	2014	2015	2016	2014	2015	2016	2014	2015	2016
I	9	38	29	11,3	44,2	33,3	1900,-	8100,-	7300,-
II	20	30	33	20,4	31,3	35,9	4300,-	7900,-	9000,-
III	23	27	23	28,4	31,8	28,8	7100,-	7900,-	7600,-
IV	29	45	29	31,2	48,9	33,3	9500,-	15 710,-	9760,-
V	14	29	30	18,7	38,2	40,0	3850,-	7150,-	9900,-
VI	2	11	13	7,1	37,9	40,6	600,-	2500,-	3500,-
Ogółem	97	180	157	21,3	38,8	34,7	27 250,-	49 260,-	47 060,-

Działalność integracyjna

W roku 2016 członkowie Towarzystwa podejmowali i kontynuowali inicjatywy służące realizacji statutowego celu Towarzystwa, jakim jest integracja środowiska akademickiego. Organizowali, współorganizowali lub uczestniczyli z referatami czy listami gratulacyjnymi w konferencjach i spotkaniach naukowych, w wydarzeniach inspirujących do podsumowania i prezentacji dorobku naukowego i artystycznego oraz sesjach dedykowanych zasłużonym profesorom, a także w spotkaniach integrujących o charakterze kulturalnym.

12 stycznia – 20. Galowy Koncert Noworoczny (organizowany od 1997 r.) w sali koncertowej Akademii Muzycznej w Łodzi, w wykonaniu Orkiestry Symfonicznej (dyryg. Marcin Wolniewski) i Chóru (przygotowanie Chóru – Dawid Ber) Akademii Muzycznej im. Grażyny i Kiejstuta Bacewiczów z udziałem Anny Potyrały-Listwon (sopran); koncert prowadziła Małgorzata Nowak.

12 stycznia – Spotkanie w ramach cyklu *Wykłady wybitnych badaczy* z dr hab. Anną Czarnowus z Uniwersytetu Śląskiego nt. *Tradycja Cudów Orientu w „Historii Tartarorum” Benedykta Polaka oraz w polskich przekładach Legendy o Aleksandrze Wielkim*, zorganizowane przez Wydział I.

-
- 14 stycznia – Wykład profesora Krzysztofa Kuli pt. *Sztuka kochania* w ramach cyklu wykładów profesorów, członków Towarzystwa dla doktorantów.
- 19 stycznia – Wieczór kolęd w wykonaniu Chóru Uniwersytetu Medycznego w Łodzi pod dyrekcją profesor Anny Domańskiej, zorganizowany przez Wydział VI.
- 25 stycznia – Spotkanie Redakcji Naczelnej z redaktorami wydawnictw ciągłych ŁTN, któremu przewodniczyła profesor Wanda M. Krajewska.
- 1 lutego – Uroczyste spotkanie jubileuszowe poświęcone działalności i osiągnięciom naukowo-dydaktycznym i organizacyjnym profesor Krystyny Piotrowskiej-Marczak, zorganizowane przez Wydział II, któremu towarzyszyło wydanie zeszytu 119 z serii „Sylwetki Łódzkich Uczonych”.
- 4 lutego – Jubileusz dziesięciolecia czasopisma ŁTN „Studia Wyborcze”, powołanego z inicjatywy profesora Krzysztofa Skotnickiego, w ramach obchodów Światowego Dnia Wyborów.
- 18 lutego – Wykład profesora Andrzeja Szoslanda pt. *Sposoby napędzania (źródła napędu) pojazdów XXI wieku* w ramach cyklu wykładów profesorów, członków Towarzystwa dla doktorantów.
- 17 marca – Wykład profesora Krzysztofa Skotnickiego pt. *Republika Czeska – oczami Konsula Honorowego* w ramach cyklu wykładów profesorów, członków Towarzystwa dla doktorantów .
- 4 kwietnia – Zwyczajne Sprawozdawcze Zgromadzenie Ogólne Towarzystwa, podczas którego profesor Maria Wichowa przedstawiła wykład pt. *Kradzieże literackie w piśmiennictwie polskim epok dawnych*; zgromadzeniu przewodniczyła profesor Jolanta Rudzka-Habisiak, Rektor Akademii Sztuk Pięknych w Łodzi.
- 5 kwietnia – Spotkanie przedstawicieli polskich towarzystw naukowych zorganizowane przez Polską Akademię Umiejętności w Krakowie; dyskusja nad rolą towarzystw naukowych w społeczeństwie.
- 6 kwietnia – Posiedzenie Prezydium Rady Towarzystw Naukowych przy Prezydium PAN, na którym doktor Edward Karasiński przedstawił założenia programowe konferencji planowanej z okazji 80-lecia ŁTN.
- 7 kwietnia – Wykład profesora Piotra Kuli pt. *Grafen – nadzieja na przełom technologiczny czy realna perspektywa* w ramach cyklu wykładów profesorów, członków Towarzystwa dla doktorantów.
- 18-25 kwietnia – XVI Festiwal Nauki, Techniki i Sztuki w Łodzi pod hasłem „Wiedza bez granic”, któremu przewodniczył profesor Wojciech Wolf i doktor Edward Karasiński.

- 28 kwietnia – Wykład profesorów Eleonory Bielawskiej-Batorowicz i Artura Gałkowskiego pt. *Europejskie programy edukacyjne – doświadczenia łódzkich uczelni – dwugłos* w ramach cyklu wykładów profesorów, członków Towarzystwa dla doktorantów.
- 19 maja – Wykład profesora Jerzego Dzieciuchowicza pt. *Sytuacja demograficzna Polski – przestrzenna struktura i typologia ludności* w ramach cyklu wykładów profesorów, członków Towarzystwa dla doktorantów.
- 16 czerwca – Wykład i pokaz twórczości profesora Andrzeja Joczka pt. *W pracowni rzeźbiarza – współzależność idei, projektu, materiału i technologii* w ramach cyklu wykładów profesorów, członków Towarzystwa dla doktorantów.
- 17 czerwca – Sesja jubileuszowa profesora Andrzeja Suliborskiego, zorganizowana przez Wydział III, której towarzyszyło wydanie zeszytu 120 serii „Sylwetki Łódzkich Uczonych”.
- Wrzesień/październik – Inauguracja roku akademickiego 2016/2017 w łódzkich uczelniach publicznych.
- 29 września – Wręczenie zeszytu 123 serii „Sylwetki Łódzkich Uczonych” profesorowi Kazimierzowi Michalewskiemu podczas posiedzenia Prezydium Zarządu ŁTN.
- 11 października – Spotkanie w ramach cyklu *Wykłady wybitnych badaczy* z profesorem Tadeuszem Sławkiem z Uniwersytetu Śląskiego nt. *60, 16, 64. Kilka spostrzeżeń na temat starości*, zorganizowane przez Wydział I.
- 14 października – Uroczyste posiedzenie Senatu UŁ z okazji Dnia Edukacji Narodowej.
- 17 października – Sesja jubileuszowa profesora Marka Zawirskiego, której towarzyszyło wydanie zeszytu 122 serii „Sylwetki Łódzkich Uczonych”.
- 20 października – Inauguracja 8. cyklu wykładów profesorów, członków Towarzystwa dla doktorantów nt. *Współczesny świat i jego poznanie – rezultaty badań łódzkich naukowców*; wprowadzenie profesor Antoni Różalski, Prezes ŁTN; wykład profesor Małgorzaty Czyż, pt. *Pakt przeciw nowotworom – 45 lat później*.
- 25 października – Sesja jubileuszowa profesor Bożeny Ostromeckiej-Frączak zorganizowana przez Wydział I, której towarzyszyło wydanie zeszytu 121 serii „Sylwetki Łódzkich Uczonych”.
- 25 października – Konferencja pt. *Dehumanizacja medycyny współczesnej – przyczyny i przeciwdziałanie* zorganizowana przez Wydział IV i Okręgową Izbę Lekarską w Łodzi.
- 3 listopada – Wykład profesora Dariusza Gawina pt. *Trendy rozwojowe budownictwa mieszkaniowego XXI wieku w kontekście paradygmatu*

- zrównoważonego rozwoju w ramach cyklu wykładów profesorów, członków Towarzystwa dla doktorantów.
- 7 listopada – Sesja poświęcona pamięci profesora Jerzego Mikuckiego, wybitnego mikrobiologa, zasłużonego wiceprezesa Towarzystwa zorganizowana przez Wydział IV, której towarzyszyło wydanie zeszytu 124 serii „Sylwetki Łódzkich Uczonych”.
- 7 listopada – Wieczór poświęcony pamięci zmarłych łodzian *Zostali w naszej pamięci* zorganizowany przez Towarzystwo Przyjaciół Łodzi i Klub Nauczyciela, na którym profesorów, członków ŁTN: Jerzego Kroh, Wandę Leyko i Stanisława Liszewskiego wspominali profesor Wanda M. Krajewska i dyrektor biura Oddziału PAN w Łodzi Jacek Jurczakowski.
- 15 listopada – Spotkanie w ramach cyklu *Wykłady wybitnych badaczy* z mgr Joanną Sokołowską-Gwizdką, badaczką polskiego teatru emigracyjnego w Toronto, nt. *Rola teatru w Toronto w utrwalaniu rodzimych wzorców literackich, historii i kultury w środowisku polskiej emigracji w Ameryce*, połączone z prezentacją książki Jej autorstwa pt. *Teatr spełnionych nadziei. Kartki z życia emigracyjnej sceny*, zorganizowane przez Wydział I.
- 17 listopada – Otwarcie w Bibliotece UŁ z okazji 80-lecia Towarzystwa wystawy: Wydawnictwa Łódzkiego Towarzystwa Naukowego, przygotowanej przez profesora Andrzeja Wichra we współpracy z Dyrekcją BUŁ.
- 18 listopada – Sesja jubileuszowa ŁTN z okazji 80-lecia Towarzystwa – przedstawienie przez przewodniczących działalności Wydziałów ŁTN; promocja dwóch wydawnictw, które wydane zostały z okazji 80-lecia Towarzystwa, tj. tomu 8. *Mojej drogi do nauki*, pod redakcją profesora Macieja Pawlika oraz *Pokolenia naukowców. Tradycje rodzinne*, pod redakcją profesora Kazimierza Jędrzejewskiego i doktora Edwarda Karasińskiego; otwarcie w siedzibie Towarzystwa przez profesora Andrzeja Joczę wystawy prac plastycznych członków ŁTN, przygotowanej przez profesora Ryszarda Hungera.
- 18 listopada – Koncert Orkiestry Symfonicznej Akademii Muzycznej im. Grażyny i Kiejstuta Bacewiczów z okazji 80-lecia Towarzystwa w sali koncertowej Akademii Muzycznej w Łodzi – V Symfonia d-moll Dymitra Szostakowicza, pod dyrekcją Marcina Wolniewskiego, poprzedzona wystąpieniem Prezesa ŁTN, profesora Antoniego Różalskiego, prezentującego działalność i osiągnięcia Towarzystwa.
- 20 listopada – Gala wręczenia Nagrody im. Pierwszego Rektora Uniwersytetu Łódzkiego Profesora Tadeusza Kotarbińskiego za pracę z zakresu nauk humanistycznych w Filharmonii Łódzkiej.

- 1 grudnia – Wykład doktora habilitowanego Piotra Czubli, pt. *Tropami głązów narzutowych – „szwedzka inwazja” sprzed potopu* w ramach cyklu wykładów profesorów – członków Towarzystwa dla doktorantów.
- 2 grudnia – Uroczystość odnowienia doktoratu profesora Tadeusza Janusza w Uniwersytecie Łódzkim.
- 5 grudnia – Uroczystość odnowienia doktoratu profesorów Zygmunta Maksymiuka i Ryszarda Panasiuka w Uniwersytecie Łódzkim.
- 8 grudnia – Konferencja pt. *Rola towarzystw naukowych w kształtowaniu współczesnego społeczeństwa*, zorganizowana przez doktora Edwarda Karasińskiego z okazji 80-lecia Towarzystwa.
- 14 grudnia – Spotkanie opłatkowe z księdzem arcybiskupem metropolitą łódzkim profesorem Markiem Jędraszewskim w Wyższym Seminarium Duchownym w Łodzi.
- 21 grudnia – 22. spotkanie wigilijne (pierwsze w 1995 r.) członków i sympatyków Towarzystwa w siedzibie ŁTN, zorganizowane przez pracowników Biura ŁTN.

Działalność integracyjna Towarzystwa ma wymiar zarówno środowiskowy, jak również ogólnołodzki i ogólnopolski. Prezes Towarzystwa, profesor Antoni Różalski, wchodzi w skład Konferencji Rektorów Łódzkich Uczelni Publicznych. Radzie ds. Szkolnictwa Wyższego i Nauki przy Prezydencie Miasta Łodzi, powołanej w 1996 roku w wyniku podpisanego, między innymi z inicjatywy Towarzystwa, porozumienia o wzajemnej współpracy między Konferencją Rektorów, Łódzkim Oddziałem PAN oraz ŁTN a Prezydentem Miasta Łodzi, od 2013 roku przewodniczy profesor Wanda M. Krajewska, Sekretarz Generalny ŁTN. W pracach poszczególnych Komisji wyżej wymienionej Rady w kadencji 2013-2016 uczestniczyli, reprezentując Towarzystwo, profesor Ryszard Dębski – Komisja ds. rozwoju Łodzi akademickiej, profesor Krzysztof Skotnicki – Komisja ds. współpracy z zagranicą oraz profesor Maciej Pawlik – Komisja ds. promocji nauki łódzkiej. W Radzie Towarzystw Naukowych przy Prezydium PAN w latach 2003-2014 Towarzystwo reprezentował profesor Julian Ławrynowicz, a od 2015 roku w jej skład wchodzi profesor Wanda M. Krajewska.

Działalność naukowo-dydaktyczna

W 2016 roku Nagrodę Naukową ŁTN, ustanowioną przez Towarzystwo w 1980 roku, przyznano profesorowi Krzysztofowi Stefańskiemu za wybitne osiągnięcia w zakresie unikatowego dziedzictwa kulturowego Łodzi. Wręczenie nagrody miało miejsce w dniu 4 kwietnia podczas Zwyczajnego Sprawozdawczego Zgromadzenia Ogólnego Towarzystwa.

W roku 2016 odbyła się 12 edycja konkursu o ustanowioną przez Towarzystwo w 2005 roku Nagrodę im. Profesor Ireny Lepalczyk za prace badawcze z zakresu pedagogiki społecznej, na który wpłynęło pięć wniosków. Zarząd Towarzystwa na posiedzeniu w dniu 10 października poparł wniosek Kapituły Nagrody o nieprzyznaniu nagrody w 2016 roku, z uwagi na nie w pełni widoczne w zgłoszonych monografiach odniesienia teoretyczne i metodologiczne do współczesnego dyskursu pedagogiki społecznej.

W roku sprawozdawczym Wydziały i Komisje Towarzystwa zorganizowały i współorganizowały zebrania naukowe oraz spotkania jubileuszowe, ogółem 35, na których referowano oryginalne prace, przedstawiano najważniejsze wyniki badań i osiągnięcia w określonych dziedzinach i dyscyplinach nauki. Aktywność Wydziałów w latach 2014-2016 przedstawia tabela 3. Szczegółowe sprawozdania z działalności poszczególnych Wydziałów i Komisji w 2016 roku zawarto w niniejszym tomie *Sprawozdań...*

W październiku 2016 roku Wydział IV we współpracy z Okręgową Izbą Lekarską w Łodzi zorganizował konferencję pt. *Dehumanizacja medycyny współczesnej – przyczyny i przeciwdziałanie*, z udziałem profesorów: Jana Bernera, Józefa Drzewoskiego, Eugeniusza Małafieja, Tadeusza Robaka, Jerzego Supady, Janusza Wasiaka i ks. dr Juliusza Lasonia; wprowadzenie do dyskusji – profesor Marek Pawlikowski.

W grudniu 2016 roku, w ramach odchodów 80-lecia Towarzystwa, odbyła się konferencja pt. *Rola towarzystw naukowych w kształtowaniu współczesnego społeczeństwa*, zorganizowana przez doktora Edwarda Karasińskiego. Referaty przedstawili profesorowie: Zbigniew Bokszański, Małgorzata Burchard-Dziubińska i Wojciech Wolf oraz doktor Agata Zysiak.

Tabela 3. Zebrania naukowe organizowane przez Wydziały i Komisje ŁTN

Wydział	Liczba spotkań i zebrań			Liczba referatów		
	2014	2015	2016	2014	2015	2016
I	7	8	7	7	8	9
II	-	2	-	-	1	-
III	6	14	14	29	51	45
IV	-	1	4	-	1	4
V	5	5	5	7	4	5
VI	4	4	5	3	2	4
Ogółem	22	34	35	46	67	67

W 2016 roku ukazał się pod redakcją profesor Marii Wichowej monograficzny zbiór artykułów, pt. *Wybrane karty z dziejów Wolborza* (ss. 203), zawierający materiały z konferencji naukowej zorganizowanej przez Wydział I ŁTN i Stowarzyszenie Przyjaciół Wolborza z okazji 950-lecie Wolborza (1065-2015), która odbyła się w październiku 2015 roku w Wolborzu.

W roku sprawozdawczym kontynuowano wykłady profesorów – członków Towarzystwa dla doktorantów, pod wspólnym tytułem *Współczesny świat i jego poznanie – rezultaty badań łódzkich naukowców*. Realizowane są one w formie 30-godzinnego cyklu wykładów w ramach zajęć do wyboru, ujętych w programach studiów doktoranckich, począwszy od roku akademickiego 2009/2010. Na wykłady kwalifikowanych jest około 100 doktorantów, a zaliczenie uzyskuje 70-80% słuchaczy. W 2016 roku kontynuowano 7. cykl wykładów zaproponowanych w roku akademickim 2015/2016 i rozpoczęto 8. cykl wykładów dla roku akademickiego 2016/2017. W skład Rady Programowej wchodził profesorowie: Stanisław Liszewski, a po Jego śmierci Antoni Różalski – przewodniczący, Ewa Marynowicz-Hetka – sekretarz i koordynator przedsięwzięcia oraz Eleonora Bielawska-Batorowicz, Małgorzata Czyż, Elżbieta Szkurłat i Wojciech Wolf – członkowie. Szczegółowe sprawozdanie z cyklu wykładów dla doktorantów zawarto w niniejszym tomie *Sprawozdań...*

W roku sprawozdawczym księgozbiór biblioteki Towarzystwa powiększył się o 49 pozycji. Według stanu na dzień 31 grudnia 2016 roku księgozbiór liczy łącznie 2293 egzemplarze, w tym biblioteka wydawnictw ciągłych 1616 egzemplarzy. Szczegółowe sprawozdanie Rady Bibliotecznej zawarto w niniejszym tomie *Sprawozdań...*

Działalność wydawnicza

W roku sprawozdawczym, zgodnie z paragrafem 23, pkt. 14 statutu ŁTN, Zarząd Towarzystwa na posiedzeniu w dniu 21 marca powołał redakcje wydawnictw ciągłych na kadencję 2016-2018, z wyjątkiem *Acta Archaeologica Lodzensia*, w przypadku których redakcja powołana została przez Zarząd ŁTN w dniu 6 czerwca. Powołania wręczone zostały podczas Zwyczajnego Sprawozdawczego Zgromadzenia Ogólnego Towarzystwa w dniu 4 kwietnia. W skład Rad Redakcyjnych i Komitetów Naukowych dziesięciu z jedenastu czasopism wydawanych przez ŁTN wchodziły osoby z zagraniczną afiliacją. Zarząd ŁTN w dniu 6 czerwca powołał Redakcję Naczelną Wydawnictw Towarzystwa na kadencję 2016-2018 w składzie: profesorowie Krystyna Czyżewska, Wanda M. Krajewska (przewodnicząca), Henryk Piekarski, Jan Szymczak oraz doktor Edward Karasiński. Podsumowanie działalności wydawniczej Towarzystwa

w kadencji 2013–2015 miało miejsce podczas posiedzenia Redakcji Naczelnej w dniu 25 stycznia z udziałem Redaktorów i Sekretarzy wszystkich wydawnictw ciągłych ŁTN. Plan wydawniczy Towarzystwa na rok 2016, przyjęty został przez Redakcję Naczelną w dniu 25 stycznia, a zatwierdzony przez Zarząd ŁTN w dniu 22 lutego.

W roku 2016 ogółem wydano 38 pozycji / 17 tytułów (534,4 arkuszy drukarskich / 370,6 arkuszy wydawniczych). Nakładem Towarzystwa w roku sprawozdawczym ukazały się kolejne tomy i zeszyty (łącznie 26 pozycji) wszystkich czasopism wydawanych przez ŁTN: *Przegląd Socjologiczny* (1930/1957/1992) – t. 65, z. 1-4; *Prace Polonistyczne* (1937/1958) – t. 71; *Acta Archaeologica Lodziensia* (1948/1962) – t. 61; *Acta Geographica Lodziensia* (1948/1963) – t. 104, 105; *Bulletin de la Société des Sciences et des Letters de Łódź. Série: Recherches sur les Déformations* (1950/1984/1990) – t. 66, z. 1-3; *Rozprawy Komisji Językowej* (1954/1992) – t. 62, 63; *Zagadnienia Rodzajów Literackich* (1958/1992) – t. 59, z. 1-4; *Folia Medica Lodziensia* (1965) – t. 42, z. 1-2; *Studia Prawno-Ekonomiczne* (1968/1993) – t. 98, 99, 100, 101; *Art Inquiry. Recherches sur les Arts* (1992/1999) – t. 18; *Studia Wyborcze* (2006) – t. 21, 22.

Zgodnie z obowiązującym wykazem czasopism naukowych opublikowanym przez Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego w dniu 9 grudnia 2016 roku, wszystkie czasopisma wydane przez ŁTN znajdują się na liście czasopism punktowanych w części B (czasopisma nieposiadające współczynnika wpływu IF). Punktację czasopism Towarzystwa w latach 2009-2016 przedstawia tabela 4.

Tabela 4. Punktacja MNiSW czasopism ŁTN w latach 2009-2016

Tytuł	2009	2010	2011/ 2012	2013/ 2014	2015/ 2016*
<i>Acta Archaeologica Lodziensia</i>	2	2	2	3	9
<i>Acta Geographica Lodziensia</i>	2	2	0	4	11
<i>Art. Inquiry. Recherches sur les Arts</i>	4	9	7	6	8
<i>Bulletin de la Société des Sciences et des Letters de Łódź. Série: Recherches sur les Déformations</i>	0	2	3	7	14
<i>Folia Medica Lodziensia</i>	0	2	2	1	4
<i>Prace Polonistyczne</i>	4	6	3	4	14
<i>Przegląd Socjologiczny</i>	4	6	10	10	15
<i>Rozprawy Komisji Językowej</i>	0	6	5	7	8
<i>Studia Prawno-Ekonomiczne</i>	4	6	6	7	12
<i>Studia Wyborcze</i>	2	2	3	4	9
<i>Zagadnienia Rodzajów Literackich</i>	4	6	10	10	14

* Do roku 2014 maksymalna liczba punktów wynosiła 10, a od roku 2015 wynosi 15

W minionym roku w ramach serii wydawniczych ŁTN ukazał się kolejny 69. tom *Sprawozdań z Czynności i Posiedzeń Naukowych Łódzkiego Towarzystwa Naukowego* pod redakcją profesor Krystyny Czyżewskiej. W ramach serii o charakterze biograficznym, wydawanej przez ŁTN od 1992 roku pt. „Sylwetki Łódzkich Uczonych” wydano sześć zeszytów pod redakcją doktora Edwarda Karasińskiego, dokumentujących osiągnięcia i dorobek publikacyjny zasłużonych dla nauki profesorów: Mariana Głoska (z. 125), Kazimierza Michalewskiego (z. 123), Jerzego Mikuckiego (z. 124), Bożeny Ostromęckiej-Frączak (z. 121), Andrzeja Suliborskiego (z. 120), Marka Zawirskiego (z. 122). Z okazji 80-lecia Towarzystwa ukazały się dwie pozycje wydawnicze, tj. tom 8. *Mojej drogi do nauki* pod redakcją profesora Macieja Pawlika oraz *Pokolenia naukowców. Tradycja rodzinne* pod redakcją profesora Kazimierza Jędrzejewskiego i doktora Edwarda Karasińskiego, których promocja miała miejsce w dniu 18 listopada, podczas sesji jubileuszowej ŁTN.

Szczegółowy wykaz opublikowanych w 2016 roku tytułów zawarto w niniejszym tomie *Sprawozdań*...

W 2016 roku kontynuowano prace związane z przygotowaniem *Słownika biograficznego członków TPŃŁ/ŁTN*. W skład Rady Redakcyjnej *Słownika biograficznego członków TPŃŁ/ŁTN* wchodzi profesorowie: Mariola Antczak, Kaja Kaźmierska i Magdalena Przybysz-Stawska.

Wydawnictwa Towarzystwa prezentowane są na wystawach i kiermaszach towarzyszących spotkaniom zarówno w siedzibie ŁTN, jak i poza nią. W 2016 roku prezentacja Wydawnictw Towarzystwa miała miejsce między innymi podczas Zwyczajnego Sprawozdawczego Zgromadzenia Ogólnego Towarzystwa w dniu 4 kwietnia na Wydziale Prawa i Administracji Uniwersytetu Łódzkiego. W dniu 17 listopada w ramach obchodów 80-lecia Towarzystwa otwarto w Bibliotece Uniwersytetu Łódzkiego wystawę *Wydawnictwa Łódzkiego Towarzystwa Naukowego* przygotowaną przez profesora Andrzeja Wichra we współpracy z dyrekcją BUŁ.

Informacja o wydawnictwach ŁTN znajduje się na stronie internetowej Towarzystwa (www.ltn.lodz.pl) oraz księgarni internetowej Towarzystwa (sklep.ltn.lodz.pl), a kolejne tomy serii *Sprawozdania z Czynności i Posiedzeń Naukowych Łódzkiego Towarzystwa Naukowego*, począwszy od tomu 63. (2009) dostępne są w wersji cyfrowej w Bibliotece Uniwersytetu Łódzkiego. Wszystkie czasopisma mają czynną i aktualną stronę internetową i od 2016 roku posiadają międzynarodowy elektroniczny identyfikator eISSN nadany przez Bibliotekę Narodową. Poprzez stronę ŁTN dostęp online do pełnych tekstów publikowanych artykułów ma miejsce w przypadku: *Bulletin de la Société des Sciences et des Letters de Łódź. serie: Recherches sur les Déformations* (od roku 2007), *Folia Medica Lodziensa* (od roku 2009) oraz *Przegląd Socjologiczny, Studia Prawno-Ekonomiczne*

i *Zagadnienia Rodzajów Literackich* (od roku 2016) . Poszczególne artykuły autorzy deponują w Repozytorium UŁ.

Czasopisma wydawane przez Towarzystwo znajdują się w następujących polskich i międzynarodowych indeksujących bazach danych i zasobach elektronicznych, zarówno abstraktowych, jak i pełnotekstowych:

- BazEkon: Studia Prawno-Ekonomiczne.
- Bibliography and Index of Geology GeoRet: Acta Geographica Lodziensia.
- CEEOL (Central and Eastern European Online Library): Acta Archaeologica Lodziensia, Acta Geographica Lodziensia, Art Inquiry. Recherches sur les Arts, Prace Polonistyczne, Przegląd Socjologiczny, Rozprawy Komisji Językowej, Studia Prawno-Ekonomiczne, Studia Wyborcze, Zagadnienia Rodzajów Literackich.
- CEJSH (Central European Journal of Social Science and Humanities): Acta Archaeologica Lodziensia, Acta Geographica Lodziensia, Art Inquiry. Recherches sur les Arts, Prace Polonistyczne, Przegląd Socjologiczny, Rozprawy Komisji Językowej, Studia Prawno-Ekonomiczne, Studia Wyborcze, Zagadnienia Rodzajów Literackich.
- EBSCOhost: Acta Archaeologica Lodziensia, Acta Geographica Lodziensia, Art Inquiry. Recherches sur les Arts, Bulletin de la Société des Sciences et des Letters de Łódź. Série: Recherches sur les Déformations, Folia Medica Lodziensia, Prace Polonistyczne, Przegląd Socjologiczny, Studia Prawno-Ekonomiczne, Studia Wyborcze, Zagadnienia Rodzajów Literackich.
- EpnP (e-publikacje Nauki Polskiej): wszystkie pozycje wydawane przez ŁTN.
- ERIH Plus (European Reference Index for the Humanities): Acta Archaeologica Lodziensia, Art Inquiry. Recherches sur les Arts, Prace Polonistyczne, Przegląd Socjologiczny, Rozprawy Komisji Językowej, Studia Prawno-Ekonomiczne, Studia Wyborcze, Zagadnienia Rodzajów Literackich.
- IBUK: wszystkie czasopisma wydawane przez ŁTN.
- Index Copernicus (IC): wszystkie czasopisma wydawane przez ŁTN (tabela 5).
- Linguistic Bibliography: Rozprawy Komisji Językowej.
- MathSciNet (Mathematical Reviews): Bulletin de la Société des Sciences et des Letters de Łódź. Série: Recherches sur les Déformations.
- Platforma Otwartej Nauki/CEON Biblioteka Nauki: Acta Archaeologica Lodziensia, Acta Geographica Lodziensia, Art Inquiry.

Recherches sur les Arts, Folia Medica Lodziensia, Prace Polonistyczne, Przegląd Socjologiczny, Rozprawy Komisji Językowej, Studia Prawno-Ekonomiczne, Studia Wyborcze, Zagadnienia Rodzajów Literackich.

– POL-index (Polska Baza Cytowań): wszystkie czasopisma wydawane przez ŁTN.

– PBN (Polska Bibliografia Naukowa): wszystkie czasopisma wydawane przez ŁTN.

– ProQuest: Acta Archaeologica Lodziensia, Acta Geographica Lodziensia, Przegląd Socjologiczny, Studia Prawno-Ekonomiczne, Studia Wyborcze.

– PSJD (Polish Scientific Journals Database): Folia Medica Lodziensia.

– Referativny Zhurnal: Bulletin de la Société des Sciences et des Letters de Łódź. Série: Recherches sur les Déformations.

– SCOPUS: Acta Archaeologica Lodziensia, Art Inquiry. Recherches sur les Arts.

– zbMATH (Zentralblatt MATH): Bulletin de la Société des Sciences et des Letters de Łódź. Série: Recherches sur les Déformations.

Tabela 5. Ewaluacja czasopism ŁTN w bazie Index Copernicus

Czasopismo	ICV* 2012	ICV 2013	ICV 2014	ICV 2014 **	ICV 2015
<i>Acta Archaeologica Lodziensia</i>	5,06	5,6	6,56	65,08	71,15
<i>Acta Geographica Lodziensia</i>	3,61	4,16	5,91	55,79	58,35
<i>Art Inquiry. Recherches sur les Arts</i>	6,05	6,16	7,01	71,52	79,01
<i>Bulletin de la Société des Sciences et des Letters de Łódź. Série: Recherches sur les Déformations</i>	5,87	5,89	7,63	80,38	87,06
<i>Folia Medica Lodziensia</i>	3,63	3,5	5,23	47,57	57,72
<i>Prace Polonistyczne</i>	4,64	5,3	7,16	73,65	78,33
<i>Przegląd Socjologiczny</i>	4,10	4,91	7,01	71,5	73,19
<i>Rozprawy Komisji Językowej</i>	6,07	4,89	5,85	55	60,94
<i>Studia Prawno-Ekonomiczne</i>	4,34	3,73	7,01	71,62	75,29
<i>Studia Wyborcze</i>	4,03	4,32	5,92	67,25	66,47
<i>Zagadnienia Rodzajów Literackich</i>	6,56	5,64	6,97	70,98	70,93

* ICV – Index Copernicus Value

** Według nowych kryteriów maksymalna liczba punktów dla czasopism nieposiadających współczynnika wpływu IF wynosi 100

Sprzedaż wydawnictw ŁTN, przy ogromnym zaangażowaniu pracowników Biura, odbywa się bezpośrednio w siedzibie Towarzystwa, poprzez internetową księgarnię ŁTN oraz za pośrednictwem księgarni i hurtowni

w Łodzi: Firma Księgarska W. Juszcza (ul. Pomorska 40), Hurtownia książek Serwis (ul. Łąkowa 3/5), Księgarnia Nike (ul. Struga 3), Księgarnia Odkrywcy (ul. Narutowicza 46), Księgarnia Ossolineum (ul. Piotrkowska 181), i w Polsce: Warszawa – Centrala Handlu Zagranicznego ArsPolona, Księgarnia Historyczna, Księgarnia Lexicon, Księgarnia Libra, Trademark/Tadeusz Nowak, Wolters Kluwer; Kraków – Główna Księgarnia Naukowa, Księgarnia Akademicka, Księgarnia Ośrodka Dokumentacji Sztuki Tadeusza Kantora Cricoteca; Lublin – Księgarnia Uniwersytecka; Rybnik – Księgarnia Średniowieczna; Toruń – Księgarnia Uniwersytetu im. Mikołaja Kopernika; a także Garmond Press SA, Kolporter (Kielce), Ruch SA. Stałymi odbiorcami naszych wydawnictw są biblioteki w Łodzi (Biblioteka Główna Uniwersytetu Medycznego, Biblioteka Uniwersytetu Łódzkiego, Wojewódzka Biblioteka Publiczna im. Marszałka Józefa Piłsudskiego) oraz w Poznaniu (Biblioteka Raczyńskich) i we Wrocławiu (Biblioteka Zakładu Narodowego im. Ossolińskich).

Egzemplarze obowiązkowe każdej publikacji ŁTN otrzymują: Biblioteka Uniwersytetu Łódzkiego, Biblioteka Narodowa w Warszawie, Biblioteka Jagiellońska w Krakowie, Biblioteka Uniwersytetu Warszawskiego, Biblioteka Uniwersytetu Gdańskiego, Biblioteka Śląska w Katowicach, Biblioteka Uniwersytetu im. Marii Skłodowskiej-Curie w Lublinie, Biblioteka Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego, Biblioteka Uniwersytetu Opolskiego, Biblioteka Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, Książnica Pomorska w Szczecinie, Biblioteka Uniwersytetu im. Mikołaj Kopernika w Toruniu, Biblioteka Uniwersytetu Wrocławskiego oraz Biblioteka Publiczna Miasta Stołecznego Warszawa, a w przypadku wydawnictw regionalnych również Wojewódzka Biblioteka Publiczna im. Marszałka Józefa Piłsudskiego w Łodzi.

Popularyzacja wiedzy

W roku sprawozdawczym Towarzystwo, tak jak w latach ubiegłych, było organizatorem kolejnego, tj. XVI Festiwalu Nauki, Techniki i Sztuki odbywającego się corocznie w Łodzi od roku 2001, którego celem jest upowszechnianie oraz promocja nauki i wiedzy we wszystkich grupach wiekowych społeczeństwa naszego miasta, a także regionu. Tradycyjnie Festiwal zorganizowany został przy aktywnym udziale Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego, Urzędu Miasta Łodzi, Rady ds. Szkolnictwa Wyższego i Nauki przy Prezydencie Miasta Łodzi oraz Konferencji Rektorów Łódzkich Uczelni Publicznych. XVI Festiwal pod hasłem *Wiedza bez granic* odbył się w dniach 18-25 kwietnia. Przewodniczącym Komitetu Organizacyjnego był profesor Wojciech Wolf, a koordynatorem Pikniku Naukowego dr Jan Olejniczak. Dyrektorem Biura Festiwalu był dr

Edward Karasiński, dyrektor ŁTN, a sekretariat prowadziła mgr Joanna Sadowska, odpowiedzialna również za stronę internetową Festiwalu. W organizacji Festiwalu uczestniczyli wszyscy pracownicy Biura ŁTN: mgr Renata Antosik, mgr Katarzyna Lelewska i Robert Kamiński. Za stronę techniczną i informatyczną odpowiadał mgr inż. Jerzy Janisz. W przygotowaniu imprez festiwalowych uczestniczyło społecznie około 1000 pracowników, doktorantów i studentów łódzkich uczelni i instytucji naukowych: Akademii Muzycznej, Akademii Sztuk Pięknych, Państwowej Wyższej Szkoły Filmowej, Telewizyjnej i Teatralnej, Politechniki Łódzkiej, Uniwersytetu Łódzkiego, Uniwersytetu Medycznego, Wyższego Seminarium Duchownego, Akademii Humanistyczno-Ekonomicznej, Centrum Badań Molekularnych i Makromolekularnych PAN, Europejskiego Regionalnego Centrum Ekohydrologii PAN, Instytutu Włókiennictwa, Naczelnej Organizacji Technicznej (NOT). Organizatorami imprez festiwalowych były również: Akademia Cisco przy Fundacji SubNet, Centralne Muzeum Włókiennictwa, Fundacja FabLab Łódź, Łódzkie Centrum Doskonalenia Nauczycieli i Kształcenia Praktycznego, Miejska Galeria Sztuki, Muzeum Archeologiczne i Etnograficzne, Muzeum Geologiczne, Muzeum Książki Artystycznej, Muzeum Książki Dziecięcej, Muzeum Sztuki, Se-ma-for Muzeum Animacji, Szkoły Edukacji Innowacyjnej, Miejski Ogród Zoologiczny, Muzeum oraz Urząd Miasta Zgierza. Każdego roku do Festiwalu dołączają nowe podmioty, poszerzając jego ofertę programową. W XVI Festiwalu po raz pierwszy udział wzięli: EC1 Łódź – Miasto Kultury, Łódzka Kolej Aglomeracyjna (ŁKA), Gdańskie Towarzystwo Przyjaciół Sztuki oraz Instytut Ogródnictwa w Skierńewicach.

Ogółem odbyło się około 500 imprez w formie wykładów, pokazów, warsztatów, lekcji, gier, wystaw, występów artystycznych, dyskusji, konkursów i wycieczek terenowych zorganizowanych w blokach tematycznych.

W dniach 23 i 24 kwietnia (sobota i niedziela) po raz dziewiąty zorganizowany został na rynku Manufaktury *Piknik Naukowy*, cieszący się jak zwykle szczególnym zainteresowaniem, na który przygotowanych zostało ponad 60 imprez o charakterze pokazów, eksperymentów i warsztatów z różnych dyscyplin nauki i sztuki, w których aktywnie uczestniczyć mogli zwiedzający.

Towarzystwo jest nie tylko organizatorem Festiwalu i koordynatorem imprez festiwalowych, ale również przygotowuje własne imprezy. Kontynuując zainicjowaną w 2007 roku tradycję prezentowania laureatów Nagrody Nobla z roku poprzedzającego odbywający się Festiwal, zorganizowano blok *Nobliści 2015*. W dniu 18 kwietnia w siedzibie ŁTN w ramach współpracy towarzystw otwarto wystawę *Jan Heweliusz i jego Gdańsk, w 500-lecie Reformacji* przygotowaną przez Gdańskie Towarzy-

stwo Przyjaciół Sztuki i Gdańskie Towarzystwo Naukowe. Składało się na nią kilkanaście obrazów, które w swoim artystycznym przekazie nawiązują do postaci ewangelika Jana Heweliusza oraz reformacji, której obchody 500-lecia przypadają w 2017 roku. Ponadto Towarzystwo wspólnie z Radiem Łódź zorganizowało Konkurs *Piosenka bez granic* skierowany do uczniów szkół gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych Łodzi i regionu oraz studentów łódzkich uczelni. Konkurs odbył się 9 kwietnia w studiu koncertowym Polskiego Radia Łódź. Laureaci, wyłonieni przez jury w składzie: prof. Anna Domańska, mgr Krzysztof Kozłowski, mgr Przemysław Hachorkiewicz, wystąpili podczas uroczystości inauguracyjnej w dniu 18 kwietnia w Teatrze im. Stefana Jaracza.

Podczas inauguracji Festiwalu, w dniu 18 kwietnia, w Teatrze im. Stefana Jaracza wręczono również wyróżnienia *Łódzkie Eureka* przyznawane od 2004 roku w drodze konkursu przez Radę ds. Szkolnictwa Wyższego i Nauki przy Prezydencie Miasta Łodzi łódzkim uczonym i artystom za wybitne osiągnięcia, uhonorowane nagrodami na forum międzynarodowym czy krajowym w roku poprzedzającym Festiwal. W roku 2016 przyznano ogółem cztery nagrody w kategorii nauka, technika i sztuka. Wyróżnienia otrzymali:

- prof. dr hab. inż. Dariusz Bieliński z zespołem z Politechniki Łódzkiej,
- prof. dr hab. Jakub Fichna z zespołem z Uniwersytetu Medycznego w Łodzi,
- mgr inż. Jagoda Lazarek, prof. dr hab. inż. Piotr S. Szczepaniak z Politechniki Łódzkiej,
- dr hab. Marcin Stańczyk z Akademii Muzycznej z Łodzi.

Centralne imprezy artystyczne Festiwalu przygotowane zostały, tak jak w latach ubiegłych, przez pracowników i studentów Akademii Muzycznej im. Grażyny i Kiejstuta Bacewiczów oraz Państwowej Wyższej Szkoły Filmowej, Telewizyjnej i Teatralnej im. Leona Schillera, a także chóry akademickie. Uroczysta inauguracja XVI Festiwalu miała miejsce 18 kwietnia w Teatrze im. Stefana Jaracza w Łodzi, gdzie zaprezentowano spektakl pt. *Iwona, księżniczka Burgunda* Witolda Gombrowicza w wykonaniu studentów IV roku Wydziału Aktorskiego Państwowej Wyższej Szkoły Filmowej, Telewizyjnej i Teatralnej w Łodzi. Imprezę zorganizowała profesor Zofia Uzelac. W dniu 24 kwietnia odbył się w Kościele św. Mateusza w Łodzi tradycyjny już koncert chórów akademickich, zorganizowany przez profesor Annę Domańską, w którym udział wzięli: Akademicki Chór Kameralny Społecznej Akademii Nauk w Łodzi (dyr. Renata Banacka-Walczak), Akademicki Chór Politechniki Łódzkiej (dyr. Jerzy Rachubiński), Chór Kameralny Akademii Muzycznej w Łodzi (dyr. Jerzy Rachubiński), Chór Uniwersytetu Medycznego w Łodzi (dyr. Anna Do-

mańska), Chór Uniwersytetu Łódzkiego (dyr. Aleksandra Ryłko-Sutowicz); wprowadzenie Janusz Janyst. Na zakończenie Festiwalu, w dniu 25 kwietnia, w sali koncertowej Akademii Muzycznej w Łodzi miał miejsce koncert Orkiestry Symfonicznej Akademii Muzycznej im. Grażyny i Kiejstuta Bacewiczów *Muzyczna podróż w stronę Orientu* z udziałem saksofonisty Patryka Ćwiklińskiego, laureata III Uczelnianego Konkursu na wykonanie koncertu lub cyklu pieśni z orkiestrą (2015). Orkiestrą dyrygował Marcin Wolniewski, a imprezę zorganizowała profesor Beata Zawadzka-Kłos. Szczegółowe sprawozdanie z XVI Festiwalu zawarto w niniejszym tomie *Sprawozdań...*

W 2016 roku Towarzystwo podjęło prace związane z przygotowaniem XVII Festiwalu Nauki, Techniki i Sztuki w Łodzi, który odbędzie się w dniach 3-10 kwietnia 2017 roku pod hasłem *Łódź innowacyjna od zawsze*. Organizację Festiwalu powierzono profesorowi Wojciechowi Wolfowi i doktorowi Edwardowi Karasińskiemu.

* * *

W imieniu Prezydium i Zarządu składam serdeczne podziękowania wszystkim członkom Łódzkiego Towarzystwa Naukowego za udział w życiu Towarzystwa. Działalność Towarzystwa była możliwa dzięki społecznemu zaangażowaniu, wsparciu i życzliwości wielu osób. Szczególne słowa uznania kieruję pod adresem Dyrektora i Pracowników Biura za ich dyspozycyjność, owocną współpracę oraz współudział w realizacji poszczególnych inicjatyw i zadań statutowych Towarzystwa.

Sekretarz Generalny ŁTN
Prof. dr hab. Wanda Małgorzata Krajewska

3. SPRAWOZDANIA WYDZIAŁÓW I KOMISJI SPECJALISTYCZNYCH ZA ROK 2016

Wydział I Językoznawstwa, Nauk o Literaturze i Filozofii

W roku 2016 odbyły się:

– cztery spotkania naukowo-organizacyjne Wydziału I ŁTN z wygłoszonymi na nich wykładami członków I Wydziału, bądź kandydatów na członków (02.02; 15.03; 10.05; 21.06). Spotkania te odbyły się w siedzibie Łódzkiego Towarzystwa Naukowego przy ulicy Skłodowskiej-Curie 11. Zebraniom przewodniczyła przewodnicząca Wydziału I ŁTN prof. dr hab. Maria Wichowa,

– trzy spotkania w ramach cyklu: „Wykłady wybitnych badaczy”, które odbyły się w gmachu Wydziału Filologicznego UŁ przy ul. Pomorskiej 171/173 z udziałem studentów Wydziału Filologicznego i innych przybyłych gości:

1. wykład dr hab. Anny Czarnowus z Uniwersytetu Śląskiego nt. *Tradycja Cudów Orientu w „Historia Tartarorum” Benedykta Polaka oraz w polskich przekładach „Legendy o Aleksandrze Wielkim”* (12.01.2016). Wykładu wysłuchało 36 osób. Po jego zakończeniu odbyła się dyskusja, w której licznie wzięli udział uczestnicy spotkania,
2. wykład prof. Tadeusza Sławka z Uniwersytetu Śląskiego nt. *60, 16, 64. Kilka spostrzeżeń na temat starości* (11.10.2016). W spotkaniu wzięło udział 17 osób. Po wykładzie odbyła się dyskusja. Wzięli w niej udział: prof. Joanna Jabłkowska, prof. Agnieszka Salska, prof. Andrzej Wicher, prof. Maria Edelson,
3. wykład mgr Joanny Sokołowskiej – Gwizdki, badaczki teatru emigracyjnego w Toronto, autorki książki o Helenie Modrzejewskiej, nt. *Rola polskiego teatru w Toronto w utrwalaniu rodzimych wzorców literackich, historii i kultury środowisku polskiej emigracji w Ameryce* (15.11.2016). W spotkaniu uczestniczyło 39 osób. Po wykładzie odbyła się dyskusja, w której licznie wzięli udział uczestnicy spotkania.

– sesja jubileuszowa prof. Bożeny Ostromeckiej-Frączak (25.10.2016), która odbyła się w siedzibie Łódzkiego Towarzystwa Naukowego, przy ulicy Skłodowskiej-Curie 11. Spotkanie jubileuszowe otworzył prezes ŁTN – prof. Antoni Różalski, następnie głos zabrała przewodnicząca Wydziału I – prof. Maria Wichowa. Sylwetkę Jubilatki zaprezentowała

wała dr hab. Edyta Pałuszyńska. W kolejnej części jubileuszu miały miejsce wspomnienia, refleksje przybyłych gości dotyczące prof. B. Ostromeckiej-Frażczak, po których zabrała głos sama Jubilatka. Dalsza część spotkania miała charakter towarzyski.

W 2016 r. ukazał się pod redakcją pani prof. Marii Wichowej monograficzny zbiór artykułów pt. *Wybrane karty z dziejów Wolborza* (ss. 203), zawierający materiały z konferencji naukowej z okazji 950-lecia miasta (10.10.2015), zorganizowanej przez I Wydział ŁTN i Stowarzyszenie przyjaciół Wolborza.

Wydział I ŁTN liczy aktualnie 87 członków. W roku 2016 przyjęto czterech nowych członków:

1. dr hab. Idalianę Kaczor
2. dr hab. Marzenę Karwowską
3. dr hab. Krystynę Radziszewską
4. dr hab. Marka Ostrowskiego

Porządek posiedzeń naukowo-organizacyjnych I Wydziału ŁTN

I. Pierwsze posiedzenie naukowo-organizacyjne w roku 2016 odbyło się 02.02.2016 r. Wzięło w nim udział 10 członków ŁTN i 1 gość. Spotkanie otworzyła przewodnicząca Wydziału I ŁTN prof. dr hab. Maria Wichowa. Następnie wykład wygłosił prof. dr hab. Robert Zawadzki. Temat wykładu: *Jan z Głogowa (1445-1507). Humanistyczne fascynacje średnio-wiecznego astronoma (na podstawie introductorium compendiosum in Tractatum sphaerae materialis Ioannis de Sacrobusto)*. W dyskusji nad wykładem wzięli udział: dr hab. Hanna Zalewska-Jura, prof. Hanna Tadeusiewicz, dr hab. Agnieszka Kobrzycka, dr hab. Idaliana Kaczor, prof. Andrzej Wicher, prof. Maria Wichowa.

W drugiej części zebrania omówione zostały sprawy organizacyjne (ustalenie tematyki trzech najbliższych spotkań naukowych I Wydziału: w marcu zaplanowano przyjęcie dwóch kandydatek na członków ŁTN – dr hab. Marzeny Karwowskiej i dr hab. Idaliany Kaczor, w kwietniu – dr hab. Krystyny Radziszewskiej i prof. Marka Ostrowskiego).

II. Kolejne spotkanie naukowe Wydziału I odbyło się 15.03.2016 r. w siedzibie Towarzystwa. W posiedzeniu wzięło udział 11 członków ŁTN i 2 gości (wybrane w czasie zebrania na członków ŁTN – dr hab. Idaliana Kaczor i dr hab. Marzena Karwowska).

Po otwarciu posiedzenia przez Przewodniczącą Wydziału I ŁTN prof. dr hab. Marię Wichową prof. Zbigniew Danek i prof. Hanna Zalewska-Jura odczytali rekomendacje dla kandydatki na członka ŁTN – dr hab. Idaliany Kaczor. Następnie dr hab. Idaliana Kaczor zaprezentowała wykład nt. *Sacrum, mit i rzymska poezja na podstawie wybranych przykładów z „Fasti” Owidiusza*. W dyskusji dotyczącej wykładu wzięli udział: prof. Andrzej Wicher, dr hab. Zbigniew Danek, prof. Maria Wichowa.

Następnie miało miejsce odczytanie rekomendacji dla następnej kandydatki na członka ŁTN – dr hab. Marzeny Karwowskiej przez prof. Joannę Ślósarską i prof. Wiesława Pusza (z powodu nieobecności prof. W. Pusza odczytał ją prof. Andrzej Wicher). Dr hab. Marzena Karwowska wygłosiła wykład nt. *Mitokrytyka we współczesnych badaniach literackich*. W dyskusji nad wygłoszonym wykładem wzięli udział: dr hab. Agnieszka Kobrzycka, prof. Andrzej Wicher, dr hab. Zbigniew Danek, dr hab. Joanna Sowa, prof. Joanna Ślósarska.

W tajnym głosowaniu nad przyjęciem dr hab. Idaliany Kaczor w poczet ŁTN oddano 11 głosów, wszystkie głosy na tak.

W tajnym głosowaniu nad przyjęciem dr hab. Marzeny Karwowskiej w poczet ŁTN oddano 11 głosów, 10 głosów za, 1 głos wstrzymujący się.

Po omówieniu spraw organizacyjnych zebranie zakończyła przewodnicząca I Wydziału ŁTN prof. dr hab. Maria Wichowa.

III. Trzecie zebranie Wydziału I odbyło się 10.05.2016 r. Wzięło w nim udział 8 członków ŁTN i 2 gości (osoby wybrane w czasie zebrania na członków ŁTN – dr hab. Krystyna Radziszewska i prof. dr hab. Marek Ostrowski). Obrady rozpoczęła Przewodnicząca Wydziału I ŁTN prof. dr hab. Maria Wichowa. Następnie wykład wygłosiła dr hab. Krystyna Radziszewska, kandydatka na członka ŁTN. Temat wykładu *Przesłanie z piekła. Strategie opisu łódzkiego getta*. W dyskusji nad wykładem wzięli udział: prof. B. Bogołębska, prof. A. Warda, prof. A. Wicher, prof. J. Jabłkowska. Następnym wykładem wygłosił kolejny kandydat na członka ŁTN – prof. Marek Ostrowski. Temat wykładu: *Liryka Paula Celana (perspektywa fenomenologiczna)*. W dyskusji nad wykładem wzięli udział: prof. A. Wicher, prof. T. Cieślak, prof. K. Tatarowski.

Druga część posiedzenia miała charakter zamknięty dla kandydatów na członków ŁTN. Podczas jej trwania Prof. J. Jabłkowska i prof. A. Warda odczytały rekomendacje dla kandydatki na członka ŁTN – dr hab. K. Radziszewskiej. Rekomendacje dla kandydata na członka ŁTN – prof. dr hab. M. Ostrowskiego przestawiła prof. B. Bogołębska i prof. A. Wicher.

W tajnym głosowaniu nad przyjęciem dr hab. K. Radziszewskiej w poczet ŁTN oddano 8 głosów, wszystkie głosy na tak. W tajnym głosowaniu nad przyjęciem prof. dr hab. M. Ostrowskiego w poczet ŁTN oddano również 8 głosów, wszystkie na tak.

Po omówieniu spraw organizacyjnych przewodnicząca I Oddziału ŁTN prof. dr hab. Maria Wichowa zamknęła obrady.

IV. Czwarte zebranie Wydziału I ŁTN odbyło się 21.06.2016 r. Jego tematem było wystąpienie naukowe pani prof. Jadwigi Czerwińskiej nt. *Eurypidejska sztuka portretowania: Gorgona czy anthropoia mania*. W posiedzeniu wzięło udział 8 członków ŁTN. W dyskusji nad wykładem wzięli udział: prof. Maria Edelson, prof. Irena Janicka-Świdarska, prof. Zbigniew Danek, prof. Andrzej Wicher, prof. Maria Wichowa.

Sekretarz Wydziału I ŁTN
prof. dr hab. Anna Warda

Wydział II **Nauk Historycznych i Społecznych**

W skład Zarządu Wydziału II wchodzi:

Przewodnicząca:	prof. dr hab. Maria Magdalena Blombergowa
Zastępca przewodniczącej:	prof. dr hab. Ryszard Dębski
Sekretarz:	prof. dr hab. Bogusława Urbaniak

Wydział II liczy 92 członków (w tym czterech członków honorowych). Lista członków zmniejszyła się ciągu 2016 r. o cztery zmarłe osoby. Były to:

- profesor Aleksandra Jewtuchowicz, ekonomistka, specjalizowała się w ekonomice miast i regionów oraz w gospodarce przestrzennej (15.05.2016 r.),
- profesor Leszek Kajzer, wybitny archeolog i kastellog (25.09.2016 r.),
- profesor Bronisława Kopczyńska-Jaworska, wybitna etnograf i etnolog (29.12.2016 r.),
- profesor Mirosław Cygański, wybitny znawca historii nowożytnej Niemiec i stosunków polsko-niemieckich (31.12.2016 r.).

W zakresie działań realizowanych w 2016 r. należy wymienić kontynuowanie wysiłków na rzecz tworzenia biogramów członków ŁTN w związku z przygotowywanym „Słownikiem biograficznym...” oraz rozpoczęcie prac nad przygotowaniem trzech opracowań z serii „Sylwetki

Łódzkiej Uczonych” dedykowanych zasłużonym członkom ŁTN, wchodzącym w skład Wydziału II, tj. profesorom: Bogdanowi Sucheckiemu, Tadeuszowi Januszowi oraz Łucji Tomaszewicz. Przewidujemy zakończenie prac w 2017 roku.

W dniu 1 lutego 2016 roku odbył się jubileusz pracy naukowej Profesor Krystyny Piotrowskiej-Marczak, członka Wydziału II ŁTN, znamięnitej ekonomistki, specjalizującej się w finansach publicznych.

W okresie sprawozdawczym rozpoczął się proces przygotowywania dokumentacji oraz procedury przyjęcia w skład członków ŁTN dwóch profesorów, którym złożono propozycję wstąpienia do ŁTN – Marka Czyżewskiego, socjologa specjalizującego się w tematyce komunikacji społecznej oraz Piotra Urbanka, ekonomisty specjalizującego się w problematyce nadzoru korporacyjnego.

Ponadto, jak co roku, członkowie Wydziału II wzięli udział w przygotowaniu Festiwalu Nauki, Techniki i Sztuki.

W imieniu Zarządu Wydziału II sprawozdanie sporządziła Sekretarz
Prof. dr hab. Bogusława Urbaniak

Wydział III Nauk Matematyczno-Przyrodniczych

W roku 2016 w skład Zarządu Wydziału wchodził:

przewodniczący	– prof. dr hab. Joanna Wibig
wiceprzewodniczący	– prof. dr hab. Jarosław Lewkowski
sekretarz	– prof. dr hab. Mirosław Przybylski

W strukturach Wydziału znajdują się następujące Komisje:

Komisja Biologiczna – działalność zawieszona

Komisja Chemiczna

przewodniczący	– dr hab. Jarosław Lewkowski prof. UŁ
sekretarz	– dr hab. Konrad Kowalski

Komisja Geograficzna

przewodniczący	– dr hab. Anita Wolaniuk
sekretarz	– dr hab. Małgorzata Roman

Komisja Krystalografii

przewodniczący

– prof. dr hab. Grzegorz Bujacz

sekretarz

– dr Waldemar Maniukiewicz

Komisja Matematyczno-Fizyczna

przewodniczący

– prof. dr hab. Julian Ławrynowicz

sekretarz

– dr Aleksandra Baszczyńska

Wydział w roku sprawozdawczym liczył 80 członków.

Działalność organizacyjna:

– w Prezydium Zarządu ŁTN pracuje trzech członków Wydziału III. Są to: prof. dr hab. A. Różalski – Prezes, prof. dr hab. W. M. Krajewska – Sekretarz Generalny, prof. dr hab. H. Piekarski – Z-ca Sekretarza Generalnego.

– Członkowie Wydziału brali aktywny udział w organizowaniu XVI Festiwalu Kultury Nauki, Techniki i Sztuki.

W roku sprawozdawczym zmarło pięciu członków ŁTN: prof. Jerzy Kroh (15 lutego 2016 r.), prof. Leon Mikołajczyk (3 marca 2016 r.), prof. Janusz Hereźniak (6 marca 2016 r.), prof. Stanisław Liszewski (23 kwietnia 2016 r.) i prof. Jan Michalski (14 listopada 2016 r.).

Przewodnicząca Wydziału III
Prof. dr hab. Joanna Wibig

Komisja Chemiczna

W okresie sprawozdawczym działalność Komisji Chemicznej Wydziału III ŁTN koncentrowała się głównie na dwóch aspektach – na integracji środowiska akademickiego zajmującego się chemią oraz na popularyzacji chemii jako dziedziny nauki.

1. Komisja chemiczna partycypowała w przygotowaniach do VI Panelu Dyskusyjnego zatytułowanego: „Czemu natura wybrała fosfor?”, który odbył się dnia 21 kwietnia 2016 roku. Wśród znamienitych gości – dyskutantów Panelu byli m.in. prof. dr hab. Tomasz Janecki z Politechniki Łódzkiej, prof. dr hab. Piotr Kielbański z CBMiM PAN w Łodzi i prof. dr hab. Paweł Kafarski z Politechniki Wrocławskiej. Przybyło blisko 150 osób, aby wziąć udział w Panelu.
2. Komisja Chemiczna wspólnie z Oddziałem Łódzkim Polskiego Towarzystwa Chemicznego zorganizowała połączone spotkania odczytowe,

których celem była integracja środowiska naukowego Łodzi. W ramach tych spotkań, uczestnicy mieli okazję wysłuchać wykładów, m.in. dr Alexey A. Nazarova z Instytutu Łomonosowa w Moskwie, Dr Christos P. Constantinidesa z North Carolina State University w USA oraz wielu innych.

Przewodniczący Komisji Chemicznej
Prof. dr hab. Jarosław Lewkowski

Komisja Geograficzna

Prace Komisji w 2016 r. obejmowały:

1. Przedstawienie przez A. Wolaniuk na forum Ogólnopolskiej Konferencji Kierowników Jednostek Geograficznych w Krakowie stanowiska Komisji Geograficznej nt. konieczności wprowadzenia do KRK geografii społeczno-ekonomicznej.
2. Zebranie organizacyjne w sprawie tematyki wydawnictwa ŁTN w 2016 r. *Acta Geographica Lodziensis* – zreferował prof. J. Forsyjak.
3. Dyskusję nt. konieczności zmian kształcenia na kierunku geografia – głos wprowadzający – prof. dr hab. S. Liszewski.
4. Dyskusję nt. wydania publikacji z okazji jubileuszu 100-lecia powołania województwa łódzkiego (monografia w ramach AGL i Atlas Województwa Łódzkiego) – głos wprowadzający prof. S. Liszewski.
5. Udział członków Komisji w sesji naukowej upamiętniającej życie i dorobek naukowy Profesora Ludwika Straszewicza. Koreferat wygłosił prof. A. Suliborski, w dyskusji udział wzięła prof. A. Wolaniuk.
6. Członkowie Komisji Geograficznej uczestniczyli w ostatnim pożegnaniu b. Prezesa ŁTN – prof. dr. hab. Stanisława Liszewskiego, członka Wydziału III ŁTN.

Sekretarz Komisji:
dr hab. Małgorzata Roman

Przewodniczący Komisji:
dr hab. Anita Wolaniuk

Komisja Matematyczno-Fizyczna

W okresie sprawozdawczym odbyło się sześć posiedzeń Komisji Matematyczno-Fizycznej ŁTN. W trakcie posiedzeń zreferowano 38 prac. W okresie sprawozdawczym ukazały się 3 wolumeny *Recherches sur les déformations*.

Porządek posiedzeń Komisji w 2016 r.:

I. 27 stycznia 2016 r. odbyło się CXXIV posiedzenie Komisji Matematyczno-Fizycznej Wydziału III ŁTN z następującym porządkiem dziennym:

1. Przyjęcie mgr Eweliny Frączak (Łódź) na członka-współpracownika Komisji (rekomenduje prof. Marek Moneta).
2. Przedstawienie przez prof. Zbigniewa Jakubowskiego do druku w serii *Recherches sur les déformations* pracy Anny Makarewicz, Wiktolda Mozgawy i Piotra Pikuty (Lublin), pt. *Volumes of polyhedra in terms of determinants of rectangular matrices* (ref. Przedstawiający). Dyskusja i głosowanie.
3. Przedstawienie przez prof. Władysława Wilczyńskiego do druku w serii *Rech. Déform.* prac: a) własnej, wspólnej z Jackiem Hejduką i Wojciechem Wojdowskim (Łódź), pt. *On semiregularization of the density-type topologies*, b) Rafała Zduńczyka (Łódź), pt. *Simple systems and closure operators* (ref. Autorzy). Dyskusja i głosowania.
4. Przedstawienie przez prof. Adama Paszkiewicza do druku w serii *Rech. Déform.* pracy Agnieszki Palmy (Łódź), pt. *Complete coefficient statistics for Markov chains* (ref. Autorka). Dyskusja i głosowanie.
5. Przedstawienie przez prof. Jakuba Rembielińskiego do druku w serii *Rech. Déform.* pracy Janusza Gareckiego (Szczecin), pt. *Canonical superenergy density and local geometrical stability* (ref. Przedstawiający). Dyskusja i głosowanie.
6. Przedstawienie przez prof. Stanisława Romanowskiego do druku w serii *Rech. Déform.* pracy Krzysztofa Wardy (Łódź), Daniela Baldomira, Juana E. Ariasa, Victora Pardo, Jorge Botany (Santiago de Compostela) i Manuela Pereiry (Uppsala), pt. *Magnetoresistance in thin films including the domain structure* (ref. dr hab. K. Warda). Dyskusja i głosowanie.
7. Przedstawienie przez prof. Iłonę Zasadę do druku w serii *Rech. Déform.* pracy Arezki Touzaline'a (El Alia, Bab-Ezzouar, Algieria), pt. *A viscoelastic contact problem with slip-dependent friction and adhesion* (ref. Przedstawiająca). Dyskusja i głosowanie.
8. Przedstawienie przez prof. Marka Monetę do druku w serii *Rech. Déform.* pracy Stamatii Artemi, Anthouli Maidou, Nikolaosa Dintziosa i Haritona M. Polatoglou (Thessaloniki), pt. *Physical processes of energy transfer related to everyday life experiences* (ref. Przedstawiający). Dyskusja i głosowanie.
9. Przedstawienie przez prof. Juliana Ławrynowicza do druku w serii *Rech. Déform.* pracy Ewy Krot-Sieniawskiej (Radom), pt. *Reduced incidence algebras description of cobweb posets and Kwaśniewski*

orderable directed acyclic graphs (ref. Przedstawiający). Dyskusja i głosowanie.

10. Wolne wnioski.

II. 11 maja 2016 r. odbyło się CXXV posiedzenie Komisji Matematyczno-Fizycznej Wydziału III ŁTN z następującym porządkiem dziennym:

1. Prof. Marcin Studniarski: Wspomnienie o śp. Profesorze Leonie Mikołajczyku, członku zwyczajnym ŁTN.
2. Prof. Zbigniew Jakubowski: Kilka wspomnień o Koledze i Przyjacielu Profesorze Leonie Mikołajczyku.
3. Przyjęcie mgra Tomasza Raszkowskiego (Łódź) na członka-współpracownika Komisji (rekomenduje prof. Mariusz Zubert).
4. Przedstawienie przez prof. Zbigniewa Jakubowskiego do druku w serii *Recherches sur les déformations* pracy Agnieszki Sibelskiej (Łódź), pt. *On the Bavrín's-type class N_G^S of holomorphic functions of several complex variables* (ref. Autorka). Dyskusja i głosowanie.
5. Stanisław Bednarek, Piotr Jacoń i Paweł Tyran (Łódź): *Piknik MANUFAKTURA (kwiecień), wczoraj (2015), dziś (2016) i jutro (2017)*. Wymiana ocen i propozycji.
6. Przedstawienie przez prof. Marka Monetę do druku w serii *Rech. Déform.* pracy Arezki Touzaline'a (El Alia, Bab-Ezzouar, Algieria), pt. *Analysis of a viscoelastic frictionless contact problem with unilateral constraint* (ref. Przedstawiający). Dyskusja i głosowanie.
7. Przedstawienie przez prof. Juliana Ławrynowicza do druku w serii *Rech. Déform.* pracy Agnieszki Bojarskiej-Sokołowskiej i Agnieszki Niemczynowicz (Olsztyn), pt. *Integral equations in Puzyna's teaching and research as seen today* (ref. Przedstawiający). Dyskusja i głosowanie.
8. Wolne wnioski.

III. 23 maja 2016 r. odbyło się CXXVI posiedzenie Komisji Matematyczno-Fizycznej Wydziału III ŁTN z następującym porządkiem dziennym:

1. Wręczenie prof. Władysławowi Wilczyńskiemu listu gratulacyjnego Prezesa ŁTN prof. Antoniego Różalskiego.
2. Prof. Jacek Hejduk: Mój Nauczyciel i Przyjaciel Profesor Władysław Wilczyński.
3. Wręczenie dr. Jerzemu Rutkowskiemu, Sekretarzowi Redakcji *Bulletin de la Société des Sciences et des Lettres de Łódź. Série: Recherches sur les Déformations* w latach 1987-2016 listu dziękczynno-gratulacyjnego Sekretarza Generalnego Prezydium Zarządu Łódzkiego Towarzystwa Naukowego prof. Wandy Krajewskiej.

4. Przyjęcie mgr Agnieszki Samson (Łódź) na członka-współpracownika Komisji (rekomenduje prof. Mariusz Zubert).
5. Przedstawienie przez prof. Władysława Wilczyńskiego do druku w serii *Recherches sur les déformations* pracy Aleksandry Karasińskiej (Łódź), pt. *Duality principle for some σ -ideals of a subset of the real line* (referuje Autorka). Dyskusja i głosowanie.
6. Spotkanie towarzyskie.
7. Przedstawienie przez prof. Zbigniewa Jakubowskiego do druku w serii *Rech. Déform.* pracy Bogumiły Kowalczyk, Adama Lecko i Barbary Śmiarowskiej (Olsztyn), pt. *On some coefficient inequality in a subclass of close-to-convex functions* (ref. Przedstawiający). Dyskusja i głosowanie.
8. Przedstawienie przez prof. Adama Paszkiewicza do druku w serii *Rech. Déform.* pracy Oliwii Chojnackiej i Adama Lecko (Olsztyn), pt. *On the differential subordination of harmonic mean to a linear function* (ref. Przedstawiający). Dyskusja i głosowanie.
9. Wolne wnioski.

IV. 8 lipca 2016 r. odbyło się CXXVII posiedzenie Komisji Matematyczno-Fizycznej Wydziału III ŁTN z następującym porządkiem dziennym:

1. Wykład w ramach programu Erasmus+. Prof. Hariton M. Polatoglou (Thessaloniki): *Applications of nanometrology*. Dyskusja. Praca – tentative title: *Some new applications of nanometrology* zostanie nadesłana w terminie późniejszym.
2. Przedstawienie przez prof. Leszka Wojtczaka do druku w serii *Recherches sur les déformations* pracy Stanisława Bednarka (Łódź), pt. *Test models of linear electric motors* (ref. Autor). Dyskusja i głosowanie.
3. Przedstawienie przez prof. Władysława Wilczyńskiego do druku w serii *Rech. Déform.* pracy Ryszarda J. Pawlaka (Łódź), pt. *Entropy of nonautonomous discrete dynamical systems considered in GTS and GMS* (ref. Autor). Dyskusja i głosowanie.
4. Przedstawienie przez prof. Adama Paszkiewicza do druku w serii *Rech. Déform.* pracy Anny Chojnowskiej-Michalik i Emilii Fraszki-Sobczyk (Łódź), pt. *On the uniform convergence of Cox-Ross-Rubinstein models to the Black-Scholes model* (ref. Autorki). Dyskusja i głosowanie.
5. Przedstawienie przez prof. Juliana Ławrynowicza do druku w serii *Rech. Déform.* prac: a) Osamu Suzukiego (Tokio), pt. *Binary and ternary structures in physics I. The hierarchy structure of Turing machine in physics*, b) Osamu Suzukiego i Agnieszki Niemczynowicz

- (Olsztyn), pt. Ditto II. *Binary and ternary structures in elementary particle physics vs. those in the physics of condensed matter*, c) Osamu Suzuki i Małgorzaty Nowak-Kępczyk (Chełm/Radom), pt. Ditto III. *Galois-type theory for binary and ternary structures* (ref. Przedstawiający). Dyskusja i głosowanie.
6. Wolne wnioski.

V. 3 listopada 2016 r. odbyło się CXXVIII posiedzenie Komisji Matematyczno-Fizycznej Wydziału III ŁTN z następującym porządkiem dziennym:

1. Przedstawienie przez prof. Leszka Wojtczaka do druku w serii *Recherches sur les Déformations* pracy Stanisława Bednarka i Juliana Płoszajskiego (Łódź), pt. *The magnetic and electric field produced by a proton bunch from the LHC and project of the chamber for investigations in these fields* (ref. Autorzy). Dyskusja i głosowanie.
2. Przedstawienie przez prof. Zbigniewa Jakubowskiego do druku w serii *Rech. Déform.* pracy Bogumiły Kowalczyk, Adama Lecko (Olsztyn), Oh Sang Kwona i Younga Jae Sina (Busan, Pd. Korea), pt. *The bounds of some determinants for functions of bounded turning of order alpha* (ref. Przedstawiający). Dyskusja i głosowanie.
3. Przedstawienie przez prof. Władysława Wilczyńskiego do druku w serii *Rech. Déform.* pracy Małgorzaty Filipczak i Małgorzaty Terepety (Łódź), pt. *Some remarks on similar topologies* (ref. Autorki). Dyskusja i głosowanie.
4. Przedstawienie przez prof. Adama Paszkiewicza do druku w serii *Rech. Déform.* pracy Adama Różyckiego (Łódź), pt. *Effective calculation of the degree of *-covering* (ref. Autor). Dyskusja i głosowanie.
5. Przedstawienie przez prof. Andrzeja Łuczaka do druku w serii *Rech. Déform.* pracy Waldemara Cieślaka, Witolda Mozgawy i Pawła Włazia (Lublin), pt. *On the closest distance between a point and a convex body* (ref. Przedstawiający). Dyskusja i głosowanie.
6. Przedstawienie przez prof. Marka Monetę do druku w serii *Rech. Déform.* pracy Tomasza Raszковского, Agnieszki Samson i Marcina Janickiego (Łódź), pt. *Numerical and analytical determination of compact thermal model parameters* (ref. Autorzy). Dyskusja i głosowanie.
7. Przedstawienie przez prof. Juliana Ławrynowicza do druku w serii *Rech. Déform.* prac: a) Andreja Pokrowskiego (Kijiv), pt. *Inspiration coming from a paper by A. Boutet de Monvel, J. Janas and S. Naboko*, b) Doroty Pylak (Lublin), pt. *Application of Jacobi polynomials to approximate solution of a singular intergral equation with Cauchy kernel on the real half-line*, c) Bogumiły Kowalczyk, Adama Lecko

I Barbary Uzar-Śmiarowskiej (Olsztyn), pt. *On some coefficient inequality in a subclass of close-to-convex functions* (ref. Przedstawiający). Dyskusja i głosowania.

8. Wolne wnioski.

VI. 1 grudnia 2016 r. odbyło się CXXIX posiedzenie Komisji Matematyczno-Fizycznej Wydziału III ŁTN z następującym porządkiem dziennym:

1. Przedstawienie przez prof. Zbigniewa Jakubowskiego do druku w serii *Recherches sur les Déformations* pracy Bogumiły Kowalczyk, Adama Lecko (Olsztyn), Oh Sang Kwona i Younga Jae Sina (Busan, Pd. Korea), pt. *The bounds of some determinants for functions of bounded turning of order alpha* (ref. Przedstawiający). Dyskusja i głosowanie.
2. Przedstawienie przez prof. Władysława Wilczyńskiego do druku w serii *Rech. Déform.* prac: a) własnej, wspólnej z Elżbietą Wagner-Bojakowską (Łódź), pt. *Density topologies on the plane between ordinary and strong III*, b) Aleksandry Karasińskiej i Sebastiana Lindnera (Łódź), pt. *On special saturated sets* (ref. Autorzy). Dyskusja i głosowanie.
3. Przedstawienie przez prof. Adama Paszkiewicza do druku w serii *Rech. Déform.* pracy Krzysztofa Kurdyki (Le Bourget-du-Lac, Haute Savoie), Beaty Osińskiej-Ulrych, Grzegorza Skalskiego i Stanisława Spodziei (Łódź), pt. *Effective Łojasiewicz gradient inequality for Nash functions with isolated singularity I, II* (ref. Autorzy). Dyskusja i głosowanie.
4. Spotkanie przy opłatku. Wybrane wrażenia z podróży do Chin dr Aleksandry Baszczyńskiej (Zhengzhou) i prof. Juliana Ławrynowicza (Shenyang).
5. Przedstawienie przez prof. Andrzeja Łuczaka do druku w serii *Rech. Déform.* pracy Kacpra Grzelakowskiego (Łódź), pt. *Some estimations of the Łojasiewicz exponent for polynomial mappings on semialgebraic sets* (ref. Autor). Dyskusja i głosowanie.
6. Przedstawienie przez prof. Ilonę Zasadę do druku w serii *Rech. Déform.* pracy Tomasza Raszковского, Agnieszki Samson i Mariusza Zuberta (Łódź), pt. *Dual-phase-Lag heat equation modelling of the nanoelectronic structures temperatures* (ref. Autorzy). Dyskusja i głosowanie.
7. Przedstawienie przez prof. Marka Monetę do druku w serii *Rech. Déform.* pracy Tomasza Raszковского i Agnieszki Samson (Łódź), pt. *Applications of genetic algorithms and swarm intelligence algorithms to heat transfer coefficient estimations* (ref. Autorzy). Dyskusja i głosowanie.

8. Przedstawienie przez prof. Juliana Ławrynowicza do druku w serii *Rech. Déform.* pracy Michała Klepczarka (Łódź), pt. *Bifurcation values of a C^∞ -function* (ref. Autor). Dyskusja i głosowanie.
9. Wolne wnioski.

Sekretarz Komisji
Dr Aleksandra Baszczyńska

Przewodniczący Komisji
Prof. dr hab. Julian Ławrynowicz

Wydział IV Nauk Medycznych

1. Władze Wydziału IV

Zarząd Wydziału Nauk Medycznych ŁTN w 2016 roku pracował w następującym składzie:

prof. Marek Pawlikowski	– przewodniczący
prof. Ryszard Markert	– wiceprzewodniczący
prof. Katarzyna Winczyk	– sekretarz

Wydział IV liczy obecnie 87 członków.

W 2016 roku do Wydziału IV zostały przyjęte dwie osoby:

- prof. dr hab. Lucyna Woźniak
- prof. dr hab. med. Tomasz Gaszyński

Zmarło dwóch członków:

- prof. dr hab. med. Wiesława Partyka (17.01.2016)
- prof. dr hab. Kazimierz Trznadel (05.09.2016)

Jedna osoba zrezygnowała z członkostwa w ŁTN:

- prof. dr hab. med. Urszula Kowalska-Koprek

Jedna osoba została skreślona z listy członków ŁTN:

- prof. dr hab. med. Agata Karowicz-Bilińska

2. Zebrania Wydziału

W roku 2016 Wydział IV zorganizował cztery spotkania.

I. Posiedzenie Wydziału IV dnia 11 lutego 2016 roku.

Spotkanie rozpoczął Przewodniczący Wydziału IV prof. Marek Pawlikowski – powitał przybyłe osoby i przedstawił porządek posiedzenia, obejmujący wykład, sprawy członkowskie i propozycje działań Wydziału w 2016 roku. Prof. Arkadiusz Jeziorski przedstawił bardzo cie-

kawy, zarówno pod względem naukowym, jak i praktycznym, wykład pt.: „Biopsja węzła wartowniczego – największe osiągnięcia w chirurgii onkologicznej ostatnich lat”. W szerokiej i niezwykle ożywionej dyskusji na ww. temat udział wzięli: prof. Maria Gołębiowska, prof. Kazimierz Jędrzejewski, prof. Marek Sosnowski, prof. Witold Chrzanowski i prof. Józef Kobos. Kolejną część spotkania dotyczyła spraw członkowskich. Prof. Marek Pawlikowski przedstawił sylwetkę i działalność naukową prof. Lucyny Woźniak, a prof. Kazimierz Jędrzejewski dane dotyczące prof. Tomasza Gaszyńskiego. Następnie przeprowadzono tajne głosowanie w sprawie przyjęcia obu osób w poczet członków zwyczajnych ŁTN. Wszyscy obecni na spotkaniu członkowie Towarzystwa jednogłośnie poparli zgłoszone kandydatury. Na zakończenie zebrania prof. Marek Pawlikowski przedstawił propozycje działań Wydziału IV w bieżącym roku kalendarzowym.

II. Dnia 17 października 2016 zostało zorganizowane spotkanie Wydziału IV – Jubileusz wybitnego neurochirurga – profesora Marka Zawirskiego. Otwarcia spotkania dokonał Prezes ŁTN prof. Antoni Różalski, a następnie głos zabrał Wiceprezes ŁTN prof. Kazimierz Jędrzejewski. Sylwetkę dostojnego Jubilata przedstawił Jego uczeń – prof. Dariusz Jaskólski, który zapoznał zebranych nie tylko z osiągnięciami naukowymi prof. Marka Zawirskiego, ale także z codzienną pracą kliniczną i szeroką działalnością akademicką oraz ze wspaniałą osobowością Jubilata. W kolejnych części Jubileuszu zabierali głos członkowie rodziny prof. Marka Zawirskiego, Jego znajomi i współpracownicy oraz dostojny Jubilat. Na zakończenie odbyło się krótkie spotkanie towarzyskie. W Jubileuszu wzięło udział 50 osób – członkowie ŁTN i zaproszeni goście.

III. Z inicjatywy Zarządu Wydziału IV ŁTN przy współudziale Okręgowej Izby Lekarskiej w Łodzi dnia 25 października 2016 roku została zorganizowana w siedzibie OIL w Łodzi konferencja na temat: „Dehumanizacja współczesnej medycyny – przyczyny i przeciwdziałanie”. W spotkaniu wzięli udział członkowie ŁTN i członkowie OIL w Łodzi. Otwarcia konferencji i powitania przybyłych osób dokonał Prezes OIL w Łodzi dr n. med. Grzegorz Mazur, a wprowadzenia do tematu konferencji prof. Marek Pawlikowski. Następnie w kolejnych wystąpieniach zabierali głos zaproszeni przez organizatorów przedstawiciele różnych specjalności medycznych – prof. Jan Berner, prof. Józef Drzewoski, prof. Tadeusz Robak, prof. Janusz Wasiak. Aspekty natury etycznej, duchowej i historycznej dehumanizacji medycyny współczesnej zostały przedstawione w wystąpieniach prof. Eugeniusza Małafieja, ks. dr Juliusza Lasonia i prof. Jerzego Supady. W niezwykle ciekawej i szerokiej dyskusji wzięli także udział prof. Maria Gołębiowska, prof. Katarzyna Winczyk i dr Robert Filipczak. Prof. Lucyna

Woźniak – prorektor ds. nauki Uniwersytetu Medycznego w Łodzi zgłosiła propozycję zorganizowania konferencji o podobnej tematyce z udziałem młodych lekarzy, doktorantów i studentów medycyny, co znalazło gorące poparcie wśród uczestników spotkania.

IV. Dnia 7 listopada 2016 roku została zorganizowana sesja poświęcona pamięci profesora Jerzego Mikuckiego. Zebranych uczestników spotkania powitał Prezes ŁTN prof. Antoni Różalski. Dr n. farm. Małgorzata Różalska przedstawiła drogę życiową profesora Jerzego Mikuckiego z omówieniem Jego działalności naukowej, dydaktycznej i akademickiej. W ostatniej części spotkania wiele spośród zebranych osób zabrało głos, opowiadając o swoich osobistych i zawodowych relacjach z Profesorem.

3. Wydawnictwa

Wydział IV publikuje czasopismo – *Folia Medica Lodziensia* (półrocznik), znajdujące się na Liście B Czasopism Punktowanych MNiSW (4 pkt.).

4. Udział w działalności ogólnej ŁTN

Udział w XVI Festiwalu Nauki, Techniki i Sztuki.

Sprawozdanie sporządziła Sekretarz Wydziału IV
Prof. dr hab. med. Katarzyna Winczyk

Wydział V Nauk Technicznych

Działalność V Wydziału Nauk Technicznych ŁTN:

I. W roku 2016 Zarząd V Wydziału Nauk Technicznych ŁTN zorganizował następujące sesje referatowe:

1. Prof. dr hab. Edward Jezierski na temat: „Działalność Rady Głównej Szkolnictwa Wyższego” w dniu 18 kwietnia 2016 r. z udziałem 10 uczestników.
2. Prof. dr hab. Maciej Pawlik na temat: „Krajowy park elektrowni dla zapewnienia bezpieczeństwa energetycznego” w dniu 16 maja 2016 r. z udziałem 16 uczestników.
3. Prof. dr hab. Marian Zaborski na temat „Bioinspirowane kompozyty polimerowe” w dniu 13 czerwca 2016 r. z udziałem 10 uczestników.
4. Dr hab. Joanna Kałużna-Czaplińska, prof. PŁ, na temat: „Kilka słów o poszukiwaniu dawnych smaków ” w dniu 7 listopada 2016 r. z udziałem 12 uczestników.

5. Dr hab. Jacek Kucharski, prof. PŁ, na temat „Logika rozmyta w ciepłych procesach przemysłowych” w dniu 12 grudnia 2016 r. z udziałem 12 uczestników.

II. W roku 2016 Wydział V Nauk Technicznych ŁTN zaopiniował przyjęcie nowych członków zwyczajnych ŁTN:

– Prof. dr hab. Marian Zaborski – posiedzenie administracyjne Wydziału w dniu 13 czerwca 2016 r. Członkowie wprowadzający: prof. dr hab. Andrzej Heim, prof. dr hab. Wojciech Wolf.

– Dr hab. Joanna Kałużna-Czaplińska prof. PŁ – posiedzenie administracyjne Wydziału w dniu 7 listopada 2016 r. Członkowie wprowadzający: prof. dr hab. Andrzej Heim, prof. dr hab. Wojciech Wolf,

– Dr hab. Jacek Kucharski Prof. PŁ – posiedzenie administracyjne Wydziału w dniu 12 grudnia 2016 r. Członkowie wprowadzający: prof. dr hab. Maciej Pawlik, prof. dr hab. Andrzej Kanicki (kandydatura zostanie przedstawiona na posiedzeniu Zarządu ŁTN w lutym 2017 r.).

III. Sprawy organizacyjne.

W roku 2016 Członkostwo Honorowe Łódzkiego Towarzystwa Naukowego otrzymali następujący członkowie Wydziału V Nauk Technicznych ŁTN:

1. Prof. dr inż. Andrzej Koziarski
2. Prof. dr hab. Maciej Pawlik

W roku 2016 zmarli następujący członkowie Wydziału V Nauk Technicznych ŁTN:

1. Prof. dr hab. Kazimierz Zakrzewski, w dniu 13 września 2016 r.
2. Dr hab. Jerzy Prywer Prof. PŁ, w dniu 17 września 2016 r.
3. Prof. dr hab. Cezary Szczepaniak, w dniu 10 października 2016 r.

Sekretarz Wydziału V ŁTN
Doc. dr Janusz Lipiński

Wydział VI Sztuki i Nauk o Sztuce

1. Władze Wydziału VI (od 19 maja 2015 roku):

prof. Andrzej Jocz	– przewodniczący
prof. Anna Domańska	– wiceprzewodnicząca
dr hab. Bartosz Hunger, prof. ASP w Łodzi	– sekretarz

2. Członkowie:

Aktualnie Wydział VI ŁTN liczy 32 członków.

W 2016 roku w poczet członków VI Wydziału zostali przyjęci:

– prof. dr hab. Cezary Sanecki, Rektor Akademii Muzycznej w Łodzi na zebraniu Wydziału w siedzibie Akademii Muzycznej w Łodzi, w dniu 15 marca 2016 roku,

– prof. dr hab. Zawadzka-Kłós, Prorektor Akademii Muzycznej w Łodzi, również na wyżej wymienionym zebraniu,

– dr hab. Aneta Pawłowska, pracownik naukowo-dydaktyczny Katedry Historii Sztuki w Uniwersytecie Łódzkim, na zebraniu Wydziału w dniu 12 kwietnia 2016,

– dr hab. Karolina Prykowska-Michalak, pracownik naukowo-dydaktyczny Instytutu Kultury Współczesnej Uniwersytetu Łódzkiego, na zebraniu Wydziału w dniu 17 maja 2016 roku.

W dniu 28 kwietnia 2016 roku zmarła wieloletnia członkini Wydziału VI – profesor Ewelina Nurczyńska-Fidelska.

3. Zebrania Wydziału:

– Zebranie w dniu 15 marca 2015 w siedzibie Akademii Muzycznej w Łodzi, na którym nastąpiła prezentacja dorobku artystycznego i naukowo-dydaktycznego prof. dr. hab. Cezarego Saneckiego i prof. dr hab. Beaty Zawadzkiej-Kłós, kandydatów na członków Wydziału VI.

– Zebranie naukowe w dniu 12 kwietnia 2016 roku, na którym kandydatka na członka Wydziału VI, dr hab. Aneta Pawłowska, wygłosiła wykład na temat „Akulturacja i postkolonializm w sztuce Afryki Południowej”.

– Zebranie naukowe w dniu 17 maja 2016 roku, na którym kandydatka na członka Wydziału VI, dr hab. Karolina Prykowska-Michalak, wygłosiła wykład zatytułowany „Teatr polski i teatr niemiecki – problem transferu kultury”.

– Zebranie naukowe w dniu 5 lipca 2016 roku, na którym prof. dr hab. Grzegorz Sztabiński zreferował treść publikacji napisanych pod hasłem „Artistic turns” i stanowiących zawartość najnowszego

rocznika (tomu z 2015 r.) czasopisma ART INQUIRY, wydawnictwa Łódzkiego Towarzystwa Naukowego.

4. Działalność naukowa, artystyczna i organizacyjna członków Wydziału VI na rzecz ŁTN:

– „Wieczór kolęd” w wykonaniu Chóru Uniwersytetu Medycznego w Łodzi, pod dyrekcją prof. Anny Domańskiej. Koncert odbył 19 stycznia 2016 roku się w siedzibie ŁTN przy ul. Marii Skłodowskiej-Curie 11.

– Prof. Anna Domańska była organizatorką i przewodniczącą jury IV edycji Konkursu Piosenki w ramach XVI Festiwalu Nauki, Techniki i Sztuki dla solistów szkół gimnazjalnych, licealnych i uczelni wyższych. Przesłuchania odbyły się w sali koncertowej Radia Łódź a koncert laureatów i wręczenie nagród 18 kwietnia 2016 roku w Teatrze Jaracza.

– W ramach wyżej wymienionego Festiwalu, w dniu 24 kwietnia 2016 roku, odbył się w kościele ewangelicko-augsburskim pw. św. Mateusza koncert łódzkich chórów akademickich, w którym wystąpił Chór Uniwersytetu Medycznego w Łodzi, pod dyrekcją prof. Anny Domańskiej, która była również organizatorką tego koncertu.

– W ramach siódmego cyklu wykładów profesorów – członków ŁTN dla doktorantów łódzkich uczelni Prof. Andrzej Jocz wygłosił 16 czerwca 2016 roku w swojej pracowni przy ul. Romańskiej 2 w Łodzi, prelekcję nt. „W pracowni rzeźbiarza – współzależność idei, projektu, materiału i technologii”.

– Prof. Ryszard Hunger – członek Komitetu Organizacyjnego Jubileuszu 80-lecia Łódzkiego Towarzystwa Naukowego był organizatorem z okazji tego Jubileuszu wystawy prac plastycznych – członków Wydziału VI ŁTN: prof. Andrzeja Bartczaka, prof. Grzegorza Sztabińskiego, prof. Jolanty Habisia-Rudzkiej, prof. Ryszarda Hungera, prof. Andrzeja Jocz, prof. Wojciecha Ledera. Otwarcia tej wystawy wraz z prezentacją eksponowanych dzieł w siedzibie ŁTN przy ul. M. Skłodowskiej-Curie 11 w dniu Sesji Jubileuszowej dokonał prof. Andrzej Jocz,

– Dr hab. Piotr Sitarski, prof. UŁ napisał wspomnienie o zmarłej Profesor Ewelinie Nurczyńskiej-Fidelskiej, które jest opublikowane w najnowszym tomie *Sprawozdań z czynności i posiedzeń naukowych ŁTN*.

– Prof. Ryszard Hunger był członkiem z ramienia Wydziału VI, kolegium redakcyjnego *Słownika biograficznego członków ŁTN* oraz Kapituły Medalu ŁTN.

– W dniu 25 lutego Wydział VI ŁTN, Sztuki i Nauk o Sztuce złożył do Kapituły Nagrody Naukowej ŁTN wnioski o przyznanie Nagrody Naukowej ŁTN 2016 – prof. dr. hab. Krzysztofowi Stefańskiemu – członkowi Wydziału VI ŁTN za Jego trzy najnowsze publikacje książkowe a zwłaszcza za *Łódzkie wille fabrykanckie*. Nagroda Naukowa ŁTN 2016 została przyznana prof. Krzysztofowi Stefańskiemu i wręczona na Zwyczajnym Sprawozdawczym Zebraniu Ogólnym Łódzkiego Towarzystwa Naukowego w dniu 4 kwietnia 2016 roku.

Przewodniczący Wydziału VI. ŁTN *prof. Andrzej Jocz*
Wiceprzewodnicząca Wydziału VI. ŁTN *prof. dr hab. Anna Domańska*
Sekretarz Wydziału VI. ŁTN *dr hab. Bartosz Hunger, prof. ASP w Łodzi*

4. SPRAWOZDANIE Z XVI FESTIWALU NAUKI, TECHNIKI I SZTUKI W ŁODZI 18-25 KWIETNIA 2016 ROKU

XVI Festiwal Nauki, Techniki i Sztuki (FNTiS) odbył się w dniach 18-25 kwietnia 2016 r. pod hasłem przewodnim „Wiedza bez granic”, które nawiązywało do „wyjścia” Festiwalu poza granice Łodzi – imprezy festiwalowe odbywały się nie tylko w Łodzi, ale również w instytucjach naukowych i kulturalnych w Skierniewicach, Bełchatowie i Zgierzu. W trakcie 8 dni Festiwalu odbyło się ponad 500 wydarzeń naukowych i kulturalnych, skierowanych do mieszkańców Łodzi i regionu.

W Festiwalu uczestniczyły wszystkie łódzkie państwowe uczelnie wyższe: Uniwersytet Łódzki, Politechnika Łódzka, Uniwersytet Medyczny, Akademia Sztuk Pięknych, Akademia Muzyczna, Państwowa Wyższa Szkoła Filmowa, Telewizyjna i Teatralna, Wyższe Seminarium Duchowne, Instytut Biologii Medycznej PAN, Centrum Badań Molekularnych i Makromolekularnych PAN i wiele innych instytucji naukowych, oświatowych i kulturalnych, m.in. Naczelna Organizacja Techniczna, łódzkie muzea, Miejski Ogród Zoologiczny. Co roku do Festiwalu dołączają nowe podmioty naukowe i związane ze sztuką, poszerzając jego ofertę programową. Podczas XVI Festiwalu po raz pierwszy zaprezentowało się m.in. nowo otwarte Centrum Kultury EC1, Gdańskie Towarzystwo Przyjaciół Sztuki, Instytut Ogrodnictwa w Skierniewicach. Kolejną innowacją Festiwalu był udział Łódzkiej Kolei Aglomeracyjnej (ŁKA).

W przygotowanie XVI Festiwalu zaangażowanych było ok. 1000 wykładowców, doktorantów i studentów łódzkich uczelni, w tym kilkudziesięciu studentów i doktorantów obcokrajowców, oraz pracowników instytucji naukowych i kulturalnych w Łodzi. Odpowiedzialność za program, przygotowanie i przebieg Festiwalu spoczywała na Komitecie Organizacyjnym, który został utworzony z uwzględnieniem udziału przedstawicieli wyższych uczelni Łodzi, instytucji naukowych, naukowo-technicznych i kulturalnych, współorganizujących to wydarzenie. W jego skład wchodził: prof. dr hab. Wojciech Wolf – Łódzkie Towarzystwo Naukowe, Politechnika Łódzka – Przewodniczący Komitetu Organizacyjnego Festiwalu; dr Edward Karasiński – Łódzkie Towarzystwo Naukowe – Dyrektor Biura Festiwalu; dr Jan Olejniczak – Uniwersytet Łódzki – koordynator pikniku naukowego; mgr Joanna Sadowska – Łódzkie Towarzystwo Naukowe – Biuro Festiwalu; mgr inż. Jerzy Janisz – Biuro Festiwalu; prof. dr hab. Tadeusz Antczak – Politechnika Łódzka; mgr Paweł Anyszewski – Łódzka Kolej Aglomeracyjna; prof. Piotr Ciesielski – Akademia Sztuk Pięknych; prof. Sławomir Cieślak – Uniwersytet Łódzki; dr Piotr Czubla – Uniwersytet Łódzki; mgr Maja Dobkowska – Akademia Humanistyczno-Ekono-

miczna; mgr Elżbieta Domagalska – Muzeum Książki Dziecięcej; prof. Anna Domańska – Akademia Muzyczna; dr Agnieszka Dorożyńska – Uniwersytet Łódzki; dr hab. Katarzyna Dzitko – Uniwersytet Łódzki; mgr inż. Izabela Gajda – Biblioteka Politechniki Łódzkiej; dr hab. Grażyna Horbaczewska – Uniwersytet Łódzki; dr Magdalena Janiszewska – Miejski Ogród Zoologiczny; dr inż. Barbara Jeżyńska – Centrum Badań Molekularnych i Makromolekularnych PAN; prof. Jarosław Jędrysiak – Politechnika Łódzka; ks. dr Jacek Kacprzak – Wyższe Seminarium Duchowne; dr Barbara Kaczorowska – Muzeum Sztuki; mgr Michał Kędzierski – EC1; mgr Piotr Kosmowski – Uniwersytet Łódzki; prof. dr hab. Maria Kotelko – Naczelna Organizacja Techniczna; dr inż. Elżbieta Kotlicka-Dwurzniak – Politechnika Łódzka; prof. dr hab. inż. Dorota Kozanecka – Politechnika Łódzka; mgr Anna Krasnova – Uniwersytet Łódzki; mgr Małgorzata Kubiak – Instytut Włókiennictwa; mgr inż. Katarzyna Maćczak – Politechnika Łódzka; dr Jan Malinowski – Uniwersytet Łódzki; dr inż. Andrzej Marcinkowski – Politechnika Łódzka; mgr Karol Maśliński – Park Kulturowy Miasto Tkaczy w Zgierzu; dr Hanna Niedźwiedzińska – Politechnika Łódzka; dr inż. Magdalena Nowosielska – Politechnika Łódzka; mgr Monika Paluch – Urząd Miasta Łodzi; dr Anna Patecka-Frauenfelder – Uniwersytet Łódzki; prof. dr hab. Maciej Pawlik – Politechnika Łódzka; mgr Kalina Pędziwiatr – Uniwersytet Łódzki; prof. dr hab. Henryk Piekarski – Uniwersytet Łódzki; mgr Anna Pieliesiek-Kielma – Uniwersytet Medyczny; dr Marcin Piotrowski – Uniwersytet Łódzki; dr inż. Katarzyna Piekłak – Politechnika Łódzka; dr Aneta Rogalska-Marasińska – Uniwersytet Łódzki; dr hab. Agnieszka Rossa – Uniwersytet Łódzki; prof. dr hab. Antoni Różalski – główny koordynator programu Uniwersytetu Łódzkiego; mgr Agnieszka Sińska-Głowacka – Urząd Miasta Łodzi; mgr Adam Szymański – Politechnika Łódzka; prof. Krzysztof Śmigieński – główny koordynator programu Politechniki Łódzkiej; dr Paweł Urbaniak – Uniwersytet Łódzki; prof. Zofia Uzelac – Państwowa Wyższa Szkoła Filmowa Telewizyjna i Teatralna; dr inż. Agnieszka Wysocka-Robak – Politechnika Łódzka; dr Sebastian Zacharow – Uniwersytet Łódzki; prof. Maciej Zalewski – Europejskie Regionalne Centrum Ekohydrologii PAN; prof. Robert Zakrzewski – Uniwersytet Łódzki; prof. Jerzy Zgraja – Politechnika Łódzka.

Powołany został również Komitet Honorowy XVI Festiwalu w składzie: Hanna Zdanowska – prezydent Łodzi; Witold Stępień – marszałek województwa łódzkiego; prof. dr hab. Zbigniew Rau – wojewoda łódzki; Tomasz Kacprzak – przewodniczący Rady Miejskiej w Łodzi; ksiądz arcybiskup Marek Jędraszewski – metropolita łódzki; ksiądz biskup Jan Cieślak – biskup Diecezji Warszawskiej Kościoła ewangelicko-augsburskiego; prof. dr hab. Stanisław Bielecki – rektor Politechniki Łódzkiej; prof. dr hab. Włodzimierz Nykiel – rektor Uniwersytetu Łódzkiego; prof. Mariusz Grze-

gorzek – rektor Państwowej Wyższej Szkoły Filmowej, Telewizyjnej i Teatralnej im. Leona Schillera; prof. dr hab. Paweł Górski – rektor Uniwersytetu Medycznego; prof. Jolanta Rudzka-Habisiak – rektor Akademii Sztuk Pięknych im. Władysława Strzemińskiego; prof. Cezary Sanecki – rektor Akademii Muzycznej im. G. i K. Bacewiczów; ksiądz dr Jarosław Pater – rektor Wyższego Seminarium Duchownego; prof. dr hab. Aleksander Welfe – prezes Oddziału PAN w Łodzi; dr Jan Kamiński – łódzki kurator oświaty; prof. dr hab. Wanda M. Krajewska – przewodnicząca Rady ds. Szkolnictwa Wyższego i Nauki przy Prezydencie Miasta Łodzi; prof. dr hab. Stanisław Liszewski – honorowy prezes Łódzkiego Towarzystwa Naukowego; mgr Andrzej Wasilewski – prezes Łódzkiej Kolei Aglomeracyjnej.

Patronat medialny nad XVI FNTiS objęli: TVP Łódź, Radio Łódź oraz Dziennik Łódzki – Polska the Times. Patronat medialny zapewnił relację prasową i telewizyjną oraz radiową. Dwa tygodnie przed Festiwałem w specjalnym dodatku do Dziennika Łódzkiego ukazał się program festiwalowy w nakładzie ok. 100 tys. egzemplarzy. Łódzkie Towarzystwo Naukowe we własnym zakresie rozdystrybuowało dodatkowe programy, m.in. do szkół podstawowych, gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych w województwie łódzkim, a także instytucji kulturalnych i na uczelni.

Promocja wydarzeń odbywających się podczas Festiwalu była realizowana w różnych formach poprzez:

- udostępnienie on-line programu imprez festiwalowych (szczegółowe opisy wydarzeń) na stronie internetowej www.festiwal.lodz.pl;
- rozpowszechnienie kalendarza festiwalowego na rok 2016 (głównie w placówkach oświatowych, szkołach wyższych, instytucjach kulturalnych Łodzi);
- dystrybucję plakatów i ulotek promujących Festiwal, poszczególne imprezy oraz piknik naukowy;
- przesłanie do szkół podstawowych, gimnazjalnych, licealnych, policealnych, zawodowych oraz różnych instytucji oświatowych i kulturalnych w całym województwie łódzkim informacji o Festiwalu wraz z programem (w wersji PDF).

Program Festiwalu składał się z dwóch grup imprez: centralnych (w głównej mierze artystycznych), organizowanych poza obiektami wyższych uczelni i instytutów oraz imprez lokalnych, realizowanych przede wszystkim na terenie wyższych uczelni i instytutów badawczych oraz w Manufakturze (piknik naukowy). Każde festiwalowe wydarzenie odbyło się w ramach określonego bloku tematycznego: Matematyka i informatyka; Kultura i sztuka; Nauki przyrodnicze; Psychologia, pedagogika i socjologia;

Fizyka i chemia; Technika i technologia; Odkrycia współczesnej medycyny; Języki i literatura; Ekonomia, polityka, prawo; Poznaj muzea; Nobliści; Wycieczki po Łodzi i regionie; Imprezy towarzyszące.

W ramach bloków tematycznych odbyły się warsztaty, wykłady, prezentacje multimedialne, dyskusje / dyskusje panelowe, eksperymenty i pokazy, koncerty, spektakle teatralne, pokazy filmowe, konkursy, wycieczki.

Uroczysta inauguracja XVI Festiwalu miała miejsce 18 kwietnia 2016 r. w Teatrze im. Jaracza, podczas której wręczono statuetki *Łódzkie Eureka* za rok 2015. Przyznano cztery wyróżnienia: dwa indywidualne oraz dwa zespołowe. Następnie wręczone zostały dyplomy i nagrody laureatom konkursu piosenki pt. *Piosenka bez granic* w kategorii gimnazjów, szkół ponadgimnazjalnych oraz szkół wyższych. Laureaci pierwszych miejsc konkursu wystąpili na scenie Teatru. Głównym punktem inauguracji Festiwalu był spektakl pt. *Iwona, księżniczka Burgunda* Witolda Gombrowicza w wykonaniu studentów IV roku Wydziału Aktorskiego Państwowej Wyższej Szkoły Filmowej, Telewizyjnej i Teatralnej w Łodzi.

24 kwietnia w koncercie chórów akademickich w Kościele św. Mateusza w Łodzi zaprezentowało się pięć chórów: Akademicki Chór Kameralny Społecznej Akademii Nauk (dyr. Renata Banacka-Walczak), Chór Uniwersytetu Medycznego w Łodzi (dyr. Anna Domańska), Chór Kameralny Akademii Muzycznej w Łodzi (dyr. Jerzy Rachubiński), Chór Uniwersytetu Łódzkiego (dyr. Aleksandra Ryłko-Sutowicz) oraz Akademicki Chór Politechniki Łódzkiej (dyr. Jerzy Rachubiński).

Punktem kulminacyjnym programu Festiwalu był dwudniowy piknik naukowy na rynku Manufaktury w Łodzi, który odbył się w weekend 23-24.04. w godz. 10:00-18:00. Podczas pikniku studenci oraz doktoranci uczelnianych kół naukowych na ponad pięćdziesięciu stanowiskach zaprezentowali niezwykle widowiskowe interaktywne pokazy i eksperymenty.

Zakończenie Festiwalu odbyło się 25 kwietnia w sali koncertowej Akademii Muzycznej, przy ul. Żubardzkiej 2a. Orkiestra Akademii Muzycznej pod dyrekcją Marcina Wolniewskiego oraz solista saksofonista Patryk Ćwikliński wykonali trzy utwory: Uwerturę *Urowadzenie z Seraju KV 384* (Wolfgang A. Mozart); Rapsodię na saksofon altowy i orkiestrę (André Waiglein) oraz *Szeherezadę op. 35* (Mikołaj Rimski-Korsakow).

Nowością podczas XVI Festiwalu był udział Łódzkiej Kolei Aglomeracyjnej, która zaproponowała kilka wycieczek po zapleczu technicznym Kolei (24 kwietnia) oraz współorganizowała wycieczkę do Skierniewic pod nazwą „Pociąg do wiedzy” (17 kwietnia). Uczestnicy wycieczki mieli możliwość zwiedzić miasto w towarzystwie przewodników oraz poznać laboratoria Instytutu Ogrodnictwa. Inną dużą instytucją, która dołączyła do Festiwalu, było EC1 Łódź Miasto Kultury. Pracownicy EC1 przygotowali

kilka wycieczek po zabytkowej Elektrowni Łódzkiej, przyszłym Centrum Nauki i Techniki w Łodzi (16 i 17 kwietnia).

Po raz czwarty zorganizowany został festiwalowy Konkurs Piosenki – „Piosenka bez granic” dla solistów – uczniów gimnazjów, szkół ponadgimnazjalnych z Łodzi i województwa łódzkiego oraz studentów łódzkich uczelni wyższych. Konkurs odbył się 9 kwietnia w studiu koncertowym Polskiego Radia Łódź. Jury w składzie prof. dr hab. Anna Domańska (dyrygent, chórmistrz i pedagog Akademii Muzycznej w Łodzi, przewodnicząca Jury), mgr Krzysztof Kozłowski (dyrygent i chórmistrz), mgr Przemysław Hachorkiewicz (muzyk, Łódzki Dom Kultury) wyłoniło laureatów konkursu w poszczególnych kategoriach wiekowych.

W siedzibie Łódzkiego Towarzystwa Naukowego zaprezentowana została wystawa pn. „Jan Heweliusz i jego Gdańsk, w 500-lecie Reformacji” we współpracy z Gdańskim Towarzystwem Przyjaciół Sztuki i Gdańskim Towarzystwem Naukowym. Wernisaż wystawy odbył się 18 kwietnia, a wystawa czynna była do końca maja.

Wymienione powyżej imprezy są tylko wybranymi przykładami zorganizowanych podczas Festiwalu wydarzeń naukowych i artystycznych. Szczegółowy program imprez XVI FNTiS dostępny jest na stronie www.festiwal.lodz.pl w zakładce „archiwum”.

XVI Festiwal Nauki, Techniki i Sztuki cieszył się dużym zainteresowaniem uczestników. Organizatorzy szacują, że we wszystkich imprezach festiwalowych uczestniczyło ok. 50-60 tys. mieszkańców Łodzi i regionu łódzkiego.

Przewodniczący Komitetu Organizacyjnego
XVI Festiwalu Nauki, Techniki i Sztuki
prof. dr hab. Wojciech Wolf

5. SPRAWOZDANIE Z CYKLU WYKŁADÓW PROFESORÓW ŁÓDZKIEGO TOWARZYSTWA NAUKOWEGO DLA DOKTORANTÓW ŁÓDZKICH UCZELNI, REALIZOWANYCH W ROKU AKADEMICKIM 2015/2016

1. Inicjatywa

W roku akademickim 2015/16 Łódzkie Towarzystwo Naukowe, realizując zadania statutowe, dotyczące promocji nauki i osiągnięć badawczych, kontynuowało cykl wykładów dla doktorantów łódzkich uczelni, które prowadzili najwyższej klasy specjaliści – profesorowie – członkowie Łódzkiego Towarzystwa Naukowego.

Inicjatywa Łódzkiego Towarzystwa Naukowego podjęta w roku akademickim 2009/10 została wdrożona po przedyskutowaniu pomysłu z prorektorami uczelni, prowadzących studia doktoranckie oraz z kierownikami tychże studiów. Od pierwszego roku trwania spotkała się ona z bardzo dużym odzewem środowiska. Uzyskała także poparcie Konferencji Rektorów Łódzkich Wyższych Uczelni. Zarząd Łódzkiego Towarzystwa Naukowego, po zapoznaniu się przebiegiem danego cyklu i opiniami, każdego roku podejmuje uchwałę o uruchomieniu kolejnego cyklu wykładów dla doktorantów łódzkich uczelni.

Inicjatywa ta spotyka się z bardzo dobrym odbiorem wśród uczestników, co także stanowi dodatkowy impuls do jej kontynuowania. Umożliwia naszym członkom włączenie się w proces kształcenia kadr na poziomie doktorskim. Polega ona na zaproponowaniu studentom – doktorantom łódzkich uczelni uczestnictwa w cyklu dziesięciu wykładów, zintegrowanych z programem kształcenia na swojej uczelni, w ramach wykładów do wyboru na studiach doktoranckich.

W akademickim roku 2015/16 zrealizowaliśmy siódmy cykl wykładów dla doktorantów. Tematyka wykładów, ich harmonogram, jak również ulotka o wykładach, informacja o profesorach, prowadzących wykłady zostały przygotowane na cały rok akademicki i udostępnione wszystkim zainteresowanym w postaci listownej (do rektorów i prorektorów łódzkich uczelni), listów mailowych (do kierowników studiów i uczestników wykładów – doktorantów) oraz na stronie internetowej ŁTN. W popularyzowaniu inicjatywy i zachęceniu studentów do udziału w tym cyklu wykładów nieocenione było poparcie ze strony rektorów i prorektorów uczelni wyższych oraz bezpośrednia pomoc kierowników studiów doktoranckich.

Nad całością przedsięwzięcia czuwała Rada Programowa, w składzie: prof. Eleonora Bielawska-Batorowicz, prof. Małgorzata Czyż, prof.

Stanisław Liszewski (przewodniczący) prof. Ewa Marynowicz-Hetka (sekretarz), prof. Elżbieta Szkurłat, prof. Wojciech Wolf.

W ostatnich miesiącach pracy Rady (od maja 2016), po śmierci prof. Stanisława Liszewskiego przewodnictwo Rady objął Prezes Łódzkiego Towarzystwa Naukowego prof. Antoni Różalski.

Rada odbywała regularnie zebrania i konsultacje. Poszczególne spotkania/wykłady były prowadzone przez członków Rady Programowej.

2. Tematyka wykładów i forma zajęć w roku 2015/2016

Tematyka 30. godzinnego cyklu wykładów pod wspólnym tytułem pt. „*Współczesny świat i jego poznanie – rezultaty badań łódzkich naukowców*” koncentrowała się w miarę możliwości na tematyce europejskiej i związkach badań naukowych z kontekstem europejskim. Kształtowała się następująco:

- 15 października 2015: Inauguracja VII cyklu wykładów dla doktorantów – Prezes ŁTN, prof. Antoni Różalski.
Luksemburg – historia, teraźniejszość i europejskość – prof. Wojciech Wolf
 - 19 listopada 2015: *Lepiej być Europejczykiem niż Niemcem? O (braku) tożsamości niemieckiej po 1945 r.* – prof. Joanna Jabłkowska.
 - 10 grudnia 2015: *Układ brzeżny (limbiczny) – morfologia i funkcje* – prof. Kazimierz S. Jędrzejewski.
 - 14 stycznia 2016: *Instykt kochania* – prof. Krzysztof Kula.
 - 18 lutego 2016: *Sposoby napędzania (źródła napędu) pojazdów XXI wieku* – prof. Andrzej Szosland.
 - 17 marca 2016: *Republika Czeska – oczami Konsula Honorowego* – prof. Krzysztof Skotnicki.
 - 7 kwietnia 2016: *Grafen – nadzieja na przełom technologiczny czy realna perspektywa?* – prof. Piotr Kula.
 - 28 kwietnia 2016: *Europejskie programy edukacyjne – doświadczenia łódzkich uczelni – dwugłos* – prof. Eleonora Bielawska-Batorowicz, prof. Artur Gałkowski.
 - 19 maja 2016: *Sytuacja demograficzna Polski – przestrzenna struktura i typologia ludności* – prof. Jerzy Dzieciuchowicz.
 - 16 czerwca 2016 (miejsce: Łódź – Łągiwniki), *W pracowni rzeźbiarza – współzależność idei, projektu, materiału i technologii* – prof. Andrzej Jocz.
- Zakończenie VII cyklu wykładów.

Spotkania odbywały się raz w miesiącu (w kwietniu dwukrotnie), w czwartki, w godz.16.00-19.00, w siedzibie Łódzkiego Towarzystwa Naukowego. Obejmowały trzy części: wykład, dyskusję i spotkanie z Profesorem prowadzącym wykład. Oryginalną formą wykładu i równocześnie zakończenia tego cyklu była wizyta w pracowni artysty, do której uczestników wykładów zaprosił prof. Andrzej Jocz.

Wszystkim Profesorom, którzy włączyli się w realizację tego cyklu wykładów Rada Programowa składa bardzo serdeczne podziękowania. Uczestnicy wykładów dla doktorantów wyrażali bardzo pozytywne opinie o ich przebiegu. Rada Programowa ze starannością analizowała uzyskane oceny, by w kolejnych programach wykładów uwzględniać preferencje odbiorców.

Organizację każdego z dziesięciu trzygodzinnych spotkań zabezpieczało biuro ŁTN, jego Pracownikom należą się słowa uznania oraz podziękowania za dyspozycyjność i pomoc w realizowaniu tej innowacyjnej formy kontaktu Łódzkiego Towarzystwa Naukowego z dużą grupą uczestników.

3. Zgłoszenie uczestnictwa, postępowanie kwalifikacyjne oraz zasady potwierdzenia uczestnictwa w wykładach

Zgłoszenie uczestnictwa w wykładach odbywało się za pośrednictwem kierownika studiów doktoranckich na danym kierunku/wydziale, bądź indywidualnie przez zainteresowanego doktoranta w formie pośredniej (Internet, poczta) lub bezpośredniej w sekretariacie Łódzkiego Towarzystwa Naukowego.

Do ustalonego terminu, tzn. 9 października 2015 r. otrzymaliśmy 103 zgłoszenia z następujących uczelni: Uniwersytet Łódzki (33 osoby), Politechnika Łódzka (53 osoby), Uniwersytet Medyczny (16 osób), Akademia Sztuk Pięknych (1 osoba). Rada Programowa zaakceptowała wszystkie zgłoszenia. O wynikach postępowania kwalifikacyjnego studenci zostali poinformowani drogą mailową. Informację otrzymali również kierownicy studiów doktoranckich łódzkich uczelni, z którymi intensywnie współpracujemy przy organizacji tej formy promocji nauki.

Przypomnieć należy, że zasady włączenia tej formy zajęć do systemu kształcenia doktorantów zostały omówione na zebraniu w dniu 8 czerwca 2009 z Prorektorami i kierownikami studiów doktoranckich. Bardzo wyraźnie podkreślono, że ŁTN nie zamierza w żadnym zakresie przejmować funkcji dydaktycznych uczelni wyższych, proponuje jedynie alternatywną formę kontaktu młodych naukowców z doświadczonymi badaczami, reprezentującymi różne dyscypliny naukowe. Ustalono, że Łódzkie Towarzystwo Naukowe zadba o stworzenie tej przestrzeni wy-

miany naukowej, a uczelnie w zależności od indywidualnych decyzji kierowników studiów doktoranckich, uznawać mogą uczestnictwo doktora w cyklu wykładów jako podstawę zaliczenia przedmiotu do wyboru, przewidzianego programem studiów. Szczegóły tych ustaleń dopracowała Rada Programowa, która postanowiła, że Łódzkie Towarzystwo Naukowe, na podstawie obecności (co najmniej 70%) na wykładach będzie potwierdzać wysłuchanie cyklu 30 godzin zajęć. Stosowne zaświadczenie student będzie mógł przedstawić kierownikowi studiów doktoranckich na swej uczelni/wydziale w celu otrzymania zaliczenia. W roku 2015/16 zaświadczenia o wysłuchaniu cyklu wykładów otrzymało 76 osób (73% ogółu słuchaczy). Podkreślić należy, że ten wysoki wskaźnik efektywności kształcenia, od lat utrzymuje się na tym samym, wysokim poziomie.

4. Ocena realizacji VII edycji cyklu wykładów dla doktorantów

Ocena przebiegu poszczególnych edycji cyklu wykładów dla doktorantów jest prowadzona systematycznie. Zbieranie opinii ułatwia formularz ewaluacyjny dla doktorantów, o wypełnienie którego uczestnicy wykładów proszeni są na ostatnich zajęciach. Na podstawie analizy ankiet ewaluacyjnych można stwierdzić, że uczestnicy wykładów wysoko je oceniają zarówno pod względem treści, formy przekazu, jak i organizacji. Podobnie wysokie są oceny środowiska akademickiego łódzkich uczelni.

Po zapoznaniu się z ocenami i opiniami Zarząd Łódzkiego Towarzystwa Naukowego przychylił się do wniosku Prezydium o uruchomienie w roku akad. 2016/17 ósmej edycji cyklu wykładów dla doktorantów pn. „Wiek XXI – stare problemy – nowe wyzwania”.

W imieniu Rady Programowej sprawozdanie przygotowała
Prof. dr hab. Ewa Marynowicz-Hetka

6. INFORMACJA
O STANIE KSIĘGOZBIORU BIBLIOTEKI ŁTN
W ROKU 2016

Stan księgozbioru podręcznego biblioteki w 2016 r. uległ zmianie i liczy 677 pozycji (o wartości 1184,83 zł).

W 2016 r. wpłynęło do zbioru wydawnictw ciągłych 26 pozycji i stan na 31 grudnia 2016 r. wynosi 1616 pozycji (o wartości 16 077,47 zł).

Łącznie biblioteka ŁTN liczy obecnie 2293 pozycje (o wartości 17 262,30 zł).

Przewodnicząca Rady Bibliotecznej
Prof. dr hab. Hanna Tadeusiewicz

7. DZIAŁALNOŚĆ WYDAWNICZA
ŁÓDZKIEGO TOWARZYSTWA NAUKOWEGO
W ROKU 2016

Czasopisma:

Acta Archaeologica Lodziensia – t. 61
Acta Geographica Lodziensia – t. 104, 105
Art Inquiry. Recherches sur les arts – t. 18
Bulletin de la Société des Science et des Lettres de Łódź.
 Série: Recherches sur les Déformations – t. 66/1-3
Folia Medica Lodziensia – t. 42/1-2
Prace Polonistyczne – t. 71
Przegląd Socjologiczny – t. 65/1-4
Rozprawy Komisji Językowej – t. 62, 63
Studia Prawno-Ekonomiczne – t. 98, 99, 100, 101
Studia Wyborcze – t. 21, 22
Zagadnienia Rodzajów Literackich – t. 59/1-4

Serie wydawnicze:

Sprawozdania z Czynności i Posiedzeń Naukowych Łódzkiego Towarzystwa Naukowego t. 69 – redaktor Krystyna Czyżewska
Sylwetki Łódzkich Uczonych: zeszyt 120 – Prof. Andrzej Suliborski, zeszyt 121 – Prof. Bożena Ostromecka-Frażczak, zeszyt 122 – Prof. Marek Zawirski, zeszyt 123 – Prof. Kazimierz Michalewski, zeszyt 124 – Prof. Jerzy Mikucki, zeszyt 125 – Prof. Marian Głosek

Książki:

Moja droga do nauki, t. 8 – redaktor Maciej Pawlik
Początki literatury kryminalnej w Anglii – Witold Ostrowski
Pokolenia naukowców. Tradycje rodzinne – redaktor Kazimierz Jędrzejewski, Edward Karasiński
Słownik nazwisk mieszkańców Piotrkowa Trybunalskiego i okolic w XIX-XX wieku, t. 1, 2 – Agnieszka Raszevska-Klimas, Elżbieta Piotrowicz, Lidia Pacan-Bonarek

Redaktor Naczelny Wydawnictw ŁTN
Prof. dr hab. Wanda Małgorzata Krajewska

8. SPRAWOZDANIE FINANSOWE ŁÓDZKIEGO TOWARZYSTWA NAUKOWEGO ZA ROK 2016

INFORMACJE OGÓLNE

1. *Nazwa i siedziba firmy*

Łódzkie Towarzystwo Naukowe
90-505 Łódź, ul. M. Skłodowskiej-Curie 11

Cel działania

Popieranie rozwoju nauki we wszelkich dziedzinach, ze szczególnym uwzględnieniem dziedzin ważnych dla M. Łodzi i regionu oraz rozbudzanie życia naukowego w terenie. Towarzystwo dąży do zespolenia środowiska naukowego M. Łodzi i regionu oraz jest wyrazicielem jego dążeń w stosunku do władz i społeczeństwa.

Organ prowadzący Rejestr

Sąd Rejonowy dla Łodzi-Śródmieścia w Łodzi XX Wydział Krajowego Rejestru Sądowego – Rejestr Stowarzyszeń, Innych Organizacji Społecznych i Zawodowych, Fundacji oraz Publicznych Zakładów Opieki Zdrowotnej, nr KRS 0000090256.

2. Roczne sprawozdanie finansowe za okres od 01.01.2016 r. do 31.12.2016 r.
3. Sprawozdanie sporządzono z zastosowaniem uproszczeń przewidzianych ustawą o rachunkowości dla jednostek mikro, tj:
 - a) bilans i rachunek zysków i strat zawiera informacje w zakresie ustalonym w załączniku nr 4 do ustawy (art. 46 ust.5 pkt 4 i art. 47 ust. 4 pkt 4)
 - b) ustalona w rachunku zysków i strat różnica pomiędzy przychodami a kosztami Towarzystwa, o której mowa w art. 3 ust. 1a pkt 2 zwiększa – po zatwierdzeniu rocznego sprawozdania finansowego – odpowiednio przychody lub koszty w następnym roku obrotowym; różnica dodatnia może być zaliczona na zwiększenie kapitału (funduszu) podstawowego (art. 47 ust. 3a)
 - c) Towarzystwo nie sporządza:
 - informacji dodatkowej, o której mowa w art. 48 ust. 1 tylko przedstawia informacje uzupełniające do bilansu określone w załączniku nr 4 do ustawy (art. 48 ust. 3)
 - zestawienia zmian w kapitale (funduszu) własnym (art. 48a ust. 3)
 - rachunku przepływów pieniężnych (art. 48b ust. 4)
 - sprawozdania z działalności jednostki (art. 49 ust.4)

3. Roczne sprawozdanie sporządzono przy założeniu kontynuowania działalności statutowej przez Towarzystwo przez co najmniej 12 kolejnych miesięcy i dłużej; nie są nam znane okoliczności, które wskazywałyby na istnienie poważnych zagrożeń dla kontynuowania przez ŁTN działalności.
4. Aktywa i pasywa wyceniono według zasad określonych ustawą o rachunkowości z tym, że:
 - a) do amortyzacji środków trwałych jednostka stosuje stawki przewidziane w Wykazie rocznych stawek amortyzacyjnych i stanowiącym załącznik do ustawy podatkowej. Środki trwałe amortyzuje się metodą liniową.
 - b) stany i rozchody objętych ewidencją ilościowo-wartościową wydawnictw własnych wycenia się według cen sprzedaży netto.

INFORMACJE UZUPEŁNIAJĄCE

1. Zobowiązania finansowe – *nie wystąpiły*
2. Zaliczki i kredyty udzielone członkom organów administrujących, zarządzających i nadzorujących – *nie wystąpiły*
3. Udziały (akcje) własne – *nie występują*
4. Rozliczenie głównych pozycji różniących podstawę opodatkowania podatkiem dochodowym od wyniku finansowego (brutto)

– Wynik finansowy brutto.....	36 492,27 PLN
– Przychody księgowe, lecz nie wliczane do podstawy opodatkowania dotacja na zakup środka trwałego.....	28 158,30 PLN
– Koszty księgowe, niestanowiące kosztu uzyskania przychodu w roku podatkowym.....	53 638,30 PLN
a) wynagrodzenia z tyt. umów o dzieło zawartych w 2016 r. wypłaconych w roku następnym.....	25 480,00 PLN
b) amortyzacja dot. dotowanego środka trwałego.....	28 158,30 PLN
– Koszty podatkowo stanowiące koszt uzyskania, ale nie ujęte w wyniku roku obrotowego dot. wynagrodzenia z tyt. umów o dzieło zawartych w 2015 r. wypłacone w roku podatkowym:.....	41 246,00 PLN
– Dochód (zysk) podatkowy przeznaczony na cele statutowe.....	20 726,27 PLN

BILANS
sporządzony na dzień 31.12.2016

AKTYWA	STAN NA	
	31.12.2016	31.12.2015
A. Aktywa trwałe, w tym:	0,00	0,00
- środki trwałe	0,00	0,00
B. Aktywa obrotowe, w tym	711 983,51	712 302,19
- zapasy	531 516,59	526 721,17
- należności krótkoterminowe	65 193,78	53 169,16
Aktywa razem	711 983,51	712 302,19

PASywa	STAN NA	
	31.12.2016	31.12.2015
A. Kapitał (fundusz) własny, w tym:	616 923,02	572 060,30
- kapitał (fundusz) podstawowy	580 430,75	580 430,75
- należne wpłaty na kapitał podstawowy (wielkość ujemna)	0,00	0,00
B. Zobowiązania i rezerwy na zobowiązania, w tym:	95 060,49	140 241,89
- rezerwy na zobowiązania	0,00	0,00
- zobowiązania z tytułu kredytów i pożyczek	0,00	0,00
Pasywa razem	711 983,51	712 302,19

RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT

dla jednostek mikro, o których mowa w art. 3 ust. 1a pkt 2 ustawy o rachunkowości
sporządzony za okres 01.01.2016-31.12.2016

WYSZCZEGÓLNIENIE	DANE ZA ROK	
	OBROTOWY 01.01.2016- 31.12.2016	UBIEGŁY 01.01.2015- 31.12.2015
A. Przychody podstawowej działalności operacyjnej i zrównane z nimi, w tym:	937 138,42	856 148,85
- zmiana stanu produktów (zwiększenie - wartość dodatnia, zmniejszenie - wartość ujemna)	4 795,42	36 278,63
B. Koszty podstawowej działalności operacyjnej	904 598,48	870 614,87
I. Amortyzacja	30 156,30	3 058,18
II. Zużycie materiałów i energii	52 052,07	51 236,70
III. Wynagrodzenia, ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia	297 423,23	275 258,21
IV. Pozostałe koszty	524 966,88	541 061,78
C. Pozostałe przychody i zyski, w tym:	3 956,59	6 136,41
- aktualizacja wartości aktywów	0,00	0,00
D. Pozostałe koszty i straty, w tym:	4,26	40,84
- aktualizacja wartości aktywów	0,00	0,00
E. Podatek dochodowy	0,00	0,00
F. Wynik finansowy netto ogółem (A-B+C-D-E), w tym:	36 492,27	-8 370,45
I. Nadwyżka przychodów nad kosztami (wartość dodatnia)	36 492,27	0,00
II. Nadwyżka kosztów nad przychodami (wartość ujemna)	0,00	8 370,45

Łódź, dnia 17 marca 2017 r.

9. SPRAWOZDANIE
Z UZYSKANIA I WYKORZYSTANIA ŚRODKÓW
Z TYTUŁU 1% ODPISU OD PODATKU
OD OSÓB FIZYCZNYCH

W roku 2016 w ramach 1% podatku od osób fizycznych na konto Towarzystwa wpłynęła kwota w wysokości 14 278,50 zł. Kwota ta została wydatkowana na następujące zadania:

1. Nagroda naukowa – prof. Krzysztof Stefański	– 3000,00 zł
2. Działalność wydawnicza Towarzystwa	– 11 278,50 zł

Sprawozdanie podpisał: *dr Edward Karasiński, Dyrektor LTN*

CZĘŚĆ II
SPRAWY CZŁONKOWSKIE

1. WŁADZE ŁÓDZKIEGO TOWARZYSTWA NAUKOWEGO

1.1. Prezydium Zarządu

Prezes	– prof. dr hab. Antoni Różalski
Wiceprezes	– prof. dr hab. Kazimierz Jędrzejewski
Wiceprezes	– prof. dr hab. Wojciech Wolf
Sekretarz Generalny	– prof. dr hab. Wanda Małgorzata Krajewska
Z-ca Sekretarza Generalnego	– prof. dr hab. Ewa Marynowicz-Hetka
Z-ca Sekretarza Generalnego	– prof. dr hab. Henryk Piekarski
Skarbnik	– prof. dr hab. Krzysztof Skotnicki
Dyrektor Biura	– dr Edward Karasiński

1.2. Zarząd Łódzkiego Towarzystwa Naukowego

prof. dr hab. Maria Wichowa
prof. dr hab. Andrzej Wicher
prof. dr hab. Anna Warda
prof. dr hab. Maria Magdalena Blombergowa
prof. dr hab. Ryszard Dębski
prof. dr hab. Bogusława Urbaniak
prof. dr hab. Joanna Wibig
dr hab. Jarosław Lewkowski
prof. dr hab. Mirosław Przybylski
prof. dr hab. Marek Pawlikowski
dr hab. Ryszard Markert
prof. dr hab. Katarzyna Winczyk
prof. dr hab. Andrzej Heim
prof. dr hab. Maria Kotełko
doc. dr Janusz Lipiński
prof. dr hab. Andrzej Jocz
prof. dr hab. Anna Domańska
dr hab. Bartosz Hunger

1.3. Komisja Rewizyjna

prof. dr hab. Marian Głosek – przewodniczący
prof. dr hab. Hanna Tadeusiewicz
prof. dr hab. Jan Komorowski
prof. dr hab. Małgorzata Leyko
prof. dr hab. Maciej Pawlik

1.4. Władze Wydziałów

Wydział I

Przewodniczący	– prof. dr hab. Maria Wichowa
Wiceprzewodniczący	– prof. dr hab. Andrzej Wicher
Sekretarz	– prof. dr hab. Anna Warda
Członkowie Zarządu	prof. dr hab. Hanna Tadeusiewicz dr hab. Tomasz Cieślak dr hab. Konrad Tatarowski

Wydział II

Przewodniczący	– prof. dr hab. Maria Magdalena Blombergowa
Wiceprzewodniczący	– prof. dr hab. Ryszard Dębski
Sekretarz	– prof. dr hab. Bogusława Urbaniak

Wydział III

Przewodniczący	– prof. dr hab. Joanna Wibig
Wiceprzewodniczący	– dr hab. Jarosław Lewkowski
Sekretarz	– prof. dr hab. Mirosław Przybylski

Wydział IV

Przewodniczący	– prof. dr hab. Marek Pawlikowski
Wiceprzewodniczący	– dr hab. Ryszard Markert
Sekretarz	– prof. dr hab. Katarzyna Winczyk

Wydział V

Przewodniczący	– prof. dr hab. Andrzej Heim
Wiceprzewodniczący	– prof. dr hab. Maria Kotełko
Sekretarz	– doc. dr Janusz Lipiński

Wydział VI

Przewodniczący	– prof. dr hab. Andrzej Jocz
Wiceprzewodniczący	– prof. dr hab. Anna Domańska
Sekretarz	– dr hab. Bartosz Hunger

1.5. Kapituła Medalu Łódzkiego Towarzystwa Naukowego

prof. dr hab. Antoni Różalski – przewodniczący
prof. dr hab. Ryszard Hunger
prof. dr hab. Wanda Małgorzata Krajewska
prof. dr hab. Maciej Pawlik
prof. dr hab. Marek Pawlikowski
prof. dr hab. Zygfryd Rymaszewski
prof. dr hab. Leszek Wojtczak

1.6. Kapituła Nagrody Naukowej ŁTN

prof. dr hab. Antoni Różalski – przewodniczący
prof. dr hab. Maria Magdalena Blombergowa
prof. dr hab. Andrzej Heim
prof. dr hab. Andrzej Jocz
prof. dr hab. Marek Pawlikowski
prof. dr hab. Joanna Wibig
prof. dr hab. Maria Wichowa

1.7. Kapituła Nagrody ŁTN im. Profesor Ireny Lepalczyk

prof. dr hab. Antoni Różalski – przewodniczący
prof. dr hab. Ewa Marynowicz-Hetka
prof. dr hab. Maria Mendel
dr hab. Jerzy Szmagański
prof. dr hab. Bogusław Śliwerski

1.8. Rada Programowa Wykładów dla Doktorantów

prof. dr hab. Antoni Różalski – przewodniczący
prof. dr hab. Ewa Marynowicz-Hetka – sekretarz
dr hab. Eleonora Bielawska-Batorowicz – członkowie
prof. dr hab. Małgorzata Czyż
dr hab. Elżbieta Szkurłat
prof. dr hab. Wojciech Wolf

1.9. Redakcja Naczelna Wydawnictw ŁTN

Redaktor Naczelny – prof. dr hab. Wanda M. Krajewska
Sekretarz – dr Edward Karasiński
Członkowie – prof. dr hab. Krystyna Czyżewska
prof. dr hab. Henryk Piekarski
prof. dr hab. Jan Szymczak

**1.10. Redakcje czasopism naukowych, wydawnictw seryjnych i innych
Łódzkiego Towarzystwa Naukowego w kadencji 01.01.2016-31.12.2018*****Acta Archaeologica Lodziensia***

prof. dr hab. Witold Świątosławski Redaktor Naczelny
dr hab. Anna Marciniak-Kajzer Zastępca Redaktora Naczelnego
mgr Tomasz Kurasiński, mgr Piotr Komorowski Sekretarze Redakcji

Acta Geographica Lodziensia

dr hab. Jacek Forysiak Redaktor Naczelny
dr hab. Anita Wolaniuk Zastępca Redaktora Naczelnego
dr Danuta Dzieduszyńska Sekretarz Redakcji

Art Inquiry. Recherches sur les Arts

prof. dr hab. Grzegorz Sztabiński Redaktor Naczelny
prof. dr hab. Andrzej Marian Bartczak Członek Redakcji
prof. dr hab. Ryszard W. Kluszczyński Członek Redakcji
prof. dr hab. Krzysztof Stefański Członek Redakcji
dr Paulina Sztabińska Sekretarz Redakcji

Bulletin de la Société des Sciences et des Lettres de Łódź.***Série: Recherches sur les Déformations***

prof. dr hab. Julian Ławrynowicz Redaktor Naczelny
mgr Ewelina Frątczak Sekretarz Redakcji

Folia Medica Lodziensia

Prof. dr hab. n. med. Katarzyna Winczyk Redaktor Naczelna
dr hab. n. med. Krzysztof Wranicz Zastępca Redaktora Naczelnego
dr n. med. Karolina Beda-Maluga Sekretarz Redakcji
mgr Jacek Świątosławski Sekretarz Techniczny

Prace Polonistyczne

dr hab. Marzena Karwowska Redaktor Naczelny
prof. dr hab. Wiesław Pusz Zastępca Redaktora Naczelnego
dr Marta Szymor-Rólczak Sekretarz Redakcji

Przegląd Socjologiczny

prof. dr hab. Marek Czyżewski Redaktor Naczelny
prof. dr hab. Jolanta Kulpińska Zastępca Redaktora Naczelnego
prof. dr hab. Zbigniew Bokszański Członek Redakcji
dr hab. Agnieszka Golczyńska-Grondas Członek Redakcji

dr Katarzyna Grzeszkiewicz-Radulska	Członek Redakcji
dr hab. Kaja Kaźmierska	Członek Redakcji
doc. dr hab. Krystyna Lutyńska	Członek Redakcji
dr hab. Paweł Starosta	Członek Redakcji
prof. dr hab. Wielisława Warzywoda-Kruszyńska	Członek Redakcji
mgr Iwonna Kociemska	Sekretarz Redakcji

Rozprawy Komisji Językowej

dr hab. Irena Jaros	Redaktor Naczelny
dr hab. Katarzyna Sicińska	Sekretarz Redakcji

Studia Prawno-Ekonomiczne

prof. dr hab. Anna Pikulska-Radowska	Redaktor Naczelny
prof. dr hab. Agnieszka Liszewska	Zastępca Redaktora Naczelnego części prawniczej
dr Dagmara Skrzywanek-Jaworska	Sekretarz Redakcji Prawnicy
prof. dr hab. Piotr Urbanek	Zastępca Redaktora Naczelnego części ekonomicznej
dr Agata Wieczorek	Sekretarz Redakcji Ekonomicznej

Studia Wyborcze

prof. dr hab. Krzysztof Skotnicki	Redaktor Naczelny
dr Anna Rakowska-Trela	Sekretarz Redakcji

Zagadnienia Rodzajów Literackich

prof. dr hab. Jarosław Płuciennik	Redaktor Naczelny
dr hab. Agnieszka Izdebska	Członek Redakcji
prof. Craig Hamilton	Członek Redakcji
dr Michał Wróblewski	Członek Redakcji
mgr Anna Zatora	Sekretarz Redakcji

Sprawozdania z Czynności i Posiedzeń Naukowych ŁTN

dr hab. Irena Jaros	Redaktor Serii
mgr Katarzyna Lelewska	Sekretarz Redakcji

Sylwetki Łódzkich Uczonych

dr Edward Karasiński	Redaktor Serii
----------------------	----------------

Szlakami Nauki

prof. dr hab. Stanisław Liszewski	Redaktor Serii
---	----------------

Doktorzy Honoris Causa Łódzkich Uczelni

mgr Elżbieta Paradowska Redaktor

Informator Nauki Łódzkiej. Stopnie, tytuły naukowe, stanowiska profesorskie

dr Edward Karasiński Redaktor

Szkoły i Zespoły Naukowe Łodzi

prof. dr hab. Ewa Marynowicz-Hetka Redaktor

Moja droga do nauki

prof. dr hab. Maciej Pawlik Redaktor

Rektorzy Państwowych Wyższych Uczelni w Łodzi

mgr Elżbieta Paradowska Redaktor

1.11. Rada Biblioteczna

prof. dr hab. Hanna Tadeusiewicz – przewodnicząca

prof. dr hab. Krzysztof Januskiewicz

prof. dr hab. Adam Jaworski

prof. dr hab. Ryszard Markert

prof. dr hab. Wanda Nowakowska

prof. dr hab. Ilona Skupińska-Lövset

1.12. Biuro Łódzkiego Towarzystwa Naukowego

Biuro ŁTN czynne jest od poniedziałku do piątku w godzinach od 8:00 do 16:00.

W Biurze zatrudnione były następujące osoby:

dr Edward Karasiński – dyrektor biura (1/2 etatu)

mgr Renata Antosik – starszy specjalista ds. administracyjnych

Robert Kamiński – bibliotekarz

mgr Katarzyna Lelewska – starszy specjalista ds. administracyjnych

mgr Joanna Sadowska – pracownik administracyjny

2. CZŁONKOWIE ŁÓDZKIEGO TOWARZYSTWA NAUKOWEGO

2.1. Członkowie zwyczajni

Wydział I

Antczak Mariola	Kujawińska-Courtney Krystyna
Bednarczyk Anna	Kuligowska-Korzeniewska Anna
Bielawska-Batorowicz Eleonora	Leszczyński Zenon Seweryn
Błażejowski Tadeusz	Lesz-Duk Maria
Bogołębska Barbara	Lewandowska-Tomaszczyk Barbara
Bogucki Łukasz	Łukowski Piotr
Cieślak Tomasz	Małek Eliza
Cieślikowska Teresa	Marynowicz-Hetka Ewa
Cybulski Marek	Mazan Bogdan
Czerniawska Olga	Michalewski Kazimierz
Czerwińska Jadwiga	Minczew Georgi
Czyżewski Feliks	Nalepa Marek
Danek Zbigniew	Olaszek Barbara
Edelson Maria	Ostromecka-Frączak Bożena
Engelking Leszek	Ostrowski Marek
Gałkowski Artur	Pałuszyńska Edyta
Gazda Grzegorz	Piekarski Jacek
Giesemann Gerhard	Pietrzak Magdalena
Jabłkowska Joanna	Pietrzak Witold
Janicka-Świdorska Irena	Płuciennik Jarosław
Jaros Irena	Poklewska Krystyna
Jaroszewska Teresa	Przybysz-Stawska Magdalena
Kacprzak Alicja	Pusz Wiesław
Kaczor Idaliana	Radziszewska Krystyna
Karwowska Marzena	Ratajska Krystyna
Kobrzycka Agnieszka	Rytter Grażyna
Komornicka Anna Maria	Salska Agnieszka
Korytkowska Małgorzata	Samborska-Kukuć Dorota
Kowalczyk Alina	Sicińska Katarzyna
Kowalska Danuta	Sobczak Jadwiga
Krupska-Perek Anna	Sosnowski Jan
Kudra Barbara	Sowa Joanna

Stalmaszczyk Piotr	Umińska-Tytoń Elżbieta
Staszewska Zdzisława	Waniek-Klimczak Ewa
Strokowska Anna	Warda Anna
Styczyńska Adela	Wicher Andrzej
Szajnert Danuta	Wichowa Maria
Sztobryn Sławomir	Wiśniewski Jerzy
Śliwerski Bogusław	Wierziński Jarosław
†Ślósarska Joanna	Witczak Krzysztof
Świętosławska Teresa	Wolska Barbara
Szkudlarek-Śmiechowicz Ewa	Zalewska-Jura Hanna
Tadeusiewicz Hanna	Zarębski Rafał
Tatarowski Konrad	Zarzycka Grażyna
Uchman Jadwiga	Zawadzki Robert

Wydział II

Badziak Kazimierz	Grygiel Ryszard
Banasiak Stefan	Grzegorzczak Tomasz
Bińczycka-Majewska Teresa	Hołyst Brunon
Blomborgowa Maria Magdalena	Indecki Krzysztof
Błaszczak Leon Tadeusz	Janowska Zdzisława
Bohnet Armin	Janusz Tadeusz
†Cygański Mirosław	Jaworska-Dębska Barbara
Dąbrowska Małgorzata	†Jewtuchowicz Aleksandra
Dębowska-Romanowska Teresa	Juszczak-Szumacher Grażyna
Dębski Ryszard	†Kajzer Leszek
Dietl Jerzy	Karpińska Grażyna Ewa
Domańska Lucyna	Katner Wojciech
Domański Czesław	Kaźmierska Kaja
Duniewska Zofia	Kmieciński Jerzy
Duraj Jan Antoni	†Kopczyńska-Jaworska Bronisława
Dzwonkowski Henryk	Król Małgorzata
Felchner Andrzej Piotr	Kryńska Elżbieta
Gajda Jan	Kulpińska Jolanta
Głosek Marian	Kwiatkowski Eugeniusz
Głowacki Albin	Lech Andrzej
Goźdź-Roszkowski Krzysztof	Lelental Stefan
Górecki Dariusz Maciej	Lewaszkievicz-Petrykowska Biruta
Górski Marek	Liszewska Agnieszka
Grabarczyk Tadeusz	Łapińska-Sobczak Nina
Gregor Bogdan	Maik Jerzy
Grobis Jerzy	Majsterek Michał

Marciniak Andrzej	Skotnicki Krzysztof
Marciniak-Kajzer Anna	Skupińska-Lövset Ilona
Matuszewski Jacek	Stahl Małgorzata
Michalski Grzegorz	Starzyńska Wacława
Mielczarek Mariusz	Stępień-Kuczyńska Alicja
Mikołajczyk Zofia	Suchecka Jadwiga
Milo Władysław	Suchecki Bogdan
Mortimer-Szymczak Halina	Szczygielski Wojciech
Nykiel Włodzimierz	Szymczak Alicja
Olejniczak-Szałowska Ewa	Szymczak Jan
Panasiuk Ryszard	Świerkocki Janusz
Pikulska-Radomska Anna	Świętosławski Witold
Piotrowska-Marczak Krystyna	Tomaszewicz Łucja
Piórczyński Józef	Tylman Janusz
Ponczek Eugeniusz	Urbaniak Bogusława
Puś Wiesław	Walczak-Duraj Danuta
Pyziak-Szafnicka Małgorzata	Warzywoda-Kruszyńska Wielisława
Rudolf Stanisław	Welfe Aleksander
Rymaszewski Zygfryd	Worach-Kardas Halina
Rzepecki Seweryn	Wójcicka Barbara
Sadowska Jolanta	Wyka Teresa
Seweryński Michał	Zirk-Sadowski Marek

Wydział III

Bald Adam	Jajte Ryszard
Bald Edward	Jakubowska-Gabara Janina
Bańbura Jerzy	Jakubowski Zbigniew
Bartczak Tadeusz	Jaworski Adam
Bartos Maciej	Jażdżewska Iwona
Bartosz Grzegorz	Jażdżewski Krzysztof
Bryszewska Maria	Jokiel Paweł
Bujacz Grzegorz	Józwiak Zofia
Ciesielski Witold Jan	Kiliańska Zofia
Czyżewska Krystyna	Kłysik Czesław Kazimierz
Dzieciuchowicz Jerzy	Kłyszejko-Stefanowicz Leokadia
Dziegieć Józef Edward	Kononowicz Andrzej
Fortuniak Krzysztof	Kożuchowski Krzysztof
Forysiak Jacek	Krajewska Wanda Małgorzata
Gabara Barbara	†Kroh Jerzy
Grabowski Michał	Kruk Andrzej
†Hereźniak Janusz	Kurowski Józef Krzysztof

Kwiatkowska Maria	Rakowska Barbara
Lambert Dominique Jan Maria	RembIELiński Jakub
Laskowski Stanisław	Rodrigues Waldyr
Leśnikowski Jan Zbigniew	Roman Małgorzata
Lewkowski Jarosław	Różalska Barbara
Ligowski Ryszard Stanisław	Różalski Antoni
Lipińska Anna	Siciński Jacek
†Liszewski Stanisław	Skowrońska Aleksandra
Ławrynowicz Julian	Suliborski Andrzej
Ławrynowicz Maria	Szkurłat Elżbieta
Łuczak Andrzej	Turkowska Krystyna
Majsterek Ireneusz	Turowska Maria
Maksymiuk Zygmunt	Urbanek Henryk
Malinowska-Adamska Cecylia	Wachowicz Barbara
Markowski Janusz	Walter Zofia
Maszewski Janusz	Warcholińska Aurelia Urszula
Matczak Andrzej	Wibig Joanna
Michalska Maria	Wilczyński Władysław
†Michalski Jan	Włodarczyk Bogdan
†Mikołajczyk Leon	Wojtczak Leszek
Mikołajczyk-Chmiela Magdalena	Wolaniuk Anita
Mlostoń Grzegorz	Woźniak Katarzyna
Mucha Maria	Wójcik Marcin
Olaczek Romuald	Zasada Ilona
Piekarski Henryk Czesław	Żądzińska Elżbieta
Przybylski Mirosław	

Wydział IV

Bartel Hieronim	Czarnecka Elżbieta
Bartkowiak Jacek	Czyż Małgorzata
Baszczyński Jan	Drzewoski Józef
Berner Jan	Durko Tomasz
Biegański Tadeusz	Fichna Jakub
Bienias Ludomir	Gaszyński Tomasz
Bieńkiewicz Andrzej	Goch Jan Henryk
Bodalski Jerzy	Gołębiowska Maria
Buczyłko Krzysztof	Górski Paweł
Chiżyński Krzysztof	Greger Janusz
Chlebna-Sokół Danuta	Grzegorzewski Andrzej
Chojnacki Jan	Jeziorski Arkadiusz
Chrzanowski Witold	Jędrzejewski Kazimierz

Juszczak Marlena	†Partyka Wiesława
Kałużewski Bogdan	Pawlikowski Marek
Karbownik-Lewińska Małgorzata	Piekarski Janusz
Karowicz- Bilińska Agata	Plewińska Halina
Kasprzak Jarosław	Płachcińska Anna
Kędziora Józef	Pomorski Lech
Klimek Andrzej	Radek Andrzej
Kobos Józef	Robak Tadeusz
Komorowski Jan	Rosset Stefan
Kordek Radziśław	Roźniecki Jacek
Kostka Tomasz	Selmaj Krzysztof
Kotelko Barbara	Sewerynek Ewa
Kowalski Marek Leszek	Sieroszewski Piotr
Kowalska-Koprek Urszula	Smolewski Piotr
Krykowski Euzebiusz	Sosnowski Marek
Krzemińska-Pakuła Maria	Stańczyk Jerzy
Kujawa Jolanta	Stefańczyk Ludomir
Kula Krzysztof	Stępień Henryk
Kunert-Radek Jolanta	Supady Jerzy
Kurnatowska Alicja	Suzin Jacek
Kurnatowski Andrzej	Synder Marek
Kuzdak Krzysztof	Szadkowska-Stańczyk Irena
Lewiński Andrzej	Szadowska Anna Maria
Liniecki Julian	Szeszenia-Dąbrowska Neonila
Lorenc Józefa	Szpakowski Marian
Małecka-Panas Ewa	Torzecka Jolanta
Markert Ryszard	Torzecka Wiesława
Markiewicz Konstanty	†Trznadel Kazimierz
Meleń-Mucha Gabriela	Winczyk Katarzyna
Mikiciuk-Olasik Elżbieta	Wochna-Sobańska Magdalena
Olszewska Zofia	Woźniak Lucyna Alicja
Omulecki Anastazy	Woźniak Leszek
Orszulak-Michalak Daria	Wrancich Jerzy
Papierz Wielisław	Zawirski Marek

Wydział V

Anuszczyk Jan	Borkowski Piotr
Bartosik Marek	Burcan Jan
Bartoszewicz Andrzej	Byczkowska-Lipińska Liliana Teresa
Bielecki Stanisław	Dems Krzysztof
Błaszczyk Andrzej	Dziubiński Marek

Fodemski Tadeusz Ryszard	Masajtis Józef
Frydrych Iwona	Materka Andrzej
Gawin Dariusz	Michalak Bohdan
Gawroński Zbigniew	Mosiński Franciszek
Gniotek Krzysztof Marian	Napieralski Andrzej
Grądzki Ryszard	Niedzielski Piotr
Hausman Sławomir	Paneth Piotr
Heim Andrzej	Paryjczak Tadeusz
Jackowski Tadeusz	Pawlik Maciej
Jacymirski Michał	Pawłowski Witold
Januszkiewicz Krzysztof	Petera Jerzy
Jezierski Edward	Porochnicki Jerzy
Jopkiewicz Andrzej	†Prywer Jerzy
Kaczmarek Łukasz	Przewłocki Stefan
Kałużna-Czaplińska Joanna	Przybylski Ryszard
Kanicki Andrzej	Słodowy Jerzy
Kapitaniak Tomasz	Snycerski Marek Lucjan
Kącki Edward	Strumiłło Czesław
Klemm Piotr	Strumiłło Paweł
Kopias Kazimierz	†Szczepaniak Cezary
Korycki Ryszard	Śmigieński Krzysztof
Koszmider Andrzej	Tarnawski Wiktorian
Kotelko Maria	Trombski Marek
Kozanecka Dorota	Turowski Janusz
Koziarski Andrzej	Walkowiak Bogdan
Królak Marian	Wendler Bogdan
Krucińska Izabella	Wiak Sławomir
Krysiński Jan	Wolf Wojciech
Kubiak Tomasz	Zaborski Marian
Kula Piotr	†Zakrzewski Kazimierz
Ledakowicz Stanisław	Zarzycki Roman
Lefik Marek	Zbiciński Ireneusz
Lewandowski Jerzy	Zgraja Jerzy
Lipiński Janusz	Zieliński Jerzy Stanisław

Wydział VI

Bartczak Andrzej	Hunger Ryszard
Domańska Anna	Jeremus-Lewandowska Anna
Firlej Stanisław	Jocz Andrzej
Gryglewski Piotr	Juszyńska Krystyna
Hunger Bartosz	Kluszczyński Ryszard

Kłys Tomasz	Sanecki Cezary
Leder Wojciech	Sitarski Piotr
Leyko Małgorzata	Stefański Krzysztof
Majewski Tomasz	Szoka Marta
Nowakowska Wanda	Sztabiński Grzegorz
†Nurczyńska-Fidelska Ewelina	Uzelac Zofia
Olenderek Joanna	Walczak Bartosz
Olszewski Andrzej	Wesołowska-Firlej Anna
Pabich Marek	Wiselka-Cieślak Irena
Pawłowska Aneta	Zajiček Edward
Prykowska-Michalak Karolina	Zawadzka-Kłos Beata
Rudzka-Habisiak Jolanta	

2.2. Członkowie Honorowi Łódzkiego Towarzystwa Naukowego

Juliusz Kleiner (1952)
Tadeusz Kotarbiński (1966)
Stefania Skwarczyńska (1985)
Wacław Markert (1985)
Karol Dejna (1990)
Anna Dylikowa (1991)
Józef Matuszewski (1991)
Zofia Libiszowska (1995)
Zdzisław Ruszczak (1995)
Władysław Gundlach (1996)
Jerzy Starnawski (1998)
Leszek Woźniak (1998)
Zygryd Rymaszewski (1999)
Zygmunt Charzyński (2000)
Maria J. Olszewska (2000)
Witold Ostrowski (2000)
Jan Guzek (2001)
Teresa Pajszczyk-Kieszkiewicz (2001)
Franciszek Wesołowski (2001)
Leokadia Kłyszajko-Stefanowicz (2003)
Tadeusz Krzemiński (2003)
Janusz Szosland (2004)
Władysław Pełczewski (2004)
Wanda Nowakowska (2005)
Marek Pawlikowski (2005)
Andrzej Abramowicz (2006)

Jerzy Mikucki (2007)
Tadeusz Poklewski-Kozieł (2008)
Adela Styczyńska (2008)
Jerzy Kroh (2009)
Jolanta Kulpińska (2009)
Jan Michalski (2009)
Teresa Cieślikowska (2010)
Jerzy Kmiecinski (2010)
Edward Karasiński (2011)
Janusz Lipiński (2011)
Halina Mortimer-Szymczak (2011)
Tadeusz Szymczak (2011)
Jan Berner (2012)
Julian Ławrynowicz (2012)
Ewelina Nurczyńska-Fidelska (2012)
Władysław Welfe (2012)
Leszek Wojtczak (2012)
Ewa Marxen-Wolska (2013)
Jerzy Wolski (2013)
Ryszard Hunger (2014)
Jan Krysiński (2014)
Stanisław Liszewski (2015)
Hanna Tadeusiewicz (2015)
Maria Magdalena Blombergowa (2016)
Kazimierz Jędrzejewski (2016)
Andrzej Koziarski (2016)
Maciej Pawlik (2016)
Jan Szymczak (2016)

2.3. Prezesi Łódzkiego Towarzystwa Naukowego w latach 1936-2014

Teodor M. Vieweger (1937-1945)
[Prezes Towarzystwa Przyjaciół Nauk w Łodzi]
Ludwik A. Kolankowski (1945-1946)
Marian Grotowski (12.05.1946-30.11.1946)
Tadeusz M. Kotarbiński (1946-1966)
Jan Dylík (1966-1973)
Bernard Zabłocki (1974-1982)
Witold Śmiech (1982-1991)

Stanisław Liszewski (1991-2015)
Antoni Różalski (od 2015)

2.4. Prezes Honorowy Łódzkiego Towarzystwa Naukowego

†Stanisław Liszewski (od 2015)

2.5. Laureaci Medalu Łódzkiego Towarzystwa Naukowego

Zygryd Rymaszewski [Medal nr 1] (2006)
Wojciech Szygendowski [Medal nr 2] (2006)
Jan Rydz [Medal nr 3] (2006)
Sylwester Pawłowski [Medal nr 4] (2007)
Władysław Gundlach [Medal nr 5] (2007)
Wanda Nowakowska [Medal nr 6] (2007)
Julian Ławrynowicz [Medal nr 7] (2007)
Edward Karasiński [Medal nr 8] (2008)
Janusz Lipiński [Medal nr 9] (2008)
Tadeusz Szymczak [Medal nr 10] (2008)
Jerzy Mikucki [Medal nr 11] (2009)
Maciej Pawlik [Medal nr 12] (2009)
Zofia Brodowska [Medal nr 13] (2009)
Grzegorz Gazda [Medal nr 14] (2010)
Jan Krysiński [Medal nr 15] (2010)
Teresa Pajszczyk-Kieszkiewicz [Medal nr 16] (2010)
Leszek Wojtczak [Medal nr 17] (2010)
Stanisław Liszewski [Medal nr 18] (2011)
Maria Magdalena Blombergowa [Medal nr 19] (2011)
Andrzej Koziarski [Medal nr 20] (2011)
Ewa Marynowicz-Hetka [Medal nr 21] (2011)
Paweł Patora [Medal nr 22] (2011)
Witold Broniewicz [Medal nr 23] (2012)
Krystyna Czyżewska [Medal nr 24] (2012)
Krystyna Juszyńska [Medal nr 25] (2012)
Elżbieta Strumiłło-Dyba [Medal nr 26] (2012)
Leszek Woźniak [Medal nr 27] (2012)
Sławomir Gała [Medal nr 28] (2013)
Ryszard Hunger [Medal nr 29] (2013)
Wanda M. Krajewska [Medal nr 30] (2013)
Janusz Szosland [Medal nr 31] (2013)

Janusz Tylman [Medal nr 32] (2013)
Anna Domańska [Medal nr 33] (2014)
Ewelina Nurczyńska-Fidelska [Medal nr 34] (2014)
Jan Olejniczak [Medal nr 35] (2014)
Marek Pawlikowski [Medal nr 36] (2014)
Antoni Różalski [Medal nr 37] (2014)
Marian Głosek [Medal nr 38] (2015)
Kazimierz Jędrzejewski [Medal nr 39] (2015)
Kazimierz Kłysik [Medal nr 40] (2015)
Krzysztof Skotnicki [Medal nr 41] (2015)
Zofia Uzelac [Medal nr 42] (2015)
Janusz Janyst [Medal nr 43] (2016)
Janusz Markowski [Medal nr 44] (2016)
Wiesław Pusz [Medal nr 45] (2016)
Krystyna Turkowska [Medal nr 46] (2016)
Maria Wichowa [Medal nr 47] (2016)

2.6. Laureaci Nagrody Naukowej Łódzkiego Towarzystwa Naukowego

Edward Rosset (1980)
Maria J. Olszewska (1981)
Stefania Skwarczyńska (1983)
Marek Pawlikowski (1984)
Tadeusz Godycki-Ćwirko (1985)
Karol Dejna (1986)
Józef Matuszewski (1987)
Julian Ławrynowicz (1988)
Antoni Czernielewski (1989)
Jadwiga Jakubowska (1990)
Witold Śmiech (1991)
Władysław Welfe (1992)
Halina Klatkowa (1993)
Zdzisław Ruszczak (1994)
Władysław Gundlach (1995)
Witold Ostrowski (1996)
Zygfried Rymaszewski (1997)
Stefania Taniewska-Osińska (1998)
Teresa Pajszczyk-Kieszkiewicz (1999)
Maciej Pawlik (2000)
Wanda Nowakowska (2001)
Jerzy Starnawski (2002)

Andrzej Abramowicz (2003)
Tadeusz Krzemiński (2004)
Maria Krzemińska-Pakuła (2005)
Czesław Strumiłło (2006)
Marek Pawlikowski (2007)
Leokadia Kłyszejko-Stefanowicz (2008)
Tadeusz Błazejewski (2009)
Janusz Szosland (2010)
Adam Sławomir Gala (2011)
Romuald Olaczek (2012)
Tadeusz Robak (2013)
Krzysztof Jażdżewski (2014)
Piotr Kula (2015)
Krzysztof Stefański (2016)

2.7. Laureaci Nagrody ŁTN im. Profesor Ireny Lepalczyk za prace badawcze z zakresu pedagogiki społecznej

Nagrody nie przyznano (2005)
Hanna Kubicka (2006)
Mariusz Cichosz (2007)
Elżbieta Czykwin (2008)
Ewa Jarosz (2009)
Ewa Wysocka (2010)
Wioleta Danilewicz (2011)
Edyta Januszewska (2011) – wyróżnienie
Arkadiusz Żukiewicz (2011) – wyróżnienie
Danuta Lalak (2012)
Bohdan Cyrański (2013)
Anna Nowak (2013) – wyróżnienie
Anita Gulczyńska (2014)
Mariusz Granosik (2015)
Nagrody nie przyznano (2016)

3. NOWI CZŁONKOWIE HONOROWI ŁÓDZKIEGO TOWARZYSTWA NAUKOWEGO

UCHWAŁA

Zwyczajnego Sprawozdawczego Zgromadzenia Ogólnego
Łódzkiego Towarzystwa Naukowego podjęta 4 kwietnia 2016 r.
w sprawie nadania tytułu członka honorowego

Zwyczajne Sprawozdawcze Zgromadzenie Ogólne Łódzkiego Towarzystwa Naukowego po zapoznaniu się z wnioskiem i po wysłuchaniu dyskusji, w uznaniu zasług dla nauki i Łódzkiego Towarzystwa Naukowego podjęło uchwałę o nadaniu tytułu członka honorowego Łódzkiego Towarzystwa Naukowego:

- prof. Marii Blombergowej (W. II)
- prof. Kazimierzowi Jędrzejewskiemu (W. IV)
- prof. Andrzejowi Koziarskiemu (W. V)
- prof. Maciejowi Pawlikowi (W. V)
- prof. Janowi Szymczakowi (W. II)

Przewodnicząca obrad
prof. Jolanta Rudzka-Habisiak

WNIOSEK

o nadanie tytułu członka honorowego
Łódzkiego Towarzystwa Naukowego
Prof. Marii Magdalenie Blombergowej

Wniosek

o nadanie tytułu członka honorowego Łódzkiego Towarzystwa
Naukowego pani dr hab. Marii Magdalenie Blombergowej,
emerytowanemu profesorowi nadzwyczajnemu UŁ

W uznaniu wielkich zasług Kandydatki zgłaszam wniosek o nadanie tytułu Członka Honorowego Łódzkiego Towarzystwa Naukowego pani profesor Marii Magdalenie Blombergowej.

Uzasadnienie

Panią profesor M. M. Blombergową urodzoną w 1936 r. w podlubelskiej Wąwolnicy zaliczyć należy do najstarszego rocznika z drugiej (już po wstrzymaniu rekrutacji w czasach stalinowskich), a więc młodszej grupy studentów poznających archeologię pod kierunkiem profesora Konrada Jażdżewskiego. Obecnie, po udaniu się już większości absolwentów z lat 1948-1953 w krainę wiecznych wykopalisk, jest jedną z senierek naszego środowiska.

Tylko z kronikarskiego obowiązku podać tu wypada, że magisterium uzyskała w 1961 r., w 1988 r. opublikowała we Wrocławiu w *Ossolineum* doktorat *Polscy członkowie rosyjskich towarzystw archeologicznych (1839-1914)*, a w 1973 r. rozprawę habilitacyjną *Badania archeologiczne Polaków na terytorium Imperium Rosyjskiego w XIX i na początku XX wieku* (ŁTN, Łódź). Po okresie aktywnego uprawiania zawodu archeologa – badacza pradziejów i czasów historycznych, Pani Profesor zaangażowała się w studia nad pierwocinami naszej nauki. Aktualnie jest niekwestionowaną liderką wiedzy na temat historii archeologii i dziejów badań archeologicznych na historycznych ziemiach polskich, promotorem kilku doktoratów na ten temat oraz badaczem wielce liczącym się w kraju i zagranicą.

Po uzyskaniu niepodległości w 1989 r. pani profesor M. M. Blombergowa żywo zaangażowała się w badania polskich nekropolii na Wschodzie, biorąc udział w kilku kampaniach wykopaliskowych (w Katyniu i Charkowie), aktywnie działając w Stowarzyszeniu Rodzin Katyńskich, Klubie Historycznym im. gen. Stefana Roweckiego „Grota” i in-

nych organizacjach kultywujących dobrą, mądrą pamięć o najsmutniejszych epizodach z dziejów naszego narodu.

Pani profesor M. M. Blombergowa jest od wielu lat członkiem Łódzkiego Towarzystwa Naukowego. Jako osoba autentycznie tryskająca energią sprawiła, iż Wydział II ŁTN, do którego należy, prawdziwie ożył. W roku 2006 została wybrana na Przewodniczącą Wydziału II Nauk Historycznych i Społecznych Łódzkiego Towarzystwa Naukowego. Według nie tylko mojego zdania, lata te są jednymi z najlepszych w dziejach tego Wydziału. Zawdzięczamy to właśnie aktywności i energii pani profesor M. M. Blombergowej.

Jestem przekonany, że wieloletnie, owocne działania pani profesor Marii Magdaleny Blombergowej w Łódzkim Towarzystwie Naukowym w pełni uzasadniają przedstawiony wniosek.

Łódź, 28 lutego 2016 r.

prof. dr hab. Leszek Kajzer
Instytut Archeologii UŁ

Wniosek
o nadanie tytułu Honorowego Członka
Łódzkiego Towarzystwa Naukowego

Rekomenduję prof. dr hab. Marię Blomberg do tytułu Honorowego Członka Łódzkiego Towarzystwa Naukowego.

Uzasadnienie

Prof. dr hab. Maria Blombergowa jest archeologiem i historykiem sztuki o uznanej pozycji naukowej w kraju i za granicą. Studia archeologiczne na Uniwersytecie Łódzkim ukończyła w 1961, wykonując pracę magisterską pod opieką prof. dr hab. Konrada Jażdżewskiego, stopień doktora uzyskała w 1987 r. (promotor prof. dr hab. Andrzej Abramowicz), a doktora habilitowanego w 1995 r. Jest autorką ponad 200 publikacji, w tym 4 książek. Wypromowała ponad 20 magistrów archeologii i 3 doktorów. Wielokrotnie pełniła rolę recenzentki prac magisterskich i w przewodach doktorskich. Kilkadziesiąt razy prezentowała wyniki swoich badań na konferencjach naukowych w kraju i zagranicą.

Prof. Maria Blombergowa jest szczególnie zasłużonym badaczem dziejów archeologii i historii nauki polskiej oraz znawcą problematyki Wschodu. Straciła ojca zamordowanego w Katyniu, co wpłynęło na Jej

zainteresowania badawcze i działalność społeczną. Działa w Stowarzyszeniu *Rodzina Katyńska*. Brała udział w pracach ekshumacyjnych pomordowanych polskich oficerów w Katyniu i Charkowie w latach 1994-1996. Opublikowała wiele materiałów na temat zbrodni katyńskiej i jej ofiar, przyczyniając się od udokumentowania tych tragicznych wydarzeń i losów Polaków wziętych do sowieckiej niewoli. Działała i działa w kilku komitetach i komisjach zajmujących się problematyką archeologiczną i upamiętnieniem ofiar zbrodni stalinowskich. W pracy naukowej charakteryzowała Panią Profesor wielką pasją i energią oraz poświęceniem. W pracy dydaktycznej i organizacyjnej misją przyczynienia się do wyjaśnienia mordu katyńskiego i losów Polaków na Wschodzie podczas II wojny światowej.

Od 1997 r. jest członkiem Łódzkiego Towarzystwa Naukowego. Jest bardzo aktywnym członkiem ŁTN, angażującym się w jego prace organizacyjne, osobą wrażliwą, wysoko cenioną w naszej społeczności za oddanie sprawom łódzkiego środowiska akademickiego. W 2006 została Przewodniczącą Wydziału II Nauk Historycznych i Społecznych ŁTN i przez kolejne kadencje, do dzisiaj, pełni tę funkcję. Jest Przewodniczącą niezwykle zaangażowaną w wypełnianie tej społecznej funkcji i co warto podkreślić osobą ciepłą, otwartą, bardzo cenioną za aktywność w pracach Zarządu ŁTN i w kontaktach z członkami Towarzystwa. O Jej zaangażowaniu i poświęceniu mogliśmy się przekonać podczas prac Komitetu Organizacyjnego 75-lecia ŁTN, w których uczestniczyła.

Z pełnym przekonaniem przedstawiam wniosek o wyróżnienie Pani Prof. dr hab. Marii Blombergowej tytułem Honorowego Członka Łódzkiego Towarzystwa Naukowego.

prof. dr hab. Antoni Różalski

ZGROMADZENIE OGÓLNE
ŁÓDZKIEGO TOWARZYSTWA NAUKOWEGO

NADAJE TYTUŁ

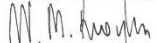
CZŁONKA HONOROWEGO
ŁÓDZKIEGO TOWARZYSTWA NAUKOWEGO

Professor
Marii Blombergowej

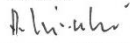
ZA WYBITNE OSIĄGNIĘCIA NAUKOWE I ZASŁUGI
NA RZECZ ŁÓDZKIEGO TOWARZYSTWA NAUKOWEGO

SEKRETARZ GENERALNY

prof. dr hab. Wanda M. Krajewska

PREZES

prof. dr hab. Antoni Różalski

ŁÓDŹ, 4 KWIETNIA 2016 R.

WNIOSEK

o nadanie tytułu członka honorowego
Łódzkiego Towarzystwa Naukowego
prof. dr. hab. Kazimierzowi Jędrzejewskiemu

Łódź, dn. 17.02.2015

Pan
Prof. dr hab. Antoni Różalski
Prezes Łódzkiego Towarzystwa Naukowego

Szanowny Panie Profesorze,

W imieniu Wydziału IV Nauk Medycznych Łódzkiego Towarzystwa Naukowego wnoskujemy o nadanie członkostwa honorowego Łódzkiego Towarzystwa Naukowego wieloletniemu członkowi naszego Wydziału, wiceprezesowi Łódzkiego Towarzystwa Naukowego Prof. zw. dr. hab. Kazimierzowi Jędrzejewskiemu. Prof. Jędrzejewski jest wybitną postacią łódzkiego środowiska akademickiego, a w szczególności środowiska medycznego. Prof. Jędrzejewski od roku 1999 do chwili przejścia na emeryturę w roku 2008 kierował Katedrą Anatomii Prawidłowej na Wydziale Lekarskim Uniwersytetu Medycznego w Łodzi. W latach 1996-2003 był prodziekanem ds. nauki Wydziału Lekarskiego Akademii Medycznej, a w latach 2004-2008 dziekanem Wydziału Lekarskiego AM i Uniwersytetu Medycznego. Ma znaczący dorobek naukowy w dziedzinie anatomii (ok. 100 prac oryginalnych), brał udział w tłumaczeniu i zredagowaniu tłumaczeń wielu obcojęzycznych podręczników i atlasów anatomicznych. W latach 2004-2008 pełnił funkcję Prezesa Polskiego Towarzystwa Anatomicznego. Od roku 1997 jest członkiem Wydziału IV Nauk Medycznych Łódzkiego Towarzystwa Naukowego, a od 2012 r. wiceprezesem ŁTN. Zrealizował w ramach działalności w ŁTN bardzo udany i ciekawy cykl spotkań pod nazwą Spotkań Pokoleniowych, w którym aktualni członkowie ŁTN wspominali swoich rodziców bądź dziadków, będących w swoim czasie także członkami naszego Towarzystwa.

Przewodniczący Wydziału IV Nauk Medycznych – *prof. dr hab. Marek Pawlikowski*
Wiceprzewodniczący Wydziału IV Nauk Medycznych – *prof. dr hab. Ryszard Markert*
Sekretarz Wydziału IV Nauk Medycznych – *prof. dr hab. Katarzyna Winczyk*

ZGROMADZENIE OGÓLNE
ŁÓDZKIEGO TOWARZYSTWA NAUKOWEGO

NADAJE TYTUŁ

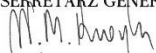
CZŁONKA HONOROWEGO
ŁÓDZKIEGO TOWARZYSTWA NAUKOWEGO

**Profesorowi
Kazimierzowi Jędrzejewskiemu**

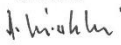
ZA WYBITNE OSIĄGNIĘCIA NAUKOWE I ZASŁUGI
NA RZECZ ŁÓDZKIEGO TOWARZYSTWA NAUKOWEGO

SEKRETARZ GENERALNY

prof. dr hab. Wanda M. Krajewska

PREZES

prof. dr hab. Antoni Różalski

ŁÓDŹ, 4 KWIETNIA 2016 R.

WNIOSEK

o nadanie tytułu Członka Honorowego
Łódzkiego Towarzystwa Naukowego
Prof. dr. hab. Andrzejowi Koziarskiemu

Wniosek

o nadanie profesorowi Andrzejowi Koziarskiemu
tytułu członka honorowego Łódzkiego Towarzystwa Naukowego

W imieniu władz V Wydziału Łódzkiego Towarzystwa Naukowego przedstawiamy Zarządowi Towarzystwa wniosek o wyróżnienie profesora Andrzeja Koziarskiego, aktywnego członka ŁTN i wieloletniego Przewodniczącego Wydziału V – Nauk Technicznych, tytułem członka honorowego ŁTN.

Przewodniczący Wydziału V – *prof. dr hab. inż. Andrzej Heim*
Sekretarz Wydziału V – *doc. dr. inż. Janusz Lipiński*

Rekomendacja

sporządzona w związku z wnioskiem
o nadanie profesorowi Andrzejowi Koziarskiemu
tytułu członka honorowego Łódzkiego Towarzystwa Naukowego

Profesor Andrzej Koziarski studiował w Politechnice Śląskiej oraz w Politechnice Łódzkiej, otrzymując w r. 1953 dyplom inżyniera, a w r. 1956 dyplom magistra inżyniera mechanika. Po ukończeniu studiów przez wiele lat pracował w przemyśle na odpowiedzialnych stanowiskach technicznych i zdobywał doświadczenie praktyczne, przydatne w Jego dalszej karierze naukowej w Politechnice Łódzkiej.

Obszarem zainteresowań badawczych prof. Andrzeja Koziarskiego jest technologia maszyn, w szczególności techniki wytwarzania. Jest w tym zakresie uznanym w kraju i zagranicą specjalistą o wysokim autorytecie naukowym. W swoim dorobku posiada jako autor, bądź wiodący współautor, ponad 100 znaczących publikacji naukowych w czasopismach krajowych i zagranicznych oraz 16 patentów i wzorów użytkowych. Kierował 4 projektami badawczymi finansowanymi centralnie. Był promotorem 10 obronionych prac doktorskich, a dwaj Jego wychowankowie uzyskali już tytuł profesora.

Prof. A. Koziarski jest członkiem założycielem aktywnie działających „Szkół Naukowych”: Obróbki Ściernej (od 1978 r.) oraz Obróbki Skrawaniem (od 2006 r.) – stanowiących platformy systematycznych spotkań specjalistów z przemysłu i wielu uczelni polskich oraz zagranicznych. Od 1994 r. jest czynnym członkiem Akademii Inżynierskiej w Polsce oraz od 1972 r. członkiem Sekcji Podstaw Technologii Komitetu Budowy Maszyn PAN. W ponad 30 konferencjach (krajowych i międzynarodowych) był w składzie Komitetów Naukowych bądź Komitetów Organizacyjnych. W latach 1990-2000 był Ekspertem PKN International Organization for Standardization ISO.

W Politechnice Łódzkiej, w której nadal pracuje, prof. Andrzej Koziarski przez ponad 20 lat kierował Zespołem Naukowym stanowiącym trzon reaktywowanej w 1996 r. Katedry Technologii Maszyn. Przez dwie kadencje, w latach 1991-1996, był Dziekanem Wydziału Mechanicznego PŁ.

W uznaniu osiągnięć zawodowych w roku 2004 prof. Andrzej Koziarski otrzymał Krzyż Komandorski OOP, a w 2002 r. przyznano Mu Nagrodę Miasta Łodzi. W 1996 r. FEANI (Federation Europeenne d'Associations Nationales d'Ingenieurs) nadała prof. Andrzejowi Koziarskiemu tytuł Euro-Inżyniera.

Dorobek naukowy i sylwetka zawodowa prof. Andrzeja Koziarskiego została obszernie przedstawiona w wydawnictwie ŁTN: „Sylwetki Łódzkich Uczonych”, zeszyt 113 (2012 r.).

Prof. Andrzej Koziarski jest członkiem Łódzkiego Towarzystwa Naukowego od 1991 r. Przez cztery kadencje, w latach 2003-2015 pełnił funkcje Przewodniczącego V Wydziału Nauk Technicznych, znacząco przyczyniając się do rozwoju tej organizacji. Wymiernym tego wyrazem są m.in. 42 przyjęcia nowych członków Towarzystwa w V Wydziale. A są to osoby o uznanym, poważnym dorobku naukowym, osiągniętym pomimo często młodego wieku, darzone powszechnym szacunkiem środowiska. Prof. A. Koziarski był także wnioskodawcą wyróżnienia szczególnie zasłużonych członków V Wydziału ŁTN. W szczególności dotyczyło to 3 osób, które otrzymały tytuł członka honorowego ŁTN, 5 osób którym przyznano Medale ŁTN oraz laureata Nagrody Naukowej ŁTN. W roku 2011 prof. Andrzej Koziarski został uhonorowany Medalem ŁTN.

W naszym przekonaniu profesor Andrzej Koziarski swoim zaangażowaniem w pracy na rzecz Łódzkiego Towarzystwa Naukowego w pełni zasługuje na wyróżnienie Go honorowym członkostwem ŁTN.

Łódź, 3 lutego 2016 r.

prof. dr hab. inż. Andrzej Heim
Wydział Inżynierii Procesowej i Ochrony Środowiska PŁ

prof. dr hab. inż. Maciej Pawlik
Wydział Elektrotechniki, Elektroniki, Informatyki i Automatyki PŁ

ZGROMADZENIE OGÓLNE
ŁÓDZKIEGO TOWARZYSTWA NAUKOWEGO

NADAJE TYTUŁ

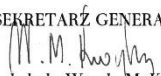
CZŁONKA HONOROWEGO
ŁÓDZKIEGO TOWARZYSTWA NAUKOWEGO

**Profesorowi
Andrzejowi Koziarskiemu**

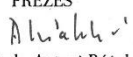
ZA WYBITNE OSIĄGNIĘCIA NAUKOWE I ZASŁUGI
NA RZECZ ŁÓDZKIEGO TOWARZYSTWA NAUKOWEGO

SEKRETARZ GENERALNY

prof. dr hab. Wanda M. Krajewska

PREZES

prof. dr hab. Antoni Różalski

ŁÓDŹ, 4 RVIETNIA 2016 R.

WNIOSEK

o nadanie tytułu członka honorowego
Łódzkiego Towarzystwa Naukowego
Prof. dr. hab. Maciejowi Pawlikowi

Rekomendacja

sporządzona w związku z wnioskiem
o nadanie profesorowi Maciejowi Pawlikowi tytułu
członka honorowego Łódzkiego Towarzystwa Naukowego

Profesor dr hab. inż. Maciej Pawlik jest absolwentem Wydziału Elektrycznego Politechniki Łódzkiej, gdzie w 1962 r. uzyskał dyplom magistra inżyniera. Bezpośrednio potem został zatrudniony w macierzystej uczelni, gdzie przeszedł wszystkie szczeble kariery naukowej. Stopnie doktora i doktora habilitowanego uzyskał odpowiednio w latach 1969 i 1981, a tytuł profesora w roku 1990.

Obszarem zainteresowania naukowego prof. M. Pawlika jest energetyka, w szczególności wytwarzanie energii elektrycznej. Jest autorem 2 monografii oraz ponad 250 prac naukowych opublikowanych w czasopiśmie krajowych i zagranicznych. O Jego wysokim autorytecie naukowym świadczy uczestnictwo w wielu krajowych i międzynarodowych gremiach naukowych tj.: Komitecie Badań Naukowych, Komitecie Problemów Energetyki przy Prezydium PAN, członkostwo w Narodowej Akademii Nauk Ukrainy, czy członkostwo w Fachgrupe der Textilindustrie Międzynarodowej Konferencji Energetyki Przemysłowej. Jest ekspertem Banku Światowego w programie GEF. W r. 2010 otrzymał godność Doktora Honoris Causa Azowskiego Państwowego Uniwersytetu Technicznego w Mariupolu (Ukraina).

W Politechnice Łódzkiej prof. M. Pawlik pełnił odpowiedzialne funkcje organizacyjne: kierownika Zakładu Elektrowni, Sieci i Systemów Elektroenergetycznych, zastępcy, a następnie dyrektora Instytutu Energetyki, prodziekana oraz dziekana Wydziału Elektrycznego. Przez wiele lat był członkiem Senatu, przewodnicząc różnym komisjom senackim.

Prof. M. Pawlik od 1983 r. jest aktywnym członkiem ŁTN. Był sekretarzem Komisji Przetwarzania Energii na Wydziale V, a od roku 1988 przewodniczącym tej Komisji i członkiem Zarządu V Wydziału. Od 1996 r. wchodził w skład Prezydium ŁTN, a w latach 2003-2015 pełnił funkcje wiceprezesa ŁTN. Był współinicjatorem i wiceprzewodniczącym Komite-

tu Organizacyjnego I Festiwalu Nauki i Sztuki w 2001 r., członkiem Komitetu Programowego II i III Festiwalu oraz przewodniczącym Komitetu Organizacyjnego VII, VIII i IX edycji festiwalu

W moim przekonaniu profesor Maciej Pawlik swoim zaangażowaniem w pracy na rzecz Łódzkiego Towarzystwa Naukowego w pełni zasługuje na wyróżnienie Go honorowym członkostwem ŁTN.

Łódź, 8 marca 2016 r.

prof. dr hab. inż. Andrzej Heim
Wydział Inżynierii Procesowej i Ochrony Środowiska PŁ

Opinia

do wniosku o nadanie Prof. dr hab. Maciejowi Pawlikowi
godności Członka Honorowego Łódzkiego Towarzystwa Naukowego

Prof. dr hab. inż. Maciej Pawlik urodził się 19 września 1940 roku. Studia ukończył na Wydziale Elektrycznym Politechniki Łódzkiej w 1962 roku, uzyskując dyplom magistra inżyniera elektryka ze specjalnością: elektrownie ciepłne. Od 1 września 1962 r. był zatrudniony jako asystent w Katedrze Elektrowni Ciepłych, a po zmianie struktury organizacyjnej Uczelni w 1970 r. – w Instytucie Elektroenergetyki PŁ, przechodząc wszystkie szczeble kariery nauczyciela akademickiego. W roku 1969 uzyskał stopień naukowy doktora nauk technicznych, a w roku 1981 – stopień naukowy doktora habilitowanego. Tytuł naukowy profesora otrzymał z rąk Prezydenta RP w 1990 roku.

W Politechnice Łódzkiej pełnił szereg funkcji. W Instytucie Elektroenergetyki był kierownikiem Zespołu Elektrowni Ciepłych (od 1970 r.), kierownikiem Zakładu Elektrowni, Sieci i Systemów Elektroenergetycznych (od 1988 r.), zastępcą dyrektora Instytutu (od 1991 r.), a od roku 1992 do 2010 (do przejścia na emeryturę) pełnił funkcję dyrektora Instytutu Elektroenergetyki PŁ.

W latach 1983-1990 pełnił funkcję prodziekana i dziekana Wydziału Elektrycznego PŁ. Był delegatem do Senatu PŁ, członkiem Senackich Komisji: ds. Nagród Państwowych, Miasta Łodzi i Ministra (1983-1993), ds. Nagród JM Rektora za prace badawcze (1983-1987) oraz ds. Współpracy z Zagranicą (1987-1990). W latach 1990-1993 był przewodniczącym Senackiej Komisji Organizacji i Rozwoju Uczelni, która przyczyniła się w walnie do powołania w Uczelni dwóch nowych Wydziałów: Organizacji i Zarządzania oraz Inżynierii Procesowej i Ochrony Środowiska.

W latach 1999-2002 przewodniczył Senackiej Komisji Dydaktyki i Spraw Studentkich, a w kadencji 2002-2005 władz Uczelni był przewodniczącym Senackiej Komisji Nagród i Odznaczeń oraz członkiem Senackiej Komisji Rozwoju Kadry.

Prof. M. Pawlik jest wybitnym specjalistą z dziedziny elektroenergetyki, a zwłaszcza wytwarzania energii elektrycznej. W swym dorobku naukowym ma 2 obszernie monografie, z których druga pt. „Elektrownie” (WNT Warszawa, 1990, ss. 633) – podstawowy podręcznik monograficzny z dziedziny wytwarzania energii elektrycznej, nagrodzony przez Ministra Edukacji Narodowej w 1991 r., doczekał się jeszcze sześciu aktualizowanych i uzupełnianych wydań. Siódme, całkowicie zmienione i rozszerzone (ss. 715) wydanie ukazało się nakładem WNT w 2014 roku. Dorobek naukowy obejmuje także ponad 250 prac opublikowanych oraz ponad 120 prac naukowo-badawczych niepublikowanych (opracowań, analiz techniczno-ekonomicznych, studiów, ekspertyz), wykonanych dla potrzeb energetyki i przemysłu – głównie Łodzi i regionu łódzkiego. W latach 1991-2009 był kierownikiem bądź wykonawcą dziesięciu projektów naukowych (grantów) KBN, w tym dwóch zamawianych, zaś w latach 2010-2015 był kierownikiem zadania w Projekcie Strategicznym NCBiR pt: „Zaawansowane technologie pozyskiwania energii”.

Prof. M. Pawlik cieszy się niekwestionowanym autorytetem naukowym nie tylko w kraju. W 1994 roku został powołany na członka zagranicznego Narodowej Akademii Nauk Ukrainy, był ekspertem Banku Światowego w programie GEF (Global Environmental Found) „Gas-to-Coal Conversion” (1995-2001), przez wiele lat był członkiem Fachgruppe der Textilindustrie Międzynarodowej Konferencji Energetyki Przemysłowej (IKIE). W roku 2010 uzyskał godność Doktora Honoris Causa Azowskiego Państwowego Uniwersytetu Technicznego w Mariupolu (Ukraina).

Przez sześć kadencji był wiceprzewodniczącym Komitetu Problemów Energetyki przy Prezydium Polskiej Akademii Nauk, wiceprzewodniczącym Sekcji Systemów Elektroenergetycznych Komitetu Elektrotechniki PAN, zastępcą redaktora naczelnego „Archiwum Energetyki” PAN oraz członkiem rad programowych kilku innych czasopism naukowo-technicznych. Z wyboru środowiska naukowego był członkiem Zespołu T 10 „Elektrotechnika, Energetyka i Metrologia” IV Kadencji oraz Przewodniczącym Zespołu V kadencji Komitetu Badań Naukowych. W pierwszej kadencji Rady Nauki przy Ministrze Nauki i Szkolnictwa Wyższego był członkiem Komitetu Polityki Naukowej.

Za swą wieloletnią działalność na rzecz rozwoju nauki i kształcenia studentów Politechniki Łódzkiej został odznaczony m.in. Krzyżem Oficerskim i Krzyżem Kawalerskim OOP, Złotym i Srebrnym Krzyżem Zasługi, Medalem Komisji Edukacji Narodowej oraz Odznaką „Zasłużony

dla PŁ”. Otrzymał także 7 Nagród Ministra, prestiżową Nagrodę Miasta Łodzi (w 2006 r.), oraz kilkadziesiąt Nagród JM Rektora PŁ.

Prof. M. Pawlik działa bardzo aktywnie na rzecz energetyki Łodzi i Regionu Łódzkiego. W ramach Programu PR 8 i CPBR 5.1. wykonywał prace dla gospodarki energetycznej zakładów oraz elektrociepłowni przemysłu włókienniczego Łodzi („Uniontex”, „Poltex”, „Alba”, „Pierwsza Rudzka”, „Polanil”, „Feniks”). Za te osiągnięcia Zarząd Główny Stowarzyszenia Włókienników Polskich wyróżnił prof. M. Pawlika Srebrną Honorową Odznaką SWP. Już w 1975 roku prof. M. Pawlik nawiązał współpracę z Elektrownią Bełchatów (wówczas w budowie). Współpraca ta trwa do dnia dzisiejszego i jej efektem było ponad 60 prac badawczo-rozwojowych dla potrzeb projektowania i eksploatacji tej największej w kraju elektrowni. Ostatnie prace dotyczyły rekonstrukcji bloków 360 MW, dla zwiększenia ich efektywności ekonomicznej, niezawodności i przedłużenia żywotności. Za tę działalność prof. M. Pawlik został wyróżniony: Odznaką „Za zasługi dla woj. piotrkowskiego” (1983 r.), Złotą Odznaką „Zasłużony dla Energetyki” (1987 r.), Medalem „Budowniczeemu Elektrowni Bełchatów” (1988 r.), Medalem „Za wkład pracy w trakcie przygotowania i realizacji Inwestycji Centralnej Budowa Elektrowni Bełchatów 12x360 MW” (1993 r.) i Medalem „25-lecia Elektrowni Bełchatów” (2000 r.). W 2002 r. otrzymał Honorowe Obywatelstwo Miasta Bełchatowa.

Polem aktywnej działalności poza PŁ były także m.in.: Akademia Inżynierska w Polsce, Naczelna Organizacja Techniczna, Stowarzyszenie Elektryków Polskich i Stowarzyszenie Włókienników Polskich (Komitet ds. Energetyki). Aktualnie jest kierownikiem Działu Specj. nr 11 – „Elektrownie, Elektrociepłownie i Ciepłownie” Izby Rzeczoznawców przy Zarządzie Głównym SEP w Warszawie. Za tę działalność został wyróżniony Srebrną i Złotą Honorową Odznaką NOT, Srebrną i Złotą Honorową Odznaką SEP oraz Medalami Honorowymi: G. Narutowicza, J. Groszkowskiego, St. Fryze, M. Doliwo-Dobrowolskiego i E. Jezierskiego. Środowisko zawodowe energetyki krajowej wyróżniło prof. M. Pawlika: Laurem „Białego Tygrysa” – „Za zasługi dla polskiej energetyki” (2008 r.), statuetką „Apollo” – „Za osiągnięcia naukowe dla energetyki” (2010 r.) oraz statuetką „Klucz sukcesu” (2012 r.).

Prof. M. Pawlik działa od wielu lat bardzo aktywnie na rzecz integracji i rozwoju łódzkiego środowiska naukowego. Od momentu powołania go w 1983 r. na członka zwyczajnego Łódzkiego Towarzystwa Naukowego pełnił funkcję sekretarza Komisji Przetwarzania Energii na Wydziale V Nauk Technicznych ŁTN, od 1988 r. był przewodniczącym tej Komisji i członkiem Zarządu Wydziału V ŁTN. Od 1996 roku był członkiem Prezydium Łódzkiego Towarzystwa Naukowego, a od 2003 r. do

marca 2015 r. pełnił funkcję wiceprezesa ŁTN. Był współinicjatorem i wiceprzewodniczącym Komitetu Organizacyjnego I Festiwalu Nauki i Sztuki w 2001 r., członkiem Komitetu Programowego II i III Festiwalu; oraz przewodniczącym Komitetu Organizacyjnego VII, VIII i IX Festiwalu (w latach 2007-2009). Za tę działalność został wyróżniony Nagrodą ŁTN (w 2000 r.) oraz Medalem ŁTN w 2009 r.

Reasumując uważam, że osiągnięcia naukowe, dydaktyczne, organizacyjne, a w szczególności działalność na rzecz Łódzkiego Towarzystwa Naukowego w pełni uzasadniają wniosek o nadanie prof. dr. hab. Maciejowi Pawlikowi godności Członka Honorowego Łódzkiego Towarzystwa Naukowego.

Sekretarz Wydziału V Nauk Technicznych ŁTN – *doc. dr Janusz Lipiński*

ZGROMADZENIE OGÓLNE
ŁÓDZKIEGO TOWARZYSTWA NAUKOWEGO

NADAJE TYTUŁ

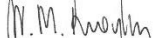
CZŁONKA HONOROWEGO
ŁÓDZKIEGO TOWARZYSTWA NAUKOWEGO

**Profesorowi
Maciejowi Pawlikowi**

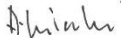
ZA WYBITNE OSIĄGNIĘCIA NAUKOWE I ZASŁUGI
NA RZECZ ŁÓDZKIEGO TOWARZYSTWA NAUKOWEGO

SEKRETARZ GENERALNY

prof. dr hab. Wanda M. Krajewska

PREZES

prof. dr hab. Antoni Różalski

ŁÓDŹ, 4 KWIETNIA 2016 R.

WNIOSEK

o nadanie tytułu członka honorowego
Łódzkiego Towarzystwa Naukowego
Prof. dr. hab. Janowi K. Szymczakowi

Łódź, 15 lutego 2016 r.

Do
Zarządu Łódzkiego Towarzystwa Naukowego
ul. Marii Skłodowskiej-Curie 11, Łódź

Wydział II Łódzkiego Towarzystwa Naukowego przedstawia prof. dr hab. Jana Kazimierza Szymczaka jako kandydata na CZŁONKA HONOROWEGO naszego Towarzystwa.

Profesor Jan Szymczak jest członkiem naszego Towarzystwa od 1993 roku i wieloletnim (od 2006 roku) członkiem Redakcji Naczelnej Wydawnictwa Łódzkiego Towarzystwa. Profesor Jan Szymczak jest związany z Uniwersytetem Łódzkim od dnia rozpoczęcia studiów i w tej uczelni przeszedł wszystkie stopnie kariery naukowej. W 1970 roku uzyskał magisterium na Wydziale Filozoficzno-Historycznym, na kierunku Historia i po ukończeniu asystenckich studiów przygotowawczych w 1971 r. zaangażowany został na etacie asystenta, po dwu latach starszego asystenta, następnie adiunkta w Zakładzie Historii Polski Średniowiecznej i Nauk Pomocniczych Historii – i w tych dziedzinach stał się cenionym badaczem o bogatym dorobku naukowym. W 1991 r. został mianowany profesorem nadzwyczajnym a w 2006 r. zwyczajnym w Katedrze Historii Średniowiecznej. Zakres zainteresowań Profesora jest bardzo obszerny tematycznie i terytorialnie. Nie ogranicza się do dziejów średniowiecznych Polski, lecz jest znawcą problemów tej epoki w Europie i poza jej terytorium. Bada problemy historii politycznej, sprawy gospodarcze, administracyjne, zajmuje się historią wojskową, sprawami uzbrojenia i wysiłku wojennego państwa i społeczeństwa w wiekach średnich, kulturą rycerstwa. Drugą grupą Jego zainteresowań są nauki pomocnicze historii, a zwłaszcza epigrafika, genealogia i dyplomatyka. I z tych dziedzin może poszczycić się imponującym dorobkiem i wieloma publikacjami.

Jako ceniony wykładowca jest zapraszany do prowadzenia wykładów z zakresu swojej specjalności, poza macierzystą uczelnią. W Mazowieckiej Wyższej Szkole Humanistyczno-Pedagogicznej od 1994 roku pełnił liczące się funkcje, był profesorem, kierownikiem Katedry Historii

Średniowiecza i członkiem Senatu. W dorobku dydaktycznym wymienić należy 180 magistrów, 7 doktorów i 3 licencjatów – co na bardzo trudny kierunek badawczo-naukowy – to jest poważne osiągnięcie.

Mimo licznych obowiązków dydaktycznych jest uczonym o dużym dorobku naukowym, autorem blisko 300 publikacji, w tym 14 znakomitych książek.

Prof. Szymczak jest członkiem czynnym wielu organizacji i stowarzyszeń naukowych. Obok wspomnianego już Łódzkiego Towarzystwa Naukowego należy też do Polskiego Towarzystwa Historycznego był członkiem i przewodniczącym zarówno Oddziału Łódzkiego jak i Zarządu Głównego, jest członkiem Kaliskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk, Towarzystwa Przyjaciół Nauk w Łowiczu, Towarzystwa Miłośników Ziemi Łęczyckiej (obecnie członek honorowy), członkiem Rady Naukowej Wojskowego Instytutu Historycznego w Warszawie, członkiem komitetu Głównego Olimpiady Historycznej. Zasiada „w głównej ławie” licznych Komisji i komitetów naukowych: jest członkiem Stałego Komitetu Mediewistów Polskich; przewodniczącym Komitetu Organizacyjnego III Kongresu Mediewistów Polskich w Łodzi; członkiem Komisji Ekspertów Państwowej, obecnie Polskiej Komisji Akredytacyjnej, był w latach 2007-2010 wiceprzewodniczącym Komitetu Nauk Historycznych PAN; 2009-2010 członkiem Zespołu Integrycyjno-Ekspertyz Nauk Humanistycznych PAN; członkiem i przewodniczącym komitetu do spraw (ogólnopolskiej) Nagrody im. Stanisława Herbsta; członkiem Komisji Archiwalnej przy Naczelnym Dyrektorzem Archiwów Państwowych, członkiem Kapituły Nagrody Lednickiego Orła Piastowskiego; komisji ds. (ogólnopolskiej) Nagrody im. Jerzego Michalskiego.

Jest współautorem wielu publikacji zbiorowych i zasiada w Komitetach i Radach redakcji wydawniczych tak licznych, że trudno wszystkie wymienić. Udokumentowanie pełne znajdziemy w Jego autorskich opracowaniach biograficznych przygotowanych do Jubileuszowego Wydawnictwa Łódzkiego Towarzystwa Naukowego. Za wielokierunkową działalność a więc dydaktyczną, badawczą, społeczną otrzymał liczne nagrody, odznaczenia i medale, z których wymienię najcenniejsze – Medal Komisji Edukacji Narodowej; Brązowy Krzyż Zasługi; Złoty Krzyż Zasługi; Medal „Uniwersytet Łódzki w Służbie Społeczeństwa i Nauki”; Złota Odznaka Uniwersytetu Łódzkiego; Nagroda Ministra Szkolnictwa Wyższego i Techniki; zbiorowa nagroda naukowa Wydziału I Nauk Społecznych PAN im. Joachima Lelewela w dziedzinie historii, nagroda Prezydenta Miasta Łodzi (wielokrotnie), Honorowa Odznaka Miasta Łodzi, odznaka za zasługi dla województwa sieradzkiego; honorowy Obywatel Miasta Uniejowa i Łęczycy.

Powyższa, z konieczności bardzo krótka, prezentacja sylwetki i dorobku naukowego, badawczego, działalności organizacyjnej i społecznej

Profesora Jana Szymczaka przedstawia człowieka, uczonego, bardzo aktywnego, z wielkim entuzjazmem i głębokim zaangażowaniem oddającego się swojej dziedzinie naukowej i wykształceniu nowych pokoleń historyków. Uczzonego, który ogromną uwagę przywiązuje do popularyzacji nauk historycznych, wiedzy o przeszłości własnej ojczyzny, o Jej dziejach od „zamierzchłych czasów” po współczesność.

Wypada również podkreślić, że prof. Szymczak od wielu lat jest czynnym członkiem Rady Redakcyjnej Wydawnictw naszego Towarzystwa.

Wyrażamy głębokie przekonanie, że prof. dr hab. Jan Kazimierz Szymczak jest godnym kandydatem do tytułu Członka Honorowego Łódzkiego Towarzystwa Naukowego.

Przewodnicząca Wydziału – *prof. dr hab. Maria M. Blombergowa*
Wiceprzewodniczący Wydziału – *prof. dr hab. Ryszard Dębski*

Wniosek
o przyznanie członkostwa honorowego
Łódzkiego Towarzystwa Naukowego
Profesorowi Janowi Szymczakowi

Profesor Jan Szymczak jest członkiem Łódzkiego Towarzystwa Naukowego od 1993 r. oraz członkiem Redakcji Naczelnej Wydawnictw naszego Towarzystwa.

Profesor Jan Szymczak, urodzony 3 stycznia 1946 r., po ukończeniu studiów na kierunku historia na Uniwersytecie Łódzkim rozpoczął w 1970 r. pracę w Instytucie Historii, specjalizując się w zakresie historii średniowiecza. W 1980 r., po obronie rozprawy doktorskiej „Grody w Polsce środkowej i zachodniej w okresie rozbitcia dzielnicowego”, wyd. Łódź 1980, został adiunktem a w 1990 r. doktorem habilitowanym na podstawie pracy „Produkcja i koszty uzbrojenia rycerskiego w Polsce XIII-XV w.”, wyd. Łódź 1989. Podstawą nadania tytułu profesora była praca „Początki broni palnej w Polsce (1383-1533)” wyd. Łódź 2004. Profesorem zwyczajnym został w 2006 r.

Całe swoje zawodowe życie związał z Uniwersytetem Łódzkim. Obok pracy w Zakładzie, później Katedrze Historii Polski Średniowiecznej w latach 2001-2011 był kierownikiem, a w latach 2011-2015 kierował Katedrą Historii Średniowiecznej. W latach 1991-1996 był prodziekanem ds. nauczania Wydziału Filozoficzno-Historycznego a w latach 1996-2002 dziekanem tego Wydziału. Wypromował 7 doktorów, 180 magistrów i 3

licencjatów. Na studiach prowadził wykłady i seminaria z historii średniowiecza a także ze źródłoznawstwa, łaciny średniowiecznej i wczesnonowożytej, wykłady monograficzne z historii wojskowej, bronioznawstwa historycznego, kultury rycerskiej w średniowieczu dla studentów historii i archeologii. Jest recenzentem prac doktorskich (12), habilitacyjnych (4) i na tytuł profesora (2). Napisał 33 recenzje wydawnicze.

W latach 1994-2003 był także wykładowcą w Mazowieckiej Wyższej Szkole Humanistyczno-Pedagogicznej w Łowiczu.

Jest autorem około 250 prac, w tym 14 książek, m.in. „Pojedynki i harce, turnieje i gonitwy. Walki o życie, cześć, sławę i pieniądze w Polsce Piastów i Jagiellonów”, Warszawa 2008, „Corpus inscriptionum Poloniae”, t. II: „Województwo sieradzkie”, Łódź 1981; t. III: „Województwo miejskie łódzkie”, Łódź 1982; t. V: „Województwo skierniewickie”, z. 2: „Miasto Łowicz”, Warszawa-Łódź 1987; t. VI: „Województwo piotrkowskie”, Łódź-Piotrków Trybunalski 1993; „Corpus inscriptionum Rudensium, Katowice 1996; „Uzbrojenie w Polsce średniowiecznej 1350-1450”, red. A. Nadolski, Łódź 1990; „Uzbrojenie w Polsce średniowiecznej 1450-1500”, red. A. Nowakowski, Toruń 1998, wyd. 2. Toruń 2003.

Jego działalność organizacyjna jest ogromna i ograniczymy się tutaj tylko do naszym zdaniem najważniejszych. Od 2000 r. jest członkiem Stałego Komitetu Mediewistów Polskich, od 2006 r. jest członkiem Komisji Ekspertów Państwowej (obecnie) Polskiej Komisji Akredytacyjnej. W latach 2007-2011 był wiceprzewodniczącym Komitetu Nauk Historycznych PAN. Od 1970 r. jest członkiem Polskiego Towarzystwa Historycznego, w latach 1991-1997 prezes Oddziału Łódzkiego, w latach 1994-2012 wiceprezes Zarządu Głównego a w latach 2012-2015 prezes i ponownie wiceprezes od 2015 r. Jest członkiem Komitetu Okręgowego i Komitetu Głównego Olimpiady Historycznej. Od 1993 r. jest członkiem Łódzkiego Towarzystwa Naukowego, jednocześnie pełniąc (od 2006 r.) funkcję członka Redakcji Naczelnej Wydawnictwa naszego Towarzystwa. Jest członkiem Komisji Archiwalnej przy Naczelnym Dyrektorzem Archiwów Państwowych.

Jest także członkiem wielu redakcji czasopism naukowych: „Rocznika Łódzkiego” (1983-1993), „Fasciculi Archaeologiae Historicae” od 1986, „Studiów Epigraficznych” (2004-2006) i „Biuletynu Polskiego Towarzystwa Historycznego” (2006-2014). Był redaktorem monografii miast „Zgierza” (1995), „Uniejowa” (1995), „Brzezina” (1997), suplementu do monografii Łęczycy (2003) i „Kutna” t. 1-2 (2011) oraz przewodników historycznych po Łęczycy i regionie łęczyckim (2005), 3. wyd. poszerzone (2008) oraz po Uniejowie „Uniejowskie strony” (2008).

Jest laureatem wielu nagród i odznaczeń państwowych przede wszystkim Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego, Rektora UŁ,

Honorową Odznaki Miasta Łodzi (1980); jest Honorowym Obywatelom Uniejowa (2008) i Łęczycy (2010). Otrzymał Złotą Odznakę UŁ (1991), Medal Komisji Edukacji Narodowej (2006), Brązowy Krzyż Zasługi (1986) i Złoty Krzyż Zasługi (1998).

Od roku Profesor Jan Szymczak jest na emeryturze. Nie oznacza to zmniejszenia Jego aktywności naukowej i społeczno-organizacyjnej. Wyrażam głębokie przekonanie, że przyznanie Profesorowi członkostwa honorowego naszego Towarzystwa będzie podziękowaniem za Jego dotychczasową wszechstronną działalność na polu łódzkiej nauki.

Łódź, 19.02.2016 r.

prof. dr hab. Tadeusz Grabarczyk

Wniosek
w sprawie nadania tytułu Członka Honorowego
Łódzkiego Towarzystwa Naukowego
Panu prof. zw. dr hab. Janowi Kazimierzowi Szymczakowi
z II Wydziału ŁTN

Zwracam się do Zarządu Łódzkiego Towarzystwa Naukowego z uprzejmą prośbą o nadanie Panu profesorowi zwyczajnemu doktorowi habilitowanemu Janowi Kazimierzowi Szymczakowi (ur. 3 stycznia 1946 r. w Kucharach, gmina Witonia), w ŁTN od 1993 r. – historykowi-mediewiście – tytułu Członka Honorowego Łódzkiego Towarzystwa Naukowego.

Na wstępie należy podkreślić, iż Pan profesor J. Szymczak swoją działalnością naukową związany jest głównie z Uniwersytetem Łódzkim. Tam w 1970 r. ukończył studia na Wydziale Filozoficzno-Historycznym z tytułem magistra historii, w 1977 r. obronił doktorat, a w 1990 przeprowadził pomyślnie postępowanie habilitacyjne, zostając w następnym roku profesorem nadzwyczajnym UŁ. W 2005 r. Prezydent RP nadał Mu tytuł profesora nauk humanistycznych, rok później został profesorem zwyczajnym. Był początkowo asystentem, starszym asystentem, adiunktem, a od 2001 do 2015 kierownikiem Katedry Historii Polski Średniowiecznej (Katedry Historii Średniowiecznej) Instytutu Historii WF-H UŁ. Dodatkowo, w latach 1991-1996, prodziekan ds. nauczania, a 1996-2002 dziekan swojego macierzystego Wydziału Filozoficzno-Historycznego UŁ, a ponadto, od 2002 r. do 2005 r., członek Senatu UŁ. W latach 1994-2003 był również związany z Mazowiecką Wyższą Szkołą Humanistyczno-Pedagogiczną w Łowiczu. Początkowo zajmował tam stanowisko adiunkta,

1999-2003 profesora nadzwyczajnego; 1994-2003 kierownik Zakładu (Katedry) Historii Średniowiecznej na Wydziale Humanistycznym (Historycznym); 1994-2003 członek Senatu tej Uczelni.

Do głównych kierunków badawczych Pana profesora J. Szymczaka należy:

- historia wojskowa, zwłaszcza pod kątem szeroko rozumianego wysiłku wojennego państwa i społeczeństwa w wiekach średnich,
- historia polityczna, przeszłość terytorialna i administracyjna (głównie: Łęczyckie, Sieradzkie, Kujawy, Wielkopolska wschodnia), ostatnio też w czasach nowożytnych,
- kultura rycerska w Polsce średniowiecznej,
- nauki pomocnicze historii, zwłaszcza epigrafika, genealogia i dyplomatyka.

Pan profesor J. Szymczak ma niezwykle bogaty i stojący na wysokim poziomie dorobek naukowy. Jego bibliografia liczy ponad 250 pozycji, w tym 14 książek. Do najważniejszych należą: *Grody w Polsce środkowej i zachodniej w okresie rozbitcia dzielnicowego*, Łódź 1980; *Produkcja i koszty uzbrojenia rycerskiego w Polsce XIII-XV w.*, Łódź 1989; *Początki broni palnej w Polsce (1383-1533)*, Łódź 2004; *Pojedynki i harce, turnieje i gonitwy. Walki o życie, cześć, sławę i pieniądze w Polsce Piastów i Jagiellonów*, Warszawa 2008; *Corpus inscriptionum Poloniae*, t. II: *Województwo sieradzkie*, Łódź 1981; t. III: *Województwo miejskie łódzkie*, Łódź 1982; t. V: *Województwo skierniewickie*, z. 2: *Miasto Łowicz*, Warszawa-Łódź 1987; t. VI: *Województwo piotrkowskie*, Łódź-Piotrków Trybunalski 1993; *Corpus inscriptionum Rudensium*, Katowice 1996; *Uzbrojenie w Polsce średniowiecznej 1350-1450*, red. A. Nadolski, Łódź 1990; *Uzbrojenie w Polsce średniowiecznej 1450-1500*, red. A. Nowakowski, Toruń 1998; wyd. 2, Toruń 2003. Wśród ponad 140 artykułów 20 jest w językach obcych (angielskim, niemieckim, francuskim i rosyjskim).

Pan prof. J. Szymczak aktywnie działa w różnych Towarzystwach i organizacjach naukowych oraz popularno-naukowych. Swoją działalność na tym polu rozpoczął od Polskiego Towarzystwa Historycznego. W 1970 r. został członkiem Oddziału Łódzkiego PTH, a już w roku 1973 wszedł w skład Zarządu OL PTH: 1973-1984 skarbnik, 1984-1991 wiceprezes, 1991-1997 prezes. Po uzyskaniu habilitacji, od roku 1991 w Zarządzie Głównym PTH: 1991-2012 członek, następnie – 2012-2015 – prezes Polskiego Towarzystwa Historycznego, a od 2015 wiceprezes. Dodatkowo – od roku 1980 członek Komitetu Okręgowego, od 2005 r. również Komitetu Głównego Olimpiady Historycznej. Ponadto w 1991 r. powołano Go do Rady Naukowej Wojskowego Instytutu Historycznego w Warszawie (do końca istnienia WIH). Działa również w regionalnych stowarzyszeniach: od 1990 r. członek Towarzystwa Przyjaciół Nauk w Łowiczu; od 1991 r.

Kaliskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk; od 1995 r. Towarzystwa Miłośników Ziemi Łęczyckiej, od 2005 r. jego członek honorowy.

Aktywnie udziela się także w różnych strukturach związanych z nauką i zarządzaniem szkolnictwem wyższym. W 2000 r. został członkiem Stałego Komitetu Mediewistów Polskich, w 2008 r. przewodniczącym Komitetu Organizacyjnego III Kongresu Mediewistów Polskich w Łodzi; od 2006 r. członek Komisji Ekspertów Państwowej (Polskiej) Komisji Akredytacyjnej, 2007-2010 wiceprzewodniczący Komitetu Nauk Historycznych Polskiej Akademii Nauk w Warszawie; 2009-2010 członek Zespołu Integracyjno-Ekspertowego Nauk Historycznych PAN; 2011 członek, od 2012 przewodniczący Komitetu ds. Nagrody im. Stanisława Herbsta na najlepszą pracę magisterską z dziedziny historii; od 2013 członek Komisji Archiwalnej przy Naczelnym Dyrektorzem Archiwów Państwowych w Polsce i członek Kapituły Nagrody Lednickiego Orła Piastowskiego; od 2014 członek Komisji ds. Nagrody im. Jerzego Michałskiego na najlepszą recenzję z dziedziny historii.

Przedstawiona powyżej niezwykle duża aktywność na wielu polach wspierana jest także bardzo liczącą się działalnością redakcyjną. Do najważniejszych z nich należy członkostwo w Komitetach Redakcyjnych – Naukowych: „Rocznika Łódzkiego” (1983-1993); „Fasciculi Archaeologiae Historicae” wydawanego przez Oddział Łódzki Instytutu Archeologii i Etnologii PAN (od 1986 r.); Wydawnictwa ŁTN (od 2006); „Res Historica. Czasopisma Instytutu Historii UMCS” w Lublinie (od 2011 r.); wydawnictwa *Corpus inscriptionum Poloniae* (w latach 1987-1993); monografii Zgierza (1995) oraz Brzezina (1997). Ponadto redaktor, m.in.: 1995 – *Uniejów. Dzieje miasta*; 2003 – suplement do monografii Łęczycy, pt. *Dzieje miasta w średniowieczu i w XX wieku*; 2005 – *Przewodnik po Łęczycy i regionie łęczyckim* oraz jego 3. wydanie poprawione i poszerzone w 2008 r.; w tym samym roku – przewodnik historyczny po gminie Uniejów pt. *Uniejowskie strony*; 2010 – monografia kościoła farnego św. Andrzeja Apostoła w Łęczycy; 2011 – *Kutno poprzez wieki*, t. 1-2, nagrodzone Złotym Ekslibrisem Wojewódzkiej i Miejskiej Biblioteki Publicznej im. Marszałka Józefa Piłsudskiego za rok 2011 w kategorii Najlepsza Książka o Ziemi Łódzkiej. Dodatkowo: współredaktor dwóch monografii: *75-lecie odzyskania niepodległości przez Polskę. Łódź i województwo łódzkie. Materiały z sesji naukowej. Łódź 12 listopada 1993 r.*, Łódź 1993; *Z dziejów Armii Krajowej Okręgu Łódź*, Łódź 1995.

Warto też zauważyć i podkreślić bardzo aktywną działalność w zakresie upowszechniania wiedzy. Pan profesor J. Szymczak brał czynny udział w 42 konferencjach naukowych historyków, historyków sztuki, archeologów i filologów, w tym w 14 międzynarodowych, m.in. w Międzynarodowych Kolokwiach Bronioznawczych (w latach 1988-2013), na

przykład w zorganizowanej przez IHKM Rosyjskiej Akademii Nauk w Sankt-Petersburgu w roku 1998; oraz w tym samym roku udział w seminarium nt. średniowiecznych fortyfikacji we Francji i w Polsce (Université Lumière-Lyon 2). Z racji swoich dużych osiągnięć naukowych powierzono Mu przewodniczenie obradom XIX Powszechnego Zjazdu Historyków Polskich pod hasłem: Polska – Bałtyk – Europa, odbytemu w Szczecinie 17-21 września 2014 r.

Poza wygłaszaniem referatów na wspomnianych forach naukowych wielokrotnie prowadził prelekcje dla młodzieży szkolnej i w placówkach kulturalno-oświatowych oraz w Uniwersytecie Trzeciego Wieku. Od 2009 r. bierze udział w cyklu „Spacerkiem przez historię” w Instytucie Historii UŁ. Dwukrotnie był konsultantem historycznym w filmach: oświatowym i fabularnym.

Aktywność na wielu polach, zdobywanie kolejnych stopni naukowych oraz uzyskanie tytułu profesora zaowocowało też powierzaniem Mu obowiązków recenzenta w różnych postępowaniach dla wielu Uczelni, jak również w dyscyplinie historia dla Rady Głównej Szkolnictwa Wyższego i Centralnej Komisji do Spraw Tytułu i Stopni Naukowych. Oceniał 12 doktoratów, 4 razy uczestniczył w postępowaniach habilitacyjnych oraz w dwóch o przyznanie tytułu profesora nauk humanistycznych. Opiniował wnioski w sprawie nagrody Ministra Nauki i Informatyzacji za całokształt dotychczasowego dorobku naukowego, o granty KBN i NCN; opracował 33 recenzje wydawnicze rozpraw naukowych. Był ponadto promotorem 7 prac doktorskich, 180 magisterskich i 3 licencjackich.

Prezentując różnorodne osiągnięcia, trzeba też podkreślić działalność dydaktyczną. Zajęcia oscylują głównie wokół historii Polski średniowiecznej – na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych oraz podyplomowych – dla studentów historii i archeologii. Są to wykłady kursowe, seminaria magisterskie i licencjackie, konwersatoria i ćwiczenia, m.in. ze źródłoznawstwa, łaciny średniowiecznej i wczesnonowożytnej, wykłady monograficzne z historii wojskowej, bronioznawstwa historycznego czy kultury rycerskiej.

Pan profesor J. Szymczak był wielokrotnie nagradzany i wyróżniany:

- 1982 – nagroda Ministra Szkolnictwa Wyższego i Techniki,
- 1984 – nagroda naukowa Prezydenta Miasta Łodzi,
- 1988 – Ministra Edukacji Narodowej (zespołowa III stopnia),
- 1991 – zbiorowa nagroda naukowa Wydziału I Nauk Społecznych

PAN im. Joachima Lelewela w dziedzinie historii.

Otrzymał również 21 nagród Rektora UŁ za osiągnięcia naukowe, dydaktyczno-wychowawcze oraz organizacyjne.

Jest odznaczony Krzyżem Zasługi: 1986 – Brązowym, 1998 – Złotym oraz w 2006 – Medalem Komisji Edukacji Narodowej. Otrzymał ponadto:

- 1980 – Honorową Odznakę Miasta Łodzi,
- 1985 – odznakę za zasługi dla województwa sieradzkiego, a w 1987 dla skierniewickiego,
- 1990 – Złotą Odznakę UŁ,
- 1991 – Medal „Uniwersytet Łódzki w Służbie Społeczeństwa i Nauki”.

Jest Honorowym Obywatelom Miasta Uniejowa (2008) i Królewskiego Miasta Łęczycy (2010).

Kończąc, biorąc pod uwagę przedstawione powyżej bardzo duże dokonania Pana prof. zw. dr. hab. Jana Kazimierza Szymczaka w wielu dziedzinach, wszechstronność jego działań, również na rzecz ŁTN, stawiam wniosek o wyróżnienie Opiniowanego godnością Członka Honorowego Łódzkiego Towarzystwa Naukowego.

Piotrków Trybunalski, 12 lutego 2016 r.

Prof. zw. dr hab. Andrzej Piotr Felchner
Wydział II Nauk Historycznych i Społecznych
Członek Łódzkiego Towarzystwa Naukowego (od 1997 r.)

ZGROMADZENIE OGÓLNE
ŁÓDZKIEGO TOWARZYSTWA NAUKOWEGO

NADAJE TYTUŁ

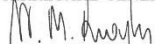
CZŁONKA HONOROWEGO
ŁÓDZKIEGO TOWARZYSTWA NAUKOWEGO

**Profesorowi
Janowi Szymczakowi**

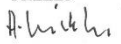
ZA WYBITNE OSIĄGNIĘCIA NAUKOWE I ZASŁUGI
NA RZECZ ŁÓDZKIEGO TOWARZYSTWA NAUKOWEGO

SEKRETARZ GENERALNY

prof. dr hab. Wanda M. Krajevska

PREZES

prof. dr hab. Antoni Różalski

ŁÓDŹ, 4 KWIETNIA 2016 R.

4. LAUREACI MEDALU ŁÓDZKIEGO TOWARZYSTWA NAUKOWEGO W ROKU 2016

UCHWAŁA

Zarządu Łódzkiego Towarzystwa Naukowego z 21 marca 2016 r.
w sprawie nadania Medalu Łódzkiego Towarzystwa Naukowego

Zarząd Łódzkiego Towarzystwa Naukowego na swym posiedzeniu 21
marca 2016 r. po zapoznaniu się z wnioskiem Kapituły Medalu ŁTN pod-
jął uchwałę o nadaniu Medali Łódzkiego Towarzystwa Naukowego:

- p. Januszowi Janystowi – medal nr 43
- prof. Januszowi Markowskiemu – medal nr 44
- prof. Wiesławowi Puszowi – medal nr 45
- prof. Krystynie Turkowskiej – medal nr 46
- prof. Marii Wichowej – medal nr 47

Uchwałę podpisał *prof. dr hab. Antoni Różalski*
Prezes Łódzkiego Towarzystwa Naukowego

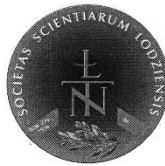

Łódzkie Towarzystwo Naukowe

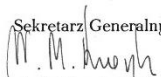
nadaje

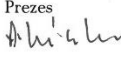
Panu Januszowi Janystowi

Medal
Łódzkiego Towarzystwa Naukowego
(medal nr 43)

za zasługi
dla Łódzkiego Towarzystwa Naukowego

Sekretarz Generalny

prof. dr hab. Wanda M. Krajewska

Prezes

prof. dr hab. Antoni Różalski

Łódź, 4 kwietnia 2016 r.

Łódzkie Towarzystwo Naukowe

nadaje

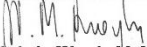
Panu Profesorowi
Januszowi Markowskiemu

Medal
Łódzkiego Towarzystwa Naukowego
(medal nr 44)

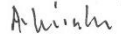

za zasługi
dla Łódzkiego Towarzystwa Naukowego

Sekretarz Generalny

prof. dr hab. Wanda M. Krajewska

Prezes

prof. dr hab. Antoni Różalski

Łódź, 4 kwietnia 2016 r.

Łódzkie Towarzystwo Naukowe

nadaje

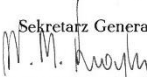
Panu Profesorowi
Wiesławowi Puszowi

Medal
Łódzkiego Towarzystwa Naukowego
(medal nr 45)

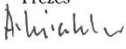

za zasługi dla wydawanego przez ŁTN
czasopisma *Prace Polonistyczne*

Sekretarz Generalny

prof. dr hab. Wanda M. Krajevska

Prezes

prof. dr hab. Antoni Różalski

Łódź, 4 kwietnia 2016 r.

Łódzkie Towarzystwo Naukowe

nadaje

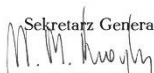
Pani Profesor
Krystynie Turkowskiej

Medal
Łódzkiego Towarzystwa Naukowego
(medal nr 46)

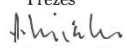

za zasługi dla wydawanego przez ŁTN
czasopisma *Acta Geographica Lodziensia*

Sekretarz Generalny

prof. dr hab. Wanda M. Krajewska

Prezes

prof. dr hab. Antoni Różalski

Łódź, 4 kwietnia 2016 r.

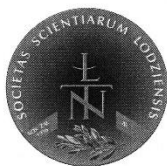

Łódzkie Towarzystwo Naukowe

nadaje

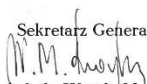
Pani Profesor
Marii Wichowej

Medal
Łódzkiego Towarzystwa Naukowego
(medal nr 47)

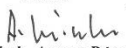

za zasługi
dla Łódzkiego Towarzystwa Naukowego

Sekretarz Generalny

prof. dr hab. Wanda M. Krajewska

Prezes

prof. dr hab. Antoni Różalski

Łódź, 4 kwietnia 2016 r.

5. NAGRODA NAUKOWA
ŁÓDZKIEGO TOWARZYSTWA NAUKOWEGO
W ROKU 2016

Łódź, 25 lutego 2016 r.

WNIOSEK

o przyznanie Nagrody Naukowej ŁTN w roku 2016

Wydział VI Sztuki i Nauk o Sztuce zgłasza kandydata do Nagrody Naukowej ŁTN 2016 prof. dr hab. Krzysztofa Stefańskiego.

1. Imię i nazwisko kandydata: prof. dr hab. KRZYSZTOF STEFAŃSKI
2. Dziedzina, dyscyplina: nauki humanistyczne, nauki o sztuce – dyscyplina: historia sztuki
3. Uczelnia: Uniwersytet Łódzki
4. Wydział: Wydział Filozoficzno-Historyczny
5. Instytut, Katedra: Katedra Historii Sztuki
6. Dokumentacja bibliograficzna prac naukowych zgłaszanych do nagrody (prace autorskie):
 - Stefański Krzysztof, *Łódzkie wille fabrykanckie*, wyd. Łódzkie Towarzystwo Naukowe, Łódź 2013 (ukazało się w lutym 2014, obejmuje stron 416).
 - Stefański Krzysztof, *Wielkie rody fabrykanckie Łodzi i ich rola w ukształtowaniu oblicza miasta. Geyerowie, Scheiblerowie, Poznańscy, Heinzlowie, Kindermannowie*, Księży Młyn Dom Wydawniczy, Łódź 2014, (obejmuje stron 196, ukazała się na początku 2015 r.). książka otrzymała w maju 2015 r. nagrodę Biblioteki Wojewódzkiej im. J. Piłsudskiego „Złoty Ekslibris” jako najlepsza książka o Łodzi w 2014 r.
 - Krzysztof Stefański, *Kaplica grobowa Karola Scheiblera na Starym Cmentarzu Ewangelicko-Augsburskim w Łodzi i dzieło jej renowacji*, WING (202), Łódź 2015.
7. Osiągnięcia w okresie 2015-2016:
 - a) artykuły:
 - „*Włoska podróż*” Hilarego Majewskiego [w:] *Polscy i rosyjscy artyści i architekci w koloniach artystycznych za granicą i na emigracji politycznej 1815-1990*, red. J. Malinowski, I. Gavrash, D. Ziarkowski, Sztuka Europy, Wschodniej-Iskusstwo vostochnoj Evropy-Art of the Est

Europe, T.I, Polski Instytut Studiów nad Sztuką Świata & Wydawnictwo Tako, Warszawa-Toruń 2015, s. 59-68,

– *Łódzkie witraże sakralne – świadectwo wiary i ekumenii* [w:] *Człowiek w przestrzeni sakralnej. Liturgia i sztuka*, red. Grażyna Ryba, Rzeszów 2015, s. 81-92.

– *Kaplica grobowa rodziny Samsona Wollera w Leśnej koło Lubania – dzieło Carla Ludeckiego* [współautorstwo Ewa Grochowska] „*Architectus*” 2015, nr 2 (42), s. 31-40 (w j. pol. i ang.).

b) wydanie pisma: „*TECHNE/TEXNH, Pismo Łódzkich Historyków Sztuki*”. 2014 (4) [ukazało się w lutym 2015],

c) współorganizacja międzynarodowej konferencji naukowej: *Tekst a dzieło sztuki (Text versus a piece of art.)* Katedra Historii Sztuki UŁ / Katedra Filologii Słowiańskiej UŁ / Katedra Historii Sztuki Lwowskiej Akademii Nauk, Łódź 18-20.05.2015.

d) udział w konferencjach naukowych:

– Referat: *Obraz architektury Łodzi przełomu XIX i XX wieku w polskojęzycznej prasie łódzkiej i warszawskiej* w ww. w pkt. c) konferencji *Tekst a dzieło sztuki*,

– Referat: *Problem rekonstrukcji witraży w kaplicy grobowej Karola Scheiblera w Łodzi* w konferencji *Witraże. Dziedzictwo cenne czy niechciane?* – Instytut Historii Sztuki KUL, Lublin 9-11.10.2015 r.,

– Referat: *Henryk Hirschenberg (1885-1955). W poszukiwaniu nowej formy* w konferencji *Bracia Hirszenbergowie – w poszukiwaniu ziemi obiecanej*. Muzeum Miasta Łodzi, Łódź 25.10.2015 r.,

e) udział w inicjatywie stworzenia w Łodzi Muzeum Secesji (przy współdziałaniu Wojewody Łódzkiego prof. Zbigniewa Raua) – luty/marzec 2016 r.,

f) promotorstwo 5 prac doktorskich.

8. UZASADNIENIE:

Prof. dr hab. Krzysztof Stefański jako historyk sztuki jest wybitnym badaczem i znawcą unikatowego dziedzictwa kulturowego, jakie stanowi dzisiejsza Łódź ze swoimi zasobami architektury i urbanistyki, architektury wnętrz i sztuki dekoracyjnej, architektury i sztuki cmentarzy, a także z historią ludzi to miasto tworzących w XIX i na przełomie XIX i XX wieku. Książki, artykuły i referaty profesora Stefańskiego są cennym źródłem wiedzy o powyższej problematyce. W dorobku posiada On około 200 publikacji, w tym 20 książkowych, z których , oprócz powyżej wymienionych, do najważniejszych należą:

1. *Stary Cmentarz Ewangelicko-Augsburski w Łodzi*, Łódź 1992,

2. *Architektura sakralna Łodzi w okresie przemysłowego rozwoju miasta 1821-1914*, Łódź 1995,

3. *Polska architektura sakralna w poszukiwaniu stylu narodowego*, Łódź 2000, (II wydanie 2002),
4. *Jak zbudowano Łódź. Architektura i urbanistyka miasta w latach 1821-1914*, Łódź 2001,
5. *Atlas architektury dawnej Łodzi (do 1939)*, Łódź 2003 (II wydanie 2008),
6. *Architektura XIX wieku na ziemiach polskich*, Warszawa 2005,
7. *Łódzkie synagogi. Wirtualne dziedzictwo „zaginionej dzielnicy”* (współautorstwo Rafał Schrajber), Łódź 2009,
8. *Ludzie, którzy zbudowali Łódź. Leksykon architektów i budowniczych miasta (do 1939)*, Łódź 2009.

Krzysztof Stefański jest absolwentem Katedry Historii Sztuki Uniwersytetu Wrocławskiego. W latach 1982-1992 pracował w Instytucie Architektury i Urbanistyki Politechniki Łódzkiej, w Zespole Architektury i Ochrony Zabytków, jako asystent, a po obronie doktoratu w 1989 roku, jako adiunkt. Od 1992 roku pracuje w Zakładzie, następnie Katedrze Historii Sztuki Uniwersytetu Łódzkiego. W 1995 roku obronił stopień doktora habilitowanego, a w 2005 roku otrzymał tytuł profesora nauk humanistycznych.

Od początku kariery akademickiej wyróżniał się aktywnością i dociekliwością naukową. Jego zainteresowania skupiają się na architekturze polskiej XIX i XX wieku, zwłaszcza na architekturze i sztuce Łodzi. Jego dorobek liczący około 200 pozycji, w większości dotyczy Łodzi. Dwie z Jego książek otrzymały nagrodę „Złoty Ekslibris” Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej im. marsz. Józefa Piłsudskiego jako najlepsze książki o Łodzi. Za swoje publikacje otrzymał kilkakrotnie nagrody Rektora Politechniki Łódzkiej i Uniwersytetu Łódzkiego. Jego badania mają w dużej mierze pionierski charakter. Obejmują architekturę sakralną i rezydencjonalną Łodzi, sztukę sepulkralną i witrażownictwo oraz obecność i aktywność artystyczną na łódzkim gruncie twórców obcych, przede wszystkim berlińskich i wiedeńskich. Publikacje profesora Stefańskiego ukazują Łódź jako ważne centrum architektury polskiej i miejsce krzyżowania się wpływów płynących z Berlina, Wiednia i Petersburga.

Znaczącym osiągnięciem prof. dr hab. Krzysztofa Stefańskiego w ostatnim okresie jest książka pt. *Łódzkie wille fabrykanckie* wydana przez Łódzkie Towarzystwo Naukowe w 2013 roku (ukazała się w lutym 2014 roku). Jest to pierwsze całościowe opracowanie rezydencji fabrykanckich o dużej wartości artystycznej, tworzących wyjątkowy zespół w skali europejskiej.

Drużga z ostatnio wydanych książek tego Autora to publikacja pt. *Wielkie rody fabrykanckie Łodzi i ich rola w ukształtowaniu oblicza mia-*

sta. Geyerowie, Scheiblerowie, Poznańscy, Heinzlowie, Kindermannowie opublikowana przez Księży Młyn Dom Wydawniczy w 2014 roku. Ukazuje ona wkład najważniejszych rodzin fabrykanckich Łodzi w stworzenie przemysłu i powstanie wielu ważnych dla miasta inwestycji (szkoły, szpitale, kościoły, przytułki).

Najnowsze osiągnięcia naukowe profesora Krzysztofa Stefańskiego, kierownika Katedry Historii Sztuki UŁ, to przytoczone powyżej artykuły i referaty oraz trzecia z najnowszych publikacja książkowa poświęcona kaplicy grobowej Karola Scheiblera, wspaniałego dzieła sztuki sepulkralnej, wzbogacają w istotny sposób wiedzę o unikatowości architektury i sztuki Łodzi. Przedstawione powyżej trzy najnowsze publikacje książkowe profesora K. Stefańskiego swój cenny walor poznawczy zawdzięczają wykorzystaniu materiałów źródłowych, zebranych w trakcie badań archiwalnych i kwerend bibliotecznych prowadzonych w Łodzi i w innych ośrodkach, także poza granicami Polski. Przynoszą olbrzymią liczbę nowych informacji na temat Łodzi i jej sztuki XIX i pierwszych dekad XX wieku. Wzbogacają znacznie naszą wiedzę na temat miasta i jego znaczenia w polskim, europejskim i światowym kontekście artystycznym.

Konkluzja:

Biorąc pod uwagę znaczenie pracy naukowej oraz szeroki zakres prac badawczych w dziedzinie historii sztuki, jak również całokształt dorobku i osiągnięć naukowych związany tematycznie głównie z Łodzią – Wydział VI Sztuki i Nauk o Sztuce ŁTN rekomenduje prof. dr hab. Krzysztofa Stefańskiego do Nagrody Naukowej Łódzkiego Towarzystwa Naukowego w roku 2016.

Wnioskodawcy: Wydział VI. Sztuki i Nauk o Sztuce
Przewodniczący – *prof. Andrzej Jocz*
Wiceprzewodnicząca – *prof. Anna Domańska*
Sekretarz – *dr hab. Bartosz Hunger, prof. PŁ*

UCHWAŁA

Zarządu Łódzkiego Towarzystwa Naukowego z 21 marca 2016 r.
w sprawie Nagrody Naukowej ŁTN

Zarząd Łódzkiego Towarzystwa Naukowego na swym posiedzeniu 21 marca 2016 r. po zapoznaniu się z wnioskiem w sprawie przyznania Nagrody Naukowej ŁTN za 2015 rok prof. dr. hab. Krzysztofowi Stefańskiemu i po wysłuchaniu dyskusji w tej sprawie podjął uchwałę o następującej treści:

Zarząd Łódzkiego Towarzystwa Naukowego na swym posiedzeniu 21 marca 2016 r. postanowił przyznać Nagrodę Naukową Łódzkiego Towarzystwa Naukowego za rok 2015 Panu profesorowi doktorowi habilitowanemu Krzysztofowi Stefańskiemu za osiągnięcia badawcze w zakresie badań nad dziedzictwem kulturowym Łodzi.

Uchwałę podpisał *prof. dr hab. Antoni Różalski*, Prezes ŁTN

ZARZĄD
ŁÓDZKIEGO TOWARZYSTWA NAUKOWEGO

PRZYZNAJE

PANU PROFESOROWI ZWYCZAJNEMU
DOKTOROWI HABILITOWANEMU

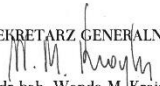
**KRZYSZTOFOWI
STEFAŃSKIEMU**

NAGRODĘ NAUKOWĄ

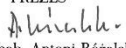
ZA WYBITNE OSIĄGNIĘCIA W ZAKRESIE BADAŃ
NAD DZIEDZICTWEM KULTUROWYM ŁODZI

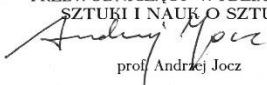
SEKRETARZ GENERALNY

prof. dr hab. Wanda M. Krajeuska

PREZES

prof. dr hab. Antoni Różalski

PRZEWODNICZĄCY WYDZIAŁU VI -
SZTUKI I NAUK O SZTUCE

prof. Andrzej Jocz

ŁÓDŹ, 4 KWIETNIA 2016 R.

6. NAGRODA ŁÓDZKIEGO TOWARZYSTWA NAUKOWEGO IM. PROFESOR IRENY LEPALCZYK ZA PRACE BADAWCZE Z ZAKRESU PEDAGOGIKI SPOŁECZNEJ W ROKU 2016

Protokół posiedzenia w dniu 7.09.2016 r. Kapituły nagrody naukowej ŁTN, imienia Profesor Ireny Lepalczyk, za prace badawcze z pedagogiki społecznej

W zebraniu wzięli udział:

Antoni Różalski	– przewodniczący
Profesor Ewa Marynowicz-Hetka	– sekretarz
Profesor Maria Mendel	– członek
Profesor Jerzy Szmagański	– członek
Profesor Bogusław Śliwerski	– członek

Zebranie odbyło się w dniu 7 września 2016 roku w siedzibie Łódzkiego Towarzystwa Naukowego, przy ul. M. Skłodowskiej-Curie 11, w godz. 13.00-15.00.

Porządek zebrania:

1. Przyjęcie protokołu z posiedzenia Kapituły w dniu 21 września 2015 roku.
2. Opinie Członków Kapituły na temat prac nadesłanych na konkurs.
3. Wytypowanie pracy, którą Kapituła przedstawi Zarządowi ŁTN do akceptacji.
4. Inne sprawy.

Przed rozpoczęciem posiedzenia uczczono minutą ciszy jej wieloletniego przewodniczącego Profesora Stanisława Liszewskiego.

Ad 1. Protokół z poprzedniego zebrania był zaakceptowany przez Członków Kapituły w procedurze korespondencyjnej.

Ad 2. W roku 2016, w dwunastej edycji konkursu, zgłoszono 5 książek, które spełniały wymagania formalne. Nominowane do nagrody książki zostały nadesłane z następujących uczelni w kraju: Uniwersytet w Białymstoku, Uniwersytet Gdański, Uniwersytet Śląski w Katowicach (dwie pozycje), Uniwersytet Łódzki. W tym jedna pozycja była zgłoszona przez laureatów poprzednich konkursów.

Zgodnie z ustaloną procedurą wszyscy Członkowie Kapituły mogli wcześniej zapoznać się z wnioskami dotyczącymi zgłoszonych prac oraz z publikacjami.

Przewodniczący Kapituły zaproponował, aby:

- w pierwszej kolejności wstępnie zanalizować nadesłane prace z punktu widzenia koherencji z zakresem i przedmiotem konkursu (prace badawcze z zakresu pedagogiki społecznej) oraz w dalszej kolejności z punktu widzenia poziomu teoretycznego i metodologicznego prac;

- w dalszej kolejności podjąć dyskusję szczegółową nad książkami, które zostaną wyłonione w takiej procedurze.

Członkowie Kapituły zaakceptowali powyżej opisane zasady postępowania i przystąpiono do dyskusji na temat zgłoszonych prac. W bardzo obszernych ocenach Członkowie Kapituły wypowiedzieli się na temat wad i niedostatków poszczególnych prac.

W rezultacie dyskusji o wyraźnej różnicy stanowisk uznano niejednogłośnie, że żadna ze zgłoszonych na konkurs w roku 2016 prac (por. zał.) nie odpowiada w pełni warunkom konkursu, z uwagi na prezentowany poziom metodologiczny lub też ze względu na wątpliwość przynależności dyscyplinarnej, to jest pedagogiki społecznej.

Największa rozbieżność stanowisk Kapituły dotyczyła nominowanej do konkursu książki Marcina Boryczko, pt. *Paradoksalne funkcje szkoły – studium krytyczno-etnograficzne*, Gdańsk 2015, Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego, której walory naukowe i przydatność dla dyscypliny, w której odbywa się konkurs, najwyżej oceniło dwóch Członków Kapituły. Jej walory naukowe także podkreślali pozostali Członkowie Kapituły. Uznali jednak, że ich zdaniem praca nie odpowiada wymogom konkursu, z uwagi na jej „nieprzystawalność źródłową i analityczną” do pedagogiki społecznej.

Ad 3. W rezultacie burzliwej dyskusji Kapituła Nagrody im. Profesor Ireny Lepalczyk postanowiła nie rekomendować Zarządowi Łódzkiego Towarzystwa Naukowego, w dwunastym konkursie na prace badawcze z zakresu pedagogiki społecznej, żadnej ze zgłoszonych monografii.

Ad 4. W sprawach innych:

- prowadzono dyskusję na temat potrzeby ewentualnej modyfikacji zapisu w Regulaminie Nagrody, zmierzającej w kierunku przyjęcia sformułowania, że nominowana „praca ma jednoznacznie deklarowany wkład w rozwój pedagogiki społecznej”. Opinie Członków Kapituły były podzielone, zgłaszano zastrzeżenia odnoszące się do tego, że zapis ten modyfikowałby tradycyjny inter-

i transwersalny wymiar prac z pedagogiki społecznej. W sytuacji rozbieżności zdań nie podjęto decyzji o wprowadzeniu zmian w Regulaminie;

– wszyscy Członkowie Kapituły zgłosili gotowość uczestnictwa w niej w kolejnej kadencji, co będzie wymagać akceptacji Zarządu ŁTN;

– prof. Ewa Marynowicz-Hetka przekazała Kapitulę pozdrowienia i podziękowania za trud wyłaniania laureatów od Pani Zofii Brodowskiej, Fundatorki nagrody, która nie mogła przybyć na to posiedzenie.

Na zakończenie posiedzenia Przewodniczący Kapituły, Prof. zw. dr hab. Antoni Różalski, bardzo serdecznie podziękował Członkom Kapituły za współpracę i przygotowywanie opinii o pracach.

Przewodniczący zapowiedział przedstawienie wyników posiedzenia Kapituły Zarządowi ŁTN, na jego najbliższym zebraniu, to jest 10 października 2016. Zaprosił także Członków Kapituły oraz Fundatorkę nagrody, Panią Zofię Brodowską, do udziału w uroczystym posiedzeniu Zarządu ŁTN, z okazji 80. rocznicy powstania.

Przewodniczący Kapituły
prof. dr hab. Antoni Różalski

ZGŁOSZENIA

Lp.	Autor	Tytuł	Opis biblioteczny	Zgłaszający
1.	dr Marcin Boryczko	<i>Paradoksalne funkcje szkoły – stadium krytyczno-etnograficzne</i>	Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego. Gdańsk 2015, s. 331	prof. dr hab. Maria Mendel Kierownik Zakładu Pedagogiki Społecznej Uniwersytetu Gdańskiego ul. Bażyńskiego 4 80-952 Gdańsk
2.	dr hab. Agnieszka Goleczyńska-Grondas	<i>Wychowało nas państwo. Rzecz o tożsamości dorosłych wychowanków placówek opiekuńczo-wychowawczych</i>	Zakład Wydawniczy „Nomos”, Kraków 2014, s. 333	dr hab. Kaja Kaźmierska Dyrektor Instytutu Socjologii Uniwersytetu Łódzkiego ul. Rewolucji 1905 r. 41/43 90-214 Łódź
3.	dr Anna Młynarczuk-Sikotowska	<i>Od Obcości do Inności. Międzykulturowa edukacja nieformalna na przykładzie działań organizacji pozarządowych</i>	Wydawnictwo Akademickie „Żak”, Warszawa 2015, s. 347	dr hab. Wioleta Danilewicz Prodziekan Wydziału Pedagogiki i Psychologii Uniwersytetu w Białymstoku ul. Swierkowa 20 15-328 Białystok
4.	dr Barbara Ostafińska-Molik	<i>Postrzeganie siebie i własnego zachowania w kontekście zaburzeń adaptacyjnych młodzieży</i>	Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego, Kraków 2014, s. 368	dr hab. Ewa Wysocka Kierownik Zakładu Teorii Wychowania Uniwersytetu Śląskiego ul. Grażyńskiego 53 40-126 Katowice
5.	dr hab. Teresa Wilk	<i>Obecność sztuki teatralnej w codzienności życia społecznego. Nowe obszary zainteresowań pedagogiki społecznej</i>	Wydawnictwo Uniwersytetu Śląskiego. Katowice 2015, s. 278	prof. dr hab. Ewa Syrek Kierownik Katedry Pedagogiki Społecznej Uniwersytetu Śląskiego ul. M. Grażyńskiego 53 40-126 Katowice

7. ŻYCIORYSY CZŁONKÓW ŁÓDZKIEGO TOWARZYSTWA NAUKOWEGO PRZYJĘTYCH W ROKU 2016

Wydział I

Idaliana Kaczor – urodziła się 27 września 1964 r. w Łodzi. Po ukończeniu w 1983 r. XXX Liceum Ogólnokształcącego podjęła studia na Wydziale Filologicznym Uniwersytetu Łódzkiego na kierunku filologia klasyczna. W czerwcu 1988 roku otrzymała tytuł magistra na podstawie pracy magisterskiej pt. *Pochodzenie i charakter indoeuropejskiego boga Pāusona: stind. Pūsán, gr. Pῆn, balt. Puš(k)aitis*, napisanej pod kierunkiem prof. dra hab. Ignacego R. Danki oraz dyplom ukończenia studiów z wyróżnieniem. Od września 1988 r. jest pracownikiem naukowo-dydaktycznym Katedry Filologii Klasycznej UŁ, obecnie zatrudniona na stanowisku adiunkta w Zakładzie Hellenistyki i Religioznawstwa. Stopień doktora nauk humanistycznych w zakresie literaturoznawstwa uzyskała w roku 1997. Podstawą dysertacji była praca pt. *Kult drzew w tradycji mitologicznej i religijnej starożytnych Greków i Rzymian* (promotor: prof. dr hab. I. Danka), która po niewielkich uzupełnieniach, ukazała się drukiem w roku 2001. Jej egzemplarze znajdują się w bibliotekach polskich i w jednej z bibliotek duńskich.

Po opublikowaniu w 2012 roku rozprawy habilitacyjnej pt. *Deus. Ritus. Cultus. Studium na temat charakteru religii starożytnych Rzymian* oraz pozytywnie zakończonym przewodzie habilitacyjnym, w czerwcu 2014 r. Rada Wydziału Filologicznego UŁ nadała jej stopień naukowy doktora habilitowanego.

Dr hab. Idaliana Kaczor od roku 1988 jest członkiem Polskiego Towarzystwa Filologicznego a od 2010 roku członkiem Zarządu Koła Łódzkiego PTF. W styczniu 2016 roku została przyjęta w poczet członków Centrum Ceraneum. Od 2007 roku pełni funkcję opiekuna naukowego Studenckiego Koła Antycznej Translatoryki.

Od 21 marca 2016 r. jest członkiem Łódzkiego Towarzystwa Naukowego. Wybrane publikacje:

1. *Pāwāson – pasterskie bóstwo Indoeuropejczyków*, „Studia Indogermanica Lodziensia”, II, Łódź 1999, s. 147-152.
2. *Kult drzew w tradycji mitologicznej i religijnej starożytnych Greków i Rzymian*, Folia Litteraria Polonica 3, Łódź: Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego 2001, ss. 147.

3. *Kastoriona z Soloj hymn do Pana*, „Collectanea Philologica”, VI, Łódź 2003, s. 125-130.
4. *Junona – boska patronka rzymskich kobiet*, „Collectanea Philologica”, XI, Łódź 2008, s. 41-49.
5. *Rzymska Mater Larum – dwa oblicza bogini*, „Classica Wratislaviensia”, XXIX, Wrocław 2009, s. 21-29.
6. *Sakralizacja czasu w rzymskim systemie wierzeń, Kategorie i funkcje czasu w ujęciu starożytnych. Temporis categoriae ac munera ab antiquis auctoribus expressa*, Łódź: Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego 2009, s. 223-239.
7. *Deus. Ritus. Cultus. Studium na temat charakteru religii starożytnych Rzymian*, Łódź: Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego 2012, ss. 438.
8. *Hierofanie erotyczne w obrzędowości rzymskiej*, „Collectanea Philologica” XVI, 2013, s. 50-60.
9. „*Feriae Sementivae*”, „*Fordicidia*”, „*Cerialia*”, „*Robigalia*”, „*Floralia*” i „*sacrum Deae Diae*” jako „*exemplum*” sekwencji rzymskich świat wegetacyjnych, „Prace Komisji Filologii Klasycznej PAU”, XLIV, 2013, s. 57-77.
10. *Sakralna symbolika zakazów i nakazów obowiązujących kapłanów rzymskich*, „Studia Classica et Neolatina”, XI, 2014, s. 23-43.
11. *Fasti Owidiusza jako „bibliotheca sacra Romanorum” i „bibliotheca Romana sacrorum”*, w: A. Rzepka, D. Pudo, M. Wrana (red.), Pismo, lektura, biblioteka w dawnych literaturach romańskich, Kraków: Collegium Columbinum 2014, s. 265-276.
12. Marek Tulliusz Cynceron, *Listy do przyjaciół, księga XIV*, Numer Specjalny „Collectanea Philologicae”, edenda curaverunt Idaliana Kaczor, Katarzyna Kuszewska, Kamila Mrozek-Kochanek, Helena Sygnet-Tomczak, Łódź 2014, ss. 48 (opiekun naukowy kolegium translatorskiego).
13. *Ofiary z ludzi w obrzędowości rzymskiej – Mamuralia, Sacra Argeorum, Saturnalia, Compitalia*, „Collectanea Philologica”, XVIII, Łódź 2015, s. 53-64.

Marzena Karwowska – adiunkt w Katedrze Literatury Polskiej XX i XXI wieku Instytutu Filologii Polskiej Uniwersytetu Łódzkiego, urodziła się 30 lipca 1968 r. w Łęczycy. Studiowała filologię polską oraz, w ramach indywidualnego toku studiów, kulturoznawstwo i filozofię na Uniwersytecie Łódzkim. W roku 1992 uzyskała stopień magistra filologii polskiej Uniwersytetu Łódzkiego, w roku 2005 – doktora nauk humanistycznych Uniwersytetu Łódzkiego (specjalność: literaturoznawstwo), w roku 2015 – doktora habilitowanego nauk humanistycznych w dziedzinie: literaturoznawstwo. Prowadzi badania z zakresu antropologii wyobraźni twórczej i mitokrytyki. Zrealizowała staże naukowe z tej dziedziny na uniwersytetach we Francji: pod kierunkiem prof. Danièle Chauvin, *Centre de Recherche en Littérature Comparée*, Université Paris IV Sorbonne, Francja oraz pod kierunkiem prof. Philippe’a Waltera, école docto-

rale, *Centre de Recherche sur l'Imaginaire*, Université Stendhal, Grenoble, Francja.

W swojej działalności naukowej prowadzi stałą współpracę z badaczami z uniwersytetów zagranicznych: Université Stendhal, Grenoble, Francja; Université Paris IV Sorbonne, Francja; Université Libre w Brukseli, Belgia. W ramach tej współpracy była koordynatorem dwóch projektów międzynarodowych z zakresu literaturoznawstwa, pt. *Talent i umiejętności w literackiej potrzebie* (2013-2014), *Transfer kulturowy czy narracje tożsamościowe? Polsko-francuskie spotkania literatur, kultur, tradycji* (2014-2015). Wyniki swoich prac badawczych prezentowała podczas konferencji naukowych organizowanych przez: Université Paris IV Sorbonne, Université Stendhal Grenoble, Université de Montréal, Uniwersytet Jagielloński, Uniwersytet Warszawski, Polską Akademię Nauk. Dwukrotnie otrzymała Indywidualną Nagrodę Rektora Uniwersytetu Łódzkiego za osiągnięcia naukowo-badawcze (w roku 2009 i 2012). Pełni funkcję opiekuna naukowego studencko-doktoranckiego Koła Naukowego Mitokrytyków, działającego w Instytucie Filologii Polskiej Uniwersytetu Łódzkiego.

W latach 1999-2000 była redaktorem naczelnym „Le Journal. Łódź” (łódzki dodatek do pisma „Le Journal” wydawanego przez Ambasadę Francji w Polsce), zaś w latach 2000-2004 redaktorem naczelnym „Alchimie Française. Correspondances des arts” – polsko-francuskich czasopism kulturalnych, wydawanych przez Alliance Française przy Uniwersytecie Łódzkim. Specjalny numer „Alchimie Française. Correspondances des arts” (7/2003-2004, redaktor tomu Marzena Karwowska) reprezentował Uniwersytet Łódzki podczas Sezonu Kultury Polskiej we Francji, na zaproszenie Ośrodka Kultury Polskiej w Paryżu (Uniwersytet Paris IV Sorbonne). Od 2011 r. jest członkiem zespołu redakcyjnego czasopisma pt. „Czytanie Literatury”. W latach 2013-2015 była zastępcą redaktora naczelnego czasopisma naukowego pt. „Prace Polonistyczne” (Wydawca: Łódzkie Towarzystwo Naukowe), od 2016 r. jest jego redaktorem naczelnym.

Jest członkiem towarzystwa naukowego Association des Amis du Centre de Recherche sur l'Imaginaire (Grenoble, Francja) oraz od 6 czerwca 2016 roku członkiem Łódzkiego Towarzystwa Naukowego. Wybrane publikacje:

Monografie:

1. *Prapamięć uśpiona. Świat wyobrażeń Bolesława Leśmiana*, Przedmowa: Danièle Chauvin, Uniwersytet Paris IV Sorbonne, Warszawa: Wydawnictwo Wydziału Polonistyki Uniwersytetu Warszawskiego 2008.
2. *Symbole Apokalipsy. Studia z antropologii wyobraźni*, Warszawa: Wydawnictwo Wydziału Polonistyki Uniwersytetu Warszawskiego 2011.

3. *Antropologia wyobraźni twórczej w badaniach literackich. Świat wyobrażony Brunona Schulza*, Łódź: Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego 2015.

Redakcja naukowa publikacji wieloautorskich:

4. *Talent i umiejętności w literackiej potrzebie*, „Prace Polonistyczne”, LXIX, Łódź: Łódzkie Towarzystwo Naukowe 2014.
5. *Transfer kulturowy czy narracje tożsamościowe? Polsko-francuskie spotkania literatur, kultur, tradycji*, „Prace Polonistyczne”, LXX, Łódź: Łódzkie Towarzystwo Naukowe 2015.

Publikacje w formie artykułów:

6. *Le potentiel érotique de la Terre: représentations symboliques dans l'oeuvre de Bolesław Leśmian*, w: *Les représentations de la Terre dans la littérature et l'art européens. Imaginaire et Idéologie. Actes du colloque des 18-19-20 mars 2004 en Sorbonne*, Publication du Centre de Civilisation Polonaise de l'Université Paris-Sorbonne (Paris IV), „Les Nouveaux Cahiers Franco-Polonais” 2005/ 4.
7. *Mityczne figury ziemi w wyobraźni poetyckiej Bolesława Leśmiana*, „Przełęcz Humanistyczny”, 2007, nr 3.
8. *Les nouvelles initiatives dans l'édition – presse franco-polonaise*, „Les Nouveaux Cahiers Franco-Polonais”, Publication du Centre de Civilisation Polonaise de l'Université Paris- Sorbonne (Paris IV), 2003 / 2.
9. *Wątki antropologiczne w „Sadzie rozstajnym” Bolesława Leśmiana*, w: M. Stala, U. Pilch, (red.), *Stulecie „Sadu rozstajnego”*, Kraków: Wydawnictwo UJ 2014.
10. *„Dar cierpienia” – antropologia Brunona Schulza wobec filozofii Sørensa Kierkegaarda*, w: M. Gołębiwska (red.), *Studia o filozofii Sørensa Kierkegaarda – koncepcje, polemiki, inspiracje*, Warszawa: Wydawnictwo IFiS PAN 2015.

Marek Ostrowski – urodził się w Łodzi 26 września 1954 r. jako syn Jerzego Ostrowskiego i Haliny z d. Jackowskiej. W roku 1973, po maturze uzyskanej w XVIII LO im. J. Śniadeckiego w Łodzi, zdał egzamin wstępny na germanistykę na UŁ. Studia ukończył z wynikiem bardzo dobrym w r. 1977, broniąc pracę magisterską pt. *Thomas Bernhard als Prosaiker* (Thomas Bernhard jako prozaik) (promotor: dr B. Brandys). Równolegle studiował na UŁ filozofię, której nie ukończył. Bezpośrednio po studiach został zatrudniony jako asystent w Instytucie Filologii Germańskiej UŁ. Po obronie pracy doktorskiej (15.05.1985r., UAM w Poznaniu, promotor: prof. dr habil. Jan Papiór), pt. *Paul Rilla als Literaturkritiker nach 1945* (Paul Rilla jako krytyk literacki w okresie po r. 1945) kontynuował pracę na UŁ na stanowisku adiunkta.

W roku 1995 habilitował się (również na UAM w Poznaniu) na podstawie pracy *Paul Celans Lyrik aus phänomenologischer Perspektive* (Liryka Paula Celana z perspektywy fenomenologicznej). Zatwierdzenie

stopnia dr hab. nastąpiło dn. 25 marca 1996 r. W latach 1999-2004 był zatrudniony na czas określony na stanowisku profesora nadzwyczajnego w Uniwersytecie Łódzkim. Od 1 lutego 2004 r. został mianowany na stanowisko profesora nadzwyczajnego UŁ na czas nieokreślony. W latach 1999-2011 pełnił funkcję kierownika Zakładu Literatury i Kultury Niemiec na Wydziale Filologicznym UŁ. Od roku 2010 pracuje także w Katedrze Dziennikarstwa i Komunikacji Społecznej UŁ, gdzie prowadzi seminarium magisterskie dla studiów dziennych i zaocznych.

Ponadto od 1 października 1990 r. do 30 września roku 1995, w ramach pracy na drugim etacie poza UŁ, pracował jako adiunkt w Akademii Muzycznej w Łodzi. Następnie po pomyślnie zakończonym przewodzie habilitacyjnym podjął pracę na pełnym drugim etacie w Akademii Świętokrzyskiej w Kielcach – filia w Piotrkowie Trybunalskim (1.10.1996–15.08.2004 r. prof. nadzw.) oraz w Wyższej Szkole Humanistyczno-Ekonomicznej (obecnie AHE) w Łodzi, gdzie pełnił obowiązki kierownika Katedry Filologii Germańskiej w okresie od 1 września 1999 do 30 września 2009 r. Między 01.10.2009 a 28.02.2011 r. był kierownikiem Katedry Filologii Germańskiej we Wszechnicy Polskiej w Warszawie. Obecnie pracuje tam na drugim etacie (od 01.10.2013 r.). W grudniu 2015 r. otrzymał tytuł profesora. Od 6 czerwca 2016 r. jest członkiem Łódzkiego Towarzystwa Naukowego. Wybrane publikacje:

1. Paul Celans, *Lyrik aus phänomenologischer Perspektive*, Łódź: Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego 1995.
2. Feliks Przybylak: *W stronę poetyki umykających pojęć*, Wydawnictwo Uniwersytetu Wrocławskiego 1996, recenzja dla: "Germanistik", Band 39 (1998), Heft 3 / 4, s. 727 / 728.
3. *Die Poetik des Schweigens in der Lyrik Paul Celans*, In: "...wortlos der Sprache mächtig". Schweigen und Sprechen in der Literatur und sprachlicher Kommunikation, hrsg. Von Hartmut Eggert und Janusz Golec, Stuttgart, Weimar, Metzler 1999, s. 169-180.
4. Herbert Berger – *Dziesięć sztuk scenicznych*. Tłumaczenie, wybór i wstęp Marek Ostrowski (8 sztuk) przy współpracy Krzysztofa Grabczaka (tłumaczenie – 2 sztuki), Kraków: Księgarnia Akademicka – Wydawnictwo Naukowe 2000, ss. 340.
5. Autorstwo rozdziału w książce *Meta Odos. Historische Konzeptionen methodologischer Betrachtungsweisen*, hrsg. von Marek Cieszkowski und Jan Papiór, Bydgoszcz 2006, rozdział pt. *Phänomenologische Methode*, s.122-152.
6. Marek Ostrowski, Georg Grzyb: *Literatur lesen und analysieren*. Łódź: Wydawnictwo WSHE, 2006.
7. *Litzmannstadt. Łódź w polityce i propagandzie III Rzeszy*, Warszawa: Wydawnictwo Uniwersytetu Warszawskiego. Instytut Filologii Germańskiej 2010.

8. Erwin Riess. *Pięć sztuk scenicznych*, wybór dramatów i wstęp Marek Ostrowski (tłumaczenie 4 sztuk) przy współpracy Krzysztofa Grabczaka (1 tłumaczenie). Seria: *Dramat Współczesny* (red. M.Sugiera), Kraków: Wydawnictwo Panga Pank 2011.
9. *Literatura obozowa w swej funkcji 'oral history' a propaganda PRL*, Łódź: Wydawnictwo Primum Verbum 2013.
10. *Studia o mediach, kulturze i komunikacji*, Łódź: Wydawnictwo Primum Verbum 2016.

Krystyna Radziszewska – urodziła się 8 sierpnia 1952 roku w Woli Bałuckiej. Po ukończeniu filologii germańskiej na Uniwersytecie Łódzkim w roku 1976 kontynuowała studia na tym samym uniwersytecie, na kierunku filozofia. W trakcie ich trwania zetknęła się z filozofią dialogu żydowskiego Martina Bubera oraz odkrytym przez niego na nowo chasydyzmem. Filozofia ta zafascynowała ją do tego stopnia, że poświęciła jej swoją rozprawę doktorską, łącząc w interdyscyplinarnym projekcie tę problematykę z literaturoznawstwem niemieckim. Dysertację pt. *Filozofia dialogu oraz chasydyzm Martina Bubera i ich wpływ na dwudziestowieczną literaturę niemiecką* obroniła w roku 1991 na Uniwersytecie Adama Mickiewicza w Poznaniu. Zainteresowanie i fascynacja chasydyzmem, historią, kulturą i literaturą żydowską towarzyszyły jej w dalszej pracy naukowej i dydaktycznej.

Po dziewięciu latach pracy w Studium Języków Obcych UŁ oraz trzech latach w Kolegium Języków Obcych UŁ w roku 1995 została zatrudniona w Katedrze Językoznawstwa Niemieckiego i Stosowanego UŁ. Prowadziła wówczas konwersatoria z wiedzy o krajach niemieckojęzycznych. W trakcie seminariów organizowanych przez Instytut Goethego z Monachium w Niemczech, Austrii i Szwajcarii pracowała z grupą wykładowców z różnych polskich uczelni oraz z Niemiec, Austrii i Szwajcarii nad stworzeniem nowej koncepcji nauczania niemcoznawstwa. Efektem tych seminariów było opracowanie nowych podstaw programowych. Zakładały one rezygnację z addytywnej prezentacji poszczególnych krajów na rzecz ujęcia problemowego. Jako współautorka tego curriculum napisała na ten temat kilka artykułów, opublikowanych m. in. w „Convivium”, „Fremdsprache Deutsch” oraz „Folia Germanica. Acta Universitatis Lodzensis”. Następnie z inicjatywy Instytutów Goethego w Warszawie, Pradze i Nancy pracowała w wąskiej grupie redakcyjnej nad stworzeniem curriculum do nauczania języka niemieckiego w ramach lektoratu oraz stosownego podręcznika do nauczania języka niemieckiego w ramach lektoratu tego języka (*Mit Deutsch in Europa*, 2004).

Opracowane tezy do nauczania niemcoznawstwa wcielała w życie na seminariach z wiedzy o krajach niemieckojęzycznych. Uczestnicy tych

seminariów mieli możliwość odkrywania nieznanych dotychczas szerszej społeczności niemieckich śladów w Łodzi w dziedzinie gospodarki, sportu, kultury i literatury. W ramach tych seminariów powstało pięć dwujęzycznych książek, które ukazały się nakładem łódzkiego wydawnictwa „Literatura”. Współtworzący je studenci mieli okazję odkryć nowe oblicze swojego miasta, nauczyć się korzystania z zasobów archiwalnych w kraju i za granicą (archiwa w Stuttgarcie i Mönchengladbach), korzystania z zachowanej przedwojennej prasy, a także odpowiedzialności w pracy zespołowej. Oprócz wymienionych książek popularnonaukowych K. Radziszewska jest autorem artykułów naukowych, poświęconych różnym aspektom niemieckiej obecności w Łodzi, jak szkolnictwo niemieckie, literatura niemiecka na temat Łodzi, prasa niemiecka czy teksty wspomnieniowe łódzkich Niemców. Na powyższe i podobne tematy wygłosiła szereg wykładów i referatów na konferencjach oraz na niemieckich uczelniach w ramach programu Sokrates/Erasmus.

Kolejnym obszarem Jej zainteresowań badawczych jest społeczność żydowska, która w wielokulturowej Łodzi w roku 1939 stanowiła ponad 34 procent ludności miasta. Głównym przedmiotem badań K. Radziszewskiej są wszelkiego rodzaju teksty powstałe w łódzkim getcie i ich autorzy. W kręgu Jej zainteresowań pozostają przebywające w getcie różne grupy społeczne i narodowe (np. Żydzi deportowanymi z Europy Zachodniej, twórcy kultury, dzieci i młodzież). Jako jedna z inicjatorów projektu wydania *Kroniki getta łódzkiego/getta Litzmannstadt* była członkiem polsko-niemieckiej grupy redakcyjnej, w skład której wchodził naukowcy z Uniwersytetu w Giessen, Uniwersytetu Łódzkiego oraz Archiwum Państwowego w Łodzi. Do druku przygotowane zostało około czterech tysięcy stron ocalonej w 1944 r., unikalnej w skali światowej kroniki, którą dzień po dniu pisali w getcie żydowscy dziennikarze i pisarze z Łodzi oraz z Pragi i Wiednia. Tekst ten jest jednym z najważniejszych dokumentów literatury Holocaustu. Pięć tomów kroniki, zawierających oprócz tekstu źródłowego obszernie przypisy bazujące na źródłach archiwalnych, prasowych, literackich oraz tekstach autobiograficznych ukazało się w języku niemieckim w wydawnictwie Wallstein w Getyndze w roku 2007. W ramach tego, trwającego dziesięć lat projektu, oprócz opracowania naukowego tekstu, K. Radziszewska odpowiedzialna była za tłumaczenie tekstu źródłowego z języka polskiego na niemiecki oraz niemieckich części kroniki na język polski. Polskie wydanie ukazało się nakładem Wydawnictwa Uniwersytetu Łódzkiego w roku 2009. Zdobyło ono na XI Targach Książki Historycznej w 2010 r. prestiżową nagrodę „Klio”. Dr hab. K. Radziszewska wraz ze współpracownikami z Centrum Badań Żydowskich wydała także wiele tekstów źródłowych z łódzkiego getta. Jednym z najważniejszych jest *Encyklopedia getta. Niedokończony projekt archiwistów z łódzkiego getta*, swoisty leksykon

obejmujący najważniejsze zjawiska w getcie, stworzony przez kilku autorów w roku 1944, na krótko przed jego likwidacją. Także ta pozycja uzyskała nagrodę „Klio” na Targach Książki Historycznej w 2015 r.

Problematyce literatury i kultury w łódzkim getcie poświęciła swoją rozprawę habilitacyjną pt. *Flaschenpost aus der Hölle. Texte aus dem Lodzer Getto* (Przesłanie z piekła. Teksty z łódzkiego getta). Jednym z celów tej pracy było przywrócenie zbiorowej pamięci Polaków tekstów ofiar, które powstały w latach 1940-1944 w zamkniętej dzielnicy żydowskiej. Stopień doktora habilitowanego uzyskała w 2012 r.

K. Radziszewska opublikowała ogółem około 50 artykułów oraz współredagowała 21 książek. Obecnie kieruje dwoma dużymi grantami w ramach Narodowego Programu Rozwoju Humanistyki: *Literatura i kultura łódzkich Żydów. Krytyczna edycja źródeł* (2012-2017) oraz *Kultura literacka Łodzi do 1939 r.* (2015-2020).

Członkiem Łódzkiego Towarzystwa Naukowego została 6 czerwca 2016 r. Wybrane publikacje:

1. *Centrum dokumentacyjne getta. Autorzy „Kroniki” i ich tekst*, w: J. Baranowski, K. Radziszewska, A. Sitarek, M. Trębacz, J. Walicki, E. Wiatr, P. Zawilski (red.) *Kronika Getta Litzmannstadt Getto 1941-1944*, t. V, Łódź: Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego 2009, s. 231-246.
2. *Dzieci i młodzież w Litzmannstadt Getto*, w: D. Leśniowski, K. Radziszewska, E. Wiatr (red.) *Wzrzał się we mnie ból... Próby literackie Abrama Cytryna*, Łódź: Galeria Amcor Rentach 2009, s. 11-22.
3. *„Piszę, żeby się wypłakać” – Relacje z łódzkiego getta*, w: „Między Wschodem a Zachodem”. *Łódzkie Studia Wschodoznawcze*, I, Łódź 2009, s. 11-39.
4. *W poszukiwaniu nowej ojczyzny. Losy łódzkich Niemców poza Łodzią*, w: A. Lech, K. Radziszewska, A. Rykała (red.) *Spoleczność niemiecka i żydowska w Łodzi po 1945 r.*, Łódź : Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego 2010, s. 245-261.
5. *Życie literackie w łódzkim getcie*, w: K. Radziszewska, M. Zaremba (red.) *Przeżyliśmy. Proza Jeszajahu Szpigla z łódzkiego getta*, Łódź: Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego 2011.
6. *Flaschenpost aus der Hölle. Texte aus dem Lodzer Getto*, Frankfurt am Main i in.: Lang 2011.
7. *Środowisko literackie łódzkich Żydów 1918-1950*, w: V. Krawczyk-Wasilewska, M. Kucner, E. Zimnica-Kuzioła (red.) *Kultura jako czynnik rozwoju miasta na przykładzie Łodzi*, Łódź: Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego 2012, s. 35-56.
8. *Die deutschen in Lodz nach dem Ende der Okkupation und das Lager Sikawa in den Jahren 1945-1950*, w: *Fremde im gelobten Land. Zur Geschichte der Deutschen in Lodz nach dem Zweiten Weltkrieg*, M. Kucner, K. Radziszewska (red.), Osnabrück: Fibre Verlag 2013, s. 45-73.
9. *Literackie obrazy łódzkich osiedli robotniczych*, w: „Journal of Urban Ethnology”, XIII, 2015, s. 133-144.

10. *Jadwiga – polsko-niemiecka święta w świetle średniowiecznej „Legendy o świętej Jadwidze”*, w: „Studia Niemcoznawcze” LV (2015).

Wydział IV

Tomasz Gaszyński – urodził się 2 listopada 1973 w Warszawie.

Przebieg kariery zawodowej:

1992-1998 – studia na Wydziale Lekarskim Akademii Medycznej w Łodzi.

1999-2000 – studia podyplomowe w Wyższej Szkole Humanistyczno-Ekonomicznej w Łodzi na kierunku: zarządzanie w służbie zdrowia.

2000-2002 – przeprowadzenie badań w ramach grantu niskonakładowego KBN pt. „Porównanie i ocena bezpieczeństwa i skuteczności oraz kosztów zastosowania procedur anestezji „szybkiej ścieżki” (Fast Track) oraz tradycyjnych procedur znieczulenia u pacjentów poddawanych zabiegom chirurgicznym.”

10.1999 – rozpoczęcie studiów doktoranckich na Akademii Medycznej w Łodzi w zakresie Anestezjologii i Intensywnej Terapii.

11.1999 – zatrudnienie w SP ZOZ SK Nr 1 im. N. Barlickiego w Łodzi na Oddziale Anestezjologii i Intensywnej Terapii na stanowisku młodszego asystenta.

04.2000 – otwarcie specjalizacji w dziedzinie Anestezjologii i Intensywnej Terapii.

10.2000 – pobyt naukowo-szkoleniowy na Uniwersytecie w Salzburгу.

10.2000 – zatrudnienie na stanowisku koordynatora ds. transplantologii Zespołu Akademickiego ds. Przeszczepiania Nerek.

22.06.2002 – obrona pracy doktorskiej pt. „Porównanie prowadzenia analgezji śródoperacyjnej przy pomocy remifentanylu, alfentanylu i fentanylu w zabiegach chirurgicznych u pacjentów z otyłością znacznego stopnia” (promotor: dr hab. n. med. Andrzej Piotrowski).

11.2002 – zatrudnienie na stanowisku asystenta w Katedrze Anestezjologii i Intensywnej Terapii Uniwersytetu Medycznego w Łodzi.

10.2003 – udział w kursie „Introduction to Clinical Research”, zorganizowanym przez Vienna School of Clinical Research i fundację Pro Medicina Erudita, Warszawa.

02.2004 – szkolenie instruktorskie Mobile Anaesthesia Simulation Center, Budapeszt.

2004 – nagroda indywidualna Rektora Uniwersytetu Medycznego w Łodzi II stopnia za pracę naukową w 2003 roku.

2005 – nagroda indywidualna Rektora Uniwersytetu Medycznego w Łodzi I stopnia za pracę naukową w 2004 roku.

25.10.2005 – uzyskanie tytułu specjalisty w dziedzinie anestezjologii i intensywnej terapii.

11.2005 – zatrudnienie na stanowisku adiunkta w 1 Zakładzie Anestezjologii i Intensywnej Terapii Uniwersytetu Medycznego w Łodzi.

10.2006 – zakwalifikowanie na kurs ISIA (The International School of Instructors in Anesthesia in Bratislava), jako jedna z 4 osób z Polski, organizowany przez WFSA.

2007 – European Society of Anesthesiology Travel Grant Award for ESA meeting in Munich.

2007 – stypendium Polish School of Medicine Memorial Fund of The University of Edinburgh.

08.2007 – otrzymanie środków na wykonanie projektu badawczego finansowanego w ramach 33 konkursu projektów badawczych Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego pt. „Porównanie wpływu znieczulenia ogólnego z użyciem sewofluranu, desfluranu i propofolu na parametry hemodynamiczne w trakcie laparoskopowych operacji bariatrycznych.

05.2008 – uzyskanie tytułu doktora habilitowanego nauk medycznych na posiedzeniu Rady Wydziału Wojskowo-Lekarskiego na podstawie dysertacji pt. „Porównanie wpływu znieczulenia ogólnego z zastosowaniem sewofluranu lub propofolu na czynność hemodynamiczną mierzoną przezprzełykową metodą dopplerowską u pacjentów otyłych w trakcie zabiegów laparoskopowych metodą opasania żołądka opaską regulowaną”.

06.2011 – zatrudnienie na stanowisku Kierownika Zakładu Medycyny Ratunkowej i Medycyny Katastrof Uniwersytetu Medycznego w Łodzi, p.o. Kierownika Uczelnianego Laboratorium Dydaktyki Medycyny Stanów Nagłych.

11.2011 – wybór na Przewodniczącą Sesji Warsztatów Udrażniania Dróg Oddechowych, European Society of Anaesthesiology Autumn Meeting, Kraków.

2011 – wybór na członka Zarządu Łódzkiego Oddziału Regionalnego Polskiego Towarzystwa Anestezjologii i Intensywnej Terapii.

2012 – profesor nadzwyczajny w Katedrze Anestezjologii i Intensywnej Terapii Uniwersytetu Medycznego w Łodzi.

2012 – nagroda indywidualna Rektora Uniwersytetu Medycznego w Łodzi III stopnia za pracę naukową w 2011 roku.

2012 – Przewodniczący Wydziałowego Zespołu ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia dla kierunku Ratownictwo Medyczne na Wydziale Nauk o Zdrowiu Uniwersytetu Medycznego w Łodzi.

01.2013 – delegat Polski do EBA-UEMS (The European Section and Board of Anaesthesiology – the anaesthesiology branch of European Union Medical Specialities).

2014 – nagroda I stopnia Rektora UM w Łodzi za działalność naukową w roku 2013.

05.2014 – profesor tytułarny, tytuł nadany przez Prezydenta RP, Bronisława Komorowskiego.

09.2014 – ponowny wybór na Przewodniczącego Sekcji Przyrządowego Udrażniania Dróg Oddechowych Polskiego Towarzystwa Anestezjologii i Intensywnej Terapii.

09.2014 – krajowy koordynator badania PROBESE.

10.2014 – wybór na stanowisko Vice-President of European Society for Peri-Operative Care of the Obese Patient.

04.2015 – konsultant wojewódzki w dziedzinie: anestezjologia i intensywna terapia.

Jest autorem ponad 200 publikacji w czasopiśmie polskich i zagranicznych, książki o znieczuleniu pacjentów otyłych, rozdziału w podręczniku dla studentów medycyny oraz rozdziału w podręczniku dla lekarzy specjalizujących się w anestezjologii. Jest członkiem Polskiego Towarzystwa Anestezjologii i Intensywnej Terapii, członkiem Council European Airway Management Society i członkiem European Society of Anaesthesiology. Jest wykładowcą na kilku kierunkach Uniwersytetu Medycznego w Łodzi i promotorem zakończonych 4 doktoratów i kilku otwartych przewodów doktorskich, promotorem licznych prac licencjackich i magisterskich na kierunku: ratownictwo medyczne. Prowadzi również zajęcia na kursach specjalizacyjnych i doskonalących z zakresu anestezjologii i intensywnej terapii oraz na kursach z pierwszej pomocy dla lekarzy na stażu podyplomowym, lekarzy innych specjalności oraz laików. Jest członkiem Państwowej Komisji Egzaminacyjnej dla specjalności anestezjologia i intensywna terapia.

Od 22 lutego 2016 roku jest członkiem Łódzkiego Towarzystwa Naukowego. Wybrane publikacje:

1. T. Gaszynski, J. Strzelczyk, W. Gaszynski, *Post-anesthesia Recovery after Infusion of Propofol with Remifentanyl or Alfentanil or Fentanyl in Morbidly Obese Patients*. Obesity Surgery 2004; 14(1): 498-503.
2. T. Gaszynski, J. Strzelczyk, W. Gaszynski, *A cardiovascular and BIS response to intubation and skin incision in morbidly obese anaesthetised with remifentanyl or alfentanil or fentanyl*. Progress in Medical Research 2004; 2:27.

3. T. Gaszyński, A. Tokarz, D. Piotrowski, W. Machała, *Boussignac CPAP In the Postoperative Period In Morbidly Obese Patients*, Obesity Surgery 2007; 17(4):452-6.
4. T. Gaszyński, W. Machała, T. Szewczyk, W. Gaszyński, *Sevoflurane allows for decreasing the total dose of muscle relaxant for laparoscopic gastric banding*. Clinical and Experimental Medical Letters 2007; 48(1): 41-43.
5. T. Gaszyński, *The effects of abdominal opening on respiratory mechanics during general anaesthesia for open bariatric surgery in morbidly obese patients*, Anaesthesiology Intensive Therapy 2010; 42: 198-200.
6. T. Gaszynski; T. Szewczyk, *Rocuronium for rapid sequence induction in morbidly obese patients: a prospective study for evaluation of intubation conditions after administration 1.2 mg kg⁻¹ ideal body weight of rocuronium*, European Journal of Anaesthesiology 2011; 28(8):609-610.
7. T. Gaszyński, *The effect of pneumoperitoneum on hemodynamic parameters in morbidly obese patients anaesthetized with Sevoflurane or Propofol: a randomized comparison study*, Anaesthesiology Intensive Therapy 2011; 43: 148-152.
8. T. Gaszynski, T. Szewczyk and W. Gaszynski, *Randomized comparison of sugammadex and neostigmine for reversal of rocuronium-induced muscle relaxation in morbidly obese undergoing general anaesthesia*, Br. J. Anaesth. (2012) 108(2): 236-239.
9. T. Gaszynski, E. Gaszynska, T. Szewczyk, *Dexmedetomidine for awake intubation and an opioid-free general anesthesia in a superobese patient with suspected difficult intubation*, Drug Design Development and Therapy 2014; doi.org/10.2147/DDDT.S64587.
10. T. Gaszynski, J. Jakubiak, T. Szewczyk. *Etomidate can be dosed according to ideal body weight in morbidly obese patients*, European Journal of Anaesthesiology 2014; 31(12):713-4.

Lucyna Alicja Woźniak – urodziła się 14 maja 1955 r. w Mysłowicach.

Miejsce pracy i zajmowane stanowisko:

- Uniwersytet Medyczny w Łodzi, Prorektor ds. nauki UMED.
- Wydział Nauk Biomedycznych i Kształcenia Podyplomowego, Zakład Biologii Strukturalnej; kierownik zakładu. Adres: ul. Żeligowskiego 7/9, 90-752 Łódź
- Centrum Badań nad Zdrowym Starzeniem, Uniwersytet Medyczny w Łodzi, z-ca Dyrektora (projekt HARC)

Przebieg kariery naukowej:

1979 – mgr inż. Politechnika Łódzka, Wydz. Chemiczny

1987 – dr n. chem. CBMM w Łodzi, PAN

1988-1989 – post doc. w lab. Prof. Colina B. Reese, King's College, London

2005 – dr hab. n. chem., CBMM w Łodzi, PAN

2011 – tytuł profesora nauk medycznych
2005 – prof. nadzw. UM, Uniwersytet Medyczny w Łodzi, Kierownik Zakładu Biologii Strukturalnej, Katedra Endokrynologii Ogólnej, Uniwersytet Medyczny w Łodzi
2007-2009 – prodziekan Wydziału Fizjoterapii UM
2009-2012 – członek Senatu UM
od 2009 – członek Rady Centrum Transferu Technologii UM
od 2012 – prorektor ds. nauki
2014 – profesor zwyczajny
1995-2005 – współpraca naukowa (wspólny projekt badawczy: synteza analogów kwasów nukleinowych jako potencjalnych leków przeciwnowotworowych) z firmą biotechnologiczną GENTA, USA (3 patenty amerykańskie, 3 patenty PCT (światowe), 1 patent europejski; 1 zgłoszenie EPA; 14 patentów krajowych),
od 2012 – członek Rady Naukowej Instytutu Biologii Medycznej PAN
2011-2012 – przewodnicząca Zespołu Specjalistycznego Nauk Przyrodniczych i Medycznych MNiSzW
od 2004 – ekspert projektów europejskich 6PR i 7PR (Marie Curie, People, Health)
od 2009 – członek Rady Naukowo-Programowej Międzynarodowych Środowiskowych Studiów Doktoranckich (Studium Medycyny Molekularnej) przy Uniwersytecie Medycznym w Warszawie
Od 22 lutego 2016 roku jest członkiem Łódzkiego Towarzystwa Naukowego.

Jest autorką ponad 80 publikacji, kilku rozdziałów w książkach, 8 patentów krajowych oraz 5 WIPO (EPO). Wybrane publikacje:

1. L. Woźniak, M. Cypryk, J. Chojnowski, G. Lanneau, *Optically Active Silyl Esters of Phosphorus II. Stereochemistry of Nucleophilic Substitution at Silicon*; Tetrahedron 45,4403, 1989.
2. L.A. Woźniak, J. Pyzowski, W. J. Stec, *New Approach to the Synthesis of Oligo(nucleoside methanephosphonates)*, J. Org. Chem. 61, 879-881, 1996.
3. L.A. Wozniak, A. Okruszek, *The Stereospecific Synthesis of P-Chiral Biophosphates and their Analogs by the Stec Reaction*; Chem. Soc. Rev. 3, 158-169, 2003.
4. M.R. Kurpiewski, L.E. Engler, L.A. Wozniak, A. Kobylanska, M. Koziolkiewicz, W.J. Stec, L.Jen-Jacobson, *Mechanisms of coupling between DNA recognition specificity and catalysis in EcoRI Endonuclease*, Structure, 12, 2004, 1775-1788.
5. L.A. Wozniak, W. J. Stec, *Methanephosphonate Analogues of Oligonucleotides*, charter in: *Frontiers in Nucleic Acids*. Ed. R.F. Schinazi; D.C. Lotta, Informed Horizons, LLC, Tucker, USA, 2004, 457-477.

6. L.A. Wozniak, *Mercury trifluoroacetate-catalyzed conversions of Se-alkyl phosphoroselenolates into the corresponding phosphates*, J. Organomet. Chem. 689, 2004, 2745-2751.
7. L.A. Wozniak, M. Gora, and W.J. Stec, *Chemoselective Activation of Nucleoside 3'-O-Methylphosphonothioates with 1,3,5-Triazinyl Morpholinium Salts.*; J. Org. Chem. 2007, 72, 8584-8587.
8. Wozniak L.A., Cypryk K., Wojcik M., *Molecular mechanisms of diabetes prevention by structurally diverse antioxidants* (Chapter 25). In *Nutritional and therapeutic interventions for diabetes and metabolic syndrome*, Ed. Debasis Bagchi and Nair Sreejayan, Elsevier, 2012: 315-330.
9. Burzynska-Pedziwiatr I., Bukowiecka-Matusiak M., Wojcik M., Machala W., Bienkiewicz M., Spolnik G., Danikiewicz W., Wozniak L.A. *Dual stimulus-dependent effect of *Oenothera paradoxa* extract on the respiratory burst in human leukocytes: suppressing for *Escherichia coli* and phorbol myristate acetate (PMA) and stimulating for formyl-methionylleucyl-phenylalanine (fMLP)*, *Oxidative Medicine and Cellular Longevity*, 2014, Article ID 764367, <http://dx.doi.org/10.1155/2014/764367>.
10. Bukowiecka-Matusiak M., Turek I.A., Woźniak L.A. *Natural phenolic antioxidants and their synthetic derivatives*, In: *Systems Biology of Free Radicals and Antioxidants*. Ed. I. Laher, wyd. Springer-Verlag Berlin Heidelberg, Germany 2014 (ISBN 978-3-642-30019-6).

Wydział V

Joanna Kałużna-Czaplińska – urodziła się 13 czerwca 1970 r. w Łodzi.

Miejsce pracy i zajmowane stanowisko:

Politechnika Łódzka – profesor nadzwyczajny w Instytucie Chemii Ogólnej i Ekologicznej Wydziału Chemicznego PŁ, ul. Żeromskiego 116, 90-924 Łódź

Przebieg kariery naukowej:

1994 – magister inżynier chemii w zakresie technologii chemicznej nieorganicznej, Wydział Chemiczny, Politechnika Łódzka.

1999 – stopień doktora nauk chemicznych w zakresie chemii, Wydział Chemiczny, Politechnika Łódzka Instytut Chemii Ogólnej i Ekologicznej.

2012 – stopień doktora habilitowanego nauk chemicznych w zakresie chemii, Wydział Chemiczny, Politechnika Łódzka.

Zainteresowania naukowe:

– techniki łączone z chromatografią w badaniach próbek środowiskowych i klinicznych,

- metabolomika i nutrimetabolomika, badania żywności,
- bioanalitika, wpływ diety i suplementacji na organizm człowieka.

Współpraca naukowa:

2006 – Współpraca z Muzeum Archeologiczno-Etnograficznym w Łodzi i w Kazimierzu Dolnym, Uniwersytetem UKSW w Warszawie.

2006 – Współpraca z Navicula – Centrum I, Navicula Centrum II w Łodzi.

2010 – Współpraca ze Szpitalem Centrum Zdrowia Matki Polki w Łodzi.

2014 – Department of Chemical and Environmental Science, University of Limerick, Limerick, Irlandia.

Wybrane wyróżnienia:

2014 – Nagroda Rektora za najlepsze publikacje naukowe.

2011 – Nagroda Rektora za interdyscyplinarne osiągnięcia naukowe.

2010 – Nagroda Dziekana za osiągnięcia naukowo-dydaktyczne.

2003 – Nagroda Rektora za zorganizowanie nowych laboratoriów badawczych (m.in. laboratorium chromatograficznego).

Członkostwo w Radach Naukowych:

2008 – Członek Komisji Analizy Chromatograficznej i Technik Pokrewnych Komitetu Chemii Analitycznej PAN.

2008 – Członek Rady Redakcyjnej czasopisma „Aparatura Badawcza i Dydaktyczna”, Centralny Ośrodek Badawczo Rozwojowy Aparatury Badawczej i dydaktycznej Cobrabid, sp. z o.o.

Od 5 grudnia 2016 roku jest członkiem Łódzkiego Towarzystwa Naukowego. Wybrane publikacje:

1. Żurawicz E., Kałużna-Czaplińska J., Rynkowski J. *Chromatographic methods in the study of autism*, Biomed. Chromatogr, 27, 1273-1279, 2013.
2. Kałużna-Czaplińska J., Józwick J., *Current applications of chromatographic methods for diagnosis and identification of potential biomarkers in cancer. Trends in Analytical Chemistry*, 56 (4), 1-12, 2014.
3. Kałużna-Czaplińska J., Żurawicz E., Struck W., Markuszewski M., *Identification of organic acids as potential biomarkers in the urine of autistic children using gas chromatography/mass spectrometry. J. Chromatography B*, 966, 70-76, 2014.
4. Kałużna-Czaplińska J., Józwick J., Żurawicz E., *Analytical methods used in autism spectrum disorders*, Trends in Analytical Chemistry, 62, 20-27, 2014.
5. Kałużna-Czaplińska J., Żurawicz E., Józwick J., *Chromatographic techniques coupled with mass spectrometry for the determination of organic acids in the study of autism*, J. Chromatography B, 964, 128-135, 2014.

6. Kałużna-Czaplińska J., Żurawicz E., *Analysis of amino acids in autism spectrum disorders* TrAC Trends in Analytical Chemistry, 73, 91-118, 2015.
7. Kałużna-Czaplińska J., Józwik-Pruska J., *Chromatographic and mass spectrometric techniques in studies on oxidative stress in autism*, Journal of Chromatography B, 1019, 4-14, 2016.
8. Kałużna-Czaplińska J., Rosiak A., Kwapińska M., Kwapiński W., *Different Analytical Procedures for the Study of Organic Residues in Archeological Ceramic Samples with the Use of Gas Chromatography mass Spectrometry*, Critical Reviews in Analytical Chemistry, 46:1, 67-81, 2016.
9. Józwik J., Kałużna-Czaplińska J., *Current applications of chromatographic methods in the study of human body fluids for disorders diagnose purposes*, Critical Reviews in Analytical Chemistry, 46:1, 1-14, 2016.
10. Kałużna-Czaplińska J., Józwik J., *Nutritional strategies and personalized diet in autism- choice or necessity?* Trends in Food Science and Technology, 49, 45-50, 2016.

Marian Zaborski – urodził się 6 października 1948 roku w Strzałkowie, województwo świętokrzyskie. Studia na Wydziale Chemicznym Politechniki Łódzkiej ukończył w 1971 roku, uzyskując tytuł zawodowy mgr. inż. technologii chemicznej, w zakresie technologii kauczuków i gumy. W tym samym roku (11.11.1971 r.) rozpoczął pracę w Instytucie Polimerów Politechniki Łódzkiej na stanowisku inżyniera, a następnie technologa, specjalisty.

Pracę doktorską wykonał pod kierunkiem prof. dr. hab. Ludomira Ślusarskiego, uzyskując w 1981 r. stopień doktora. Odbył półroczny staż przemysłowy w Nowotarskich Zakładach Przemysłu Skórzanego w Nowym Targu. W latach 1986-87 przebywał na stażu postdoktorskim w CNRS w Mulhouse, a w latach 1990-92 w Uniwersytecie Górnej Alzacji w Mulhouse (w sumie 2 lata). W 1995 roku przedstawił Radzie Wydziału Chemicznego PŁ rozprawę habilitacyjną, uzyskując stopień doktora habilitowanego z technologii chemicznej. W roku 2004 uzyskał tytuł profesora.

W latach 1996-1999 pełnił funkcję prodziekana ds. studiów niestacjonarnych i nauki na Wydziale Chemicznym PŁ, zaś w latach 1999-2005 dziekana Wydziału. Przez wiele lat był członkiem Sekcji Technologii Chemicznej lub Inżynierii Materiałowej KBN, a następnie Ministerstwa Nauki. Jest członkiem Stałego Komitetu Kongresów Technologii Chemicznej. W roku 2003 był głównym organizatorem IV Kongresu Technologii Chemicznej w Łodzi. Od 2001 roku jest dyrektorem Instytutu Polimerów (obecnie Instytutu Technologii Polimerów i Barwników). W latach 2008-2012 był przewodniczącym Senackiej Komisji ds. Finansowych PŁ.

Jego główne zainteresowania naukowe dotyczą chemii i technologii polimerów, inżynierii materiałów polimerowych. Jest współautorem jednej monografii i 10 rozdziałów w monografiach, 213 publikacji w czasopi-

smach z listy filadelfijskiej i 37 bez IF (np. „Elastomery”, „Przetwórstwo Polimerów”) – liczba cytowań bez autocytowań: 385, indeks H=11 (WEB of Science). Jest współautorem 23 patentów. Wypromował 18 doktorów, obecnie jest promotorem dwóch kolejnych przewodów. Był kierownikiem wielu projektów badawczych, własnych – 10, promotorskich – 11, rozwojowych – 2, uczestniczył w realizacji dwóch projektów POIG jako kierownik zadania.

Od 10 października 2016 r. jest członkiem Łódzkiego Towarzystwa Naukowego. Wybrane publikacje:

1. Masek A., Zaborski M., Kosmalska A., *Derivatives of flavonoides as anti-ageing substances in elastomers*, C. R. Chimie 2011, 14, s. 483-488.
2. Pingot T., Zaborski M.: *Nanostructured metal oxide and unsaturated acid as a new co-agent in peroxide cross-linking of hydrogenated butadiene-acrylonitrile*, Progr Colloid Polym. Sci. 2011, 138, s. 147-150.
3. Laskowska A., Lipińska M., Zaborski M., *Properties of caboxylated nitrile elastomer contained hydrotalcites with varying Mg/Al. ratio*, J. of Engineering and Techn. 2012, Vol 2, nr 1, s. 24-33.
4. Maciejewska M., Zaborski M., Krzywania-Kaliszewska A.: *Mineral oxides and layered minerals in combination with itaconic acid as coagents for peroxide crosslinking of hydrogenated acrylonitrile-butadiene elastomer*, C. R. Chimie 2012, 15, s. 414-423.
5. Masek A., Chrześcijańska E., Kosmalska A., Zaborski M., *Antioxidant activity determination in Sencha and Gun Powder green tea extracts with the application of voltammetry and UV-VIS spectrophotometry*, C. R. Chimie 2012, 15, s. 424-427.
6. Maciejewska M., Krzywania-Kaliszewska A., Zaborski M., *Surface properties of calcium and magnesium oxide nanopowders grafted with unsaturated carboxylic acids studied with inverse gas chromatography*, J. of Chromatogr. A 2012, 1257, s. 141-148.
7. Masek A., Zaborski M., Piotrowska M., *Controlled degradation of biocomposites ENR / PCL containing natural antioxidants*. C. R. Chimie 2014, 17, s. 1128-1135.
8. Masek A., Chrześcijańska E., Zaborski M., Piotrowska M., *Dodecyl gallate as a pro-ecological antioxidant for food packing materials*, C. R. Chimie 2014, 17, s. 1116-1127.
9. Masek A., Zaborski M., *ENR / PCL Polymer biocomposites from renewable resources*, C. R. Chimie 2014, 17, s. 944-951.
10. Masek A., Chrześcijańska E., Diakowska K., Zaborski M., *Controlled Degradation of Polymeric Composites Stabilized with Natural Antioxidants*, International Journal of Electrochemical Science 2015, vol. 10, p. 7200-7211.

Wydział VI

Aneta Pawłowska – urodziła się 6 lutego 1969 roku w Łodzi. Jest absolwentką historii sztuki Wydziału Historycznego Uniwersytetu Warszawskiego (1993), gdzie otrzymała tytuł magistra na podstawie pracy napisanej pod kierunkiem prof. dr. hab. Tadeusza S. Jaroszewskiego, pt. *Henryk Weyssenhoff (1859-1922) – próba monografii*. Stopień doktora nauk humanistycznych w zakresie historii uzyskała po studiach doktoranckich na Wydziale Historyczno-Filozoficznym Uniwersytetu Łódzkiego (1994-1999), na podstawie rozprawy doktorskiej pt. *Grupa Artystyczna Pro Arte (1922-1932)*, napisanej pod kierunkiem prof. dr. hab. Wandy Nowakowskiej w Zakładzie Historii Sztuki. W kwietniu 2014 roku nadano jej stopień naukowy doktora habilitowanego. Podstawą przewodu habilitacyjnego była książka pt. *Sztuka i kultura Afryki Południowej. W poszukiwaniu tożsamości artystycznej na tle przekształceń historycznych*, opublikowana przez Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego w 2013 roku. Od 1999 roku jest zatrudniona w Katedrze Historii Sztuki Uniwersytetu Łódzkiego, obecnie na stanowisku adiunkta (od 2000 r.). Prowadzi wykłady ze sztuki polskiej i powszechnej od XVIII do XXI wieku, wykłady monograficzne, poświęcone m.in. sztuce Afryki oraz zajęcia z muzealnictwa, metodyki historii sztuki oraz seminaria i proseminaria.

Jej zainteresowanie sztuką Afryki zrodziło się podczas kilkuletniego (2001-2004) pobytu wraz z rodziną na placówce dyplomatycznej w Johannesburgu w Republice Południowej Afryki, podczas którego pracowała w charakterze nauczyciela w polskiej szkole przy Ambasadzie RP w Pretorii Republice Południowej Afryki. Od 2005 roku jest członkiem Polskiego Towarzystwa Afrykanistycznego. W 2006 roku współtworzyła jako członek-założyciel – pełnomocnik ds. badań nad sztuką Afryki oraz innych pozaeuropejskich kręgów kulturowych (funkcja z wyboru) Polskie Stowarzyszenie Sztuki Orientu w Warszawie. W roku 2011 roku Stowarzyszenie to przekształciło się w Polski Instytut Studiów Nad Sztuką Świata (Polish Institute Of World Art Studies), w którym pełni funkcję kierownika Zakładu Sztuki Afryki w Warszawie (funkcja z wyboru). Jest członkiem Związku Nauczycielstwa Polskiego.

Od 6 czerwca 2016 r. jest członkiem Łódzkiego Towarzystwa Naukowego. Wybrane publikacje:

1. *Wpływ chrześcijaństwa na tradycyjną kulturę i sztukę Czarnej Afryki*, w: J. Malinowski, M. Wojtczak (red.), *Toruńskie studia o sztuce Orientu*, III Ogólnopolskie Spotkanie Historyków Sztuki i Konserwatorów Dzieł Sztuki Orientu, t. 1, Toruń: Wydawnictwo Uniwersytetu Mikołaja Kopernika 2005, s. 115-128.

2. *Pro Arte. Monografia grupy warszawskich artystów 1922-1932*, Warszawa: Wydawnictwo Neriton 2006, ss. 188.
3. *Henryk Weyssenhoff (1859-1922) – zapomniany bard Białorusi*, Warszawa: Wydawnictwo DIG 2006, ss.124.
4. *Przemiany w tradycyjnej estetyce afrykańskiej i jej relacje z kulturą europejską*, w: K. Wilkoszewska (red.), *Wizje i Re-wizje. Wielka Księga Estetyki w Polsce*, Kraków: Universitas 2007, s. 181-192.
5. *Selected Motives of the Ethiopian Iconography*, w: *Christian Art on the Borderlands of Asia, Africa And Europe*, "Series Byzantina", VII, Warsaw 2009, s. 83-93.
6. *Poszukiwania nowego ideału estetycznego w sztuce XX wieku*, w: M. Zalewska-Pawlak (red.), *Sztuka wobec zakresów wolności człowieka liberalnego*, Łódź: Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego 2009, s. 31-41.
7. *The Influence of the Existence of Slavery On the Depiction of the Black Man in Fine Arts*, w: *Rhythms and Steps of Africa*, W. Mond-Kozłowska (ed.), Kraków: Ignatium 2011, s. 254-263.
8. *The European Masterpieces as Inspiration of the Modern South African Art*, w: M. Geron, J. Malinowski (eds.), *Old art inspirations on the art 20th and 21st centuries*. "Studies on Modern Art", vol. 4, Wydawnictwo Libron, Kraków 2013, s. 279-287.
9. *Sztuka i kultura Afryki Południowej. W poszukiwaniu tożsamości artystycznej na tle przekształceń historycznych*, Łódź: Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego 2013, ss. 406
10. *African Contemporary Art and the curatorial turn*, "Art Inquiry" 2015, vol. XVII (XXVI), s. 219-237.

Karolina Prykowska-Michalak – urodziła się 22 listopada 1971 r. w Zgierzu. W 1991 roku zdała egzamin maturalny w Państwowym Liceum Sztuk Plastycznych w Łodzi. W latach 1992-1998 studiowała na Wydziale Filologicznym UŁ kulturoznawstwo ze specjalnością teatrologiczną. W 1996 roku otrzymała stypendium DAAD i kontynuowała studia na kierunku teatrologia w Instytucie Teatrologii Uniwersytetu Ludwiga-Maximiliana w Monachium. W 1998 roku przygotowała pod kierunkiem dr. hab. Sławomira Świontko prof. UŁ, pracę magisterską zatytułowaną *Adaptacje „Procesu” Franza Kafki na niemieckich scenach*. W latach 1998-1999 odbyła Studia Podyplomowe w Ośrodku Badań Europejskich, Uniwersytetu Łódzkiego ukończone pracą dyplomową. Od 2000 do 2003 roku była doktorantką na Wydziale Filologicznym Uniwersytetu Łódzkiego. 19 września 2003 roku odbyła się obrona doktoratu (tytuł dysertacji: *Teatr niemiecki w Łodzi. Sceny – Wykonawcy – Repertuar*), napisanego pod kierunkiem prof. dr hab. Małgorzaty Leyko. W latach 2003-2004 pracowała jako specjalista ds. projektów w nowo powołanym Centrum Badań Medycznych Polskiej Akademii Nauk w Łodzi. Od 1 października 2003 r.

została zatrudniona jako adiunkt w Katedrze Dramatu i Teatru Instytutu Kultury Współczesnej na Wydziale Filologicznym UŁ. W dniu 22 listopada 2013 r., uchwałą Rady Wydziału Filologicznego UŁ przyznano Jej stopień naukowy doktora habilitowanego na podstawie książki: *Kurtyna w górę! Relacje między teatrem polskim i teatrem niemieckim po 1990 roku*, Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź 2012, ss. 232.

Od 2009 roku jest kierowniczką podyplomowych studiów w dziedzinie zarządzania kulturą, organizowanych corocznie na Wydziale Filologicznym UŁ. Kierowała trzema projektami badawczymi Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego. Brała udział jako wykonawca w jednym projekcie Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego oraz w jednym projekcie międzynarodowym finansowanym przez Polsko-Niemiecką Fundację na Rzecz Nauki. Dwukrotnie przyznano Jej krótkoterminowe stypendia zagraniczne.

Wygłosiła ponad 30 referatów na konferencjach naukowych, z tego 20 na konferencjach zagranicznych. Jest członkinią międzynarodowej federacji badań teatralnych IFTR/FIRT oraz Polskiego Towarzystwa Badań Teatralnych. Jest laureatką nagród Rektora UŁ.

Od 6 czerwca 2016 roku jest członkiem Łódzkiego Towarzystwa Naukowego. Wybrane publikacje:

Monografie:

1. *Kurtyna w górę! Relacje między teatrem polskim i teatrem niemieckim po 1990 roku*, Łódź: Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego 2012, ss. 238.
2. *Teatr niemiecki w Łodzi. Sceny – Wykonawcy – Repertuar*, Łódź: Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego 2005, ss. 214.

Redakcja monografii:

3. *Teatr niemiecki w Polsce XVIII-XX wiek*, red. Karolina Prykowska-Michalak, Łódź: Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego 2008, ss. 356.

Współredakcja monografii:

4. *Felix Austria – dekonstrukcja mitu? Dramat i teatr austriacki od początku XX wieku*, red. Małgorzata Leyko, Artur Pełka, Karolina Prykowska-Michalak, Kraków: Wydawnictwo Księgarnia Akademicka 2012, ss. 295.
5. *Felix Austria Dekonstruktion eines Mythos? Das Österreichische Drama und Theater seit Beginn des 20. Jahrhunderts*, red. Małgorzata Leyko, Artur Pełka, Karolina Prykowska-Michalak, Fernwald: Wydawnictwo Litblockin 2009, ss. 443.
6. *Migrationen/Standortwechsel deutsches Theater in Polen*, red. Artur Pełka, Karolina Prykowska-Michalak, Łódź/Tübingen: Wydawnictwo Hamal 2007, ss. 230.

Artykuły naukowe w czasopismach punktowych:

7. *Im dickicht der Staedte; Zum polnischen politischen und postdramatischen Theater*, „Collaquia Germanica Stetinesia“, 24, 2015.

8. *Metody badań teatru polskiego i niemieckiego ostatniego dwudziestolecia*, „Orbis Liguarum” vol. 43, 2015 p. 10, s. 385-397.
9. *Nowy tom o polsko-niemieckich związkach literackich*, „Orbis Liguarum” vol. 43, 2015 p. 10, s. 561-565.
10. *Anwendung der Theorie des Kulturtransfers zur auf die Erforschung der deutsch-polnischen Theaterbeziehungen nach 1990*, „Studia Germanica Gedanensia“ 30, 2014. s. 211-218.

Cezary Sanecki – pianista, ur. w Częstochowie w 1961 r., absolwent łódzkiej Akademii Muzycznej w klasie fortepianu prof. Tadeusza Chmielewskiego (dyplom z wyróżnieniem w 1987 r.) oraz w klasie kameralistyki prof. Rajmunda Ambroziaka i prof. Bronisława Hajna. Jest zdobywcą I Nagrody oraz Nagrody Specjalnej Krzysztofa Pendereckiego na Ogólnopolskim Konkursie Muzyki Kameralnej w Łodzi w 1986 r.

Jako solista i kameralista występował w Polsce oraz w krajach Europy i Azji. Znaczną część jego recitali i koncertów kameralnych wypełnia muzyka polska oraz muzyka XX w. Na swym koncercie ma liczne prawykonania dzieł kompozytorów współczesnych, które prezentował m.in.: na Festiwalu Muzyki Sakralnej „Gaude Mater” w Częstochowie, Musica Moderna w Łodzi, Międzynarodowym Festiwalu Muzyki Współczesnej w Krakowie, Frühjahrstage für zeitgenössische Musik (Weimer – Niemcy) oraz na festiwalach muzyki polskiej w Niemczech i w Izraelu. Z okazji jubileuszowego Roku Szymanowskiego 2007 wystąpił w cyklu koncertów monograficznych, których zwieńczeniem był recital w zakopiańskiej Atmie (w duecie ze skrzypaczką Aleksandrą Szwejkowską-Belicą) oraz nagranie utworów na skrzypce i fortepian Karola Szymanowskiego (płyta CD nominowana do nagrody Fryderyk).

Współpracował z wieloma wykonawcami, m.in.: Andrzejem Orkiszem, Piotrem Pławnerem, Tomaszem Królem, Urszulą Kryger i Katarzyną Suską. Szczegółne miejsce w jego działalności artystycznej zajmuje muzyka na 2 fortepiany i 4 ręce, którą – z sukcesami – wykonywał w duecie fortepianowym m.in. z Joanną Hajn-Romanowicz, Beatą Cywińską, a obecnie z Robertem Gawrońskim. Współpracuje z Agnieszką Respondek i Małgorzatą Józków w ramach Tria Con Fervore, z którym nagrał płytę z utworami Astora Piazzoli, a także oryginalny 2-płytowy album kolęd polskich w opracowaniu Tadeusza Trojanowskiego.

Cezary Sanecki posiada w swym dorobku nagrania radiowe i telewizyjne, m.in. dla Radia Łódź, Radia i TV Katowice, Programu II Polskiego Radia, Radia MDR Figaro (Niemcy), TV Muziek (Holandia). Nagrał kilkanaście płyt z muzyką H. Wieniawskiego, J. Brahmsa, M. de Falli, M. Ravela, B. Bartoka, M. Brucha, I. J. Paderewskiego, G. Bacewicz, R. Schuman-

na, K. Szymanowskiego oraz z muzyką kompozytorów współczesnych (H. M. Góreckiego, J. Łuciuka, J. Bauera, S. Zamuszko).

Cezary Sanecki prowadzi klasę fortepianu w Akademii Muzycznej im. Grażyny i Kiejstuta Bacewiczów w Łodzi. Do 2012 r. prowadził także klasę fortepianu w Zespole Szkół Muzycznych im. M. J. Żebrowskiego w Częstochowie. Bierze udział w pracach jury konkursów pianistycznych. W latach 2008-2012 pełnił funkcję dziekana Wydziału Fortepianu, Klawesynu i Organów łódzkiej Akademii, od września 2012 r. jest rektorem uczelni. W czerwcu 2013 roku otrzymał tytuł profesora sztuk muzycznych.

Od 21 marca 2016 roku jest członkiem Łódzkiego Towarzystwa Naukowego. Wybrane publikacje:

1. Płyta CD: *Karol Szymanowski, violin works I*, MSE 032, wyd. Musica Sacra Edition, 2011 r., współudział: Aleksandra Szwejkowska-Belica – skrzypce, program: Karol Szymanowski: *Taniec z baletu Harnasie, Mity op. 30, Pieśń Roksaniny z opery Król Roger, Nokturn i Tarantella op. 28, Sonata d-moll op. 9*; nominacja do nagrody: Fryderyk 2012.
2. Płyta CD: *Melancholia*, PRO ART CD 013, wyd. Pro Art, 2010 r., współudział: Małgorzata Józków – wiolonczela, program: utwory kameralne na wiolonczelę i fortepian, Fryderyk Chopin – *Walc a-moll op. 34 nr 2, Mazurek a-moll op. 67 nr 4*, Grażyna Bacewicz – *Kaprys polski*, Ernest Bloch – *From Jewish Life (1. Prayer, 2. Supplication, 3. Jewish Song)*, Tadeusz Trojanowski – *Orientalne inspiracje 1 i 2*, Tadeusz Szeligowski – *Poemat*, Henryk Wieniawski – *Legenda g-moll op. 17*, Zygmunt Noskowski – *Kołysanka polska op. 11*, Karol Szymanowski – *Pieśń kurpiowska op. 58 nr 9, Pieśń Roksaniny z opery Król Roger op. 46*.
3. Płyta CD: *Juliusz Łuciuk, Sonorous Piano Visions*, AP 0225, wyd. Acte Préalable, 2009 r., program: Juliusz Łuciuk – *Arabesque*, 3 fragmenty z *Medytacji nad Księgą Rodzaju na progu Kaplicy Sykstyńskiej*, nagranie – premiera.
4. Płyta CD: *Twórczość kameralna Johannes Brahmsa*, AM 0012, wyd. Akademia Muzyczna w Łodzi, 2009 r., współudział: Robert Gawroński – fortepian, program: Johannes Brahms: *Walce op. 39 na 4 ręce – wybór, Taniec węgierski na 4 ręce nr 11*.
5. Płyta CD: *Twórczość kameralna Grażyny Bacewicz*, AM 0008, wyd. Akademia Muzyczna w Łodzi, 2007 r., współudział: Tomasz Król – skrzypce, program: Grażyna Bacewicz – *III Sonata na skrzypce i fortepian (cz. IV), V Sonata na skrzypce i fortepian (cz. I i II)*.
6. Płyta CD: *Kaprys polski*, wyd. Gaude Mater, 2006 r., współudział: Aleksandra Szwejkowska-Belica – skrzypce, program: utwory kameralne na skrzypce i fortepian, Grażyna Bacewicz – *Oberek G-dur, Kaprys polski na skrzypce solo*, Henryk Wieniawski – *Kujawiak a-moll op. 3 nr 2, Obertas G-dur op. 19 nr 1, Dudziarz D-dur op. 19 nr 2*, Emil Młynarski – *Mazur G-dur op. 7*, Barbara Kaszuba – *Wspomnienie o Januszu Korczaku na skrzypce solo*, Ignacy Jan Paderewski – *Sonata a-moll op. 13*, Petro Terpeljuk – *Tańce huculskie (Melodie zza Prutu, Huculszczyzna, Nieprzerwany ruch)*.

7. Płyta CD: *Divertimento*, AP 136, wyd. Acte Préalable, 2005 r., współudział: Robert Gawroński – fortepian, Marcin Langner – obój, Anna Zmarzły – flet, Andrzej Michalak, Marcin Serwaciński, Janusz Wieczorek – perkusja, program: Bela Bartók – *Sonata na dwa fortepiany i perkusję*, Jerzy Bauer – *Divertimento*, Ross Lee Finney – *Divertimento*, Joseph Bakki – *Sospiri e gridi*, Earh Hatch – *Furioso i Walc d-moll*, Louis Cauberghs – *Preludium 4*.
8. Płyta CD: *Gaude Mater 7, Henryk Mikołaj Górecki, koncert w 70. rocznicę urodzin*, AP 198, wyd. Acte Préalable, 2005 r., współudział: Robert Gawroński – fortepian, Andrzej Michalak, Marcin Serwaciński, Janusz Wieczorek, Łukasz Stanisław Pacan, Łukasz Kędziora – perkusja, Michał Markuszewski – organy, Chór Polskiego Radia (Kraków), Polski Chór Kameralny *Schola Cantorum Gedanensis*, Włodzimierz Siedlik, Jan Łukaszewski – dyrygenci, program: Henryk Mikołaj Górecki – *Salve Sidus Polonorum op. 72 (Kantata o św. Wojciechu)*, nagranie – premiera.
9. Płyta CD: *Muzyka z krańców Europy*, PRO ART. CD 002, wyd. Pro Art, 2004 r., współudział: Małgorzata Józków-Kant – wiolonczela, program: utwory kameralne na wiolonczelę i fortepian, Manuel de Falla – *Suita hiszpańska*, Max Bruch – *Kol Nidrei*, Gaspar Cassadó – *Suita na wiolonczelę solo*, Maurice Ravel – *Habanera*, Tadeusz Trojanowski – *Suita, Melodia*, Ernest Bloch – *Nigun*
10. Płyta CD: *Concierto del Angel*, płyta nagrana wspólnie z flecistką Agnieszką Respondek i wiolonczelistką Małgorzatą Józków, wydana przez Amadeus (AMCD 001) w 2001 roku, która była jedną z pierwszych płyt CD z utworami Astora Piazzolli na polskim rynku wydawniczym.

Beata Zawadzka-Kłos – urodziła się 26 lutego 1964 r. w Łodzi. Absolwentka Akademii Muzycznej w Łodzi w klasie śpiewu prof. Jadwigi Pietraszkiewicz. Laureatka nagrody specjalnej na Ogólnopolskim Konkursie im. Ady Sari w Nowym Sączu (1988), wyróżnienia na Międzynarodowym Konkursie Muzyki Kameralnej w Łodzi (1989), III nagrody na Ogólnopolskim Konkursie Wokalnym w Dusznikach Zdroju (1992). Finalistka Międzynarodowego Konkursu im. St. Moniuszki w Warszawie (1992), półfinalistka Międzynarodowego Konkursu Wokalnego Belvedere w Wiedniu (1992). Stypendystka Ministerstwa Kultury i Sztuki (1988/89).

Uczestniczyła w kursach wokalnych we Wrocławiu w ramach festiwalu Wratislavia Cantans (udział w koncertach festiwalowych 1988, 1992 r.) oraz w kursach wokalnych w Dusznikach Zdroju, gdzie pracowała pod kierunkiem prof. prof. Ch. Elssnera, E. Sasiadka, R. Wunnenberga, R. Pflanzla. Czterokrotnie brała udział w Mistrzowskich Kursach Interpretacji Muzyki Wokalnej, prowadzonych przez Maestrę Teresę Żyly-Garę.

Koncertuje w kraju i zagranicą (Niemcy, Francja, Belgia, Łotwa). Uczestniczy w krajowych festiwalach muzycznych, m.in. Łódzkie Dni Muzyki Kameralnej, festiwal organowy „Muzyka w Starym Klasztorze”, Łódzki Festiwal Organowy, „Polsko-Brytyjskie Wieczory Muzyczne”, Festiwal

Muzyki Organowej w Inowrocławiu, „Festiwal Muzyki Dworskiej i Salonowej” w Tubądzinie, festiwal „Muzyczne Lato” w Sokolnikach, festiwal „Kolory Polski”. Współpracuje z Łódzkim Towarzystwem Muzycznym. Wzięła udział w kilkunastu koncertach oratoryjno-kantatowych, w których wykonała solistyczne partie sopranowe poszczególnych utworów, m.in.: „Stabat Mater” G. B. Pergolesiego, Requiem, Exultate Jubilate, „Vesperae solennes de confessore”, Missa brevis B-dur KV275 W. A. Mozarta, „Te Deum” A. Brucknera, „Via Crucis” F. Liszta, „Salve Regina” G. F. Haendla, „Magnificat” T. Albiniego, „Magnificat” J.S. Bacha, „Messa di Requiem” G. Donizettiego, „Te Deum” G. Bizeta (prawykonanie łódzkie).

Podczas sesji Musica Moderna wykonywała utwory zarówno wybitnych kompozytorów, takich jak: J. Bauer, B. K. Przybylski, A. Krzanowski czy M. Magin, S. Kaczorowski, jak również kompozytorów młodszego pokolenia: S. Zamuszko, T. Melon.

Wykonuje muzykę wszystkich epok, od barokowej do współczesnej (liczne prawykonania utworów podczas Sesji Musica Moderna w łódzkiej Akademii Muzycznej, m.in. „Sceny biblijne” B. K. Przybylskiego, „Dwie pieśni do tekstów ks. Jana Twardowskiego” J. Bauera, „Trzy wokalizy na sopran” M. Magina). Na swoim koncercie ma nagrania dla Radia Łódź, radia łotewskiego, TVP oraz płyty CD.

W 1992 r. rozpoczęła pracę w Akademii Muzycznej w Łodzi w charakterze asystentki przy Katedrze Wokalistyki. W 1996 r. uzyskała kwalifikacje I stopnia, a w 2002 r. kwalifikacje II stopnia w dziedzinie wokalistyki. Obecnie zatrudniona jest w tejże Katedrze, jako profesor sztuki. Prowadzi kursy wokalne, uczestniczy w pracach jury ogólnopolskich konkursów wokalnych. Pod Jej kierunkiem studia wokalne ukończyło wiele śpiewaczek młodego pokolenia m.in.: Katarzyna Jagiełło (2001 r. – z fortepianem I nagroda dla duetu „Głos” – Kinga Firlej, fortepian, na XIV Międzynarodowym Międzyuczelnianym Konkursie Muzyki Kameralnej im. Kiejstuta Bacewicza w Łodzi); Aleksandra Chacińska (2006 r. – I Nagroda w Międzynarodowym Konkursie Wokalnym w Bilbao, Hiszpania); Agnieszka Grzywacz (2003 r. – nagroda SPAM, w formie koncertu promocyjnego, podczas II Ogólnopolskiego Konkursu Wokalnego im. Haliny Halskiej we Wrocławiu; 2004 r. – wyróżnienie w kategorii duety – „Głos i Fortepian” na XV Międzynarodowym Międzyuczelnianym Konkursie Muzyki im. K. Bacewicza w Łodzi); Emilia Klimczak, Anna Terlecka-Kierner.

Została wyróżniona przez Ministra Kultury odznaką *Zasłużony Działacz Kultury* (14.05.2003), otrzymała nagrodę III st. Rektora AM w Łodzi za szczególnie aktywną działalność artystyczną i sukcesy pedagogiczne (14.10.2004). W roku 2009 otrzymała tytuł profesora sztuki. 1 września 2005 r. została powołana na stanowisko kierownika Katedry

Wokalistyki AM w Łodzi, na 3-letnią kadencję. Od 1 października 2008 r. pełniła funkcję Dziekana Wydziału Wokalno-Aktorskiego. W roku 2009 uzyskała tytuł profesora sztuki. Od 1 paź 2012 r. pełni funkcję Prorektora ds. studenckich i artystycznych. Wybrane publikacje:

Płyty z artystycznym udziałem prof. B. Zawadzkiej-Kłós:

1. Katedra Kompozycji vol.5 – AM 0008.
2. Katedra Kompozycji vol.8 – DDD AM 0017.
3. Katedra Kompozycji – promocje – Sławomir Zamuszko – DDD AM pr01.
4. Jerzy Bauer – heterogeniczny – 2006 Anngraf AN001.
5. Bronisław Kazimierz Przybylski 60. – ZAIKS/BIEM DDD A.E.001.
6. 10 lat koncertów w kościele ewangelickim św. Mateusza w Łodzi – PEAL001, Radio Łódź.
7. Twórczość kameralna Johannes Brahmsa – AM 0010-0013 DDD ZAIKS 2009, nagrania z Konferencji Artystyczno-Naukowej.
8. Claude Debussy na tle epoki – AM0026 (2013), nagrania z Konferencji Artystyczno-Naukowej.

Prawymkonia:

1. W. Rentowski – „Wayang” – 4 maja 1989 r., Łódzki Dom Kultury, 4 Sesja Musica Moderna.
2. B.K. Przybylski – „Sceny biblijne” – 19 maja 1996 r., Łódzkie Dni Muzyki Kameralnej, Koncert finałowy – Radio Łódź S.A. Studio S1. Współwykonawcy: Orkiestra Polish Camerata – Dyrygent R. Osmoliński.
3. J. Bauer – Dwie pieśni do wierszy ks. J. Twardowskiego – 7 grudnia 1998 r., XXXIII Sesja Musica Moderna. Współwykonawca: K. Hussar-Moczulska (fortepian).
4. Trzy wokalizy na sopran i kwartet smyczkowy – 19 listopada 2000 r., Koncert „Miłoz Magin in memoriam”, Muzeum Historii Miasta Łodzi. Współwykonawcy: P. Chmielewski – I skrzypce, A. Dana – II skrzypce, B. Brylińska – altówka, J. Czarnecki – wiolonczela.
5. Pieśni S. Zamuszko „Wsuzi Stworby” do tekstu Mato Kosyka – 06.12.2000 r., Sesja Musica Moderna. Młodzi kompozytorzy (współwykonawcy: D. Kowalczyk – skrzypce, E. Miś – fortepian).
6. K. Grzeszczak – „Pieśń o wdzięczności”, Andrzej Hundziak – pieśni – 22.09.2004 r., 47 Międzynarodowy Festiwal Muzyki Współczesnej „Warszawska jesień”, Koncert Oddziału Łódzkiego Związku Kompozytorów Polskich, Beata Zawadzka – sopran, Aleksandra Nawe – fortepian.
7. W.A. Mozart – Laudate Dominum z Vesperae solennes de confessore, G. Verdi – Il Brindisi z op. Traviata, G. Bizet – Te Deum (prawymkonia łódzkie) – 8.05.2011r., Filharmonia Łódzka. Koncert Jubileuszowy 125-lecia Chór „Harmonia”: Beata Zawadzka-Kłós, Janusz Ratajczak, Chór „Harmonia”, Chór Akademicki Politechniki Łódzkiej, Orkiestra OSM im. H. Wieniawskiego w Łodzi, dyrygent – Jerzy Rachubiński.
8. Andrzej Hundziak, Pieśni poświęcone pamięci Haliny Poświatowskiej: „Kołysanka” (sł. H. Poświatowska), „Tak bardzo Cię kocham” (sł. H. Poświa-

towska) – 12 grudnia 2011 r., 59. Sesja Musica Moderna. Łódzcy kompozytorzy i wykonawcy, Beata Zawadzka-Kłos, Agata Górka – fortepian.

8. CZŁONKOWIE ŁÓDZKIEGO TOWARZYSTWA NAUKOWEGO ZMARLI W ROKU 2016

8.1. Zmarli członkowie ŁTN

Wydział I

prof. dr hab. Joanna Ślósarska – zm. 01.10.2016

Wydział II

prof. dr hab. Mirosław Cygański – zm. 31.12.2016

prof. dr hab. Aleksandra Jewtuchowicz – zm. 15.05.2016

prof. dr hab. Leszek Kajzer – zm. 25.09.2016

prof. dr hab. Bronisław Kopczyńska-Jaworska – zm. 29.12.2016

Wydział III

prof. dr hab. Janusz Hereźniak – zm. 06.03.2016

prof. dr hab. Jerzy Kroh – zm. 15.02.2016

prof. dr hab. Stanisław Liszewski – zm. 23.04.2016

prof. dr hab. Jan Michalski – zm. 14.11.2016

prof. dr hab. Leon Mikołajczyk – zm. 03.03.2016

Wydział IV

prof. dr hab. n. med. Wiesława Partyka – zm. 17.01.2016

plk. prof. dr hab. n. med. Kazimierz Trznadel – zm. 05.09.2016

Wydział V

dr hab. inż. Jerzy Prywer – zm. 17.09.2016

prof. dr hab. inż. Cezary Szczepaniak – zm. 10.10.2016

prof. dr hab. inż. Kazimierz Zakrzewski – zm. 13.09.2016

Wydział VI

prof. dr hab. Ewelina Nurczyńska-Fidelska – zm. 28.04.2016

8.2. Wspomnienia

Wydział I Językoznawstwa, Literatury i Filozofii

Profesor Joanna Ślósarska (1953-2016)

1 października 2016 Łódzkie Towarzystwo Naukowe straciło swojego członka w osobie profesor Joanny Ślósarskiej, a łódzkie środowisko akademickie nieprzeciętną osobowość twórczą (autorkę ponad 180 publikacji), niezwykle cenionego przez studentów i współpracowników pedagoga.

Profesor Joanna Ślósarska urodziła się 12 maja 1953 roku w Łodzi. W latach 1971-1976 studiowała filologię polską na Wydziale Filologicznym Uniwersytetu Łódzkiego, którą ukończyła, pisząc pod kierunkiem prof. Stefanii Skwarczyńskiej pracę magisterską pt. *Formy narracji i filozoficzne spojrzenie na sztukę w powieści Urszuli Koziol „Ptaki dla myśli”*. Swoją czterdziestoletnią, niezwykle inspirującą i twórczą aktywność naukowo-dydaktyczną związała w 1976 z Uniwersytetem Łódzkim. Po niespełna osiemnastu miesiącach pracy na stanowisku asystenta w Zakładzie Teorii Literatury, w czerwcu 1978, obroniła rozprawę doktorską nt. *Zagadnienie fikcji literackiej* (promotor: prof. dr hab. Teresa Cieślukowska, recenzenci: prof. dr hab. Stefania Skwarczyńska, prof. dr hab. Jan Trzynadłowski). Po doktoracie skupiła się na interdyscyplinarnych badaniach obejmujących zarówno współczesne „analitki przedstawienia”, jak i starożytne tradycje kulturowe i literackie. Nieprzeciętna erudycja, umiejętność łączenia różnych składników kultury w spójne dyskursywnie całości, a także teoretycznoliteracka wnikliwość i precyzja w formułowaniu argumentów i wniosków zaowocowały w latach osiemdziesiątych i pierwszej połowie lat dziewięćdziesiątych XX wieku. wieloma znakomitymi artykułami badawczymi, w których Joanna Ślósarska z jednej strony kontynuowała zainteresowanie problematyką teoretycznoliteracką, z drugiej zaś przedstawiała, wysoko cenione wśród specjalistów poszczególnych obszarów badawczych, dogłębne międzykulturowe analizy porównawcze, obok literatury uwzględniające również malarstwo (m.in. *Znaczenie niektórych konwencji w miniaturach*

i obrazach perskich, indyjskich, chińskich i japońskich 1986, *Analogie między realizmem dżinizmów a symbolizmem Bolesława Leśmiana* 1987, „Czyszcząc swoje tajemnicze zwierciadło, zdolasz to uczynić bez skazy”. *Manifestacja tao i cz'an w chińskim malarstwie pejzażowym* 1988, „Dwie sosny na wietrze” *Li Fang Inga* 1988, *Mandala jako wzór 'osoby pełnej'* 1988, *Poznanie i wiara w „Księdze Koheleta” i „Dhammapadzie”* 1991, *Ethos samospelnienia w „Pieśni” Milarepy i apokryficznej „Pieśni Chrystusa”* 1993, *Ostateczność chwili w miniaturach perskich* 1993, *Uniwersalizm etyczny Ramany Maharisziego*, 1994). Te badania miały również swoją dydaktyczną reprezentację w postaci monumentalnego, dwuletniego kursu literatury powszechnej, konsekwentnie umieszczanej w jej bezpośrednich estetycznych, filozoficznych i religijnych kontekstach, a obejmującego kanoniczne dzieła od starożytnych kultur Bliskiego Wschodu (Mezopotamii, Egiptu, Persji), Indii, Chin i Japonii, po judeochrześcijańskie i hellenistyczne źródła i tradycje nowożytnej kultury europejskiej. Mimo przepastnego materiału, studenci – szczególnie po latach, już jako absolwenci – wysoko sobie cenili udział w tym kursie, również dlatego, że styl prowadzenia wykładu i egzaminu dawał im z jednej strony unikalną w tamtych latach możliwość zapoznania się z kanonem światowego dziedzictwa kulturowego, z drugiej zaś stanowił inspirujący punkt wyjścia do wielostronnego rozwijania indywidualnych już zainteresowań, poszukiwań i badań, wspieranych przez przywoływany i omawiany szczegółowo etos wewnętrznego rozwoju i udział sztuki w tym procesie, rozpoznawany konsekwentnie w różnych formacjach kulturowych i konwencjach estetyczno-literackich. Wysokie kompetencje naukowe umożliwiły Joannie Ślósarskiej uzyskanie w 1988 półrocznego stypendium przyznanego przez francuski rząd na badania w dziedzinie literatury porównawczej, które zostało zrealizowane w Centre National des Œuvres Universitaires et Scolaires (Paryż, Sorbona III, luty-czerwiec 1988). Oprócz ponad dwudziestu artykułów naukowych, efektem wydawniczym tych badań były dwie monografie naukowe: *Rozum, transcendencja i zło w literaturze* (Warszawa 1992), *Mistyczne i archetypiczne obrazy kosmosu* (Warszawa 1994) i jedna popularnonaukowa w autorskim opracowaniu graficznym *W świetle symboli* (Łódź 1994).

Prowadzone równoległe badania teoretycznoliterackie, uwzględniające najnowsze teorie i metodologie, zaowocowały monografią *Syntagmatyka poetycka* (Warszawa 1995), w której przedstawiona została oryginalna teoria składni poetyckiej, opracowana w oparciu o unikalny (zbierany przez wiele lat) materiał badawczy obejmujący blisko 750 przykładów poetyckich (wyselekcjonowanych z twórczości dziesięciu polskich poetów). Stała się ona podstawą dla przewodu habilitacyjnego. Zgodnym zdaniem recenzentów (prof. prof. Jana Wilkonia, Jerzego Faryno i Kazimierza Michalewskiego) dorobek naukowy Joanny Ślósarskiej znacznie przekraczał wymagania stawiane habilitantom, mógłby natomiast stanowić wystarczającą podstawę do ubiegania

się o tytuł profesora. W efekcie, w grudniu 1997, Rada Wydziału Filologicznego Uniwersytetu Łódzkiego nadała Joannie Ślósarskiej stopień doktora habilitowanego. W następnych latach kontynuowała ten wątek swoich badań, rozszerzając go o nowe konteksty teoretyczne i metodologiczne, szczególną uwagę skupiając na możliwościach oferowanych przez procedury hermeneutyczne i koncepcje kognitywistyczne (m.in. inicjowała i wspierała polskie badania w zakresie poetyki i stylistyki kognitywnej).

Konsekwentnie dążyła do oryginalnego ujęcia, które pozwoliłoby na konceptualizację *sytuacji doświadczającego* w tekstach poetyckich „na tle współczesnego dyskursu hermeneutyki i kognitywizmu, dotyczącego związku kategorii antropologicznych *bios/logos* i *inteligencja ucieleśniona/inteligencja uduchowiona*”. Efektem tych badań są *Studia z poetyki antropologicznej* (Warszawa 2004), które stały się podstawą do uzyskania tytułu profesora (2005). Swoistym, acz charakterystycznym dla postawy badawczej Pani Profesor dopełnieniem jest opracowana w tym samym czasie monografia całkowicie poświęcona „poetyce realizmu duchowego” – *Życiorys i przesłanie św. Franciszka z Asyżu w wybranych tekstach kultury* (Niepokalanów 2004). W oparciu o szczegółowe analizy wybranych dzieł kultury nowożytnej (malarskie, narracyjne, filmowe, dramatyczne, poetyckie) wyraża w niej przekonanie, że spotykany w wielu dziedzinach kultury współczesnej Franciszkowy „projekt egzystencji” jest „niezacieralny w swej najistotniejszej intencji – w wyznaniu bezwarunkowej, choć zarazem pełnej surowych wymagań, miłości do świata przez wzgląd na jego zasadę ontologiczną i eschatologiczną”.

Następne lata naukowych dociekań naznaczone są nieustannym dążeniem do uchwycenia antropologicznie pojmowanej „idei totalnej egzystencji podmiotu, spajającego w wyobraźni heterotopię rzeczywistość” w naukowym dyskursie prowadzonym w oparciu tak o najnowsze ujęcia teoretyczne i metodologiczne, jak i w odniesieniu do klasycznych i starożytnych, także pozaeuropejskich, tekstów kultury (w tym z najwyższą precyzją analityczną przywoływanych dzieł sztuki). W kolejnych monografiach (*Bądź szybszy od śmierci. Studia z antropologii kultury*, Łódź 2009; *Łapacze snów. Ponowoczesne kody spójności kulturowej*, Kraków 2012; *Zasada tranzytywności w kulturze*, Kraków 2012; *Skrypty losu*, Łódź 2015; *Poetyka tektoniczna*, Łódź 2016) konsekwentnie rozpoznawała i opisywała w coraz to nowych kontekstach zasadę *bądź szybszy od śmierci*, oznaczającą „pragnienie upodmiotowienia wszelkich dostępnych kreacyjnej wyobraźni reprezentacji bytu, pojmowalnego jako *świat zadany* człowiekowi, by nie tylko rozpoznawał *dane* sobie, ograniczające *miejsce*, ale *miejsce* to otwierał, dokonując nieskończenie zróżnicowanych gestów transcendencji i transgresji”. W ostatnich miesiącach pracowała nad mającym stanowić podsumowanie Jej badań projektem „gramatyka wszechświata to etyka”, który w kontekście „podobieństw

i różnic między orientalnymi i euroatlantyckimi koncepcjami kosmologicznymi i antropologicznymi” kierowałby uwagę na miejsca „ekspresji woli podporządkowanej przywracaniu pierwotnej harmonii i dobra”, również w działaniach artystycznych, „wykluczając nieskrępowane działanie wyobraźni twórczej na rzecz takiej praktyki językowej czy malarskiej, która intencjonalnie wnosi zasadę panowania nad aktem twórczym i odbiorczym jako aktem współdziałania przy przeobrażaniu pola życia”.

W swojej pracy naukowej Pani Profesor nie ograniczała się do własnych projektów. Wielokrotnie inicjowała i podejmowała współpracę w ramach działań, które przyczyniały się do ustanawiania nowych obszarów badawczych. Była współzałożycielką i członkiem zarządu pierwszej kadencji Polskiego Towarzystwa Językoznawstwa Kognitywnego (od 2001) oraz Polskiego Stowarzyszenia Strategii Twórczych (od 2014). Aktywnie brała udział w pracach kilku innych towarzystw naukowych: Polskiego Towarzystwa Orientalistycznego (od 1976), Polskiego Stowarzyszenia Edukacji Plastycznej (od 1987), The World Institute for Advanced Phenomenological Research and Learning (od 1995), Łódzkiego Towarzystwa Naukowego (od 2006), Polskiego Towarzystwa Kulturoznawczego (od 2006). Aktywnie uczestniczyła w bieżącym życiu środowiska naukowego: przygotowała 19 recenzji w przewodach doktorskich, habilitacyjnych i profesorskich, a także 21 recenzji publikacji naukowych. Aktywność naukowo-badawcza Pani Profesor była wysoko ceniona, wielokrotnie również gratyfikowana odznaczeniami i nagrodami: Złota Odznaka UŁ (1998), Medal KEN (2002), Złoty Medal za Długoletnią Służbę przyznany przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej (2012), Medal Senatu UŁ W Służbie Społeczeństwu i Nauce (2013), Nagrody Rektora UŁ (1993, 2005, 2010).

Intensywna aktywność badawcza (ponad 140 publikacji naukowych) nie przeszkadzała Pani Profesor w prowadzonej z autentycznym oddaniem działalności dydaktycznej, której nie ograniczała jedynie do Uniwersytetu Łódzkiego, współpracowała również z Wyższą Szkołą Humanistyczno-Ekonomiczną (1999–2002; obecnie Akademia Humanistyczno-Ekonomiczna) i Społeczną Wyższą Szkołą Przedsiębiorczości i Zarządzania (2007–2011; obecnie Społeczna Akademia Nauk). Wypromowała 9 doktorów, 130 magistrów i 48 licencjatów. Studenci bardzo wysoko cenili Jej zajęcia za wysoki poziom prowadzonych zajęć (zawsze aktualizowany do najnowszych osiągnięć światowej humanistyki), ale także, a może przede wszystkim za Jej pełną otwartości i życzliwości postawę, dzięki której każdy mógł odkrywać nowe horyzonty dla swoich indywidualnych zainteresowań, jednocześnie w każdym potrafiła znaleźć mniej lub bardziej ukryty talent lub kompetencję, dzięki czemu mógł się poczuć doceniony na aktualnym etapie swojego rozwoju. Zawsze widziała w każdym z nas przede wszystkim człowieka, który szuka, staje się i jest w tutaj–teraz tak, jak może, dopiero potem studenta,

twórcę, badacza, skupiając się na tym, co w nas najbardziej twórcze, najmańdrzejsze (nawet jeśli tego było niewiele), sprawiała, że każdy starał się być jak najlepiej, jak najpełniej.

Potrafiła również inspirować studentów i absolwentów do rozwijania swoich twórczych możliwości poza obowiązkowym wymiarem godzin, w postaci warsztatów i spotkań literackich, a także „na deskach” organizowanych z nimi spektakli teatralnych opartych na kolażach z dzieł uznanych autorów lub na oryginalnych tekstach swoich i studentów. W trakcie kierowania Katedrą Literatury Porównawczej w WSHE utworzyła Teatr Studencki (który wystawiał swoje spektakle w łódzkim Forum Fabricum), zorganizowała Studencki Konkurs Literacki GRAF i zredagowała serię debiutów literackich (w której ukazało się 7 autorskich książek). Z Jej inicjatywy i pod Jej redakcją powstała również seria naukowa „Zeszyty Literaturoznawcze WSHE”. Jako profesor w Katedrze Socjologii, Dziennikarstwa i Komunikacji Społecznej SWSPiZ zainicjowała naukową serię wydawniczą „Dyskursy o kulturze”, opiekowała się Kołem Naukowym Dziennikarzy, pod Jej redakcją ukazały się również studenckie debiuty literackie i dziennikarskie.

Jednak największy zasięg społeczny ma Jej inicjatywa z początku lat 90. ubiegłego wieku. W grudniu 1990 Pani Profesor powołała do życia wraz ze studentami i absolwentami Uniwersytetu Łódzkiego (w znacznej mierze ze swoimi uczniami) Stowarzyszenie Literackie im. K. K. Baczyńskiego SLKKB), w którego władzach zasiadała do października 2016. Działalność SLKKB od samego początku była naznaczona etosem bezinteresownej pracy na rzecz kultury, która zorganizowana była w kilku dopełniających się aktywnościach: organizacji prestiżowego w kręgach „młodej literatury” Konkursu Poetyckiego o Nagrodę im. K. K. Baczyńskiego, odbywanych regularnie warsztatów i spotkań literackich oraz serii wydawniczej obejmującej ponad 100 pozycji, z których kilkadziesiąt ukazało się pod redakcją Pani Profesor (w tym unikalna w skali ogólnopolskiej seria debiutów uczniów szkół średnich). W pierwszych latach SLKKB miało również swoją scenę teatralną, opartą na twórczości dramatyczno-poetyckiej swoich członków. W SLKKB uczyliśmy się nie tylko, jak pisać i publikować swoją twórczość, jak o niej rozmawiać i jak ją promować, ale przede wszystkim uczyliśmy się bezinteresownej współpracy w imię wspólnie tworzonej przestrzeni kulturowej, również z innymi instytucjami i organizacjami.

Niezależnie od działalności naukowej, dydaktycznej i społecznej Joanna Ślósarska zajmowała się również autorską aktywnością artystyczną: malowała i pisała. Jest autorką 10 autorskich zbiorów poetyckich, do których w większości przygotowała własną szatę graficzną (*Piosenki Marii Magdaleny* 1988, *Jakub Böhme bawi się rubinami* 1990, *Wielokątne koła* 1992, *Geometria* 1996, *Czekanie na schodach* 1998, *Z Nieogrodu* 2001, *Tunel dnia* 2010, *Prześwietlone klisze New Grange* 2010, *Rebis* 2016, stanowiący autor-

ski wybór z dotychczasowej twórczości i napisany już w obliczu nieuniknionego tomik *Lśnienie dźwięków* 2016). Napisała i zilustrowała „czaro-dziejską przy-powieść” pt. *Fibiriel* (2006). Również większość Jej monografii naukowych zawiera reprodukcje Jej autorskich prac: grafik, obrazów, kolaży, instalacji i fotografii. Twórczość artystyczna stanowiła dla Niej tyleż naturalne, co konieczne dopełnienie aktywności badawczo-naukowej – w istocie stanowiła niezbędny składnik refleksji i bycia. W cyklu „Prześwietlone klisze z New Grange” tak ujmuje istotę aktu poetyckiego:

Ars nie-poetica

wiersz ma zazwyczaj podmiot zbiorowy
 (nawet gdy piszesz „ja”)
 nie dlatego — jak sądzili Maurice Blanchot
 Michel Foucault i Gilles Deleuze —
 że „ja” to miejsce do wynajęcia
 żeby się napisał wiersz
 biegają po ulicach setki ludzi
 kupują klóć się umierają po wypadkach
 zapalają starą świecę dla ukochanej
 mordują
 wstępują nieudolnie na urzędy
 płaczą jawnie albo w ciemnych kątach
 zapadają na znane i nieznanne choroby
 głodują
 pragną bezgranicznie choć jednego spotkania
 teraz — błagam — teraz
 i w ten granitowy ostrosłup
 wciska się wiersz
 wkłada język w szpary
 nieostrożnie niebacznie
 bełkoce
 jednak często do krwi słyszalnie
 podpowiada po bramach
 teraz — tak — teraz

Natomiast w ostatnim tomie pt. *Lśnienie dźwięków* zamieściła wiersz, który stawia poezję wobec czule i delikatnie ujętej ostateczności:

An-ana-logia

ponieważ malować obraz
to wziąć linię na spacer
(Paul Klee)
— pisać wiersz to
wziąć samogłoskę na spacer
tak? mój kwiatku z Avalonu? tak?
już?

Twórczość Pani Profesor nadal czeka na swojego kompetentnego badacza, ponieważ Ona nigdy się o swojej twórczości nie wypowiadała w dyskursywny sposób, zawsze twierdziła, że gdy pisze lub maluje, jest zupełnie inaczej niż w pracy akademickiej czy społecznej, że te wymiary Jej bycia są komplementarne, Ona jedynie to uzupełnianie się umożliwia i wspiera. Na obrzeżach akademickiej codzienności Pani Profesor dawała praktyczny przykład twórczego uczestnictwa w kulturze, uosabiała etos wszechstronnego, kreatywnego humanisty.

Mariusz Bartosiak

Wydział II Nauk Historycznych i Społecznych

Profesor Mirosław Cygański (1925-2016)

Profesor dr hab. Mirosław Cygański urodził się 14 stycznia 1925 roku w Warszawie – zmarł 31 grudnia 2016 roku w Łodzi.

Z Łódzkim Towarzystwem miał kontakt naukowy od 1971 r. w ramach współpracy Zespołu Niemcoznawczego, którego był kierownikiem. Członkiem Łódzkiego Towarzystwa Naukowego został 12 maja 1988 roku.

Ciężkie przeżycia w okresie wojny, w tym strata ojca, a następnie praca w Archiwum Państwowym, w którym przestudiował dokumenty dotyczące okupacji niemieckiej, wpłynęły na jego zainteresowania naukowe. Uznawany jest za wybitnego znawcę zagadnień niemieckich w XX wieku. Tym problemem zajął się wkrótce po ukończeniu studiów z zakresu historii na Wydziale Humanistycznym Uniwersytetu Łódzkiego.

M. Cygański wraz z matką przybył do Łodzi w końcu marca 1945 r. Tu ukończył XVI Liceum, w którym zdał w 1946 r. egzamin dojrzałości. W 1947 r. rozpoczął studia i w lutym 1952 r. zdał egzamin magisterski. W kwietniu tegoż roku rozpoczął pracę w Państwowym Archiwum miasta Łodzi i Województwa Łódzkiego w charakterze asystenta. W 1958 r. awansował na stanowisko adiunkta archiwalnego. Jego specjalnością w pracy stały się akta najnowsze okresu międzywojennego i okupacji niemieckiej.

Na początku 1959 r. przez Naczelną Dyрекcję Archiwów Państwowych został delegowany do Paryża na międzynarodowy staż archiwalny. Celem trzymiesięcznego stażu było zapoznanie się z organizacją archiwów francuskich.

W latach 1958-1962 był uczestnikiem seminarium doktoranckiego prof. dr. Józefa Dutkiewicza, kierownika katedr historii nowożytnej i najnowszej na Wydziale Filozoficzno-Historycznego UŁ, zbierając materiały i przygotowując rozprawę, która miała stanowić podstawę starań o zdobycie stopnia doktora. Po trudnościach napotkanych w Łodzi, przewód doktorski otworzył na Uniwersytecie im. Adama Mickiewicza w Poznaniu. Tematem rozprawy były *Dzieje okupacji hitlerowskiej w Łodzi 1939-1945*. Promotorem był prof. J. Dutkiewicz, recenzentami prof. dr K. Pospieszalski i prof. dr Cz. Madajczyk, którzy wystawili pracy bardzo dobre oceny. Po obronie, która odbyła się 21 marca 1966 r. na Uniwersytecie w Poznaniu, nadano mu stopień doktora nauk humanistycznych.

W 1975 r. w ramach pracy ZSM Instytutu Śląskiego została wydana we Wrocławiu monografia dr M. Cygańskiego na temat: *SS w polityce zagranicznej III Rzeszy w latach 1934-1945*, która została przyjęta jako rozprawa habilitacyjna przez Radę Naukową Instytutu Historii Uniwersytetu im. A. Mickiewicza w Poznaniu. 12 kwietnia 1976 r. po pomyślnym przebiegu kolokwium uzyskał tytuł doktora habilitowanego. Decyzja Rady Naukowej Instytutu Historii UAM została zatwierdzona przez Centralną Komisję Kwalifikacyjną przy Prezesie Rady Ministrów w marcu 1977 r.

Tytuł profesora nadzwyczajnego nauk społecznych nadano mu 10 lipca 1986 r.

Jak wspomniano, początkowo (lata 1952-1968) pracował w Wojewódzkim Archiwum Państwowym w Łodzi. Następnie został zatrudniony w Instytucie Śląskim w Opolu, kolejno na stanowiskach: adiunkta, docenta i profesora w Zakładzie Stosunków Międzynarodowych (lata 1973-1993). Tu w ramach planu prac badawczych Zakładu zajmował się badaniem stosunków politycznych obu państw niemieckich w latach 1949-1969 i polityki wschodniej SPD (1945-1969), stosunków PRL-NRD i sytuacji Serbów Łużyckich w NRD, a także życia społeczno-organizacyjnego Polonii w Niemczech.

W okresie od czerwca 1961 r. do początku 1971 r. pełnił funkcję sekretarza Regionalno-Naukowego Zespołu Niemcoznawczego Zarządu Wojewódzkiego Towarzystwa Rozwoju Ziemi Zachodnich w Łodzi. Przewodniczącym tego Zespołu był prof. dr J. Dutkiewicz. Zespół ten zorganizował w latach 1961-1970 dwanaście sesji niemcoznawczych w Łodzi, Tomaszowie Mazowieckim, Zduńskiej Woli. W 1971 r. Zespół Niemcoznawczy został przejęty przez Łódzkie Towarzystwo Naukowe jako samodzielna jednostka na prawach Komisji. Przewodniczącym jej pozostał prof. J. Dutkiewicz.

Od marca 1972 do lipca 1973 r. był zatrudniony na połowie etatu w Biurze Dokumentacji Technicznej Ministerstwa Przemysłu Lekkiego w Łodzi. Zajmował się tłumaczeniem tekstów ekonomicznych i technicznych z języków niemieckiego, francuskiego i angielskiego. W latach 1969-1972 podejmował pracę naukową, kontynuując nawiązaną wcześniej współpracę z następującymi instytucjami: Instytutem Śląskim w Opolu, Instytutem Zachodnim w Poznaniu, Instytutem Historii Polskiej Akademii Nauk i Wojskowym Instytutem Historycznym w Warszawie. W końcu 1971 r. podjął współpracę wydawniczą z Instytutem Historii Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu.

W omawianym czasie poszerzył swoje zainteresowania badawcze. Zajmował się problemami polityki zagranicznej Wielkiej Brytanii i Niemiec wobec II Rzeczypospolitej, ruchem hitlerowskim w Republice Weimarskiej i w III Rzeszy, polityką wschodnią RFN, jak również działalnością związków przesiedleńczych i placówek naukowych Ostforschung w Niemczech Zachodnich.

W 1963 r. M. Cygański rozpoczął współpracę z Komisją Historyczną Zarządu Związku Bojowników o Wolność i Demokrację w Łodzi. Czynnie wspierał pracę tej Komisji, wygłaszając referaty i prelekcje oraz uczestnicząc w pracach redakcyjnych biuletynu historyczno-informacyjnego Okręgu Łódzkiego ZBoWiD-u pt. „Walka i Praca”, wychodzącego w latach 1972-1973.

Od grudnia 1964 r. aktywnie współpracował z reaktywowaną w Łodzi Okręgową Komisją Badania Zbrodni Hitlerowskich. Był członkiem Prezydium tej Komisji. Następnie w 1975 r. współpracował z Główną Komisją Badania Zbrodni Hitlerowskich w Polsce w Warszawie.

Działalność publikacyjną rozpoczął w 1958 r. od studiów nad niemiecką problematyką w regionie łódzkim. Pierwsze artykuły o polskich organizacjach podziemnych w Łodzi w latach 1939-1941 publikował w czasopiśmie: „Archeion”, „Rocznik Łódzki”, „Walka i Praca”, „Znak”, „Przegląd Zachodni”. Według autorskich informacji z 22 III 1993 r. był autorem 15 książek, ponad 150 artykułów i recenzji opublikowanych w czasopiśmie naukowych. Liczne prace publikowane poświęcił problematyce łódzkiej. Zawierają one źródłowo udokumentowane dzieje miasta i losy łódzian

a także wielu miast województwa z okresu przed 1939 rokiem, a także z lat wojennych. Duża liczba publikacji prof. Cygańskiego zawiera opracowania problemów mniejszości niemieckiej w Polsce i państwach Europy środkowo-wschodniej oraz położenia ludności polskiej w Rzeszy. Nie pomijał też problemów odnoszących się do stosunków międzynarodowych w Europie, głównie dotyczących stosunku mocarstw europejskich do Polski.

Prof. M. Cygański był członkiem wielu regionalnych i specjalistycznych towarzystw naukowych, między innymi: Opolskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk, Bydgoskiego Towarzystwa Naukowego, Towarzystwa Polsko-Austriackiego, Instytutu Zachodniego w Poznaniu, Towarzystwa Łączności z Polonią Zagraniczną „Polonia”, „Stowarzyszenia Wisła-Odra”, Wspólnota Polska.

Maria Magdalena Blombergowa

Profesor Aleksandra Teresa Jewtuchowicz (1948-2016)

15 maja 2016 roku odeszła od nas prof. dr hab. Aleksandra Jewtuchowicz, ekonomistka, współzałożycielka łódzkiego ośrodka studiów regionalnych i lokalnych, wieloletni zasłużony pracownik Uniwersytetu Łódzkiego. Profesor Jewtuchowicz była jedną z czołowych polskich uczonych w dziedzinie ekonomii miasta i regionu oraz polityki regionalnej. Była też wielką popularyzatorką koncepcji terytorialnego paradygmatu rozwoju. Pani Profesor była córką znanego geografa prof. dr. hab. Stefana Jewtuchowicza, pracownika Wydziału Nauk Geograficznych Uniwersytetu Łódzkiego.

Aleksandra Jewtuchowicz była absolwentką Wydziału Ekonomiczno-Socjologicznego Uniwersytetu Łódzkiego (1969). Po ukończeniu studiów, w latach 1969-1973, pracowała w Wojewódzkiej Komisji Planowania Gospodarczego w Łodzi, lecz w 1973 roku zdecydowała się na powrót na łono alma mater. Od tamtej pory Jej dalsza kariera zawodowa związana była z Uniwersytetem Łódzkim. Początkowo pracowała jako asystent w Zakładzie Ekonomiki Przemysłu Instytutu Ekonomiki Produkcji, od 1974 roku w Zakładzie Rozwoju Miast (przemianowanym w 1976 r. na Zakład Ekonomiki Rozwoju Miast), a od 1978 roku w nowo utworzonym Instytucie Polityki Regionalnej.

Jej kariera naukowa rozwijała się bardzo dynamicznie. W 1978 roku obroniła pracę doktorską *Wpływ przedsiębiorstw przemysłowych na poprawę warunków życia ludności miejskiej wybranych województw* napisaną pod kierunkiem Jerzego Regulskiego, w 1988 r. habilitowała się i została mianowana docentem, a od 1990 roku profesorem nadzwyczajnym Uniwersytetu Łódzkiego. W 2006 otrzymała tytuł profesora nauk ekonomicznych.

Profesor Jewtuchowicz w 1992 roku została kierownikiem nowo utworzonego Zakładu Ekonomiki Regionalnej i Ochrony Środowiska (przekształconego w 2005 w Katedrę Gospodarki Regionalnej i Środowiska), w 2005 dyrektorem nowo utworzonego Instytutu Gospodarki Przestrzennej. Dzięki Jej staraniom w 1997 roku na Wydziale Ekonomiczno-Socjologicznym Uniwersytetu Łódzkiego uruchomiony został, jako jeden z pierwszych w Polsce, kierunek studiów: gospodarka przestrzenna, który w tym czasie, na studiach ekonomicznych był zupełnie nowatorskim, interdyscyplinarnym kierunkiem kształcenia i od początku cieszył się dużą popularnością wśród studentów.

Pani Profesor była autorką ponad 100 artykułów opublikowanych w Polsce i poza granicami kraju, redaktorem licznych monografii naukowych. Do najważniejszych książek Jej autorstwa należą pozycje, zaliczane dziś do kanonów literatury poświęconej terytorializacji procesów rozwoju: *Efekty zewnętrzne w procesach urbanizacji i uprzemysłowienia* (1987) i *Terytorium i współczesne dylematy jego rozwoju* (2005).

Profesor Aleksandra Jewtuchowicz była nie tylko wybitnym akademikiem, ale przede wszystkim znakomitym wychowawcą nowych pokoleń badaczy. Jej ogromna wiedza, doświadczenie, życzliwość i wyjątkowa otwartość w stosunku do ludzi powodowały, że zarówno studenci, jak i doktoranci wybierali Ją na promotora swoich prac i dysertacji. Profesor zbudowała duży, młody zespół współpracowników, złożony głównie z Jej doktorantów.

Dziś, w kilka zaledwie miesięcy, które upłynęły od odejścia Pani Profesor, wspominamy Jej osobę i czas, jaki dany nam było spędzić w Jej towarzystwie, zarówno na uczelni, jak i poza jej murami. Pisząc to krótkie wspomnienie, trudno jest nam się ograniczyć do suchych faktów, opisujących dorobek i przebieg kariery naukowej Profesor Aleksandry Jewtuchowicz. Dla nas – osób mających zaszczyt oraz przywilej pracy i codziennego z Nią kontaktu – brak Oli wśród nas jest szczególnie odczuwany. Jej życzliwość, serdeczność w kontaktach z drugim człowiekiem, właściwy dystans do świata i wyjątkowe poczucie humoru tak wiele nas nauczyły, i tak wielką stanowią dla nas stratę. Wspominamy dziś nie tylko naszego mądrego Nauczyciela, ale także nieocenioną Koleżankę i oddaną Przyjaciółkę.

*Dr hab., prof. UŁ Aleksandra Nowakowska
z zespołem Pracowników Katedry Gospodarki Regionalnej i Środowiska*

Akademicy wypromowani przez Profesor Aleksandrę Jewtuchowicz to: (ś.p.) dr Nina Joachimiak (1993), dr hab. Aleksandra Nowakowska (1998), dr Monika Słupińska (2001), dr Cezary Brzeziński (2002), dr Zbigniew Przygodzki (2004), dr Jacek Chądzyński (2005), dr Mariusz Sokolowicz (2006), dr Agnieszka Rzeńca (2007), dr Marcin Feltynowski (2008), dr Zofia Dolewka (2008), dr Beata Wieteska-Rosiak (2010), dr Marek Wojciechowski (2013), dr Aleksandra Nykiel (2016), dr Izabella Dąbrowska – Mikuta (2016).

Profesor Leszek (Lech) Jerzy Stefan Kajzer (1944-2016)

Profesor Leszek Kajzer, archeolog, historyk kultury materialnej, badacz architektury militarnej, dworów, pałaców, klasztorów i kościołów poznawanych przy użyciu metod archeologiczno-architektonicznych, zainteresowany średniowieczem i czasami nowożytnymi a także problemami konserwatorstwa i ochrony zabytków.

Urodził się 11 sierpnia 1944 r. w Milanówku koło Warszawy. W 1950 r. przyjechał do Łodzi. Tu ukończył szkołę podstawową i liceum. Po maturze, którą zdał w 1962 r., rozpoczął studia na Wydziale Filozoficzno-Historycznym Uniwersytetu Łódzkiego, na kierunku: archeologia Polski pierwotnej i starożytnej. Ukończył je w 1967 r. i obroniwszy pracę na temat *Współczesny stan badań nad zagadnieniem ciągłości osadnictwa*, napisaną pod kierunkiem prof. dr hab. Konrada Jażdżewskiego, otrzymał tytuł magistra filozofii w zakresie archeologii.

W tym samym roku został zatrudniony na stanowisku asystenta w Zakładzie Archeologii Polski Środkowej Instytutu Historii Kultury Materialnej Polskiej Akademii Nauk. Wszedł w skład nowo utworzonej Pracowni Historii Dawnego Uzbrojenia, którą kierował prof. Andrzej Nadolski. Zadaniem tej pracowni było podjęcie badań nad problemami broni i uzbrojenia w średniowieczu i czasach nowszych. Grupa badawcza, którą popularnie określano mianem „bronioznawcy”, zajmowała się zbieraniem materiałów do przygotowywanego katalogu, obejmującego uzbrojenie i ubiór rycerski w średniowieczu. Z czasem zakres zainteresowań bronioznawców obejmował młodsze odcinki dziejowe. Członkowie tej grupy penetrowali muzea, biblioteki, archiwa miejskie, państwowe, kościelne i prywatne,

a także zespoły klasztorne. Wymienione obiekty kryły interesujące i cenne zabytki ikonograficzne, które wymagały od badaczy znajomości historii sztuki, w związku z tym ta dziedzina nauki stała się dla L. Kajzera kolejną specjalnością, którą zgłębił tak doskonale, jak archeologię. Rezultatem tych poszukiwań była praca nt. *Uzbrojenie i ubiór rycerski w średnio-wiecznej Małopolsce w świetle źródeł ikonograficznych*, którą przedstawił i obronił w 1973 r. w Instytucie Historii Kultury Materialnej PAN w Warszawie. Na tej postawie otrzymał stopień doktora i stanowisko adiunkta.

W 1978 r. w wyniku porozumienia między instytucjami przeszedł do pracy w Katedrze Archeologii Uniwersytetu Łódzkiego. W maju 1980 r. odbył kolokwium habilitacyjne na podstawie rozprawy *Studia nad świeckim budownictwem obronnym województwa łęczyckiego w XIII-XVII wieku* (druk 1980 r.). Po habilitacji został mianowany docentem, a od jesieni 1990 r. profesorem nadzwyczajnym. W lipcu 1991 r. został profesorem tytularnym, a w roku 1993 otrzymał etat profesora zwyczajnego. W nowym miejscu pracy zmienił kierunek swoich zainteresowań i podjął badania archeologiczno-architektoniczne obiektów obronnych, dworów i rezydencji, fortalicji i zespołów osadniczych z czasów od średniowiecza do nowożytności.

Podejmując badania tak różnorodnych obiektów, miał świadomość trudności, które go czekały, ale miał za sobą poważne doświadczenia i znajomość metod postępowania badawczego. Już w czasie studiów i po ich ukończeniu brał udział w pracach terenowych, prowadzonych przez znakomitych archeologów: Waldemara Chmielewskiego, Jerzego Kmiecńskiego, Janinę Kamińską, Andrzeja Nadolskiego. Za swego mistrza uznawał prof. Bohdana Guerquina – znakomitego znawcę zabytkowej architektury i jej dziejów.

Wypełniając swoje obowiązki dydaktyczne i administracyjne, jednocześnie prowadził liczne i długotrwałe badania terenowe. W jego badaniach uczestniczyli współpracownicy i studenci, odbywający praktyki terenowe. W latach pracy na Uniwersytecie Łódzkim samodzielnie, lub korzystając ze współpracy kolegów, kierował wykopaliskami na około stu stanowiskach archeologicznych, prowadził liczne badania weryfikacyjno-sondazowe w Polsce i wielu krajach europejskich, np. Wielkiej Brytanii, Danii, Hiszpanii, na Węgrzech i w Czechosłowacji. Materiały z badań opracowane zostały w publikacjach L. Kajzera, a także stały się podstawą wielu prac dyplomowych studentów archeologii.

Profesor Kajzer pisał dużo, a relacje z badań publikował w krótkim czasie po ich zakończeniu. O wielkości Jego dorobku piśmienniczego świadczy liczba publikacji, która sięga niemal 600 pozycji, w tym 26 książek (kilka powstało przy udziale innych autorów). Prace Jego opublikowano w piętnastu krajach Europy i w Stanach Zjednoczonych. Kilka

publikacji uznawanych jest jako dzieła podręcznikowe, które służyć mogą nie tylko studentom, ale także wszystkim „prowadzącym rozpoznania archeologiczno-architektoniczne, stanowiącym przewodnik postępowania badawczego począwszy od prac przygotowawczych do eksploracji, a kończąc na opracowaniach wyników przeprowadzonych rozpoznań” (S. Kołodziejski). Dziełem, które odzwierciedla obszerny zakres wiedzy i zainteresowań Profesora, jest wydany w postaci albumowej *Leksykon zamków w Polsce* (2000 r.). Obok archeologii i historii kolejną dziedziną Jego zainteresowań była historia sztuki, szczególnie historia architektury.

W działalności Profesora bardzo ważne miejsce zajmowała dydaktyka. Prowadził wykłady kursowe, monograficzne, seminaria magisterskie i doktoranckie, na które uczestnicy przybywali z różnych ośrodków naukowych – polskich i zagranicznych.

Poważnym osiągnięciem jest kształcenie i promowanie młodej kadry. Pod Jego opieką zdobyło dyplomy licencjackie – 32 osoby; magisterskie – 187 osób, doktorskie – 16 osób. Ponadto Profesor przygotował 5 wniosków w sprawie nadania stopni profesorskich, napisał około 20 recenzji prac doktorskich i około 10 recenzji prac habilitacyjnych.

Od stycznia 1992 roku pełnił funkcję kierownika Katedry Archeologii Uniwersytetu Łódzkiego. Za Jego kadencji Katedra została przekształcona w Instytut Archeologii. Na podstawie Zarządzenia Rektora, prof. dr hab. Michała Seweryńskiego, z dn. 31.05.1996 r. powstał Instytut Archeologii z następującymi jednostkami naukowo-dydaktycznymi: Katedrą Archeologii Historycznej (wraz ze Stacją Archeologiczną w Klonowicach), Katedrą Bronioznawstwa, Zakładem Epoki Brązu i Żelaza (od 2000 r. Katedra), Zakładem Archeologii Pomorza (ze stacją w Białych Błotach), Zakładem Epoki Kamienia, Pracownią Archeologii Śródziemnomorskiej, Biblioteką oraz Pracownią Konserwacji Zabytków i pionem technicznym.

Prof. L. Kajzer, podtrzymując zapoczątkowaną przez poprzedników ideę współpracy z zagranicznymi instytucjami naukowymi, większą uwagę skupił na podniesieniu rangi i prestiżu łódzkiej archeologii uniwersyteckiej. Drogą do tego celu były starania o zwiększenie liczby samodzielnych pracowników naukowych, mobilizacja młodszych pracowników do podnoszenia kwalifikacji przez zdobywanie kolejnych stopni naukowych, a także podejmowanie działań administracyjnych i organizacyjnych, dających możliwość permanentnego rozwoju naukowo-badawczego współpracowników. Dla podniesienia rangi Instytutu Archeologii UŁ ważnym czynnikiem stała się rozbudowa oferty edukacyjnej, zawierającej różnorodne specjalizacje, prezentowane przez dobrze wykształcone kadry dydaktyków.

Zasługą prof. L. Kajzera było doprowadzenie Instytutu do tak wysokiego poziomu, na którym odzyskał prawa akademickie w zakresie doktoryzowania (od 24.03.1997) oraz habilitowania (od 28.02.2005). Ponadto, poddając Instytut okresowej ocenie Uniwersyteckiej Komisji Akredytacyjnej (po raz pierwszy 25.06.1999 roku), uzyskał akredytację na pięć lat, ponawianą kilkakrotnie na kolejne lata.

Do trudnych problemów organizacyjnych, które prof. Kajzer starał się rozwiązać, by poprawić funkcjonowanie Instytutu, należały sprawy lokalowe. Dla przypomnienia informacja: początkowo Katedra Archeologii UŁ mieściła się na pl. Wolności 14 w gmachu należącym do Muzeum Archeologicznego i Etnograficznego. Potem przemieszczana była wielokrotnie. Na skutek interwencji prof. L. Kajzera, licznych wizyt i pism do Pana Rektora, jesienią 1996 r. władze uniwersyteckie przydzieliły Instytutowi lokum w kamienicy przy ul. Pomorskiej 96. Lokal ten nie zapewniał dostatecznych warunków pracy dydaktycznej i działalności naukowej. Po wielu latach, dzięki nieustannym staraniom L. Kajzera o poprawę sytuacji lokalowej Instytutu Archeologii, Rektor UŁ prof. dr hab. Wiesław Puś podjął decyzję o przekazaniu Instytutowi budynku przy ul. Uniwersyteckiej 3. Przeprowadzka odbyła się w ostatnie dni grudnia 2008 r. już po dobrowolnej rezygnacji prof. L. Kajzera z kierowania Instytutem. W mijającym roku, gdy zabrakło Profesora Kajzera – Instytut przeżywa nowy etap „wędrówki”.

Profesor L. Kajzer był członkiem licznych komitetów komisji i towarzystw naukowych w kraju i za granicą. Wiele z nich powierzyło Mu ważne funkcje. Był On członkiem Polskiego Komitetu Narodowego ICOMOS, członkiem międzynarodowych korporacji badaczy zamków – Comite Permanent „Castrum Bene” oraz Castella Maris Baltici, członkiem komitetu European Symposium for Teacher of Medieval Archaeology, Rady Programowej Narodowego Instytutu Dziedzictwa, Komitetu Nauk Pra- i Protohistorycznych PAN oraz wiceprzewodniczącym Komisji Archeologii Średniowiecza i Nowożytności tegoż Komitetu. Był członkiem Rady Ochrony Zabytków przy trzech kolejnych ministrach Kultury i Dziedzictwa Narodowego; członkiem ministerialnych rad archeologicznych, ekspertem Uniwersyteckiej Komisji Akredytacyjnej w zakresie archeologii, członkiem muzealnych rad naukowych; członkiem rad redakcyjnych czasopism, w tym „Kwartalnika Historii Kultury Materialnej PAN”; rad naukowych przy wojewódzkich konserwatorach zabytków, np. w Poznaniu i w Łodzi. Był członkiem towarzystw naukowych: Łódzkiego Towarzystwa Naukowego, Stowarzyszenia Historyków Sztuki, Włocławskiego Towarzystwa Naukowego, Towarzystwa Naukowego Sandomierskiego i kilku innych.

Za swoje prace i osiągnięcia w zakresie dydaktyki oraz działalności badawczej i naukowej był nagradzany i odznaczony. W 1997 r. od Uni-

wersytetu Łódzkiego otrzymał Srebrny Krzyż Zasługi. Wojewoda Kujawsko-Pomorski z okazji 35-lecia pracy naukowej uhonorował Go w 2005 r. Złotym Krzyżem Zasługi. Łódzki Oddział Stowarzyszenia Historyków Sztuki odznaczył Go pamiątkowym Medalem Stowarzyszenia. Otrzymywał wielokrotnie medale i odznaczenia za zasługi w badaniu i ochronie zabytków w poszczególnych województwach.

W uznaniu osiągnięć w dziedzinie nauki i dydaktyki, a także jako wyraz wielkiego szacunku i sympatii współpracowników, przyjaciół, kolegów i wychowanków powstało zbiorowe dzieło, pt. *Przeszłość z perspektywy źródeł materialnych i pisanych. Praca dedykowana prof. dr hab. Leszkowi Kajzerowi z okazji 35-lecia pracy naukowej* [Archaeologia Historica Polona 2005, t. 15/1 i 2], wydane przez Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu w 2005 r.

Profesor Leszek Kajzer zmarł 25 września 2016 r., uroczystości pogrzebowe odbyły się 30 września na Cmentarzu Rzymskokatolickim św. Józefa w Łodzi, ul. Ogrodowa 39.

Pozostanie w naszej pamięci i sercach na zawsze.

Maria Magdalena Blombergowa

Profesor Bronisława Natalia Kopczyńska-Jaworska (1924-2016)

Urodziła się 1 maja 1924 w Poznaniu, zmarła 29 grudnia 2016 w Łodzi. Była wybitnym polskim etnografem i etnologiem.

Profesor Bronisława Kopczyńska-Jaworska zdała maturę w 1943 roku na tajnych kompletach w Warszawie. W czasie okupacji studiowała w Wolnej Wszechnicy Polskiej, gdzie zetknęła się po raz pierwszy ze swoją nauczycielką i mistrzynią – prof. Kazimierą Zawistowicz-Adamską. Po II wojnie światowej kontynuowała studia na Uniwersytecie Łódzkim na kierunku etnografia. W roku 1948 uzyskała tytuł magistra filozofii w zakresie etnografii z etnologią na podstawie pracy *Gospodarka pasterska w Beskidzie Śląskim*. Stopień doktora nauk humanistycznych otrzymała w 1959 roku na podstawie dysertacji *Pasterstwo wysokogórskie i szalaństwo w Tatrach*, zaś stopień doktora habilitowanego uzyskała w 1967 roku na podstawie rozprawy *Stosunki gospodarczo-społeczne w tradycyjnej kulturze Karpat Północnych*. Od ukończenia studiów do roku 1994

(kiedy przeszła na emeryturę) pracowała w Katedrze Etnografii (obecnie Instytut Etnologii i Antropologii Kulturowej) Uniwersytetu Łódzkiego. Przeszła wszystkie szczeble kariery naukowej: od asystentury przez stanowisko adiunkta (1956), docenta (1967) do profesora nadzwyczajnego (1980). Tytuł profesora zwyczajnego otrzymała w 1990 roku. Pełniła na Uniwersytecie Łódzkim różne funkcje administracyjne: kierowała Katedrą Etnografii (1970-1994), była członkiem Senatu (1967-1970) oraz prodziekanem do spraw studenckich na Wydziale Filozoficzno-Historycznym (1970-1973).

Profesor B. Kopczyńska-Jaworską uznaje się za twórczą i samodzielną kontynuatorkę łódzkiej szkoły etnograficznej. Szkoła ta uformowała się w latach pięćdziesiątych XX wieku, czyli w czasie przebudowy metodologicznej powojennej etnografii, lecz przed zmianą antropologicznego paradygmatu, określającego powszechny dziś status poznawczy antropologii. Każę to zwrócić baczną uwagę na przynależność Profesor B. Kopczyńskiej-Jaworskiej do określonej tradycji intelektualnej, implikującej „wspólnotę poglądów, metod i sposobów wyjaśniania, a więc swego rodzaju paradygmatu badawczego ukształtowanego przez określonego mistrza lub grupę mistrzów i jego uczniów”¹. Bronisława Kopczyńska-Jaworska terminowała u Kazimierzy Zawistowicz-Adamskiej, którą uznaje się za twórczynię łódzkiej szkoły etnograficznej. Etnografię uprawianą przez K. Zawistowicz-Adamską i jej uczniów wyróżniały: praca zespołowa w obrębie jednego tematu lub problemu badawczego, nacisk kładziony na badania terenowe, które prowadzono w pojedynczych wsiach lub społecznościach lokalnych, wydobywając określony aspekt społeczny czy kulturowy, ponadto współdziałanie etnografii z naukami pokrewnymi i korzystanie z ich doświadczeń. Wiele poglądów na sposób i kierunek uprawiania etnografii przejęła Bronisława Kopczyńska-Jaworska od swej mistrzyni, co niejednokrotnie wyrażała w publikacjach. Wszystkie jej badawcze zainteresowania oparte były na badaniach terenowych – kluczowych dla etnografii w ogóle, ale była to też cecha szczególnie ważna dla profilu naukowego, etosu zawodowego i zaplecza metodologicznego panującego w etnograficznym ośrodku łódzkim. Była skrupulatnym badaczem ogarniętym ciekawością poznania świata i ludzi, a ta ciekawość nie była tylko cechą zawodową, ale cechą człowieka przyjaznego ludziom. Zawód badacza był dla niej powołaniem, nauka szczególnie rodzajem służby, nie zaś sposobem na zdobywanie zaszczytów czy zarobkowania.

Największe dokonania Bronisławy Kopczyńskiej-Jaworskiej to napisanie pierwszego w Polsce i, jak na owe czasy, prekursorskiego podręcznika etnograficznych badań terenowych²; wieloletnie badania kultury i gospodarki pasterskiej w Karpatach do dziś uznawane przez wielu badaczy za pionierskie

¹ M. Buchowski, *Fratrie i klany nowo-plemienia antropologów w Polsce*. W: *Etnografia polska między ludoznawstwem a antropologią*. Red. A. Posern-Zieliński. Poznań 1995, s. 39.

² B. Kopczyńska-Jaworska, *Metodyka etnograficznych badań terenowych*. Warszawa 1969.

dla europejskich badań regionalnych; położenie podwalin pod rozwój rodzimej antropologii miasta (inspirowane myślą takich badaczy miasta, jak np. Ulf Hannerz, Jacques Gutwirth, Colette Petonnet) oraz wprowadzenie informacji i dokumentacji etnograficznej w XXI wiek (m.in. opracowanie koncepcji i edycji internetowej Bibliografii Etnografii Polskiej³).

Naukowa twórczość Bronisławy Kopczyńskiej-Jaworskiej została również ukształtowana poprzez klimat powojennej Łodzi, kontakty i współpracę z uczonymi wytyczającymi nowe sposoby myślenia w naukach społecznych: Janem Szczepańskim, Józefem Chałasińskim, Antoniną Kłoskowską i Kazimierzem Dobrowolskim, Janem Lityńskim. Ówczesni etnografowie, do których Profesor Kopczyńska-Jaworska należała, ustalili kanon teoretyczno-metodologiczny prac badawczych, co pozwala zaliczyć ich do kręgu uczonych reprezentujących podejście historyczne (rekonstrukcja zjawisk społecznych i kulturowych) i podejście socjologizujące (analiza faktu społecznego i kulturowego).

Profesor B. Kopczyńska-Jaworska należała do jednego z ostatnich pokoleń inteligencji polskiej, których drugim językiem służącym do kontaktów zawodowych i towarzyskich był język francuski. Była z zainteresowań prywatnych i relacji zawodowych frankofilką. Głęboko zaangażowała się w tworzenie (od 1988), a potem udział w pracach badawczych i corocznych spotkaniach francuskojęzycznego europejskiego towarzystwa naukowego Eurethno⁴, łączącego etnografów, folklorystów i historyków. Skupia ono do dziś badaczy z całej Europy, służy wymianie myśli i dokonań badawczych; stwarza ramy pod uprawianie porównawczej etnologii europejskiej. Była to idea bliska Profesor Kopczyńskiej-Jaworskiej i przez nią stosowana.

Pani Profesor zawsze była ciekawa świata i ludzi, a ciekawość ta nie była cechą tylko zawodową. Do końca była zainteresowana tym, co dzieje się w polskiej i światowej etnologii i antropologii kulturowej. Jej trafne komentarze oraz doświadczenia zawodowe i życiowe pomogły wielu z nas. O otwartości i chęci dzielenia się wiedzą i mądrością życiową – a umiała też opowiadać i skupiać wokół siebie kolejne, coraz młodsze pokolenia etnologów – świadczy to, że na pogrzebie żegnali Ją nie tylko etnolodzy reprezentujący niemal wszystkie generacje: od roczników powojennych, przez średnie pokolenia, po obecnych czterdziesto-, trzydziesto- i dwudziestolatków. Wymagała od nas wiele, wzbudzała szacunek, imponowała erudycją, ale obdarzała nas też życzliwością, ciepłem i sympatią. Chwaliła i doceniała nas, a o błędach rozmawiała w ten sposób, że chciało się je natychmiast poprawić i nauczyć pracować lepiej. Odznaczała się dyskrecją, nie oceniała pochopnie, dawała

³ <http://odie.ptl.info.pl/>

⁴ Pełna nazwa: Réseau de l'ethnologie et de l'historiographie européenne Eurethno auprès d'une Fédération Européenne des Réseaux Européens de Coopération Scientifique et Technique du Conseil de l'Europe (F.E.R.), zob. www.eurethno.altervista.org

szansę. Zaszczepiła w wielu młodszych rocznikach ciekawość, a nawet fascynację swoją mistrzynią – profesor Kazimierą Zawistowicz-Adamską. Kiedy była już na emeryturze i rzadko opuszczała w późniejszych latach rodzinny dom przy ul. Zelwerowicza w Łodzi, położony tak blisko Uniwersytetu i Biblioteki Uniwersyteckiej, adres ten stał się dla niektórych z nas ważnym miejscem. Przychodziliśmy opowiadać Pani Profesor o różnych sprawach, również prywatnych.

Będzie Jej bardzo brakowało.

Grażyna Ewa Karpińska, Inga B. Kuźma
Instytut Etnologii i Antropologii Kulturowej UŁ

Wydział III **Nauk Matematyczno-Przyrodniczych**

Profesor Janusz Hereźniak **(1935–2016)**

W Łodzi, 6 marca 2016 r., zmarł nieoczekiwanie emerytowany profesor Janusz Maciej Hereźniak, długoletni pracownik Uniwersytetu Łódzkiego – od roku 1961 do przejścia na emeryturę w 2005 roku; członek zwyczajny Łódzkiego Towarzystwa Naukowego od 1989 r. oraz członek Częstochowskiego Towarzystwa Naukowego od 1995 r., a od 1996 r. jego wiceprezes. Dnia 17 grudnia 2012 r. otrzymał tytuł Członka Honorowego Częstochowskiego Towarzystwa Naukowego.

Urodził się 24 stycznia 1935 roku w Wanczowie nad Wartą, w gminie Mstów, niedaleko Częstochowy. Rodzicami byli Stefan i Waleria, z domu Kowalczyk. W roku następnym rodzina przeniósł się do Częstochowy, gdzie zamieszkała na stałe. Do Powiatowej Szkoły Podstawowej, a następnie Liceum Ogólnokształcącego im. H. Sienkiewicza uczęszczał w mieście zamieszkania. W latach 1953–1956 pracował w Szpitalu Miejskim im. Władysława Biegańskiego jako laborant rentgenowski. Okres pracy w laboratorium wspominał po latach z wielkim szacunkiem dla współpracowników i panującej atmosfery.

W roku 1956 zdaje egzamin wstępny z pozytywnym wynikiem na Wydziale Biologii i Nauk o Ziemi Uniwersytetu Łódzkiego i zostaje przy-

jęty na I rok studiów, na kierunku biologia. Początkowe lata studiów wpływają na zainteresowaniu się zoologią, czego wyrazem są fotografie zamieszczane w czasopismach naukowych i popularno-naukowych. Pod koniec studiów zaczął wykazywać zainteresowania botaniką, a to za przyczyną wykładów prof. dr. hab. Jakuba Mowszowicza z systematyki roślin, fitogeografii i ekologii roślin. Pracę magisterską wykonał pod kierownictwem ww. Profesora, a dotyczyła ona tematyki leśnej: *Rezerwat modrzewiowy Trębaczew*. Niniejszy, interesujący obiekt przyrodniczy stał się przez wiele lat przedmiotem zainteresowań florystycznych i fitosocjologicznych prawie całego zespołu Zakładu Systematyki i Geografii Uniwersytetu Łódzkiego. W lutym 1961 r. został zatrudniony w nim na stanowisku technika, a po uzyskaniu magisterium, od października tego roku, przeszedł na etat asystenta naukowo-dydaktycznego.

W związku z odkryciem w okolicach Bełchatowa dużych pokładów węgla brunatnego oraz budową Bełchatowskiego Okręgu Górniczo-Energetycznego (BOGE) zanośli się na duże zmiany w szacie roślinnej i krajobrazie tego obszaru, mało dotychczas przeobrażonego działalnością ludzką. Po zakończeniu badań terenowych w rezerwacie przyrody Trębaczew otrzymał od kierownika Zakładu Systematyki i Geografii Roślin UŁ nowe zadanie, polegające na prowadzeniu badań roślin wodnych związanych z siedliskami rzeki Widawki, usytuowanej na obszarze BOGE. Fakt ten wiązał się nie tylko ze zmianą grupy roślin, będących przedmiotem badań, ale także jej poszerzeniem. Powierzenie mgr. Januszowi Hereźniakowi tego tematu badań dawało gwarancję, że wywiąże się z tego trudnego zadania. Jego pracowitość, solidność i skrupulatność sprawiły, że obrona doktorska odbyła się w 1969 roku, a rozprawa doktorska ukazała się drukiem (*Zbiorowiska roślinne doliny Widawki*, 1972, *Monographiae Botanicae*, vol. 35: 1-160). Opracowanie to stanowi przykład dokumentacji bogactwa flory oraz roślinności tej nizinnej rzeki, uzupełnionej materiałami kartograficznymi i fotograficznymi, które je wzbogaciły.

W latach 1974-1975 dr J. Hereźniak odbył wraz z innymi pracownikami naukowo-dydaktycznymi Wydziału BNZ Uniwersytetu Łódzkiego pięciomiesięczną wyprawę naukową do północno-zachodniej Afryki Równikowej. Odbywała się ona samochodem ciężarowym „Star” i prowadziła przez NRD, RFN, Francję i Hiszpanię do Afryki.

Podczas wyprawy zebrał zielnik, liczący 1100 arkuszy roślin, pozwalających na identyfikację 338 gatunków, należących do 248 rodzajów, wchodzących w skład 87 rodzin, rosnących w 6 strefach klimatycznych. Po licznych konsultacjach z polskimi i zagranicznymi specjalistami oraz dużym nakładzie własnej pracy, po kilkunastu latach opublikował wyniki w artykule: Hereźniak J. 1999. *Elements of the vascular flora collected in France, Spain and West Africa during the Polish Scientific Expedition to*

Equatorial Africa 1974-75. Fragm. Flor. Geobot 44(2): 447-472 +69 phot. Poza tym przywiózł z wyprawy około 3 tysięcy zdjęć czarno-białych oraz około 4,5 tysiąca kolorowych. Stanowią one wysokiej jakości dokumentację fotograficzną – artystyczną, prawidłowo opisaną, co do miejsca i daty.

Będąc pracownikiem naukowo-dydaktycznym Uniwersytetu Łódzkiego pozostawał stale w ścisłych związkach emocjonalnych i naukowych ze swoją Małą Ojczyzną, północną częścią Jury Krakowsko-Wieluńskiej – Jurą Częstochowską, interesującą krajobrazowo i atrakcyjną turystycznie. Poświęcił jej wielowątkową monografię botaniczną bogatą w treści, urozmaiconą materiałami kartograficznymi oraz artystycznymi fotografiami. Niniejsza publikacja: Hereźniak J. 1993. *Stosunki geobotaniczno-leśne północnej części Wyżyny Śląsko-Krakowskiej na tle zróżnicowania i przemian środowiska*. Monogr. Bot. 75, ss. 368 +51 fot., stała się podstawą przeprowadzenia kolokwium habilitacyjnego (22 listopada 1994 roku), po którym Rada Wydziału Biologii i Nauk o Ziemi UŁ nadała Mu stopień doktora habilitowanego w dyscyplinie ekologia. 1 lipca 1996 r. otrzymał stanowisko profesora nadzwyczajnego UŁ, a 1 października tego samego roku został kierownikiem Katedry Botaniki, a następnie Katedry Geobotaniki i Ekologii Roślin, pełniąc tę funkcję do 2005 r., tj. do przejścia na emeryturę. 22 stycznia 2003 r. Prezydent RP nadał Mu tytuł naukowy profesora zwyczajnego nauk biologicznych.

Prof. J. Hereźniak opublikował ponad 160 prac, w tym 70 prac naukowo-badawczych, z których 10 to książki. Już same liczby mówią o znaczącym dorobku autorskim. Na podkreślenie zasługują prace stanowiące syntezę tekstu oraz fotografii artystycznej, jak: *Zielone grądy i czarne bory Białowieży, Rezerwy przyrody ziemi częstochowskiej* oraz ostatnie dzieło życia *Mocarze czasu, pomnikowe drzewa na świecie i na ziemi łódzkiej*, 2013, Łódzkie Towarzystwo Naukowe, Łódź, Drukarnia Wojskowa, ss. 391, obrazujące w wyjątkowy sposób dziedzictwo przyrodnicze i kulturowe wymienionych w tytule obszarów. Dzieło to otrzymało Złoty Ekslibris Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej im. Józefa Piłsudskiego w Łodzi – nagrodę za rok 2013 w kategorii najlepszej książki o ziemi łódzkiej.

Prawie pół wieku swego życia poświęcił badaniu szaty roślinnej i ochronie wyjątkowego obszaru pod względem przyrodniczym i krajobrazowym, jakim jest Jura Częstochowska. Był współautorem i propagatorem idei utworzenia Jurajskiego Parku Narodowego w tym terenie. Do realizacji tego celu szukał sprzymierzeńców wśród nauczycieli, leśników, samorządów, organizacji, związków, towarzystw itp. W opracowaniu Hereźniak J. 2004, *Z Jurajskim Parkiem Narodowym do Unii Europejskiej*, Częstochowskie Towarzystwo Naukowe, ss.1-46, 7 tab., 50 fot., przedstawił walory obiektu i korzyści płynące z jego powołania. Zdając sobie sprawę

z trudności utworzenia parku, dedykował tę niewielką pracę społeczeństwu i młodzieży – mieszkańcom gmin tego terenu.

Będąc geobotanikiem, ekologiem i dendrologiem, widział w fotografii artystycznej ważny czynnik wzbogacający treści naukowe oraz dokumentujący obiekty przyrodnicze. Owe perły fotograficzne utrwalane przez Niego całymi latami na kliszach będą świadczyły o zmianach zachodzących w przyrodzie żywej i nieożywionej.

Na dorobek twórczy składa się około 45 tysięcy negatywów czarno-białych oraz 18 tysięcy kolorowych. Z pogranicza fotografii artystycznej oraz nauk przyrodniczych opublikował 13 oryginalnych prac.

Brał udział w 35 wystawach indywidualnych oraz prawie 50 ekspozycjach zbiorowych, a prace Jego znajdują się w muzeach, galeriach, centrach i salonach osób prywatnych, zarówno w kraju, jak i za granicą.

Będąc prawie 50 lat nauczycielem akademickim prowadził prawie wszystkie zajęcia przewidziane programem studiów, poczynając od zajęć kursowych z botaniki, fitogeografii, ekologii i dendrologii, w tym ćwiczenia laboratoryjne i zajęcia terenowe, pracownie specjalizacyjne i magisterskie, seminaria oraz wykłady. Do zajęć przygotowywał się z dużą sumiennością, wzbogacając je o najnowsze odkrycia w nauce, przywiązując wielką wagę do oprawy ilustracyjnej. Nowatorskimi wykładami były „Film i fotografia w edukacji ekologicznej” oraz „Sztuka ogrodów – wspólnota ochrony dziedzictwa naturalnego i kulturowego”. Względem studentów był wymagający, a zarazem wyrozumiały i obiektywny.

Wypromował 5 doktorów, 23 magistrów, 6 licencjatów oraz opiekował się 35 pracami magisterskimi. Był recenzentem w dwóch przewodach doktorskich, trzech kolokwiałach habilitacyjnych oraz autorem jednej recenzji na tytuł prof. zwyczajnego.

Uczestniczył w pracach wielu zespołów opiniodawczych oraz towarzystw, jak: Komitet Ochrony Przyrody PAN, Komitet Botaniki PAN, przewodniczący Wojewódzkiego Komitetu Ochrony Przyrody w Częstochowie i Łodzi, członek Rady Zespołu Parków Krajobrazowych Województwa Śląskiego w Katowicach, współorganizator Konkursu Dendrologicznego, pt. „Znam drzewa i krzewy” dla młodzieży szkolnej w Łodzi oraz Częstochowie, członek Rady Muzeum Częstochowskiego, członek Polskiego Towarzystwa Przyrodników im. M. Kopernika, Polskiego Towarzystwa Botanicznego, Polskiego Towarzystwa Turystyczno-Krajoznawczego, Ligi Ochrony Przyrody i innych. W wielu z nich pełnił zaszczytne funkcje, jak przewodniczącego, wiceprzewodniczącego lub był wyróżniony członkostwem honorowym.

Bardzo długa jest lista odznaczeń, wyróżnień i nagród, które otrzymał za działalność zawodową. Są to odznaczenia państwowe, resortowe, regionalne, społeczne, towarzystw naukowych, stowarzyszeń i związków

fotograficznych oraz Uniwersytetu Łódzkiego, z których warto wymienić: Złoty Krzyż Zasługi, Zasłużony dla Kultury Polskiej, Medal Komisji Edukacji Narodowej, Honorowa Odznaka m. Łodzi, Honorowa Odznaka „Zasłużonemu dla rozwoju województwa częstochowskiego”, Nagroda im. Karola Miarki; medale, dyplomy towarzystw i stowarzyszeń, związków fotograficznych oraz odznaki, medale i nagrody Uniwersytetu Łódzkiego.

Zmarły Profesor Janusz Hereźniak został pochowany 16 marca 2016 roku na Cmentarzu Komunalnym w Łodzi, przy ul. Smutnej, w Alei Zasłużonych. W uroczystości pogrzebowej udział wzięła Rodzina, Władze Uczelni, liczna rzesza Przyjaciół, Koleżanki i Koledzy, Współpracownicy, reprezentanci ośrodków akademickich, instytucji, organizacji społecznych, zrzeszeń związków fotograficznych itd.

Jan T. Siciński

Profesor Jerzy Kroh (1924-2016)

15 lutego 2016 r. zmarł profesor Jerzy Kroh, człowiek niezwykle zasłużony dla polskiej nauki, w tym zwłaszcza dla rozwoju badań radiacyjnych w Polsce. Był założycielem i wieloletnim dyrektorem Międzyresortowego Instytutu Techniki Radiacyjnej Politechniki Łódzkiej – jedyne w Polsce akademickiego ośrodka badań w dziedzinie chemii i technologii radiacyjnej. Profesor Kroh doprowadził w niełatwych czasach – na początku lat sześćdziesiątych XX wieku, do utworzenia naszego Instytutu: wybudowania jego siedziby, zgromadzenia niezbędnej aparatury, ale przede wszystkim do nakreślenia planów badań naukowych w nowej dyscyplinie naukowej, jaką była wówczas chemia radiacyjna. Przez 32 lata, kierując Instytutem, Profesor był motorem jego rozwoju. To w głównej mierze dzięki Niemu nasz Instytut znajduje się dziś, pod względem poziomu naukowego, w czołówce ośrodków radiacyjnych na świecie.

Profesor Kroh był uczonym wielkiego formatu, autorem kilkuset artykułów naukowych (w tym między innymi w „Nature” i „Science”) oraz promotorem 35 prac doktorskich. Napisał i zredagował wiele książek, był rektorem Politechniki Łódzkiej, a później wiceprezydentem Łodzi do spraw nauki i edukacji. Był członkiem rzeczywistym PAN (przewodniczącym Komisji Chemii Jądrowej Komitetu Nauk Chemicznych, wicepre-

wodniczący Komitetu Nauk Jądrowych i Radiacyjnych, wiceprzewodniczący Oddziału w Łodzi), członkiem honorowym Royal Society of Edinburgh, Polskiego Towarzystwa Badań Radiacyjnych, współzałożycielem i prezesem Rady Fundacji Badań Radiacyjnych, a także aktywnym członkiem Łódzkiego Towarzystwa Naukowego.

Długo by wyliczać wszystkie Jego zasługi dla polskiej i światowej nauki a także dla środowiska akademickiego. Dla nas, Jego uczniów i współpracowników z Instytutu Techniki Radiacyjnej, profesor Kroh pozostanie jednak przede wszystkim twórcą naszego Instytutu, naszym mistrzem i nauczycielem, wzorem naukowca, szefa i – również w trudnych czasach – prawego człowieka. Był człowiekiem spełnionym, wszechstronnym: zarówno profesorem nauk ścisłych, jak i humanistą, przyjacielem ludzi i świata, zawsze chętnym do poznawania innych krajów i kultur (a wrażeniami z tych podróży i spotkań dzielił się z nami, pisząc o tym książki, równie ciekawe i fascynujące jak prace naukowe). Jego działania w kierunku budowania mostów między narodami były doceniane także za granicą, o czym świadczą doktoraty honorowe zagranicznych uczelni (Uniwersytet Strathclyde w Glasgow i Uniwersytet w Leeds, Wielka Brytania; Uniwersytet w Pawii, Włochy) i zagraniczne odznaczenia, w tym między innymi japoński Order Srebrnej i Złotej Gwiazdy. Najwybitniejsi chemicy radiacyjni z najważniejszych ośrodków badawczych na kilku kontynentach napisali rozdziały do zredagowanej przez Profesora i wydanej w Cambridge przez Royal Society of Chemistry monografii pt. *Early Developments in Radiation Chemistry*, stanowiącej jedyny w swoim rodzaju, żywy obraz historii rozwoju tej dziedziny nauki spisany przez jej głównych bohaterów.

Jako uczniowie i współpracownicy Profesora będziemy pamiętali Go nie tylko z tych czasów, kiedy kierował naszym Instytutem, ale i z tych ostatnich lat, kiedy będąc już na emeryturze często nas odwiedzał, interesował się sprawami Instytutu, cieszył się z naszych sukcesów i przejmował się naszymi problemami. Będziemy pamiętali jego 90. urodziny, na których, w obecności Jego Magnificencji Rektora i Pani Prezydent Łodzi, pan Profesor bawił nas wspomnieniami i anegdotami z dawnych lat.

Warto przypomnieć najważniejsze fakty z Jego biografii. Jest to życiorys bogaty i barwny po części dlatego, że Profesorowi przyszło żyć i działać w trudnych czasach, ale również z powodu cech Jego osobowości – stawiania sobie przez całe życie coraz to nowych, ambitnych celów.

Jerzy Kroh urodził się w 1924 r. w Warszawie. Rodzice dbali nie tylko o jak najlepsze wykształcenie swoich synów (Jerzy miał dwu starszych braci), ale również, między innymi przez liczne podróże, zaszczepili w nich pasję poznawania świata i ludzi, a także zamiłowanie do górskich wędrówek. Jerzy Kroh od 1936 r. był uczniem Państwowego Gim-

nazjum im. Stefana Batorego. Z wieloma swoimi szkolnymi kolegami Profesor utrzymywał kontakty przez całe życie; były wśród nich osoby zasłużone dla polskiej nauki i kultury.

Te szczęśliwe lata przerwał wybuch wojny. By pomóc w utrzymaniu rodziny Jerzy miał się różnych zajęć (handlował, był kelnerem, rikszarzem i murarzem, a także pracownikiem Monopoli Spirytusowego). Jednocześnie kontynuował naukę na tajnych kompletach. W 1942 r. zdał maturę i podjął studia matematyczne na tajnym Uniwersytecie Warszawskim. Interesował się chemią, a jedynym miejscem, gdzie można się jej było wówczas uczyć, było Liceum Ceramiczno-Chemiczne, w którym zajęcia prowadzili przedwojenni profesorowie politechniki. Liceum to ukończył w 1944 r. Jednocześnie zaangażował się w działalność konspiracyjną. W trakcie powstania, z racji swojej znajomości chemii, zajmował się między innymi produkcją granatów i dostarczaniem ich na barykady. Udział w powstaniu wspominał jako „*najsilniejsze, najgłębiej zapadające w umysł i serce przeżycie, jakiego kiedykolwiek doznałem*”.

Po wojnie zamieszkał z rodzicami w Łodzi i podjął studia na Politechnice Łódzkiej. Ponieważ zaliczono mu szereg przedmiotów, już w roku 1947 otrzymał dyplom. Jako wyróżniający się student, zwrócił na siebie uwagę prof. Alicji Dorabialskiej. Profesor Dorabialska, wybitny polski fizykochemik, która przed wojną odbyła staż w laboratorium Marii Skłodowskiej-Curie, zatrudniła Jerzego Kroh w Laboratorium Chemii Fizycznej na Uniwersytecie Łódzkim, a jednocześnie była opiekunem jego pracy doktorskiej na temat chemiluminescencji, którą Jerzy Kroh obronił w roku 1950. Równolegle podjął studia fizyczne na Uniwersytecie Łódzkim, uzyskując dyplom na podstawie pracy z chemii kwantowej. Tak bogata podbudowa (studia z matematyki, fizyki i chemii) niewątpliwie przyczyniła się do przyszłych sukcesów naukowych Profesora w zakresie chemii fizycznej, w tym zwłaszcza chemii radiacyjnej.

Motywacja do zajęcia się tematyką radiacyjną była związana z fascynacją Jerzego Kroh osobą i dziełem Marii Skłodowskiej-Curie (przez dziesiątki lat był niestrudzonym propagatorem pamięci o Marii i jej osiągnięciach w kraju i za granicą; uczestniczył wspólnie z prezydentem Wałęsą w ceremonii przeniesienia zwłok Marii i Piotra Curie do paryskiego Panteonu). Po uzyskaniu habilitacji w roku 1958, Jerzy Kroh wyjechał na staż do Wielkiej Brytanii, do laboratorium w Leeds kierowanego przez wybitnego chemika radiacyjnego, profesora Fredericka Daintona. Prowadził tam prace dotyczące głównie zagadnień radiolizy wody pod wpływem różnych rodzajów promieniowania jonizującego. Efektem tego stażu był obroniony na Uniwersytecie w Leeds drugi doktorat oraz przekonanie, że chemia radiacyjna jest tak obiecującą dziedziną badań, że warto zapoczątkować takie badania w Polsce. Jednak przed powrotem do kraju Jerzy

Kroh wyjechał do Saskatoon w Kanadzie, gdzie pracował w laboratorium prof. Johna Spinksa, co zaowocowało publikacjami w *Nature*, *Science* i *JACS*. Po rocznym pobycie w Kanadzie i wizycie w Brookhaven National Laboratory w USA, oraz odbyciu igrzysk kawalerskiej wyprawy starym pontiacem wartości 200 dolarów, z jednym małym namiotem, praktycznie bez pieniędzy, trasą liczącą ponad 10 tysięcy kilometrów wokół całego Stanów Zjednoczonych, Jerzy Kroh wrócił do Polski.

W 1962 r. powołano na Wydziale Chemicznym PŁ Katedrę Chemii Radiacyjnej, w której Jerzy Kroh rozpoczął prowadzenie zajęć z chemii radiacyjnej. Młodzi pracownicy tej Katedry, w większości późniejsi wybitni naukowcy, tworzyli entuzjastyczny, zgrany i bezkonfliktowy zespół. W 1963 r. przy ul. Wróblewskiego 15 w Łodzi rozpoczyna się budowa pawilonu Katedry. Od 1966 roku w budynku działa jedyna w Polsce komora radiacyjna, umożliwiająca napromienianie rozmaitych materiałów i obiektów promieniowaniem gamma. Pod kierunkiem Jerzego Kroh prowadzone są intensywne badania naukowe w dziedzinach, które będą potem wizytówką naukową MITR, m.in. radiacyjnej chemii spożywczej, chemii radiacyjnej polimerów, efektów radiacyjnych w bardzo niskich temperaturach. Mimo niesprzyjających okoliczności politycznych, dzięki swoim licznym osobistym kontaktom, doktorowi Kroh udaje się nawiązać intensywną współpracę z ośrodkami zagranicznymi. W 1966 r. profesor Dainton otrzymuje doktorat honoris causa Politechniki Łódzkiej, a w 1967 r. odbywa się w Kazimierzu nad Wisłą konferencja z cyklu *Miller Conference on Radiation Chemistry*. Trzeba podkreślić, że konferencje Millerowskie były wówczas i są do dziś imprezami naukowymi najwyższej rangi międzynarodowej. Fakt, że tuż po powstaniu łódzkiego ośrodka radiacyjnego udało się zorganizować taką konferencję w Polsce, z licznym udziałem naukowców ze świata zachodniego, jest doprawdy niezwykły.

W roku 1968 Jerzy Kroh zostaje profesorem zwyczajnym, a od 1970 r. Katedra staje się Międzyresortowym Instytutem Techniki Radiacyjnej, zatrudniającym ponad 100 osób. Nie sposób tu wymienić wszystkich osiągnięć naukowych Profesora i kierowanego przez niego Instytutu, ale na podkreślenie na pewno zasługują prace nad zjawiskiem tunelowania elektronów, modelami elektronu solwatowanego, rozwój kinetyki dyspersyjnej i badania efektów radiacyjnych w polimerach oraz badania radiochemiczne i izotopowe. Wyniki badań są publikowane we wiodących międzynarodowych czasopismach; profesor Kroh zostaje jednym z redaktorów „*Radiation Physics and Chemistry*”, organizowane są międzynarodowe konferencje. W latach osiemdziesiątych XX wieku profesor Kroh doprowadził do rozbudowy budynku MITR – powstaje hala liniowego akceleratora elektronów z układem do radiolizy impulsowej, a pracownicy zyskują nowe, nieoczone narzędzie do badania szybkich reakcji inicjowanych promieniowa-

niem. Powstanie tego laboratorium stało się okazją do zainicjowania przez Profesora cyklicznej międzynarodowej konferencji PULS (*Pulse Investigations in Physics, Chemistry and Biology*), organizowanej przez dr. Jerzego L. Gębickiego, na którą zawsze licznie przyjeżdżali naukowcy z wiodących ośrodków radiacyjnych. Przy okazji organizatorzy konferencji starali się przybliżyć gościom polskie krajobrazy, historię i kulturę, ponieważ każda kolejna konferencja była organizowana w innym miejscu w Polsce.

Niezwykłe zdolności organizacyjne Profesora i jego wyjątkowa umiejętność zjednywania sobie ludzi nie mogły ująć uwadze społeczności akademickiej całej Politechniki Łódzkiej. W latach 1981-1987 przez dwie kadencje Profesor Kroh był rektorem Politechniki. Czasy były bardzo trudne. Profesor Janusz Szosland pisał: *„Trzeba oddać Profesorowi Kroh, że przeprowadził Politechnikę Łódzką przez ten trudny okres niezwykle szczęśliwie. Ochroniono całą naszą tak zróżnicowaną społeczność pracowników i studentów przed krzywdami, represjami.”* I jeszcze zdanie profesora Czesława Strumiły o profesorze Kroh jako rektorze: *„Nigdy, mimo różnych, bardziej lub mniej stresujących, gorących sytuacji, nie było najmniejszego odchylenia od tego wysokiego poziomu, a wiemy jak trudna jest to sztuka”*. Profesor został też przewodniczącym Konferencji Rektorów Łódzkich Wyższych Uczelni. Po zakończeniu dwóch kadencji na stanowisku rektora, profesor Kroh kontynuował działania na rzecz rozwoju i rozbudowy MITR. W roku 1992 otwarto najnowszą część budynku, w której znalazło się duże i wygodne audytorium, biblioteka i pokoje do pracy. Profesor przeszedł na emeryturę w roku 1994, ale oczywiście nadal często bywał w Instytucie i uczestniczył w życiu uczelni. W październiku 1995 r. Politechnika Łódzka uhonorowała Go tytułem doktora honoris causa.

W latach 1996-1998 profesor Kroh był wiceprezydentem miasta Łodzi do spraw edukacji i nauki. Trwałym skutkiem jego działań jako wiceprezydenta było powołanie Rady do spraw Szkolnictwa Wyższego i Nauki przy Prezydencie miasta Łodzi i kilku merytorycznych komisji, a także przekonanie władz miasta do wprowadzenia lokalnych grantów dla grup badawczych z łódzkich uczelni, przyznawania stypendiów i nagród za prace promujące Łódź i przyczyniające się do jej rozwoju.

* * *

Profesor Jerzy Kroh posiadał wielki talent i zamiłowanie do integrowania środowiska naukowego, zarówno w Polsce, jak i na arenie międzynarodowej. Podejmował istotne i dalekosiężne działania na rzecz współpracy badaczy radiacyjnych, pracujących w rozmaitych dziedzinach, od chemii, fizyki, biologii, do przemysłu i medycyny. Aktywnie działał na

rzecz integracji łódzkiego środowiska naukowego. Od 1965 r. był członkiem Łódzkiego Towarzystwa Naukowego.

Z Jego inicjatywy powstało w 1967 r. Polskie Towarzystwo Badań Radiacyjnych (PTBR) im. Marii Skłodowskiej-Curie. Na I Zjeździe PTBR wybrano Profesora Kroh na Prezesa Zarządu Głównego. Funkcję tę pełnił łącznie przez trzy kadencje. Już w 1970 r. doprowadził do włączenia PTBR do Międzynarodowego Stowarzyszenia Badań Radiacyjnych (*International Association for Radiation Research, IARR*); reprezentował PTBR na posiedzeniach zarządu tej organizacji przez 25 lat, a w latach 1983-1987 pełnił funkcję członka zarządu IARR. Z inicjatywy Profesora Zarząd Główny ustanowił nagrody naukowe PTBR oraz Medal im. Marii Skłodowskiej-Curie nadawany wybitnym uczonym polskim oraz uczonym zagranicznym, którzy szczególnie przyczynili się do rozwoju badań radiacyjnych w Polsce. Podjęto również organizowanie Szkół Jesiennych, poświęconych upowszechnianiu najnowszej wiedzy o możliwościach wykorzystania promieniowania jonizującego i niejonizującego. Wytyczone przez Profesora Kroh kierunki działalności PTBR są realizowane do dziś. PTBR organizuje wiele ważnych międzynarodowych konferencji naukowych. Ostatnio zorganizowano m.in. 30. Kongres Europejskiego Towarzystwa Biologii Radiacyjnej oraz 14. Międzynarodowy Kongres Badań Radiacyjnych (ICRR'2011), który odbył się (po raz pierwszy w Europie środkowo-wschodniej) w setną rocznicę przyznania Nagrody Nobla w dziedzinie chemii Marii Skłodowskiej-Curie; Jerzy Kroh był członkiem Komitetu Honorowego ICRR. W roku 1986 Profesor został odznaczony Medalem im. Marii Skłodowskiej-Curie, w 1989 r. nadano Mu godność honorowego członka PTBR.

* * *

Z odejściem Profesora Kroh skończyła się w historii polskiej chemii radiacyjnej pewna epoka. Ale oczywiście żyje Jego dzieło. Studenci i naukowcy nadal sięgają po Jego książki i artykuły, w swoich pracach korzystają z Jego osiągnięć, działa i rozwija się Polskie Towarzystwo Badań Radiacyjnych, trwają zbudowane przez Niego więzi z zagranicznymi ośrodkami naukowymi, na Politechnice Łódzkiej i w łódzkim Urzędzie Miasta funkcjonują wprowadzone przez Niego rozwiązania. Działa stworzony przez niego od podstaw Międzyresortowy Instytut Techniki Radiacyjnej, znany w kraju i za granicą, w którym powstały tysiące prac naukowych, w którym ponad sto osób codziennie pracuje nad nauką kontynuacją dzieła Profesora; instytut, do którego garną się studenci i kandydaci na studia doktorskie, do którego chętnie przyjeżdżają wykładowcy i stażyści z zagranicy. Jako kontynuatorzy Jego dzieła będziemy się zawsze starali działać tak, by mógł być zadowolony ze swoich uczniów.

W swoich wspomnieniach Profesor Kroh zawsze poświęcał wiele ciepłych słów przyjaciołom i rodzinie. Na zakończenie zacytujmy ostatnie zdania jego autobiograficznej książki: *„Z upływem lat coraz bardziej doceniam kontakty z przyjaznymi i oddanymi ludźmi. Bez nich życie byłoby szare i puste. Najtrwalsze przyjaźnie zawiązują się zwykle w młodości. Trzeba je chronić i pielęgnować. W trudnych chwilach pozwalają przywołać szczęśliwe czasy, ubarwiają i rozjaśniają życie. Miłość i przyjaźń to największy skarb, jaki możemy posiadać.”*

Piotr Ulański

Międzyresortowy Instytut Techniki Radiacyjnej PŁ

Profesor Stanisław Liszewski (1940-2016)

W dniu 23 kwietnia 2016 roku odszedł Pan Profesor Stanisław Liszewski, Łodzianin, Honorowy Obywatel Miasta Łodzi, wielki przyjaciel studentów i społeczności akademickiej, niestrudzony badacz i wybitny uczony, doskonały organizator, a przy tym człowiek skromny, pogodny, niesłuchanie życzliwy i serdeczny. Nie ma w rodzinie geografów osoby, która nie znalazłaby dorobku naukowego Profesora. Z grona współczesnych profesorów geografii społeczno-ekonomicznej niemalże wszystkim recenzował doktoraty, rozprawy habilitacyjne, wnioski o tytuł profesora belwederskiego, artykuły i książki.

Profesor Wiesław Maik w laudacji z okazji jubileuszu 70-lecia urodzin Profesora Stanisława Liszewskiego, powiedział o Jubilacie:

- „wybitny polski geograf i uczony;
- twórca inspirujących koncepcji i programów naukowych;
- nauczyciel i wychowawca kilku pokoleń studentów i pracowników naukowo-dydaktycznych;
- współtwórca życia naukowego w Polsce, kształtujący w istotny sposób współczesne oblicze polskiej geografii;
- osoba pełniący znaczące funkcje w macierzystej Uczelni i środowisku polskich geografów akademickich;
- organizator i kierownik zespołów badawczych i akademickich jednostek organizacyjnych;

– redaktor i autor wielu prac naukowych, które weszły do kanonu nauk geograficznych”.

Wymienionych powyżej siedem kwestii wypełniło niezwykle pracowite, zawodowe życie Profesora, który codzienne urzędowanie w pracy zaczynał o godzinie 8.00-9.00, a kończył ok. 17.00-18.00.

Dorobek naukowy S. Liszewskiego liczy ponad 400 publikacji, w tym cztery książki autorskie, dziewięć współautorskich i osiem, których był redaktorem. Uwzględniając czas ich powstania tworzą one cztery główne pola badawcze reprezentujące geografie transportu, geografie osadnictwa – w tym szczególnie geografie miast, geografie turystyki i geografie regionalną.

Geografią transportu zainteresował się S. Liszewski w czasie studiów, czego efektem była przygotowana praca magisterska dotycząca sieci drogowej województwa łódzkiego. Następnie badania w zakresie sieci dróg rozszerzył jako młody badacz na obszar Polski środkowej, wzbogacając je o analizę eksploatacji dróg przez ruch kołowy, co było cytowane między innymi przez H. Mc Carty’ego i J.B. Lindberga w książce pt. *Wprowadzenie do geografii ekonomicznej* (1969, PWN, Warszawa). Poza kilkoma artykułami z zakresu geografii transportu opublikowanymi w renomowanych czasopismach, jest autorem kilku map zamieszczonych w atlasach województwa łódzkiego i bydgoskiego. Stanowią one odniesienie do aktualnie prowadzonych badań porównawczych w zakresie rozwoju sieci dróg.

Geografią osadnictwa, a szczególnie geografiami miast, zainteresował się Profesor S. Liszewski, pracując jako asystent w Katedrze Geografii Ekonomicznej Instytutu Geograficznego UŁ u Profesora Ludwika Straszewicza. Uczestnicząc w latach siedemdziesiątych XX w. w pracach zespołowych pod kierunkiem prof. L. Straszewicza na terenie Śląska Opolskiego, prowadził studia nad miejskimi ośrodkami lokalnymi jako organizatorami przestrzeni geograficznej, ich zasięgiem oddziaływania oraz funkcją miast a wielkością stref ich wpływów. Wyniki prowadzonych badań zostały opublikowane m.in. w monografiach Kluczborka, Koźła i Strzelec Opolskich. W czasie badań na Opolszczyźnie rozpoczął studia nad użytkowaniem ziemi w miastach, których stał się wkrótce najlepszym w Polsce znawcą i teoretykiem. Przygotował pierwszą w Polsce typologię miast opartą na strukturze użytkowania przestrzeni. Szeroko prowadzone badania użytkowania ziemi w 33 miastach Opolszczyzny umożliwiły pozytywne zweryfikowanie powszechnie znanej geografom teorii ośrodków centralnych. Wypracowany warsztat metodologiczny i empiryczny zaowocował obroną w 1970 roku pracy doktorskiej pt. *Użytkowanie ziemi w miastach województwa opolskiego*, opublikowanej w 1973 r. w formie monografii przez Instytut Śląski. Rozpoczęte na Śląsku Opolskim badania nad użytkowaniem

niem ziemi oraz analizy teoretyczne rozszerzył i przeniósł Profesor na grunt Łodzi. Dla tego najważniejszego w jego życiu naukowym miasta opracował strukturę przestrzenno-funkcjonalną oraz fazy przekształceń. Wyniki badań opublikował w 1977 r. w rozprawie habilitacyjnej pt. *Tereny miejskie a struktura przestrzenna Łodzi*. Uściślone przez Profesora pojęcie *tereny miejskie*, a przede wszystkim opracowanie kryteriów ich identyfikacji i klasyfikacji, możliwości delimitacji i analizy zróżnicowania wewnętrznego weszły do kanonu polskiej geografii miast. Kontynuacja badań nad przestrzenią miejską i jej organizacją zaowocowała ich syntezą opublikowaną w 1997 r. przez Instytut Geografii Uniwersytetu Jagiellońskiego w pracy *Geografia. Człowiek. Gospodarka*. Badania nad aglomeracją łódzką, jej strefą podmiejską, zaowocowały opublikowaniem w „Przeglądzie Geograficznym” artykułu teoretycznego *Strefa podmiejska jako przedmiot badań geograficznych. Próba syntezy*.

Badania nad dużymi miastami, aglomeracjami i metropoliami, a szczególnie studia porównawcze (np. Łodzi i Tbilisi oraz Łodzi i Manchesteru) należały do wiodącego nurtu zainteresowań naukowych S. Liszewskiego w latach osiemdziesiątych i dziewięćdziesiątych XX w. Za najważniejsze w tym nurcie należy uznać studia prowadzone wspólnie z kolegami brytyjskimi, które zaowocowały wspólną redakcją z C. Yungiem monografii pt. *A Comparative Study of Łódź and Manchester. Geographies of European Cities in Transition* (1997).

Bardzo ważnym kierunkiem badań w zakresie geografii miast, zainicjowanym przez Profesora Liszewskiego w połowie lat dziewięćdziesiątych XX w., były zagadnienia zróżnicowania przestrzennego jakości i warunków życia mieszkańców miast oraz funkcje wielkomiejskie. Na forum ogólnopolskim był Pan Profesor inicjatorem badań w zakresie przekształceń systemu osadniczego, których efektem są trzy tomy pod jego redakcją (tzw. zielone książeczki – kanon polskiej geografii osadnictwa) pod wspólnym tytułem *Geografia osadnictwa i ludności w niepodległej Polsce. Lata 1918-1993*. Powstały one w ramach Komisji Geografii Osadnictwa i Ludności PTG, której Profesor przewodniczył. Pierwszy tom nosi tytuł *Ośrodki naukowo-badawcze i ich dorobek*, drugi – *Kierunki badań naukowych*, a trzeci – *Badacze*.

Niezwykłe syntetyczny dorobek w zakresie geografii osadnictwa zawiera m.in. tom 19 *Wielkiej encyklopedii geografii świata*, pt. *Osadnictwo*, opublikowany wspólnie z prof. W. Maikiem. Jest to drugie po podręczniku M. Kielczewskiej-Zaleskiej opracowanie o charakterze podręcznikowym w Polsce.

Najważniejszym poligonem badawczym pozostawała dla Profesora Łódź, a uwieńczeniem wieloletnich studiów nad tym miastem jest *Atlas miasta Łodzi* pod red. S. Liszewskiego (wydany w 2002 r. przez Urząd

Miasta Łodzi i Łódzkie Towarzystwo Naukowe). Atlas ten dostępny także w formie elektronicznej i uzupełniony w formie *Suplementu* należy do najważniejszych osiągnięć polskiej geografii miast i kartografii. Poza atlasem Profesor Liszewski jest redaktorem i inicjatorem wydania książki pt. *Łódź. Monografia miasta*, która ukazała się w 2009 r. w języku polskim i angielskim. Dzięki tym obszernym opracowaniom, które można uznać za pomniki wystawione Łodzi, nasze miasto należy do nielicznych w świecie posiadających swój atlas i monografię.

Ogromny dorobek S. Liszewskiego w zakresie geografii miast, pozwala uznać Profesora za twórcę łódzkiej szkoły geografii miast.

Bardzo ważnym nurtem badawczym zgłębianym przez S. Liszewskiego od końca lat siedemdziesiątych XX w. była geografia turystyki. Badania w tym zakresie prowadził Profesor w czterech polach badawczych, do których należą chronologicznie: przestrzenne zagospodarowanie czasu wolnego mieszkańców dużych miast, teoretyczno-metodologiczne podstawy badań geograficznych w turystyce, region turystyczny i osadnictwo turystyczne ze szczególnym uwzględnieniem turystyki miejskiej. Szczególnie interesowały Profesora miejsca wypoczynku wybranych grup mieszkańców Łodzi (publikacja we współautorstwie z prof. E. Dziegieć *Wyjazdy wakacyjno-urlopowe mieszkańców Łodzi* (1985 r.), a także formy spędzania czasu wolnego.

Drugim w ujęciu chronologicznym, ale najważniejszym polem badawczym Profesora były zagadnienia teoretyczno-metodologiczne geografii turystyki, a szczególnie przestrzeń turystyczna. Profesor zdefiniował to pojęcie, wyznaczył typy przestrzeni turystycznej (eksploracji, penetracji, asymilacji, kolonizacji i urbanizacji) wraz z fazami jej rozwoju. Jest także autorem teorii przestrzeni turystycznej. Do najważniejszych publikacji z tego zakresu, dzięki którym uznany został za klasyka przestrzeni turystycznej, należą: *Przestrzeń turystyczna* (1995), *Przestrzeń turystyczna w ujęciu podmiotowym. Przyczynek do dyskusji o przestrzeni w geografii* (2005), *Przestrzenie turystyki i ich transformacje we współczesnym świecie* (2006).

Trzecie pole badawcze związane było z regionem turystycznym, którego zaproponował nową definicję. Na podstawie kryterium funkcjonalnego opracował nową koncepcję regionalizacji turystycznej Polski, a także nową klasyfikację regionów turystycznych (metropolitalny, peryferyjny, węzłowy, pasmowy, wielkoprzestrzenny, wyspecjalizowany i wielofunkcyjny). Do wiodących publikacji z tego zakresu należą: *Region turystyczny* (2003), *Ewolucja poglądów na temat regionu turystycznego. Od regionu krajoznawczego po funkcjonalny* (2008) oraz *Metropolitalny region turystyczno-wypoczynkowy. Przykład miasta Łodzi* (2005).

Ostatnim, niemniej bardzo ważnym zagadnieniem badanym przez S. Liszewskiego pozostawało osadnictwo turystyczne, dla którego opracował podstawy teoretyczne i wyróżnił etapy rozwoju (m.in. w otoczeniu Łodzi, Mierzei Helskiej, Augustowa). Jest autorem klasyfikacji i typologii osadnictwa turystycznego. Do wiodących w tym zakresie opracowań w Polsce należą: *Klasyfikacja i typologia osadnictwa turystycznego. Założenia teoretyczne* (1989), *Przestrzeń turystyczna i osadnictwo turystyczne* (2006).

Jedną z unikatowych publikacji autorstwa S. Liszewskiego z zakresu geografii turystyki jest wydane w 1982 r. opracowanie pt. *Łódź i okolice. Przewodnik*.

Geografię regionalną Pan Profesor niezwykle cenił. Jako spadkobierca nestorów łódzkiej geografii – profesorów Anny i Jana Dylików, a także swojego mistrza i nauczyciela – prof. Ludwika Straszewicza uważał, że odgrywa ona podstawową rolę w nauczaniu geografii. Zagadnienia geografii regionalnej podejmował m.in. w studiach na Opolszczyźnie i nad Bełchatowskim Okręgiem Przemysłowym. Swoje przemyślenia nad regionem zawarł w artykule teoretycznym pt. *Region miejski jako przedmiot badań geograficznych* (1996). Gros publikacji z tego zakresu poświęcił regionowi łódzkiemu (*Przestrzenny kształt Łódzkiej Aglomeracji Miejskiej i jej wewnętrzna struktura*, 1973; *Delimitacja potencjalnego obszaru województwa łódzkiego*, 1996; *Łódź – centrum nowego regionu*, 1999). Dzięki m.in. zabiegom prof. Marka Kotera i prof. Stanisława Liszewskiego województwo łódzkie ma dzisiejszy kształt, a nie jak projektowano o połowę mniejszy. Koordynował także dwa duże projekty obejmujące kilka regionów geograficznych, które zostały opublikowane w książkach pt. *Możliwości i kierunki rozwoju turystyki w Dolinie Odry* (2003) i *The Influence of Extreme Phenomena on the National Environment and Human Living Conditions* (2008). Ważny nurt w zakresie geografii regionalnej zawierają podręczniki szkolne przygotowane we współpracy z prof. M. Koterem, Prof. A. Suliborskim, mgr T. Wieczorek i prof. E. Szkułat.

Ostatnie, koordynowane przez S. Liszewskiego granty w latach 2005-2009 dotyczyły Łodzi. Opublikowane zostały w książkach pt. *Strategia rozwoju turystyki w Łodzi* (współautorstwo z J. Kaczmarkiem i B. Włodarczykiem), *Szkolnictwo wyższe Łodzi i jego rola w rozwoju funkcji metropolitalnej miasta* (współautorstwo z E. Szafranwą i A. Wolaniuk). Ostatni projekt badawczy dotyczył wspomnianej wcześniej *Monografii miasta Łodzi*.

Geografia była pasją Profesora Liszewskiego, interesował się jej historią i współczesnością. Jest współredaktorem, obok prof. A. Jackowskiego i prof. A. Richlinga, obszernego, ponad 500 stronicowego dzieła

pt. *Historia geografii polskiej*, wydane w 2008 r. przez Wydawnictwo Naukowe PWN.

Profesor był koordynatorem wielu programów międzyresortowych, międzynarodowych, problemów węzłowych i grantów badawczych, które zawsze kończyły się opracowaniami książkowymi i otrzymywały najwyższe oceny oraz recenzje. Młodszym pracownikom natomiast poza karierą naukową dawały ogromne wsparcie finansowe. Pan Profesor nigdy nie pobierał za nie wynagrodzenia, natomiast przeznaczał je dla młodszych i jego zdaniem bardziej potrzebujących, pracowników.

Prof. S. Liszewski był czynnym członkiem wielu gremiów i instytucji związanych z nauką, w których pełnił wiele funkcji. W latach osiemdziesiątych XX w. pełnił funkcję przewodniczącego Sekcji Nauk o Ziemi Ekspertów przy MEN, a w latach 2003-2007 przewodniczącego Komitetu Nauk Geograficznych. Od 1990 r. aktywnie działał w Radzie Naukowej Instytutu Geografii i Przestrzennego Zagospodarowania Kraju PAN, a od 1994 r. był członkiem Komitetu Przestrzennego Zagospodarowania Kraju PAN. Był także członkiem zespołu ekspertów przy MNiSzW, Państwowej Rady Gospodarki Przestrzennej, Centralnej Komisji ds. Stopni i Tytułów Naukowych. Pełnił również funkcję przewodniczącego Konferencji Kierowników Jednostek Geograficznych w Polsce, Komisji Geografii Osadnictwa i Ludności PTG.

Z wielkim sukcesem kontynuował organizowane przez prof. L. Straszewicza konferencje styczniowe, które przeniósł na kwiecień i nazwał „Konwersatoriami Wiedzy o Mieście”, rozpoczął wydawanie serii monograficznej o tym samym tytule, która w 2016 została przekształcona w czasopismo. Był założycielem, a w latach 1985-2015 redaktorem czasopisma naukowego „Turyzm”, wydawanego w języku polskim i angielskim oraz członkiem wielu komitetów redakcyjnych czasopism krajowych i zagranicznych.

Profesor S. Liszewski był wybitnym nauczycielem akademickim. Prowadzone przez Niego zajęcia zawsze otrzymywały najwyższe oceny. Wypromował ponad 400 magistrów, 27 doktorów, z których dwóch ma tytuł profesora zwyczajnego, a ośmiu – profesora nadzwyczajnego. Przygotował 36 recenzji o nadanie tytułu naukowego profesora, 34 recenzje w przewodzie habilitacyjnym i 38 recenzji prac doktorskich.

Jest autorem i twórcą specjalności magisterskich geografia turystyki i geografia urbanistyczna (redaktorem jedynej w Polsce, dwukrotnie wydanej podręcznika pt. *Geografia urbanistyczna*), a także kierunku studiów geografia turystyki i hotelarstwa, który następnie przekształcony została w kierunek turystyka i rekreacja.

Działalność społeczna S. Liszewskiego jest wyjątkowa. Jej geneza sięga lat sześćdziesiątych XX w. i związana jest z harcerstwem, w którym

pełnił większość funkcji, począwszy od przybocznego, drużynowego, szeregowego, po zastępcę komendanta Hufca Łódź Górna. Był organizatorem kilku obozów harcerskich. Wraz z podjęciem pracy zawodowej na stanowisku asystenta w 1963 r. w Katedrze Geografii Ekonomicznej Instytutu Geograficznego UŁ, uczestniczył aktywnie w działalności Związku Nauczycielstwa Polskiego, w latach 1976-1980 pełnił funkcję prezesa ZNP. Od 1991 r. przez siedem kolejnych kadencji pełnił funkcję prezesa Łódzkiego Towarzystwa Naukowego.

Bogatej karierze naukowej Profesora Stanisława Liszewskiego towarzyszyła kariera zawodowa. Od 1981 r. pełnił funkcję kierownika Zakładu Geografii Miast i Turyzmu, przekształconego w 1992 r. w Katedrę Geografii Miast i Turyzmu, a w 2007 r. w Instytut Geografii Miast i Turyzmu UŁ. W latach 2002-2006 piastował także funkcję dyrektora Instytutu Geografii Ekonomicznej i Organizacji Przestrzeni UŁ. W latach 1978-1981 był prodziekanem, a w kolejnej kadencji, 1981-1984, dziekanem Wydziału Biologii i Nauk o Ziemi. Ukoronowaniem działalności dziekańskiej była funkcja prorektora pełniona przez dwie kadencje. Niemniej jednak najwyższym awansem w karierze zawodowej S. Liszewskiego była funkcja Rektora UŁ dwóch kadencji (1996-2002), w czasie której doszło do imponującej rozbudowy kampusu uniwersyteckiego. Jest dwukrotnym doktorem honoris causa Uniwersytetu w Preszowie i Politechniki Łódzkiej.

Poza pracą zawodową S. Liszewski miał wiele pasji. Jako pierwszą należy wymienić sport. W młodości był czynnym sportowcem, uprawiał lekkoatletykę, biegał na 800 i 1500 m, grał w piłkę nożną w Łódzkim Klubie Sportowym. W ostatnich latach był sportowcem w „spoczynku”, zagorzałym kibicem piłki nożnej. Drugą pasją była muzyka, szczególnie lubił słuchać jazzu. Preferował wypoczynek blisko natury, szczególnie w Borach Tucholskich, w Suszku.

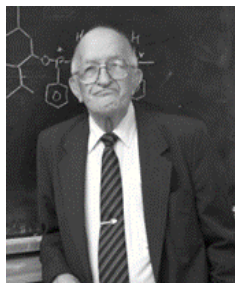
Profesor był wyjątkową Osobą, niesłychanie zdolną, kreatywną o ogromnym talencie naukowym. Na konferencjach młodzi naukowcy zawsze czekali na syntezy, które wygłaszał. Wyznaczał nowe kierunki badań, był niekwestionowanym Liderem polskiej geografii. Miał także ogromny talent organizacyjny, był doskonale zorganizowany, nigdy się nie spóźniał i o niczym nie zapominał. Zawsze wszystko miał zapisane w notesie. Wszystkie swoje zajęcia realizował z wielką pasją i zaangażowaniem, w prowadzone badania naukowe włączał grono nie tylko swoich kolegów, ale także pracowników z innych uczelni. Doskonale łączył życie naukowe z działalnością organizacyjną. Możliwe to było dzięki ogromnemu zaangażowaniu i wsparciu Małżonki – Alicji, która przejęła gros obowiązków rodzinnych i domowych. Zawsze mówił, że ma dwa światy – świat pracy i dom, azyl, w którym wypoczywał, dyskutował ze swoimi córkami – Agnieszką, prawnikiem i młodszą – Anną, muzykiem, które zdaniem Profesora są lepiej zorgani-

wane niż on. Uwielbiał wielogodzinne rozmowy z Agnieszką i jej mężem – Wojtkiem, także prawnikiem, którzy w czasie dyskusji zawsze byli świetnymi adwersarzami. Podziwiał i szczyił się talentem lingwistycznym wnuczki Ewy i talentem artystycznym córki Ani. Bardzo kochał swoją rodzinę, która była dla Profesora, jak mi powiedział w październiku 2015 r., najważniejsza. Bez żony, przyznał, nic bym nie osiągnął. Co więcej powiedział o tym także publicznie. Z okazji Jubileuszu 70-lecia urodzin Profesora odbyły się dwie uroczystości. Pierwsza, zorganizowana została w Pałacu Biedermanna przez kolegów z Instytutu Geografii Miast i Turyzmu UŁ, którego był założycielem. Uczestniczyli w niej przedstawiciele zaprzyjaźnionych Instytutów Geografii z różnych ośrodków akademickich w Polsce, Dziekan WNG UŁ – prof. Tadeusz Marszał, Rektor UŁ – Profesor Włodzimierz Nykiel. Wieczorem Profesor zaprosił na prywatne przyjęcie urodzinowe do Pałacu Poznańskiego ok. 200 Gości, wśród nich przyjaciół z Polski i zagranicy, władze naszego miasta i regionu oraz władze łódzkich uczelni, z którymi był zaprzyjaźniony od lat. W czasie tej niepowtarzalnej uroczystości, poza licznymi gratulacjami, przyznał sobie prawo, jak przystało na Profesora – Jubilata, do wygłoszenia referatu. W zaprezentowanym referacie pt. *Kobiety mojego życia*, stwierdził, że „wszystko zawdzięcza kobietom”, a tą najważniejszą jest Żona Alicja. Było mi niezwykle miło znaleźć się wśród nich.

Po powrocie z urlopu we wrześniu 2015 r. Profesor zaczął źle się czuć. Organizm zaczął odmawiać Mu posłuszeństwa, natomiast błyskotliwość umysłu i pogoda ducha zacierały te słabości. Jak mi powiedział, że odchodzi..., nie mogłam w to uwierzyć, usiłowałam przekonać Profesora, że to chwilowe, że zawsze jesienią gorzej się czuje. Niestety zapewniał mnie, że to prawda, że porządkuje swoje dokumenty, prace, kończy zamówione artykuły i musi zacząć żegnać się z Przyjaciółmi, prosił o podanie telefonów... Jak zwykle dotrzymał słowa. Odszedł od nas Człowiek prawy, dobry, serdeczny, zawsze służący radą, ale nie narzucający swojego zdania, mój Przyjaciel, Nauczyciel i Mistrz.

Odszedł od nas Człowiek Wielki i niesłychanie skromny. Jedyny do tej pory Geograf w Polsce, który pełnił tak wiele funkcji w ogólnopolskich gremiach naukowych oraz godność Rektora wyższej uczelni w czasie dwóch kadencji, twórca łódzkiej szkoły geografii miast i geografii turystyki, przyjaciel młodzieży i środowiska akademickiego, wybitny znawca Łodzi. Świadczy o tym ostatnie pożegnanie Pana Profesora Stanisława Liszewskiego, któremu towarzyszyły władze miasta i województwa, rektorzy Uniwersytetu Łódzkiego i pozostałych łódzkich uczelni, geografowie ze wszystkich ośrodków akademickich i Polskiej Akademii Nauk, przyjaciele, pracownicy, studenci i absolwenci.

Profesor Jan Michalski (1920-2016)

Wybitny uczony, chemik, członek rzeczywisty Polskiej Akademii Nauk, doktor honoris causa Politechniki Łódzkiej, twórca Łódzkiej Szkoły Chemii Fosforu urodził się w Łodzi 7 czerwca 1920 roku. Ojciec – Edward Michalski – był majstrem włókienniczym w zakładach Scheiblera-Grohmana, matka – Lucyna, z domu Jungowska – nauczycielką szkoły powszechnej. Jan był najstarszym z trojga rodzeństwa i miał dwie siostry: Marię (w przyszłości Maria Gołębiowska, lekarz pediatra, profesor Akademii Medycznej w Łodzi) oraz Aleksandrę (w przyszłości Aleksandra Skowrońska, chemik, profesor Centrum Badań Molekularnych i Makromolekularnych PAN). W roku 1938 ukończył prywatne Gimnazjum Męskie Aleksego Zimowskiego i rozpoczął studia na Wydziale Chemicznym Politechniki Warszawskiej. Zostały one przerwane przez wybuch wojny. We wrześniu 1940 roku zapisał się do Liceum Chemiczno-Ceramicznego, które przyciągało studentów z Politechniki Warszawskiej. Równolegle studiował fizykę i chemię na tajnych kompletach Uniwersytetu i Politechniki Warszawskiej. W latach 1942-1943 uczęszczał do Państwowej Wyższej Szkoły Technicznej, gdzie wykładowcami byli profesorowie i kadra naukowa Politechniki Warszawskiej. Po ukończeniu PWST w roku 1943 rozpoczął pracę w Laboratorium Chemiczno-Farmaceutycznym „Asmider”. Pracując w Laboratorium przygotowywał pracę dyplomową dotyczącą syntezy i przemian nieznanego wówczas kwasu tionikotynowego. Przed wybuchem Powstania Warszawskiego był na trzecim roku fizyki na Uniwersytecie Warszawskim oraz miał napisaną pracę dyplomową z chemii. Egzamin dyplomowy był wyznaczony na jesień 1944 roku, który nie odbył się z powodu wybuchu powstania. Podczas studiów na tajnych kompletach Uniwersytetu i Politechniki poznał wybitnych nauczycieli akademickich: Józefa Zawadzkiego, Ludwika Szperla, Tadeusza Miłobędzkiego, Romana Małachowskiego i Osmana Achmatowicza (uczeń laureata Nagrody Nobla sir Roberta Robinsona), który odegrał znaczącą rolę w jego życiu naukowym.

Przyszłą żonę, Marię Wejchert (w przyszłości Profesor Akademii Medycznej w Łodzi, gdzie rozwinęła badania w dziedzinie cukrów) Jan poznał w Warszawie, w Liceum Chemiczno-Ceramicznym. Zainteresowanie chemią i podobne poglądy na życie zbliżyły ich do siebie. W styczniu 1944 roku Jan i Maria wzięli ślub. Maria była najważniejszą osobą i autorytetem naukowym w Jego życiu. Oboje uczestniczyli w Powstaniu Warszawskim. Po jego zakończeniu Maria zamieszkała u zaprzyjaźnionej

rodziny góralskiej na Podhalu, w okolicy Czarnego Dunajca, we Wróblówce, gdzie później dołączył do niej jej mąż. Gdy tylko dowiedział się, że Uniwersytet Jagielloński w Krakowie rozpoczął swoją działalność, udał się do Krakowa. W czerwcu 1945 roku zdał egzamin na Uniwersytecie Jagiellońskim, uzyskując tytuł magistra filozofii w zakresie chemii. Po uzyskaniu dyplomu wrócił do Wróblówki. W lipcu 1945 roku wraz z żoną i córką Ireną, która urodziła się we Wróblówce, wyjechali do Łodzi.

Jan Michalski rozpoczął pracę na Politechnice Łódzkiej, w powstałej Katedrze Chemii Organicznej, jako asystent prof. Osmana Achmatowicza, którego poznał na tajnych kompletach. Na początku 1947 roku Jan Michalski z inicjatywy prof. Achmatowicza wyjechał na trzymiesięczne stypendium naukowe do Cambridge w Anglii. Staż naukowy rozpoczął w jednym z najbardziej prestiżowych ośrodków chemii organicznej na świecie, w University Chemical Laboratory kierowanym przez prof. Aleksandra Todda (laureat Nagrody Nobla w roku 1957, przyjaciel prof. Achmatowicza z Oxfordu, w którym przebywał jako stypendysta Fundacji Kultury Narodowej). Dzięki swojemu zapałowi i temperamentowi naukowemu oraz pomocy Todda otrzymał stypendium firmy Roche. Stypendium to pozwoliło mu na przedłużenie stażu i kontynuowanie badań. Z pomocą Todda uzyskał nostryfikację dyplomu magisterskiego i został zapisany na listę doktorantów oraz przejęty do Christ's College. W Cambridge pracował nad związkami fosforoorganicznymi w powiązaniu z chemią kwasów nukleinowych. Pobyt w Cambridge został zakończony pracą doktorską, pt. *Studies on Phosphorylation in Connexion with the Synthesis of Nucleotides*, której promotorem był prof. Todd i uzyskaniem stopnia doktora filozofii z zakresu chemii (rok 1949).

Po powrocie do Łodzi kontynuował pracę w Katedrze Chemii Organicznej Politechniki Łódzkiej kierowanej przez prof. Achmatowicza. Za zgodą i dzięki życzliwej pomocy prof. Achmatowicza budował własny zespół ukierunkowany na chemię fosforu. Stworzył zespół z ludzi zdolnych i zapałonych jak On do nauki. Samodzielne badania naukowe Michalski rozpoczął od opracowania nowej metody syntezy związków fosforoorganicznych z wiązaniem P-C. Było to rozszerzenie reakcji Michaela na chemię fosforu. Wyniki były tak ważne, że zostały opublikowane przez prestiżowe czasopismo naukowe „Nature” (Bochwic B., Michalski J., *Formation of C-P Bonds by Addition of Di-Alkyl Hydrogen Phosphonates and Alkyl Hydrogen Phosphinates to Activated Ethylenic Derivatives*, *Nature*, 1951, 167, 1055). To znaczące osiągnięcie nie mogło być i nie zostało w pełni wykorzystane, gdyż analogiczną reakcją zaobserwowali niezależnie od Michalskiego rosyjscy chemicy: A. N. Pudovik i B. A. Arbuzov. Był to rok 1951, doszło do wymiany korespondencji, po której Michalski zrezygnował z dalszych badań w tym kierunku. Z chwilą przej-

ścia prof. Achmatowicza do Warszawy (1953 rok), kierownictwo powstałej w międzyczasie Łódzkiej Pracowni Nr 2, Zakładu Syntezy Organicznej PAN, przejął Bolesław Bochwic a następnie Jan Michalski. Dynamiczny rozwój badań Pracowni i osobiste starania Michalskiego skłoniły władze PAN do utworzenia specjalnej placówki - Zakładu Związków Heteroorganicznych nr VI. Zakład nr VI administracyjnie należał do Instytutu Chemii Organicznej PAN w Warszawie, ale lokalowo mieścił się na terenie Katedry Chemii Organicznej Politechniki Łódzkiej. Michalskiemu udało się stworzyć w Politechnice Łódzkiej ośrodek naukowy, który zyskał znaczenie międzynarodowe.

Kariera naukowa Profesora łączyła się z Politechniką Łódzką i przebiegała bardzo dynamicznie, stosunkowo szybko został: docentem (1954), profesorem nadzwyczajnym (1958), profesorem zwyczajnym (1963). W latach 1966-1970 był dziekanem Wydziału Chemicznego PŁ. Kierował Katedrą Syntezy Organicznej PŁ (1965-1970), Instytutem Chemii Organicznej Wydziału Chemicznego PŁ (1970-1973). W latach 1964-1972 był członkiem Senatu Politechniki Łódzkiej.

Profesor Michalski marzył o stworzeniu ośrodka naukowego o szczególnym znaczeniu, w którym byłyby prowadzone badania z pogranicza chemii i biologii oraz chemii związków niskocząsteczkowych i wysokocząsteczkowych (polimerów). Marzenia Profesora o takim ośrodku naukowym spełniły się w roku 1972. Dzięki Jego staraniom powstaje w Łodzi niezwykle ośrodek naukowy o kompleksowych badaniach interdyscyplinarnych – Centrum Badań Molekularnych i Makromolekularnych PAN, które rozpoczęło swoją działalność 1 stycznia 1972 roku. Ośrodek powstał w wyniku połączenia Zakładu Związków Heteroorganicznych Instytutu Chemii Organicznej PAN, kierowanego przez Michalskiego, z częścią Zakładów Polimerów Ministerstwa Oświaty i Szkolnictwa Wyższego oraz PAN, kierowanych przez prof. Mariana Kryszewskiego. Powstała placówka naukowa łączyła badania w dziedzinie chemii związków heteroorganicznych, polimerów i chemii bioorganicznej. Siedzibą Centrum został budynek gimnazjum Aleksego Ziolkowskiego. Obok budynku, w którym urodził się i mieszkał Michalski umieszczona została Pracownia Rezonansu Magnetycznego CBMiM PAN. Profesor Michalski został pierwszym dyrektorem Centrum. Pełnił tę funkcję aż do roku 1991, kiedy przeszedł na emeryturę. W tym okresie był również kierownikiem Zakładu Związków Heteroorganicznych. Centrum Badań Molekularnych i Makromolekularnych uzyskało renomę międzynarodową i było miejscem rozwoju szkoły Michalskiego. Szkoła ta, której początki sięgają działalności naukowej Michalskiego na Politechnice Łódzkiej określana była i jest przez społeczność międzynarodową i krajową, jako Łódzka Szkoła Chemii Fosforu. Dobierał współpracowników / współpracowników według zasady: powinni być lepsi od

Niego. Pozyskał dla Centrum wybitnych uczonych, niebędących w przeszłości jego uczniami, do których należy Profesor Stanisław Penczek. Badania podjęte na Politechnice Łódzkiej kontynuował w Centrum, w Zespole Związków Heteroorganicznych. Dotyczyły one chemii i stereochemii związków fosforoorganicznych w powiązaniu z chemią siarki, selenu i krzemu. Znaczącą rolę w zespole Michalskiego odegrali: Ryszard Bodalski, Bernard Fiszer, Czesław Krawiecki, Barbara Lenard-Borecka, Tomasz Modro, Bożena Pliszka-Krawiecka, Stanisław Musierowicz, Cezary Piechucki, Aleksander Ratajczak, Wojciech Stec, Kazimierz Studniarski, Zdzisław Tulimowski, Jan Wieczorkowski, Andrzej Zwierzak. Istotny wkład do prowadzonych przez Michalskiego badań wnieśli: Czesław Radziejewski, Zbigniew Skrzypczyński, Michał Pietrusiewicz, Andrzej Łopusiński, Jan Heliński, Jacek Wasiak, Izabela Tworowska, Marek Potrzebowski, Wojciech Dąbkowski. Prof. J. Michalski, wspólnie z prof. Julianem Chojnowskim, wybitnym krzemoorganikiem, rozwinął pogranicze chemii fosforu i krzemu, jako narzędzia do syntezy układów o znaczeniu biologicznym.

Dzięki pracom Michalskiego i jego współpracowników zostały stworzone podstawy stereochemii P-chiralnych połączeń fosforu. Opracował razem ze współpracownikami pierwszy w chemii fosforu cykl Waldena (J. Michalski, M. Mikołajczyk, J. Omelańczuk, *Stereochemistry of nucleophilic displacement reaction at thiophosphoryl centre. An example of a walden cycle involving phosphorus*, *Tetrahedron Lett.*, 1965, 6, 23, 1779-1784). Michalski zwrócił uwagę na możliwości wykorzystania magnetycznego rezonansu jądrowego do śledzenia przebiegu reakcji. Jako jeden z pierwszych zastosował magnetyczny rezonans jądrowy dla jąder ^{31}P do obserwacji reaktywnych związków pośrednich, tworzących się podczas reakcji (Michalski J., Skowronska A., Bodalski R., *Mechanisms of Reactions of Phosphorus Compounds; Phosphorus ^{31}P NMR Spectroscopy in Stereochemical Analysis*, VCH Publishers, Inc., 1987, 255). Metoda ta z rozwijającą się równolegle stereochemią połączeń fosforoorganicznych umożliwiły poznanie mechanizmów szeregu ważnych reakcji z udziałem związków fosforoorganicznych. Najnowsze badania Michalskiego to powrót do badań zapoczątkowanych w Laboratorium Todda, do chemii związków fosforoorganicznych, wykorzystania ich w procesach fosforylacji czy fosfitylacji oraz modyfikacji internukleotydowych połączeń. Wprowadził do procesów fosfitylacji nowe odczynniki fosfitylujące, zawierające grupę aryloksy oraz ambidentne odczynniki, zawierające grupę amidową i aryloksy. Wspólnie z współpracownikami opracował nowe niekonwencjonalne metody aktywacji P(III) amidów, jako odczynników fosfitylujących. Opracował syntezę związków trikoordynacyjnych połączeń fosforu zawierających wiązanie fosfor-fluor (J. Michalski and W. Dąbkowski w: J.-P. Majoral (Ed.), *Topics in Current Chemistry* (2004), Volume: *New Aspects in Phosphorus Che-*

mistry-Volume IV: State of the Art.-Chemical Synthesis of Biophosphates and Their Analogues via PIII Derivatives, vol. 232, 93-144).

Stworzona przez Michalskiego Łódzka Szkoła Chemii Fosforu miała istotny wpływ na rozwój współczesnej chemii fosforu w kraju i za granicą. Uczniowie tej szkoły to wybitni naukowcy, uznawani nie tylko w kraju, ale również i za granicą. Najwybitniejsi jej absolwenci to: profesorowie Ryszard Bodalski, Andrzej Zwierzak (obaj zostali na Politechnice Łódzkiej), Julian Chojnowski, Marian Mikołajczyk, Michał Pietrusiewicz, Aleksander Ratajczak, Wojciech J. Stec i Aleksandra Skowrońska, która przejęła kierownictwo Zakładu Związków Heteroorganicznych po przejściu Michalskiego na emeryturę. Marian Mikołajczyk i Wojciech Stec są członkami rzeczywistymi Polskiej Akademii Nauk. Sukcesy Profesora Michalskiego i Jego szkoły zostały zauważone przez społeczności naukowe w kraju i zagranicą. Wyrazem uznania w kraju i za granicą są nagrody, które Mu przyznano. Był laureatem dwóch nagród państwowych: w roku 1968 wspólnie z M. Mikołajczykiem i A. Ratajczakiem otrzymał nagrodę zespołową II stopnia za udział w osiągnięciach w dziedzinie stereochemii optycznie czynnych związków fosforu oraz w 1978 roku nagrodę indywidualną I stopnia za osiągnięcia naukowe w dziedzinie nowych struktur i przemian związków fosforoorganicznych. Był dwukrotnym laureatem Nagrody Miasta Łodzi (w roku 1969 i 2000). W roku 1969 znalazł się gronie wybitnych chemików – F.H. Westheimer i G. Wittig – laureat Nagrody Nobla w 1979 roku – którzy otrzymali medale miasta Paryża. Jan Michalski otrzymał medal „za twórcze badania w chemii fosforu”. W roku 1976 został odznaczony medalem Jędrzeja Śniadeckiego Polskiego Towarzystwa Chemicznego oraz otrzymał Medal Chińskiego Towarzystwa Chemicznego. W roku 1979 otrzymał medal im. Mikołaja Kopernika – najbardziej prestiżowy medal przyznawany przez Polską Akademię Nauk. Profesor Michalski został także odznaczony Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski (1958) oraz Krzyżem Komandorskim z Gwiazdą Orderu Odrodzenia Polski (1975). Za swoje osiągnięcia naukowe otrzymał: w roku 1996 nagrodę naukową fundacji Humboldta, w 1999 roku nagrodę Japońskiego Towarzystwa Promocji Nauki, w roku 1999 nagrodę im. Arbuzowa Rosyjskiej Akademii Nauk. W grudniu 2008 roku, jako jeden z pierwszych, otrzymał podczas sesji Zgromadzenia Ogólnego PAN Statuetkę Polskiej Akademii Nauk. Statuetka jest wyróżnieniem Akademii przyznawanym przez Prezesa PAN członkom krajowym PAN, długoletnim pracownikom PAN oraz innym osobom, a także instytucjom, które swoją działalnością organizacyjną na rzecz PAN przyczyniły się do podnoszenia jej rangi naukowej i społecznej. Był członkiem korespondentem Polskiej Akademii Nauk (1962-1969), rzeczywistym członkiem Polskiej Akademii Nauk (1969), członkiem Akademii Nauk Berlina (1972),

członkiem Francuskiej Akademii Nauk (1984). W roku 1977 został wybrany członkiem Biura Międzynarodowej Unii Chemii Czystej i Stosowanej (IUPAC). W latach 1979-1981 był członkiem Komitetu Wykonawczego IUPAC. Posiadał tytuł Professorial Fellowship of Churchill College (Cambridge 1964, 1969). W roku 1987 otrzymał tytuł doktora honoris causa Politechniki Łódzkiej.

Był członkiem licznych krajowych i zagranicznych towarzystw naukowych: Łódzkiego Towarzystwa Naukowego, Warszawskiego Towarzystwa Naukowego, Królewskiego Towarzystwa Chemicznego w Londynie (FRSC), zagranicznym członkiem Francuskiej Akademii Nauk (Institut de France). Był członkiem komitetów wydawniczych międzynarodowych czasopism naukowych i wydawnictw takich jak: „Tetrahedron”, „Tetrahedron Letters”, „Tetrahedron Asymmetry”, „Chemical Communication” i innych.

Dorobek piśmienniczy prof. Michalskiego obejmuje ponad 400 publikacji, głównie w czasopismach zagranicznych. Uzyskał 37 patentów. Wypromował 30 doktorów. Dzięki staraniom Profesora Michalskiego powstał w Łodzi Oddział Polskiej Akademii Nauk, którego był długoletnim prezesem (1978-1992) a następnie od 1993 roku prezesem honorowym. W latach 1971-1972 był organizatorem i przewodniczącym Rady Koordynacyjnej PAN w Łodzi.

W życiu Profesora Michalskiego są miejsca, o których mówił, że są „obdarzone duchem opiekuńczym”, są to miejsca, do których się wraca ze względu na ich niepowtarzalną, jedyną w swoim rodzaju atmosferę. Do takich miejsc zaliczał Warszawę, gdzie ukończył studia i poznał swoją przyszłą małżonkę; Kraków, gdzie uzyskał dyplom magistra; Cambridge, gdzie rozpoczął wielką karierę naukową. Takim wyjątkowym dla niego miejscem była także Łódź. Centrum Badań Molekularnych i Makromolekularnych PAN mieści się w budynku byłego gimnazjum Aleksego Zimowskiego, w którym Jan Michalski zdawał maturę. Pracownia Rezonansu Magnetycznego została umieszczona w domu, w którym się urodził. Wydział Chemiczny Politechniki Łódzkiej działa w byłych pomieszczeniach zakładów, w których pracował ojciec Jana Michalskiego.

Profesorostwo Michalscy mieli dwie córki (Irenę i Aleksandrę) i dwóch synów (Tomasza i Tadeusza). Irena zamieszkała w Anglii. Tomasz – chemik, zmarł w 1997 roku w USA. Aleksandra i Tadeusz mieszkają w Łodzi. Po śmierci Tomasza rodzina państwa Michalskich założyła w 2001 roku fundację im. Tomasza Jakuba Michalskiego przy Oddziale Łódzkim PAN, wspierającą młodych uczonych w zakresie badań nad chorobami nowotworowymi.

Profesor całym swoim życiem udowodnił, że chemia dała mu wiele satysfakcji i możliwość spełnienia się. Udowodnił, że można pracować

naukowo, osiągając sukcesy nawet w trudnych warunkach. Uważał, że największy wpływ na osiągnięcie sukcesu w nauce ma ludzki talent. Każdy, kto znał Profesora, przyzna, że nie miał On najłatwiejszego charakteru, co jest częstą cechą ludzi wybitnych, o nieprzeciętnym talencie i wiedzy. Posiadał także ogromną wiedzę humanistyczną, która kształtowała Jego postawę życiową. Utrzymywał kontakty z wieloma placówkami naukowymi na całym świecie, w których poznał najwybitniejszych uczonych. Był wielokrotnie zapraszany, jako Distinguish Visiting Professor do ośrodków naukowych w Europie, Azji, Ameryce. Szczególne kontakty łączyły Profesora Michalskiego z Getyngą, z Instytutem Medycyny Eksperymentalnej kierowanym przez Profesora Fridricha Cramera. Łączyły ich nie tylko kontakty naukowe, ale i długoletnia wypróbowana przyjaźń. Profesor Cramer wprowadził piszącego te wspomnienia w dziedzinę chemii nukleotydów i był ciągle zainteresowany prowadzonymi badaniami.

Piszącego te słowa łączyło z Profesorem Michalskim 40 lat wspólnej pracy naukowej. Byłem pod wrażeniem wiedzy Profesora i pasji, z jaką zawsze pracował. Ulubioną dewizą Profesora była definicja młodości, która mówi, że człowiek jest młody, gdy spełnia jednocześnie dwa kryteria: chce coś zrobić i może coś zrobić. Przez te lat naszej wspólnej pracy stworzyliśmy „połączenie”, które przetrwało wiele trudnych sytuacji i pozwoliło nam rozmawiać na różne tematy. Do takich rozmów dochodziło nie tylko w Centrum, ale i podczas naszych zawodowych wyjazdów do Niemiec czy też spotkań w Ostrowie nad Pilicą, gdzie znajduje się przepiękna działka Profesorostwa. Z perspektywy czasu mogę powiedzieć, że były to konstruktywne rozmowy, których będzie mi brakować. Po wypadku Profesora w roku 2010 bywałem często u Niego w domu. Mimo choroby, starał się dalej pracować i był bardzo aktywny naukowo, był ciekawy, co nowego w nauce, co się dzieje w Centrum. Pod koniec października 2016 r. spotkailiśmy się, żeby porozmawiać na różne tematy: osobiste, naukowe. To spotkanie Profesor podsumował stwierdzeniem, że do następnej wizyty muszę być lepiej przygotowany. Wtedy jeszcze nie wiedziałem, że była to nasza ostatnia rozmowa.

dr hab. Wojciech Dąbkowski, PAN

**Profesor dr hab. Leon Mikołajczyk
(1929-2016)**

Profesor dr hab. Leon Mikołajczyk urodził się 26 stycznia 1929 r. w Topoli Szlacheckiej. Szkołę średnią ukończył w roku 1949. Studia matematyczne pierwszego stopnia odbył na Uniwersytecie Łódzkim w latach 1949-1952, natomiast studia drugiego stopnia ukończył na Uniwersytecie Warszawskim, uzyskując w 1954 r. stopień magistra filozofii w zakresie matematyki.

W latach 1954-2003 r. pracował na Uniwersytecie Łódzkim. Stopień doktora nauk matematycznych uzyskał w roku 1963, zaś stopień doktora habilitowanego w 1969 r. Tytuł profesora nadzwyczajnego otrzymał w 1987 r. Od 1 grudnia 1990 r. pracował na stanowisku profesora zwyczajnego.

Zainteresowania naukowe profesora koncentrowały się wokół geometrycznej teorii funkcji zespolonych oraz teorii optymalizacji. Przez kilkanaście początkowych lat swej pracy prowadził badania naukowe w zakresie geometrycznej teorii funkcji zespolonych. Od 1972 r. jego praca dotyczyła teorii sterowania optymalnego i metod optymalizacji. Był to początek badań w tej dziedzinie w Instytucie Matematyki Uniwersytetu Łódzkiego. Dziś wielu matematyków z ośrodków krajowych i zagranicznych prowadzi badania naukowe w tym zakresie. Prof. L. Mikołajczyk w dorobku naukowym ma około 35 opublikowanych prac naukowych, osiem opracowań dydaktycznych i informacyjnych oraz kilkanaście doniesień naukowych, prezentowanych na konferencjach krajowych i zagranicznych. Wypromował dwunastu doktorów nauk matematycznych, z tego dwóch ma już tytuł profesora. Był recenzentem ośmiu rozpraw habilitacyjnych, przygotował kilkanaście ocen dorobków naukowych oraz napisał ponad sześćdziesiąt recenzji rozpraw doktorskich. Sporządził kilkadziesiąt recenzji prac zgłaszanych do czasopism matematycznych, krajowych i zagranicznych.

Na zlecenie Komitetu Badań Naukowych wielokrotnie oceniał projekty badawcze. W latach 1967-2003 był recenzentem przeglądowego czasopisma „Zentralblatt für Mathematik und ihre Grenzgebiete”, a w latach 1974-2003 recenzentem „Mathematical Reviews”. Dla wspomnianych czasopism napisał kilkadziesiąt krótkich recenzji prac matematycznych z zakresu jego specjalności.

Pod kierunkiem profesora osiemnastu studentów odbyło studia według programów indywidualnych. Wszyscy oni uzyskali dyplomy z wyróżnieniem bądź „Medale za chlubne studia”, a dwóch - nagrody i wyróżnienia w ogólnopolskich konkursach studenckich prac naukowych. Ośmiu spośród

nich ma już stopień doktora habilitowanego, a wszyscy pozostali (z wyjątkiem jednego) stopnie doktora.

Nieprzerwanie od roku 1970 prowadził seminaria dla pracowników naukowych i doktorantów. Aktywnie uczestniczył w wielu konferencjach naukowych w kraju i za granicą, a także był ich organizatorem lub współorganizatorem. Prezentował wyniki własnych badań i odwiedzał zagraniczne ośrodki naukowe (Czechosłowacja, Węgry, Niemcy, Bułgaria, Szwecja, Gruzja, Związek Radziecki, Wietnam i Litwa). Pod jego kierunkiem odbyło staże kilkunastu młodych pracowników naukowych z uczelni krajowych i zagranicznych.

Szeroko zakrojona działalność dydaktyczno-wychowawcza profesora obejmowała, m.in.: ćwiczenia, wykłady kursowe, monograficzne i specjalizacyjne, proseminaria i seminaria na Uniwersytecie Łódzkim dla różnych roczników oraz wielu specjalności i rodzajów studiów. Przez trzynaście lat prowadził również wykłady i seminaria dla studentów Wydziału Matematyki Stosowanej i Fizyki Technicznej Politechniki Łódzkiej. Wielokrotnie wygłaszał wykłady dla słuchaczy studium doktoranckiego oraz dla uczestników kursów zastosowań matematyki. W latach 1970-1979 był członkiem Rady Naukowej Instytutu Matematyki Politechniki Łódzkiej. Opiekował się blisko dwustu pracami magisterskimi.

Wielokrotnie brał udział w opracowywaniu planów i programów dla różnych rodzajów studiów. Prowadził pionierski wykład pod nazwą *Modelowanie matematyczne*. Przedmiot o tej nazwie został później wprowadzony na stałe do planu studiów na specjalnościach: zastosowania matematyki i metody numeryczne.

Na zlecenie Zarządu Głównego Polskiego Towarzystwa Matematycznego opracował prowadzoną w Towarzystwie dyskusję nt. profilu absolwenta studiów matematycznych w uniwersytetach i w wyższych szkołach pedagogicznych.

Zabierał też głos podczas wielu konferencji poświęconych zagadnieniom kształcenia nauczycieli i dydaktyce matematyki. Od wielu lat był członkiem Centralnego Ośrodka Metodycznego Studiów Nauczycielskich przy Wyższej Szkole Pedagogicznej w Krakowie. W latach 1985-1989 był przewodniczącym Międzywojewódzkiej Komisji Kwalifikacyjnej, działającej przy Oddziale Doskonalenia Nauczycieli w Łodzi. Z upoważnienia Zarządu Głównego Polskiego Towarzystwa Matematycznego brał udział w opracowaniu memoriału w sprawie kształcenia w zakresie niekierunkowych przedmiotów podstawowych (matematyka, fizyka, chemia i biologia) w szkołach wyższych, skierowanego do ministra edukacji narodowej.

Podczas pracy na Uniwersytecie Łódzkim podejmował wiele obowiązków wychowawczych, zarówno na Wydziale Matematyki, Fizyki i Chemii, jak i w skali całej uczelni. Jego aktywność organizacyjna jest

imponująca; był, m.in., zastępcą dyrektora Instytutu Matematyki UŁ (1970-1975), kuratorem Zakładu Geometrii IM UŁ (1970-1975), kuratorem Zakładu Rachunku Prawdopodobieństwa i Statystyki Matematycznej IM UŁ (1977-1978), kierownikiem Katedry Analizy Matematycznej i Teorii Sterowania IM UŁ (1973-1993), prodziekanem Wydziału Matematyki, Fizyki i Chemii (1981-1983), dyrektorem Instytutu Matematyki UŁ (1978-1990), kuratorem Zakładu Metod Numerycznych (1993-1994).

Od roku 1955 profesor był członkiem Polskiego Towarzystwa Matematycznego. W tym czasie pełnił funkcję prezesa Oddziału Łódzkiego PTM, przewodniczącego Komisji Rewizyjnej Zarządu Głównego PTM, przewodniczącego Komitetu Organizacyjnego XII Zjazdu Matematyków Polskich (1978 r.). Był także członkiem Komisji Zastosowań Matematyki Zarządu Głównego PTM (od 1978 r.). W latach 1984-2003 należał do Amerykańskiego Towarzystwa Matematycznego, a od roku 1989 był członkiem rzeczywistym Łódzkiego Towarzystwa Naukowego.

W uznaniu zasług otrzymał wiele odznaczeń i wyróżnień: Krzyż Kawalerski Orderu Odrodzenia Polski, Złoty Krzyż Zasługi, Honorową Odznakę Miasta Łodzi, Odznakę Za Zasługi dla Miasta Łodzi, Medal Komisji Edukacji Narodowej, Złotą Odznakę UŁ, Medal Uniwersytetu Łódzkiego w Służbie Społeczeństwu i Nauce, Medal Jubileuszowy Uniwersytetu Łódzkiego. Był wielokrotnie nagradzany przez władze resortu i uczelni.

Profesor zmarł 3 marca 2016 roku.

prof. dr hab. Marcin Studniarski

Wydział IV Nauk Medycznych

Profesor Wiesława Perczyńska-Partyka (1924-2016)

W dniu 17 stycznia 2016 roku, odeszła od nas Pani prof. zw. dr hab. n. med. Wiesława Perczyńska-Partyka. Uroczystości pogrzebowe odbyły się w dniu 22 stycznia 2016 roku na Katolickim Cmentarzu Wojskowym w Łodzi. Pochowana została w grobowcu Rodziny Perczyńskich.

Profesor Wiesława Perczyńska-Partyka urodziła się 7 lipca 1924 roku w Kielcach. Ojciec – Piotr, był oficerem Wojska Polskiego, I Brygady Józefa Piłsudskiego. Matka – Marta, pochodziła

z rodu Gołębiowskich. Wychowali dwoje dzieci – przyszłych profesorów – córkę Wiesławę i syna Macieja, profesora ekonomii. Szkołę podstawową i średnią ukończyła Pani Profesor podczas okupacji, na kompletach tajnego nauczania w Ostrowcu Świętokrzyskim. Po zakończeniu drugiej wojny światowej, podjęła studia wyższe na Wydziale Stomatologicznym Uniwersytetu Łódzkiego. Po uzyskaniu dyplomu lekarza dentystry w 1949 r., podjęła pracę w Klinice Chirurgii Szczękowej, której kierownikiem był prof. Alfred Meissner.

Dzięki swojej pracowitości i konsekwencji w działaniu, osiągnięcia Pani Profesor w zakresie dydaktyki, nauki i chirurgii, były nie do przecenienia. Przeszła kolejne szczeble kariery nauczyciela akademickiego – od asystenta do profesora z tytułem naukowym –profesora zwyczajnego. W 1963 r. obroniła pracę doktorską pt. *Chirurgiczne leczenie rozszczepów wargi górnej*. Tytuł naukowy doktora habilitowanego uzyskała w 1968 r. za pracę pt. *Chirurgiczno-ortodontyczne leczenie rozszczepów wargi górnej, wyrostka zębodołowego i podniebienia*.

Pani Profesor pracowała w Klinice Chirurgii Czaszkowo-Szczękowo-Twarzowej UM w Łodzi 47 lat (od 1949 do 1996 r.). W tym okresie, przez 22 lata, pełniła funkcję kierownika Kliniki. Dzięki Pani Profesor atmosferę w Klinice cechowała wzajemna życzliwość członków zespołu, uczciwa i rzetelna pracą oraz empatia – wyjątkowa troska o chorego.

W leczeniu chorych przedmiotem szczególnego zainteresowania Pani Profesor były wady wrodzone. Opracowała klasyfikację rozszczepów, nowe metody operacyjne oraz wiele innych nowości w tej dziedzinie. Była również współorganizatorem Ośrodka Leczenia Wad Rozwojowych Twarzy, który istniał przy Klinice. Było to nowe rozwiązanie organizacyjne w tamtych czasach.

Pani Profesor w znacznym stopniu poszerzała działalność kliniki w leczeniu nowotworów, obrażeń twarzy, stanów zapalnych, wprowadzając wiele opracowanych przez siebie nowości. Współpraca z innymi Klinikami Akademii Medycznej pozwoliła Jej między innymi na prowadzenie badań kardiokograficznych płodu u kobiet ciężarnych, w celu ustalenia wskazań do usuwania zębów u kobiet w różnych okresach ciąży.

Pani Profesor operowała i asystowała przy operacjach kilku tysięcy chorych. Cechowała Ją delikatna technika operacyjna i spokój w czasie zabiegów, podczas których z cierpliwością szkoliła młodych adeptów tej sztuki.

Z ogromnym zaangażowaniem, zgodnie z obowiązkami nauczyciela akademickiego, w szerokim zakresie zajmowała się dydaktyką. Lubiła zajęcia ze studentami, była zawsze cierpliwa i łagodna. Zajęcia prowadziła dla IV i V roku stomatologii i VI roku medycyny. Gdy w latach siedemdziesiątych XX wieku wydano decyzję o możliwości specjalizowania

się lekarzy dentyistów, Pani Profesor z doświadczonymi asystentami Kliniki włączyła się w realizację tego trudnego zadania. Była kierownikiem specjalizacji wielu lekarzy, prowadziła kursy i staże szkoleniowe. Brała udział jako przewodnicząca w licznych egzaminach specjalizacyjnych w Łodzi i w terenie.

Profesor Wiesława Perczyńska-Partyka w szerokim zakresie zajmowała się pracą naukową. Była autorem lub współautorem podręczników, skryptów oraz bardzo wielu artykułów w czasopismach krajowych i zagranicznych. Dorobek naukowy liczy 204 pozycje w języku polskim i obcym. Pracowała w zespole redakcyjnym „Czasopisma Stomatologicznego” i w redakcjach innych periodyków. Brała czynny udział w licznych krajowych i zagranicznych konferencjach oraz zjazdach naukowych, wygłaszając podczas ich trwania referaty.

Profesor Wiesława Perczyńska-Partyka była promotorem 10 doktoratów i „opiekunem” 2 habilitacji. Była recenzentem licznych prac doktorskich (39) i habilitacyjnych oraz wniosków profesorskich (9).

Warto podkreślić, że Pani Profesor aktywnie uczestniczyła w życiu Uczelni – w Senacie, Radzie Wydziału, Komisjach Senackich i innych. Dowodem tego jest to, że będąc już na emeryturze, była aktywnym członkiem Zarządu Stowarzyszenia Absolwentów Akademii Medycznej w Łodzi i Uniwersytetu Medycznego w Łodzi.

W uznaniu za wieloletnią, uczciwą i zaangażowaną pracę dla dobra społeczności akademickiej oraz uczelni otrzymała 3 nagrody Ministra Zdrowia i 8 Nagród Rektora. Została również odznaczona Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski, Medalem Komisji Edukacji Narodowej i innymi.

Zespół Kliniki – obecni i byli współpracownicy bardzo przeżyli śmierć Pani Profesor. Odszedł od nas Dobry Człowiek i Nauczyciel Akademicki oraz Wspaniały Chirurg z otwartym sercem do pacjentów.

Na zawsze pozostanie w naszej serdecznej pamięci.

Obecni i byli pracownicy Kliniki Chirurgii Czaszkowo-Szczękowo-Twarzowej UM w Łodzi oraz Oddziału Klinicznego Chirurgii Czaszkowo-Szczękowo-Twarzowej i Onkologicznej SK nr 1 im. Norberta Barlickiego w Łodzi

Pułkownik Profesor Kazimierz Trznadel
(1926-2016)

Kazimierz Trznadel urodził się w Borkach Nizińskich 3 października 1926 roku jako piąta, najmłodsza latorośl Magdaleny i Wojciecha Trznadłów, małopolskich rolników. Po ukończeniu szkoły średniej zamierzał studiować na Uniwersytecie Karola w Pradze, jednakże plany te zostały pokrzyżowane powołaniem do odbycia służby wojskowej. Ten fakt zadecydował o dalszej karierze życiowej przyszłego profesora medycyny. W 1949 roku ukończył Szkołę Oficerów Rezerwy w Szczecinie, a następnie w stopniu chorążego rozpoczął studia na Wydziale Lekarskim Uniwersytetu Łódzkiego, które kontynuował w łódzkiej Akademii Medycznej w ramach Fakultetu Wojskowo-Medycznego. Dyplom lekarza uzyskał w 1954 r., rozpoczynając trwającą 37 lat karierę lekarza wojskowego.

Jego pierwszym przydziałem służbowym było stanowisko lekarza 39 Pułku Piechoty w Zgorzelcu, potem przeniesiony został do 10 Pułku Łączności we Wrocławiu. Okres wrocławski okazał się niezwykle ważny w jego dalszej karierze. Początkowo jako wolontariusz, a następnie etatowy asystent, rozpoczął pracę w Klinice Nefrologicznej Akademii Medycznej we Wrocławiu pod kierownictwem cenionego internisty i nefrologa profesora Zdzisława Wiktora. Tam zetknął się z medycyną kliniczną, poznał tajniki pracy naukowej i tam – rzecz można – zdobywał ostrogi.

Po 4 latach pracy we Wrocławiu, w 1954 roku, młody kapitan lekarz Kazimierz Trznadel został asystentem w III Klinice Chorób Wewnętrznych Wojskowej Akademii Medycznej w Łodzi, kierowanej przez profesora Andrzeja Himmla. Pozytywem nowego miejsca pracy była nowoczesna, jak na owe czasy, przykliniczna pracownia biochemiczna, umożliwiająca prowadzenie nowatorskich badań naukowych.

W 1961 roku kapitan lekarz Kazimierz Trznadel zorganizował w Klinice ośrodek dializacyjny. Była to pierwsza w wojskowej służbie zdrowia, a trzecia w kraju, stacja hemodializ, co należy uznać za wybitne osiągnięcie organizacyjne i techniczne. Te „sztuczne nerki” skonstruowane w oparciu o model tzw. nerki freiburskiej uratowały życie wielu chorym, gdyż ośrodek świadczył usługi nie tylko dla wojska, ale również cywilnych chorych z obszaru ok. 1/3 Polski. Leczone chorych z ostrą i przewlekłą niewydolnością nerek oraz ostre przypadki toksykologiczne.

W 1965 roku Kazimierz Trznadel obronił pracę doktorską. Jej tematem nie była dializoterapia, lecz organizacja nowego modelu polowego szpitala wewnętrznego. Wkrótce potem Kazimierz Trznadel uzyskał sty-

pendium naukowe w Klinice Nefrologicznej w Glasgow, kierowanej przez profesora Kennedy'ego. Tam zrodziło się Jego zainteresowanie ubocznymi skutkami dializoterapii, co zaowocowało dalszymi badaniami i obronioną w 1972 roku rozprawą habilitacyjną pt. *Kliniczne i doświadczalne badania nad patogenezą dializacyjnego zespołu zaburzeń równowagi biologicznej*.

W 1975 roku wprowadzono w WAM reorganizację instytutową, w wyniku której Kazimierz Trznadel został kierownikiem II Kliniki Chorób Wewnętrznych, Interny Polowej i Toksykologii. W 1978 roku uzyskał tytuł profesora nadzwyczajnego, a w 1985 roku profesora zwyczajnego. Na przełomie lat siedemdziesiątych i osiemdziesiątych XX wieku ośrodek dializacyjny, dzięki staraniom Profesora, wyposażony został w wielofunkcyjne aparaty dializacyjne firmy Gambro, zestawy do hemofiltracji, usuwające nadmiar wody z organizmu i do hemoperfuzji, umożliwiające oczyszczanie krwi z niepożądanych substancji metodą absorpcji na węglu aktywowanym. Zestawy te, wyposażone w proste pompy rotacyjne, były mobilne i mogły być użytkowane w dowolnym miejscu, co było praktykowane w ramach współpracy z innymi oddziałami szpitalnymi na terenie Łodzi. Należy podkreślić, że profesor Kazimierz Trznadel był pionierem tych nowoczesnych metod leczniczych w Polsce, a publikacje dotyczące ich skuteczności i efektów ubocznych cieszyły się dużym zainteresowaniem w kraju i za granicą oraz były często cytowane.

Zainteresowania naukowe Profesora ogniskowały się głównie wokół efektów ubocznych pozaustrojowego oczyszczania krwi i toksykologii. W pierwszej z tych dziedzin był niekwestionowanym Autorytetem, będąc promotorem badań, opisujących zjawisko śróddializacyjnej degranulacji neutrofilów i stresu oksydacyjnego w zabiegach pozaustrojowego oczyszczania krwi. Publikacje dotyczące tych zagadnień ukazywały się w tak znaczących czasopismach zagranicznych, jak „Clinical Nephrology”, „Nephron”, „Kidney International” czy „Free Radical Biology and Medicine”. Łącznie, jako autor i współautor, Profesor opublikował 210 prac w czasopismach krajowych i zagranicznych. Był promotorem 12 doktoratów i opiekunem naukowym 4 doktorów habilitowanych, późniejszych profesorów.

Miał także duże osiągnięcia w działalności organizacyjno-naukowej. Był aktywnym członkiem wielu gremiów doradczych i towarzystw naukowych. Najważniejsze z nich to członkostwo w:

- Komisji Mieszanej MON-PAN ds. Współpracy Wojska z Trzema Wydziałami PAN,
 - Rady Naukowej MON ds. Medycyny i Farmacji Wojskowej,
 - Rady Wyższego Szkolnictwa Wojskowego i Nauki,
 - Sekcji Medycznej Rady Głównej Szkolnictwa Wyższego i Nauki.
- Pełnił funkcję Naczelnego Toksykologa Wojska Polskiego.

Profesor Kazimierz Trznadel był również wielce zasłużony na polu rozwoju nefrologii polskiej. Początkowo członek Komisji Nefrologicznej Wydziału Nauk Medycznych PAN został Przewodniczącym Sekcji Nefrologicznej Towarzystwa Internistów Polskich, a następnie jednym z ojców-założycieli i pierwszym prezesem Polskiego Towarzystwa Nefrologicznego, które to Towarzystwo w 1992 r. nadało Mu tytuł honorowego członka.

Ponadto profesor był członkiem Zarządu Głównego Towarzystwa Internistów i honorowym członkiem tego Towarzystwa oraz Europejskiego Towarzystwa Dializ i Transplantacji. W macierzystej uczelni, Wojskowej Akademii Medycznej w Łodzi, profesor Kazimierz Trznadel, członek Senatu, doszedł do godności Dziekana Wydziału Lekarskiego WAM, a następnie Prorektora, zastępcy Komendanta WAM ds. klinicznych. Był również Przewodniczącym Wydziału IV Łódzkiego Towarzystwa Naukowego.

Za osiągnięcia naukowo-dydaktyczne i organizacyjne był wielokrotnie odznaczany i wyróżniany nagrodami. Odznaczony został m.in. Krzyżem Kawalerski i Oficerskim Orderu Odrodzenia Polski oraz Medalem Edukacji Narodowej. Otrzymał nagrodę I i II stopnia Ministra Obrony Narodowej i Nagrodę m. Łodzi.

W życiu codziennym, pracy zawodowej i działalności akademickiej był niezwykle rzeczowy, nie znosił pustostłowa. Zawsze kierował się logiką, zdrowym rozsądkiem i twardymi zasadami, przedkładając je nad koniunkturalizm i doraźne korzyści. W działalności naukowej zanim zaprezentował własny pogląd przez kilka lat prowadził żmudne badania, tak więc zawsze był to pogląd dobrze udokumentowany. Dał dowody patriotyzmu i lojalności wobec przełożonych w czasach i okolicznościach, kiedy takie zachowanie wymagało odwagi. Spokój, rozważa, posągowa postura i tembr głosu – wszystko to podbudowane ugruntowaną wiedzą czyniły Go niekwestionowanym naturalnym przywódcą i Nauczycielem.

W 1991 roku płk. prof. dr hab. n. med. Kazimierz Trznadel zgodnie z pragmatyką Wojska Polskiego został przeniesiony w stan spoczynku, co wiązało się z zakończeniem kariery akademickiej. Choć był w pełni sił twórczych ze stanowiskiem i pracą zawodową rozstał się po dżentelmeńsku.

Przez wiele następnych lat pracował jako lekarz w warunkach ambulatoryjnych. Trapiiony przewlekłymi i poważnymi chorobami do końca zachował lekarski krytycyzm wobec własnej osoby. Odszedł otoczony troskliwą rodziną na miesiąc przed ukończeniem 90 roku życia.

W osobie profesora Kazimierza Trznadla wojskowa służba zdrowia i polska nefrologia straciły jednego z najlepszych swoich przedstawicieli.

Lucjan Pawlicki

Wydział V Nauk Technicznych

Profesor Jerzy Prywer (1943-2016)

Dr hab. inż. prof. PŁ Jerzy Prywer urodził się 10 października 1943 r. w Łodzi. Dyplom technika energetyka uzyskał w 1962 r. i w tym samym roku rozpoczął pracę w Instytucie Techniki Ciepłej Ministerstwa Przemysłu Ciężkiego. Początkowo był zatrudniony w Zakładzie Sprężarek i Wentylatorów, następnie w Zakładzie Przyrządów Pomiarowych. Studia na Wydziale Mechanicznym Politechniki Łódzkiej, w zakresie maszyn i urządzeń energetycznych, ukończył z wynikiem bardzo dobrym w roku 1969, uzyskując dyplom magistra mechanika. Bezpośrednio po studiach podjął pracę w Technikum Mechanicznym nr 2 w Łodzi na stanowisku z-cy dyrektora i jednocześnie nauczyciela przedmiotów zawodowych.

Mgr inż. Jerzy Prywer w dniu 1 października 1971 roku został zatrudniony w Politechnice Łódzkiej w Instytucie Maszyn Przepływowych na stanowisku głównego konstruktora, w ramach którego uczestniczył w pracach naukowo-badawczych. Współpracował między innymi z jednym z producentów turbin parowych w Polsce – Zakładami Mechanicznymi ZAMECH w Elblągu w zakresie nowych konstrukcji układów wlotowych turbin parowych dużych mocy. Efektem tych prac był Jego udział w patentach.

W 1981 roku mgr inż. J. Prywer obronił na Wydziale Mechanicznym Politechniki Łódzkiej z wyróżnieniem pracę doktorską pt. *Straty w przepływie przez promieniowo-osiowy wieniec wirujący* i uzyskał stopień doktora nauk technicznych. W roku 2003 na podstawie oceny ogólnego dorobku naukowego i przedstawionej rozprawy habilitacyjnej pt. *Wpływ parametrów konstrukcyjnych rozpylaczy strumieniowo-wirowych na ich właściwości* uzyskał stopień naukowy doktora habilitowanego. 1 października 2006 roku Rektor Politechniki Łódzkiej mianował dr hab. inż. Jerzego Prywera na stanowisko profesora nadzwyczajnego PŁ.

Główne kierunki badań naukowych prof. J. Prywera dotyczyły zagadnień związanych z mechaniką płynów w maszynach i urządzeniach przepływowych, aerodynamiki atmosfery i ochrony środowiska, wykorzystania odnawialnych źródeł energii oraz metrologii parametrów cieczy i gazów. Efektem prowadzonych badań naukowych było autorstwo lub

współautorstwo 62 prac doświadczalno-konstrukcyjnych, ponad 50 publikacji, współautorstwo 11 patentów w tym 5 zagranicznych, z których 2 zostały wdrożone w przemyśle. Prof. Jerzy Prywer był współautorem 11 książek wydanych przez Wydawnictwo Naukowo-Techniczne oraz autorem lub współautorem 3 skryptów dla studentów Wydziałów Mechanicznych i Inżynierii Środowiska wyższych szkół politechnicznych. Pełnił funkcję opiekuna 4 prac doktorskich.

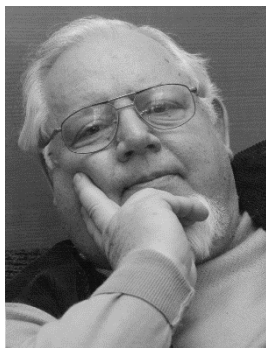
Równoległe z pracą naukowo-badawczą i dydaktyczną sprawował również odpowiedzialne funkcje w Politechnice Łódzkiej, będąc z-cą dyrektora Instytutu Maszyn Przepływowych do spraw administracyjnych, asystentem rektora PŁ oraz długoletnim dyrektorem administracyjnym uczelni oraz jej kanclerzem. W swej działalności administracyjnej wykazywał się wielkim zaangażowaniem i skutecznością w podejmowaniu niekiedy bardzo trudnych zadań. Można tu wymienić m.in. udział w wprowadzeniu w uczelni zdecentralizowanego systemu zarządzania i finansów, zakup w sąsiedztwie kampusu B Politechniki Łódzkiej terenów i budynków po upadku zakładów włókienniczych, zakup terenu pod budowę Centrum Sportu. W działaniach cechowała prof. Jerzego Prywera wielka konsekwencja, co skutkowało ich skutecznością. Niewątpliwie w istotny stopniu przyczynił się on do rozwoju uczelni.

Prof. J. Prywer był członkiem wielu organizacji naukowych, towarzystw i stowarzyszeń, w tym między innymi: dwóch podsekcji Komitetu Mechaniki Polskiej Akademii Nauk, ekspertem Polskiego Komitetu Teorii Maszyn i Mechanizmów Komitetu Budowy Maszyn Polskiej Akademii Nauk. Za działalność naukowo-dydaktyczną i organizacyjną otrzymał nagrody: Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego i Techniki, Ministra Edukacji Narodowej oraz JM Rektora Politechniki Łódzkiej. Odznaczony był: Złotym Krzyżem Zasługi, Honorową Odznaką Miasta Łodzi, Odznaką Zasłużony dla Politechniki Łódzkiej, Krzyżem Kawalerskim Odrodzenia Polski i Medalem Komisji Edukacji Narodowej.

W osobie prof. Jerzego Prywera utraciliśmy zasłużonego organizatora życia akademickiego, człowieka rzetelnego, uczynnego i koleżeńskiego.

Andrzej Błaszczyk i Jan Krysiński

Profesor Cezary Szczepaniak (1935-2016)

Prof. Cezary Szczepaniak urodził się w 1935 roku w Tuszynie. W 1957 roku uzyskał tytuł magistra inżyniera na Wydziale Mechanicznym Politechniki Łódzkiej i w tym samym czasie podjął pracę w Katedrze Budowy Samochodów (od 1970 roku jednostka ta działa w ramach Instytutu Pojazdów). W latach 1984-2004 Prof. Cezary Szczepaniak pełnił funkcję dyrektora Instytutu.

Stopień doktora uzyskał w 1965 roku, habilitował się w 1972 roku, profesorem nadzwyczajnym został w 1982 roku, a w 1992 roku uzyskał stanowisko profesora zwyczajnego. Na Politechnice Łódzkiej w latach 1977-1978 pełnił funkcję prodziekana ds. naukowych Wydziału Mechanicznego oraz prorektora ds. rozwoju Politechniki Łódzkiej w latach 1984-1987.

Profesor C. Szczepaniak wykładał i prowadził prace badawcze w zagranicznych uczelniach: Strathclyde University oraz Bell College of Technology w Szkocji, Universidad de la Habana na Kubie, Universidad Nacional Autonoma de Mexico i Universidad Autonoma de Guanajuato w Meksyku. Jego zainteresowania skupiały się wokół problemów konstrukcji oraz automatyzacji układów napędowych i hamulcowych, przekładni hydrodynamicznych, doświadczalnych i numerycznych badań dynamiki pojazdów oraz koncepcji rozwiązań struktur wewnętrznych pojazdów inteligentnych.

Prof. Szczepaniak był inicjatorem powstania w 1994 roku Polskiego Towarzystwa Naukowego Motoryzacji. Od 1978 roku był członkiem korespondentem Academia Nacional de Ingenieria A.C. de Mexico. Był członkiem Komitetu Transportu PAN, Komisji Naukowo-Problemovej Motoryzacji PAN, The International Harmonized Research Activities Working Group of Intelligent Transport System oraz wieloletnim przewodniczącym Rady Naukowej Instytutu Transportu Samochodowego w Warszawie.

Za swoją działalność naukową otrzymał szereg nagród, w tym – jako jedyny z Polaków – nagrodę Rządu Stanów Zjednoczonych Ameryki Północnej „Award for Safety Engineering Excellence”. Był wyróżniony wieloma odznaczeniami, m.in.: Krzyżem Komandorskim i Krzyżem Oficerskim Orderu Odrodzenia Polski oraz Medalem Komisji Edukacji Narodowej. W 2004 roku został laureatem Nagrody Naukowej Miasta Łodzi. Był również wyróżniany Nagrodami Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego za osiągnięcia w pracy naukowo-badawczej.

Prof. dr hab. Cezary Szczepaniak był wybitnym mechanikiem, specjalistą w zakresie teorii i konstrukcji pojazdów, wykładowcą academic-

kim. Był autorem 8 książek ponad 100 artykułów i referatów naukowych, 8 patentów. Wypromował 6 doktorów. W jego dorobku znajdują się także publikacje o charakterze publicystycznym, dotyczące problematyki życia akademickiego oraz pracy inżynierów konstruktorów w Polsce. Ponadto był autorem dziewięciu tomików poezji.

Prof. dr hab. Cezary Szczepaniak zmarł 10 października 2016 roku.

Janusz Lipiński

Profesor Kazimierz Zakrzewski (1938-2016)

Profesor Kazimierz Zakrzewski urodził się w Łodzi 6 lutego 1938 r. Po ukończeniu Państwowego Gimnazjum i Liceum Nr XV w Łodzi przy ulicy Drewnowskiej, został przyjęty na Wydział Elektryczny Politechniki Łódzkiej. Po ukończeniu studiów, w dniu 15 lutego 1960 r. rozpoczął pracę w Katedrze Maszyn Elektrycznych i Transformatorów jako asystent. Na stanowisko starszego asystenta został powołany w 1962 r. i pozostawał na nim do 1968 r.

Pracę doktorską pod tytułem: *Wyznaczenie pola elektromagnetycznego i strat mocy w masywnym żelazie z uwzględnieniem nieliniowej przenikalności magnetycznej* wykonał pod kierunkiem promotora, doc. dr. hab. Janusza Turowskiego, w 1968 r. Za pracę tą otrzymał Nagrodę Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego III stopnia w 1969 r.

Istotnym etapem w dalszym rozwoju naukowym Profesora K. Zakrzewskiego była praca habilitacyjna, pt. *Pole elektromagnetyczne w ciałach ferromagnetycznych przewodzących*, z 1972 r., której aktualność jest znacząca do dnia dzisiejszego. Została ona wyróżniona Nagrodą Ministra Nauki, Szkolnictwa Wyższego i Techniki II stopnia za swoje nowatorskie podejście. Należy wspomnieć, że były to lata, kiedy elektroniczna technika obliczeniowa powoli wkraczała do działalności naukowej i praktyki inżynierskiej. Profesor K. Zakrzewski wykorzystywał osiągnięcia tej nowoczesnej techniki, ale stosował również metody analityczne wraz z kryteriami modelowania fizycznego, w wyniku czego powstało szereg kolejnych znaczących publikacji. Za działalność w tym zakresie uzyskał Nagrodę Wydziału IV Nauk Technicznych Polskiej Akademii Nauk w 1979 r.

W latach 1960-1980 Profesor K. Zakrzewski prowadził intensywną współpracę z przemysłem, wykonując badania transformatorów i silników

elektrycznych oraz wiele ekspertyz dla zakładów przemysłowych i ośrodków badawczo-rozwojowych (Huta Łaziska, Zakłady Anilana w Łodzi, Kopalnia Węgla Brunatnego Adamów, Zakłady Wytwórcze Maszyn Elektrycznych EMIT w Żychlinie, Fabryka Transformatorów i Aparatury Trakcyjnej ELTA w Łodzi, Ośrodek Badawczo Rozwojowy Maszyn Elektrycznych KOMEL w Katowicach).

Badania naukowe prowadzone przez Profesora K. Zakrzewskiego obejmowały bogatą tematykę, przy czym najważniejsze osiągnięcia dotyczyły opracowania:

- komputerowych metod obliczania pola elektromagnetycznego i strat w materiałach masywnych i zblachowanych z uwzględnieniem doświadczalnych pętli histerezy,
- teoretycznych kryteriów modelowania fizycznego strat z uwzględnieniem nieliniowości magnetycznej części konstrukcyjnych maszyn i transformatorów, umożliwiających przeliczanie wyników z modeli w zmniejszonej skali na obiekty rzeczywiste,
- aplikacji metod różnic skończonych i równań całkowych do obliczeń pól magnetycznych transformatorów i dławików w ujęciu dwu- i trójwymiarowym dla potrzeb projektowania wspomagane komputerem (CAD),
- metody określania obciążalności seryjnych silników indukcyjnych w warunkach szerokiej regulacji prędkości obrotowej przy zasilaniu przekształtnikowym,
- praktycznej metody obliczania hamulców o wirniku ferromagnetycznym tarczowym,
- analizy skutków awarii transformatorów z zastosowaniem trójwymiarowych obliczeń pola magnetycznego.

Wyniki prowadzonych badań zaowocowały wieloma wartościowymi publikacjami, dzięki którym w roku 1983 r. Profesor K. Zakrzewski uzyskał tytuł naukowy profesora nauk technicznych.

W latach 1980-1990 Prof. K. Zakrzewski brał udział w badaniach związanych z obliczaniem pól niestacjonarnych, prowadzonych w ramach tzw. Problemów Węzłowych i Centralnie Sterowanych, kierowanych przez Zakład Badań Podstawowych Elektrotechniki Ministerstwa Przemysłu i Handlu oraz Polskiej Akademii Nauk. Za prace zespołowe w tym okresie uzyskał Nagrodę Sekretarza Naukowego Polskiej Akademii Nauk w 1986 r. Wyniki wieloletnich badań zostały opublikowane w 1990 r. we współautor-skiej monografii pt. *Analiza i synteza pól elektromagnetycznych*, wydanej pod auspicjami Komitetu Elektrotechniki PAN.

Profesor K. Zakrzewski kierował kilkoma projektami badawczymi i projektami celowymi Komitetu Badań Naukowych (KBN), w wyniku czego powstały kolejne wartościowe publikacje. Był również współautorem

książki pt. *Computational Magnetics*, pod redakcją prof. J. Sykulskiego z Uniwersytetu Southampton, która w 1995 r. ukazała się w Wydawnictwie Chappman and Hall.

Dorobek naukowy Prof. K. Zakrzewskiego obejmuje ponad 200 pozycji i zawiera monografie autorskie i współautorskie, artykuły w czasopiśmie z tzw. listy filadelfijskiej, w czasopiśmie PAN oraz liczne referaty na konferencjach międzynarodowych i krajowych.

Profesor wypromował ośmiu doktorów, z których czterech jest już profesorami tytularnymi. Jego byli studenci są aktualnie wybitnymi specjalistami w przemyśle elektromaszynowym oraz pełnią odpowiedzialne funkcje. Prof. K. Zakrzewski był cenionym recenzentem ponad 40 prac doktorskich, 30 przewodów habilitacyjnych oraz 20 wniosków profesorskich do tytułu i w sprawie zatrudnienia na stanowisku profesora. Był również superrecenzentem lub recenzentem ponad 140 wniosków profesorskich i habilitacyjnych w ramach działalności w Centralnej Komisji ds. Stopni Naukowych i Tytułu Naukowego. Opiniował ponad 200 artykułów naukowych i referatów konferencyjnych.

Działalność dydaktyczna Profesora K. Zakrzewskiego obejmowała wszystkie formy zajęć z zakresu maszyn elektrycznych i transformatorów, w tym również wykłady w języku francuskim pt.: *Machines electriques et controle* na kierunku: *gestion et technologie* w Centrum Kształcenia Międzynarodowego w Politechnice Łódzkiej. Zajmował się organizacją laboratoriów maszynowych, brał czynny udział w uruchomieniu kierunku studiów: *informatyka*, dbając o zorganizowanie nowoczesnych pracowni komputerowych. W czasie jego kadencji dyrektorskiej powstało w Instytucie Maszyn Elektrycznych i Transformatorów Politechniki Łódzkiej nowoczesne laboratorium *Systemy SIEMENSA*, które pełniło rolę szkoleniową dla osób z zewnątrz i dla studentów.

W 1990 r. przez dwa miesiące pracował w *Universite des Sciences et Technologies* w Lille jako profesor wizytujący, nawiązując kontakty międzynarodowe. W latach 1989-1995 współpracował z Instytutem Fizyko-Energetycznym Łotewskiej Akademii Nauk w Rydze, organizując wykłady i wymianę naukową. Utrzymywał kontakty z Narodowym Instytutem Politechnicznym w Kijowie, z Uniwersytetem w Pawii, z Katolickim Uniwersytetem w Loewen, Uniwersytetem w Southampton. Miał kontakty z *Technische Hochschule* w Ilmenau, *Technische Universitat* w Dreźnie, z Uniwersytetem Strathclyde w Szkocji z Instytutem Elektrodynamiki Ukraińskiej Akademii Nauk w Kijowie.

Przez dwie kadencje (1981-1987) pełnił funkcję prodziekana Wydziału Elektrycznego Politechniki Łódzkiej ds. nauki. W latach 1982-1984 i 1993-1996 był delegatem Wydziału do Senatu Politechniki Łódzkiej. W latach 1990-1992 pełnił obowiązki Z-cy Dyrektora Instytutu ds. nauki,

a w latach 1992-2007, przez pięć kadencji - Dyrektora Instytutu. Profesor, jako dyrektor Instytutu przywiązywał zawsze wielką wagę do rozwoju samodzielnej kadry naukowej i zachęcał do prac promocyjnych. Podczas jego kadencji stopnie naukowe doktora habilitowanego uzyskało 5 osób.

Profesor K. Zakrzewski był postacią znaną i bardzo wysoko cenioną w świecie akademickim w Polsce, czego dowodem było członkostwo w Komitecie Elektrotechniki Polskiej Akademii Nauk od 1990 r., pełnienie funkcji przewodniczącego Sekcji Maszyn Elektrycznych i Transformatorów Komitetu Elektrotechniki PAN od 1997 r., a w latach 2003-2011 Komitetu Elektrotechniki. Od 2011 r. był honorowym przewodniczącym Komitetu Elektrotechniki PAN. Przez cztery kadencje był członkiem Centralnej Komisji ds. Stopni Naukowych i Tytułu Naukowego przy Premierze Rzeczypospolitej Polskiej. Przez wiele lat przewodniczył Radzie Naukowej Instytutu Elektrotechniki w Warszawie. Był również członkiem Zarządu Głównego, a następnie honorowym członkiem Polskiego Towarzystwa Elektrotechniki Teoretycznej i Stosowanej. Pełnił również szereg innych zaszczytnych funkcji, między innymi takich, jak kierownictwo Sekcji C4 Projektów Celowych Komitetu Badań Naukowych, wieloletnie przewodniczenie Komitetowi Naukowemu Międzynarodowych Sympozjów Maszyn Elektrycznych SME, członkostwo w Komitetach Naukowych stałych Konferencji Międzynarodowych ISEF, EPNC, UEES i innych. W 2013 roku uzyskał godność doktora honoris causa Politechniki Opolskiej.

Na forum międzynarodowym, udzielał się w radzie redakcyjnej "International Journal for Computation and Mathematics in Electrical Engineering and Electronics COMPEL", był stałym recenzentem "IEE Electronic Letters", konferencji COMPUMAG, CEEFC. W kraju należał do rady redakcyjnej „Archives of Electrical Engineering”.

Za swoją wieloletnią działalność Profesor K. Zakrzewski został uhonorowany Złotym Krzyżem Zasługi, Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski, medalem Komisji Edukacji Narodowej, Odznaką Zasłużonego dla Politechniki Łódzkiej, medalami 35-lecia i 50-lecia Politechniki Łódzkiej, medalem 60-lecia Oddziału Łódzkiego SEP, medalem Alessandro Volta Uniwersytetu w Pawii, medalami imienia profesorów: Stanisława Fryzego, Michała Doliwo-Dobrowolskiego, Józefa Węglarza, Eugeniusza Jezierskiego. Był wielokrotnie nagradzany przez Rektora Politechniki Łódzkiej za działalność naukową, dydaktyczną i organizacyjną.

Profesor dr hab. Kazimierz Zakrzewski zmarł 13 września 2016 roku.

prof. dr hab. inż. Maria Dems

Wydział VI Sztuki i Nauk o Sztuce

Profesor Ewelina Nurczyńska-Fidelska (1938-2016)

28 kwietnia 2016 roku zmarła profesor Ewelina Nurczyńska-Fidelska, członek honorowy Łódzkiego Towarzystwa Naukowego. Odejście wybitnych uczonych zawsze domaga się wspomnień, ale w tym wypadku potrzeba ta jest wyjątkowa. Profesor Nurczyńska-Fidelska była kimś więcej niż tylko zasłużoną filmoznawczynią o bogatym i znaczącym dorobku: była współtwórczynią dyscypliny, wytyczającą szlaki i obszary badawcze. Jej biografia naukowa jest więc także zapisem historii polskiego filmoznawstwa, a zarazem ściśle związana jest z życiorysem prywatnym Pani Profesor.

Profesor Ewelina Nurczyńska-Fidelska studiowała filologię polską na Uniwersytecie Łódzkim w drugiej połowie lat pięćdziesiątych, a więc w okresie, gdy wolność polityczna i kulturalna wybuchła w Polsce nagłym, choć krótkotrwałym płomieniem. Osiągnięciom ówczesnego kina polskiego pozostała wierna przez całe życie, poświęcając twórcom polskiej szkoły filmowej swoje najważniejsze książki (*Andrzej Munk* oraz *Polska klasyka literacka według Andrzeja Wajdy*). Z tych doświadczeń kinowych wyłonił się zarazem szerszy paradygmat badawczy, stawiający w centrum kino autorskie (czego rezultatem była książka *Czas i przeszłość. O Filipie Bajonie i jego twórczości*).

Ważnym rysem sylwetki prof. Eweliny Nurczyńskiej-Fidelskiej była intelektualna otwartość, zarówno w jej własnych dokonaniach, jak i w stosunku do pracy kolegów i podwładnych. To Jej zasługą było, że w Zakładzie Wiedzy o Filmie UŁ (później przekształconym w Katedrę Mediów i Kultury Audiowizualnej), którym kierowała, chętnie zakorzeniały się i rozwijały nowe idee, takie jak badania związane ze sztuką wideo, nowymi mediami czy nową historią kina.

Stosunek prof. Nurczyńskiej-Fidelskiej do filmu miał także wymiar praktyczny. Filmoznawstwo nie miało być dyscypliną zamkniętą w murach uczelni, ale wiedzą uczestniczącą w obiegu kulturalnym i społecznym. Wpływała stąd działalność krytyczno-recenzencka, którą uprawiała w łódzkim tygodniku społeczno-kulturalnym „Odgłosy” od końca studiów aż do wprowadzenia stanu wojennego w roku 1981. Trzydzieści lat później Polski Instytut Sztuki Filmowej w uznaniu tych dokonań przyznał

prof. Nurczyńskiej-Fidelskiej nagrodę w kategorii „Krytyka filmowa”, ale myślę, że istotny sens tego wyróżnienia był szerszy – obejmował ideę „filmoznawstwa stosowanego”, czyli wykorzystania wiedzy akademickiej w praktycznych celach.

Waga, którą prof. Nurczyńska-Fidelska przywiązywała do filmu, inspirowała także drugi – obok kina polskiego – obszar jej zainteresowań, mianowicie edukację filmową. Pracując po ukończeniu studiów jako nauczycielka, była pionierką wykorzystania filmu w praktyce szkolnej, potem zaś przez wiele lat zajmowała się tym zagadnieniem teoretycznie (poświęcając mu książki *Edukacja filmowa na tle kultury literackiej*, *Film w szkolnej edukacji humanistycznej* i wreszcie *Kino bez tajemnic* – która została wyróżniona nagrodą PISF-u), a także praktycznie: organizując Centralny Gabinet Edukacji Filmowej oraz kierując cyklem Konferencji Filmoznawczych dla Nauczycieli, w ubiegłym roku obchodzącym swą 25. rocznicę. W wyniku tych działań, wspartych refleksją teoretyczną, powstało liczne i dobrze zintegrowane środowisko nauczycieli – różnych zresztą specjalności – wykorzystujących film w swojej pracy dydaktycznej.

Trzeci obszar jej zainteresowań naukowych wydaje się w porównaniu z poprzednimi najmniej efektywny, ale jestem przekonany, że z czasem zyska on na znaczeniu. Mam na myśli pionierskie – nie tylko w skali krajowej – pochylenie się nad filmowymi „marginaliami”: nad filmem oświatowym i naukowym (poświęciła im między innymi rozdziały w zbiorowych tomach *Historii filmu polskiego*).

To wspomnienie nie może, siłą rzeczy, wyjść poza poetykę tego typu tekstów, które omawiają sylwetkę naukową osoby zmarłej. Nieopisane pozostaną więc w nim te cechy prof. Eweliny Nurczyńskiej-Fidelskiej, które w pamięci jej wychowanków i współpracowników pozostaną na stałe, być może równie istotne jak jej dokonania naukowe. Mam na myśli przede wszystkim stosunek do młodszych kolegów i studentów, oparty na trosce i odpowiedzialności, w naturalny sposób budującej autorytet, który jednak nie onieśmiela, ale zachęca do dialogu. Mam też na myśli jej wyuczucie *comme il faut* połączone z ogromną serdecznością i humorem. Tego wszystkiego zabraknie, nawet gdy kolejne pokolenia studentów będą czytać prace profesor Eweliny Nurczyńskiej-Fidelskiej.

Piotr Sitarski

CZEŚĆ III
JUBILEUSZE

SPRAWOZDANIE KOMITETU OBCHODÓW JUBILEUSZU 80-LECIA ŁÓDZKIEGO TOWARZYSTWA NAUKOWEGO

W dniach 17-18 listopada 2016 r. odbyły się uroczystości z okazji 80-lecia Łódzkiego Towarzystwa Naukowego. Program obchodów rocznicowych obejmował cztery wydarzenia:

1. uroczyste, otwarte posiedzenie Zarządu ŁTN,
2. wystawę wydawnictw ŁTN,
3. wystawę prac plastycznych członków Wydziału VI ŁTN,
4. koncert symfoniczny.

Obchody uroczystości jubileuszowych zainaugurowało otwarcie w dniu 17 listopada Wystawy Wydawnictw ŁTN, zorganizowanej w współpracy z dyrekcją Biblioteki Uniwersytetu Łódzkiego, w gmachu BUŁ. Otwarcia wystawy dokonał Prezes ŁTN prof. dr hab. Antoni Różalski, który podkreślił, że wystawa stanowi istotną część obchodów jubileuszu Łódzkiego Towarzystwa Naukowego. W dalszej części swego wystąpienia Prezes ŁTN podziękował organizatorom za jej przygotowanie oraz krótko scharakteryzował działalność wydawniczą Towarzystwa. Z kolei organizator wystawy, prof. dr hab. Andrzej Wicher, przedstawił eksponowane książki, albumy i serie wydawnicze. W uroczystości wzięli udział członkowie ŁTN oraz dość licznie przybyli goście.

Uroczyste, otwarte posiedzenie Zarządu ŁTN odbyło się 18 listopada 2016 r. w siedzibie Towarzystwa przy ul. M. Skłodowskiej-Curie 11. Na wstępie posiedzenia Prezes ŁTN prof. dr hab. Antoni Różalski powitał zebranych, przedstawił program obchodów jubileuszowych i poinformował o otrzymanych z okazji jubileuszu listach gratulacyjnych. Listy gratulacyjne nadesłali m.in.:

- prof. dr hab. Zbigniew Rau, Wojewoda Łódzki,
- Pani Hanna Zdanowska, Prezydent Miasta Łodzi,
- Pan Przemysław Staniszewski, Prezydent Miasta Zgierza,
- Pani Małgorzata Niemczyk, posłanka na Sejm RP,
- prof. dr hab. inż. Sławomir Wiak, Rektor Politechniki Łódzkiej,
- prof. nadzw. dr hab. Krzysztof Walczak, Prezes Kaliskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk,

– prof. nadzw. dr hab. Ewa Andrysiak, Wiceprezes Kaliskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk,

– prof. UKJ dr hab. Marzena Marczevska, Prezes Kieleckiego Towarzystwa Naukowego,

– prof. dr hab. Andrzej Mulak, Prezes Wrocławskiego Towarzystwa Naukowego.

Następnie Prezes ŁTN oddał głos przybyłym Gościom. Gratulacje z okazji jubileuszu ŁTN złożyli:

– prof. dr hab. Janusz Lipkowski, Prezes Warszawskiego Towarzystwa Naukowego, który wręczył Medal Towarzystwa Naukowego Warszawskiego przyznany Łódzkiemu Towarzystwu Naukowemu uchwałą Zarządu WTN oraz list gratulacyjny wraz z życzeniami dalszych osiągnięć w działalności dla środowiska naukowego i społeczeństwa,

– prof. Aleksander Welfe, Prezes Oddziału Łódzkiego PAN,

– ks. dr Janusz Lewandowicz, duszpasterz łódzkiego środowiska akademickiego, w imieniu ks. prof. dr hab. Marka Jędraszewskiego, Arcybiskupa Metropolity Łódzkiego.

W następnym punkcie programu uroczystości Profesor Antoni Różalski wręczył akty przyjęcia nowym członkom ŁTN: prof. dr. hab. Markowi Ostrowskiemu (Wydział I), dr hab. Krystynie Radziszewskiej (Wydział I), prof. dr. hab. Marianowi Zaborskiemu (Wydział V), dr hab. Anecie Pawłowskiej (Wydział VI).

Z kolei przedstawiono najnowsze wydawnictwa ŁTN. Prezentacji książki „Pokolenia naukowców. Tradycje rodzinne” dokonał prof. K. Jędrzejewski, natomiast kolejny, 8 tom, w serii „Moja droga do nauki” przedstawił prof. M. Pawlik.

W dalszej części posiedzenia Przewodniczący Wydziałów dokonali prezentacji osiągnięć poszczególnych Wydziałów ŁTN ze szczególnym uwzględnieniem ich wkładu w prace na rzecz regionu łódzkiego.

W kolejnym punkcie programu prof. Andrzej Jocz otworzył wystawę prac plastycznych członków Wydziału VI – Sztuki i Nauk o Sztuce ŁTN: prof. Andrzeja Bartczaka, prof. Andrzeja Jocza, prof. Ryszarda Hungera, prof. Wojciecha Ledera, prof. Jolanty Rudzkiej-Habisiak i prof. Grzegorza Sztabińskiego. Wystawę zorganizował prof. dr hab. R. Hunger.

Na zakończenie Prezes Antoni Różalski podziękował uczestnikom za przybycie i zaprosił na wieczorną część obchodów Jubileuszu.

Trzecia część obchodów 80-lecia ŁTN odbyła się w sali koncertowej Akademii Muzycznej w Łodzi im. Grażyny i Kiejstuta Bacewiczów przy ul. Żubardzkiej. Otworzyło ją wystąpienie Prezesa ŁTN prof. dr hab. Antoni Różalskiego, który przedstawił referat na temat: „80 lat Towarzystwa Przyjaciół Nauk w Łodzi i Łódzkiego Towarzystwa Naukowego.

1936-2016”. Następnie uczestnicy wysłuchali V Symfonii Dymitra Szostakowicza w wykonaniu Orkiestry Symfonicznej Akademii Muzycznej w Łodzi pod dyrekcją p. Marcina Wolniewskiego. Uroczystość zakończyło spotkanie przy lampce wina w foyer sali koncertowej.

Przewodniczący Komitetu Obchodów
80-lecia Łódzkiego Towarzystwa Naukowego
Prof. dr hab. Henryk Piekarski